

Lukáš Trojan

– Unie obhájců je od počátku respektovanou platformou pro odborné diskuse v oblasti trestního práva a obhajoby

str. 20

&

Profil – Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r.o.

str. 17

&

Právnícká firma roku 2021

str. 24

Albrechtice
 Aš Bečov
 Bechlin
 Bechyně Bělá
 nad Radbuzou Bělá
 pod Pradědem
 Bernartice Bezděrov
 Bilina Bílsko Bílý kostel
 nad Nisou Biskoupky
 Blažim Bohumín Broumov
 Brumovice Bruntál Břasy
 Březnice Březno u Chomutova
 Březová Budišovice Bukovec
 Bystřice (město) Bystřice nad
 Pernštejnem Bystřice pod Hostýnem
 Byšovec Čítov Čechy Čeladná Čenkovice
 Černvír Červená Voda Česká Lipa Česká
 Skalice Česká Třebová Český Těšín Číčenice
 Dolní Dubňany Dalešice Daskabát Davle Děčín
 Deštné v Orlických horách Dětmárovice Divčice
 Dobruška Dolany Dolní Beřkovice Dolní Břežany
 Dolní Bukovsko Dolní Lukavice Dolní Lutyně Dolní
 Podluží Dolní Poustevna Dolní Žandov Doubrava
 Drahonín Dražič Drozdov Dřiteň Duchcov Dukovany
 Dvorce (okres Bruntál) Dvůr Králové Františkovy Lázně
 Frenštát pod Radhoštěm Frýdlant nad Ostravicí Fulnek Horní
 Dubňany Habartov Háj ve Slezsku Hanušovice Havířov
 Havlíčkův Brod Heřmanův Městec Hluboká nad Vltavou Hlučín
 Hodonín Holice Holohlavý Horní Bečva Horní Benešov Horní
 Beřkovice Horní Jiřetín Horní Kněžeklady Horní Kounice Horní
 Lodenice Horní Planá Horní Počaply Horní Slavkov Horšovský Týn
 Hořín Hošťálkovy Hraběšice Hrabůvka Hrabyně Hrádek nad Nisou
 Hrádek u Rokycan Hranice Hrdlořezy (okres MB) Hrotovice Hroznětín
 Hukvaldy Hustopeče Hutisko-Solanec Chabařovice Chlumeck Chlumeck nad
 Cidlinou Chocet Chomutov Chrast Chrastava Chrudim Chvaletice Ivančice
 Jablunkov Jáchymov Jakubčovice nad Odrou Jamolice Jaroměř Jaroměřice
 Jeřicho Jeseník Jevišovice Jičín Jihlava Jindřichovice Jiřetín pod Jedlovou Kadaň
 Kamenný Újezd Kamýk nad Vltavou Karlova Studánka Karviná Kasejovice
 Kašperské Hory Kdyně Kladruby nad Oslavou Kladruhy Klášterec Klatovy Klecany
 Klenčí pod Čerchovem Klimkovice Klučenice Knovíz Kolín Kostelec nad Černými lesy
 Kostelec na Hané Košarbská Koutní Kovařská Králupy Kramolín Kraslice Krásná Lipa
 Kravaře Krnov Kryry Křelovice Křižovatka Kunčice pod Ondřejníkem Kytín Lázně Kynžvart
 Ledvice Lenešice Lhánice Libavá Liběchov Libkovice pod Řípem Libouchec Líně Lipník nad
 Bečvou Lipno nad Vltavou Litomyšl Litvany Litovel Litvínovice Loket Loučná Lubenec Luboměř
 Luboměř pod Strážnou Ludvíkov Luhačovice Moravský Krumlov Málkov Markvartovice Měděnec
 Mělník Město Albrechtice Metylovice Milíkov Miroslav Mirošov Misto Mladé Buky Mladecko Mlečice
 Mnichovo Hradiště Modrá Hůrka Mohelnice Mohelno Mokré Lazce Moravské Bránice Moravičany
 Moravský Beroun Most Mydlovary Náchod Nákří Náměšť Náměšť na Hané Nečtiny Nejdek Nemile
 Nepomuk Nošovice Nové Město nad Metují Nové Strašecí Nový Kostel Nymburk Nýrsko Obříství Odolena
 Voda Olešník Olší Orlová Oslavany Ostrava – Mariánské Hory Palkovice Paseky Pernštejnské Jestřebí
 Perštejn Petrovice u Karviné Petřvald Písek Písek (okres FM) Píšť Plesná Plzeň 7 – Radčice Plzeň 10 – Lhota
 Pňovice Počátky Police nad Metují Postoloprty Povrly Prasek Přesovice Prostějov Protivín Prusy-Boškůvky
 Předboj Přestice Příbor Příbram Rakov Rapotín Řečice Rokycany Rokytice u Přerova Ropice Rosice Rouchovany
 Rožná Rožnov pod Radhoštěm Rychvald Rýmařov Sedlčany Sedlec Sejřek-Bor Semily Senice na Hané Slapy nad
 Vltavou Slavětice Slezské Rudoltice Sloup v Čechách Sobotín Sokolov Solenice Spořice Staňkov Staré Hamry Staré
 Heřminovy Stod Stochov Strašice Stráž Sudkov Sušice Světlá nad Sázavou Svítavy Svoboda nad Úpou Svojkovice
 Široká Niva Sluknov Štáblovice Štěchovice Štěnovice Šternberk Stětí Šumperk Tálin Tatobity Těchonín Temelín Teplice
 Tichá Touškov Trmice Trutnov Třeboň Třinec Týn nad Vltavou Týnec nad Sázavou Uničov Úsov Ústí nad Labem Ústí nad
 Orlicí Úvalno Valašské Meziříčí Valy Vejprty Velké Hraňčice Velké Chvojno Velké Losiny Velké Svatoňovice Veselí nad Lužnicí
 Věžná Vidče Víkřovice Vítkov Vodňany Volyně Vrané nad Vltavou Vratimov Vrbno Vrchlabí Vrchoslavice Vrchy Vsetín
 Všemyslice Vysoké Mýto Výškov Vyšší Brod Zábrodí Zábřeh Zahájí Zákupy Zálezlice Zašová Zátor Zbiroh Zborov Zbůch Zdice
 Zlaté Hory Zlín Zruč n. Sázavou Zabeň Žďár Žďár nad Sázavou Železná Ruda Železný Brod Želíz Žermanice Žimutice

Rozsvěcení vánočních stromků nechte klidně na nás
 I letos jich opět rozsvítíme téměř 400 a rozzáříme tak vánoční
 atmosférou náměstí a návsi po celém Česku.

Užijte si radostné Vánoce.

Skupina ČEZ

**editorial
názor**

- 5 Mlčení ovcí
- 7 Nový začátek: kolotoč i pozitivní energie
- 10 Tři oříšky pro Danielu ... a všechny advokátky
- 11 Co přinesla změna vedení ÚOHS?
- 12 O psech a advokátech
- 14 Mluvití stříbro, mlčení zlato aneb reakce na článek JUDr. Josefa Vejmelky k nové definici znásilnění

profil

- 17 Přes 25 let právních zkušeností

rozhovor

- 20 Lukáš Trojan
- 22 Lenka Drosková

Právnícká firma roku

- 24 Právnícká firma roku 2021

z právní praxe

- 29 Co dělat, když vám finanční úřad zaklepe na dveře
- 31 Odpisování dlouhodobého majetku u příjemců investičních pobídek
- 35 Trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby ve světle judikatury
- 37 Rozsah přezkumu namítaných důvodů nezákonnosti postupu zadavatele z pohledu zásady procesní ekonomie
- 41 Nový systém státních stavebních úřadů
- 45 Valorizace a redukce vnosu při vypořádání společného jmění manželů
- 46 Žádosti o vysvětlení a jejich omezení aneb má společnost povinnost poskytnout vysvětlení, i když se akcionář valné hromady neúčastní?
- 49 Zavedení nového institutu chráněného účtu
- 50 Osobní ne/účast stran při jednání před soudem
- 53 K právním aspektům non-fungible tokenů (NFT)

- 57 Obhospodařovatel a administrátor investičního fondu jako povinná osoba dle AML zákona
- 61 Posuzování pravděpodobnosti záměny ochranných známek a její kritéria
- 65 Česko, země (ne)rovného odměňování?
- 67 K (ne)možnosti objasnit nebo doplnit údaje v nabídce, které jsou kritériem hodnocení
- 71 Specifika pracovní neschopnosti a práva na dovolenou člena statutárního orgánu obchodní korporace
- 74 Zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění ve světle nedávného nálezu Ústavního soudu České republiky
- 77 Vymáhání práv z dodatkových ochranných osvědčení
- 78 Paušální náhrada nákladů pro plátce mzdy
- 81 Krátké připomenutí povinnosti mlčenlivosti advokáta pohledem základních lidských práv
- 83 Nekopíruj moje graffiti: Autorskoprávní ochrana děl na hraně protiprávnosti podle práva Anglie a Walesu (část I. – graffiti)
- 86 Vybrané daňové aspekty světských fondů
- 89 Pravidla o souběhu dovolené a svátku (neudržitelná interpretace)
- 93 Vydání bezdůvodného obohacení získaného užíváním nemovitosti neoprávněně pronajaté jen některým z jejích spoluvlastníků
- 94 Vodík: Zdroj energie budoucnosti z pohledu českého práva
- 97 Rozdělování zisku (a jiných vlastních zdrojů) v kapitálových společnostech
- 99 Odpovědnost člena statutárního orgánu obchodní společnosti za nesplnění povinnosti podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu
- 103 Milostivé léto

judikatura

- 105 Z aktuální judikatury

lifestyle

- 119 Investice do retail parků jako prověřená jistota
- 121 Proměna práce v kancelářích: co s sebou přináší nový hybridní model? A na co se firmy a zaměstnanci musí připravit?
- 127 Investice do nemovitosti s využitím hypotéky se vyplatí, i když máte volné peníze. Umožní vám jejich násobné zhodnocení
- 130 MOROSO odvážné nábytkové kousky s rysy avantgardy
- 133 Je škoda, když oprávněný nárok zůstal v minulosti nevyužitý / Počet soudních pří, které má smysl financovat, přibývá / Rozplétáme spory
- 135 Čtyřhvězdičkový hotel Chevron v Praze se naplno otevřel hostům
- 137 Jak bydlet, když ne ve vlastním?
- 139 Garden Lofts: luxusní rezidence s byty v industriálním stylu
- 143 Novela exekučního řádu – „milostivé léto“
- 147 Dětská léčebna v jeskyni i dostupnější elektřina ze slunce – projekty ČEZ ESCO zabodovaly v soutěži udržitelných projektů budoucnosti
- 149 Ideální součásti pánského šatníku
- 152 Wellness & spa hotel Villa Regenhart
- 154 Kdo židli má, ten bydlí? Kdepak, dnes jsou k tomu třeba i nemalé peníze

Schody Home Bar, Zámecké schody 8, Praha 1, tel. 739 579 839, @SchodyHomeBar

EDITORIAL

Vážení čtenáři,

v pátek 4. února měl proběhnout 16. galavečer Právníka roku s letopočtem 2021, přesněji řečeno dvojročníku 2020/2021, protože ten loňský se z důvodu lockdownu nekonal. Právník roku je tradiční celojustiční akcí, kterou pořádáme společně s Českou advokátní komorou a když jsme na začátku prosince stáli s křišťálovou koulí v ruce a hledali odpověď na otázku, zdali ho 4. února 2022 budeme moci uspořádat, raději jsme kouli pragmaticky odložili a přesunuli galavečer na bezpečnější dobu (květen), a patrně jsme se příliš neunáhli.

Právník roku má dvě roviny. První je odborná, kdy od jeho začátku je naší společnou vizí propagace a popularizace dobrého jména a společenského významu právnických profesí, a to s důrazem na odbornost, etiku a zvyšování kvality obecného právního vědomí v České republice. Spolupracujeme se zástupci všech právnických profesí, s Notářskou a Exekutorskou komorou, Unií státních zástupců, Soudcovskou unií, Unií podnikových právníků a Ministerstvem spravedlnosti ČR. Každoročně hledáme zajímavé právníky, kteří svým konáním k naplňování této vize přispívají. A není důležité, jestli jsou staří nebo mladí, více či méně zasloužilí, disponující jedním či mnoha akademickými tituly. Důležité je, co pro právo a právníkový stav jako takový vykonali.

Druhá rovina je společenská, byť za ni býváme občas, velmi neoprávněně, kritizováni. Právník roku je akcí, kde se jednou za rok zcela veřejně, ve světle lamp, potkávají právníci všech profesí a na jeden večer zapomenou na svoje profesní role: přijdou se jen bavit, diskutovat a setkat se se svými kolegy, přáteli, spolužáky ze studií, někdy i protistranami, prostě, přijdou si ten večer společensky užít. Ten, kdo si myslí, že se tam „kují pikle“, že každá právníká profese by měla žít pod poklopem zcela od sebe oddělena, se šeredně mýlí. Scházet se veřejně, všem na očích a diskutovat neformálně, co právníké prostředí pálí, je zcela normální, běžně to tak chodí v zahraničí a snad to jednou doceníme i u nás. Spíš než taková setkání kritizovat, měli bychom společně usilovat, aby jich bylo více, protože neformální setkávání je pro nás všechny obohacující a posouvá nás dál, ať máme jakoukoliv profesi.

Chci využít téhle příležitosti k vyjádření soukromé skromné naděje, že právníci si právo scházet se napříč profesemi vzít nedají, nezaleknou se několika křiklounů (naštěstí v posledních letech umlkají), kteří nejspíš podle sebe hodnotí i ostatní, budou se rádi a vždy scházet nezávisle na tom, kam zrovna patří. Jsem v tom optimistou, ostatně, potvrzují mi to i na příští rok chystané a ve všech právnických stavech přivítané obnovující se Právníké sjezdy.

Závěrem se ještě krátce vrátím k odborné rovině Právníka roku. Nebojte se Vy sami kohokoli z osobností ve Vašem okolí nominovat v dalším ročníku. Právě návrhy z praxe, pro nás, organizátory i členy poroty, bývají nejcennější.

Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA,
ředitel mediální a vzdělávací skupiny
EPRAVO.CZ

Vydává
epravo.cz, a. s., IČ: 26170761

Sídlo redakce:
Dušní 907/10
Praha 1
110 00

Telefon
+420 606 761 303

E-mail
info@epravo.cz

Šéfredaktor
Mgr. Miroslav Chochola, LL.M., MBA
miroslav.chochola@epravogroup.com

Šéfreditor
Lucie Chocholová
lucie.chocholova@epravogroup.com

Grafický design a zpracování
Ondřej Nethr
ondrej.nethr@epravogroup.com

Registrace
MK ČR E 17011 pod č. j. 11769/2006 ze dne
31. 8. 2006, ISSN 1802-1492

Fotografie na obálce
Jan Kolman

Vydavatelství využívá fotografického servisu
Shutterstock.com a redakce.

Vychází 4x ročně, přetisk povolen jen se
souhlasem redakce.

Právnícká firma roku kategorie Trestní právo

Působíme v **Praze** a **Přerově**.

Vyřešíme Vaše spory - **civilní** i **trestní**.

Řešíme také právo **obchodní, občanské, pracovní** a **rodinné**.

Zahraniční klienti nám nejsou cizí. Své služby nabízíme také ve **světových jazycích**.

Jsme členem mezinárodní advokátní sítě **GGI**, můžeme tak pomoci klientům po celém světě.

Kontakt

📍 Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.
Sokolská 60
120 00 Praha 2
☎ +420 224 941 946

📘 facebook.com/brozsokolnovak
✉ advokati@akbsn.eu
🌐 www.akbsn.eu

Mlčení ovcí

V Reflexu č. 45 je, mimo jiné, rozhovor s kolážistou Romanem Brínkem. Kolážista přitakává poznámce tazatele, že Česká soda by dnes nemohla existovat, ba ani deseti-procentní odvar z ní. Poněkud rezignovaně k tomu dodává, že ho to mrzí, protože Českou sodu podobně jako Monty Pythony měl rád, ale: „S korektností doby se nedá nic dělat“. Souhlasím s tím, že pustit dnes kterýkoliv díl České sody by pro ředitele ČT, a ještě i řadu jeho podřízených bylo zhruba totéž, jako kolektivně skočit do Macochy. Totéž se týká zmíněných Monty Pythonů. Jako na zavanou ve stejné době, kdy vyšel uvedený článek, vyhodili z Old Vic Terryho Gilliana. Zřejmě mu „pomohly“ výroky podle nichž je hnutí MeToo „hon na čarodějnice“ a ublížilo i slušným lidem. Jistě mu neprospěl ani výrok o mediální vlně nenávisti proti heterosexuálním bělochům. A rozhodně není jediný, koho smetl vlastní komentář, poté co byl shledán politicky nekorektním. Ale fakt se s tím šílenstvím nedá nic dělat? Čeká nás zase doba nikým nevolených dohlížců a cenzorů?

Z právního hlediska je to zcela absurdní situace. Jedním z opěvovaných důsledků 17. listopadu 1989 je svoboda slova, do té doby neexistující. Jinde jí měli o hodně déle, čehož důkazem je třeba Pythonovská blasfémie Život Briana. Po jejím zveřejnění se autoři

dokonce chlubili, že se jim po 2000 letech podařilo sjednotit všechny křesťany. Pravda, sjednotili se v odsudku toho díla, ale i to se počítá. Podle Wikipedie byl film zakázán v některých městech Spojeného království, osm let v Irsku, rok v Norsku. Podotýkám, že k tomuto všemu došlo po roce 1979. Jenže to byly lokální problémy a pak se film vesele šířil. Přezívá dodnes na záznamech, ale veřejně prezentovat by si jej zřejmě troufl jen již zmíněný milovník skoků do Macochy. Zkuste si třeba představit, jak by vyváděla taková eurokomisařka pro rovné příležitosti Helena Dalliová, které vadí slovo Vánoce anebo oslovení dámy a pánové. Proč, na to se ptejte jejího psychiatra anebo těch, co jí instalovali.

Zmíněná absurdnost spočívá v tom, že pořad ještě nikdo nezrušil článek 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod a za herezi nebyl oficiálně prohlášen ani dosud fungující výklad, podaný ESLP, podle něho a s výhradou odst. 2 čl. 10 Úmluvy svoboda projevu platí nejen pro "informace" nebo "myšlenky" přijímané příznivě nebo považované za neškodné či lhostejné, ale také pro ty, které urážejí, šokují či znepokojují.

Proto by u žádného soudu s voláním po zákazu pořadu typu Česká soda, případně Života Briana nikdo v žádné civilizované zemi neuspěl. Leč netřeba nám soudů, máme-li v žíle

jasnou představu, co je politická korektnost a pevné odhodlání ji prosadit, právo neprávo. Produktem doby jsou tak davy neoficiálních cenzorů, kteří uklovají, nebo se alespoň pokusí uklovat kohokoliv, kdo se někde vyjádří způsobem, který odporuje jejich představě o tom, „co se smí“. Viz nedávné finále mistrovství Evropy ve fotbale, při kterém se pár černých fotbalistů pořádně netrefilo. Následovalo několik hrubě nekorektních poznámek, například o tom, že pokutový rozstřel bude nutno opakovat, neboť brankář pouštěl do gólu jen míče bílých fotbalistů. Pak ale přešli do protiútoků strážci korektnosti a v Anglii přišel o chleba i jakýsi stand up komik kvůli poznámce, že černí kluci neumí kopat pokutové kopy. Ostatně sám výraz "černý" ve spojení s barvou lidské kůže, jakkoliv možná nikoliv černou, ale jen k černé se blížící, je již také co nekorektní zakázán. Nekorektní ale není jen označení černocho, ale hovoří se i o nevhodnosti pojmu „černá díra“, v astronomii používanému přes sto let. A tak se říká osoba afroamerického původu, což si každý potichu přeloží jako černoch. Jak by chtěli nazývat astronomický jev, který pohlcuje všechno včetně světla, zatím asi nikdo neví. Ale jak říkal Werich, už je na to určitě nějaká komise a shání barák.

Zkuste si veřejně dělat zneklidňující nebo zraňující legraci z hnutí MeToo, případně z toho,

čemu se ve zkratce říká LGBT. Zdůrazňuji, ne volat po jejich anihilaci, zákazu či jiné formě fyzické nebo mediální likvidace, ale prostě jen legraci. Chce-li někdo zažít opravdu pořádný mediální masakr, ať zkusí napsat, že ne každé sexuální obtěžování se událo, jak je popisováno. Případně, že ne každé tvrzené znásilnění bylo doopravdy znásilněním.

Od devatenáctého století se začalo hovořit o sekularismu. Není nutné se pojmem podrobněji zabývat, to by na stránkách tohoto časopisu bylo zbytečné. Jen připomenou, že krom jiného šlo o emancipační snahu zbavit se nekompromisního diktátu církevní morálky, která se čím dál víc rozcházela s představami lidí o svobodě. Výsledkem bylo, nebo snad mělo být, že v demokratickém státě bude pravidla hry určovat parlament, a ne pan farář z kazatelny. Neříkám, že to fungovalo bezvadně, ale pořád líp než předtím. A najednou pomalu na každém rohu rostou znovu kazatelny a kdejaký blouznivec z nich něco zakazuje. Přesně podle hesla „Žádný učený z nebe nespadl, ale blbce jako kdyby shazovali“. Co platno, že většinově jde o osoby jejichž touha nějak vyniknout ostře kontrastuje s neschopností to dokázat v nějaké tradiční disciplíně. Třeba práci. Což je přesně to, v čem vynikal Karel Marx. Sedět na zadku v hospodě a odtud zkoušet řídit svět.

Evropský soud pro lidská práva pravidelně, ale zcela setrvale, generuje rozhodnutí, který-

mi prezentuje podstatně širší výklad svobody slova, než připouští ti, kteří si myslí, že mají doma ve skříni etalon správnosti a spravedlnosti. V době, kdy diktuji tyto řádky na ulicích běsní davy těch, které rozhořčuje, že jim bez očkování stát brání ve vstupu do hospod. Na to, zda stát něco takového smí, mohou být různé názory a nepochybně si jich ještě hojně užijeme. Nicméně nesmět jít do hospody je citelné omezení. Ale co nesmět mluvit? Nebo smět, ale jenom něco, co povolí osoby s mentalitou svárivé domovnice. Přesto jen málokdo běsní nad tím, co se svobodou slova dělá válka proti ní. Nikým nevyhlášená, nikým nedefinovaná, ale o to striktněji prosazovaná politická korektnost. Ne že by se nedalo žít bez televizních pořadů ve stylu Česká soda nebo filmů, jako byly ty, co produkovali Monty Pythonové. Sám jsem tak žil od svého narození do roku 1989 a jsem vcelku zvyklý na to, že svobodu slova si člověk mohl užívat jen v pečlivě prověřeném kruhu známých. Jak také známo, nešlo ani tak o svobodu projevu, ale o svobodu po projevu. Což byl jen poněkud jiný druh nesvobody, který se aktuálně pokoušejí zavést korektivisté. Dnes si lidé jistě mohou říkat, co chtějí. Státu to nevadí, ale v rámci následné štvance po projevu lze přijít o práci, být sociálně vyobcován a, o hrůzo, i vyloučen ze sociálních sítí. Což by mně osobně nevadilo, protože sociální sítě šmahem považuji za poněkud rozlehlejší pavlač, hustě osazenou trapnými exhibicionisty, ale pro mnohé je to víc návykové než alkohol

nebo heroin. Ovšem i trapný exhibicionista by měl mít právo se ztrapňovat až kam to zvládne, pokud slovy odstavce 2 čl.17 Listiny základních práv a svobod neohrožuje práva a svobody druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. Od čehož jsou politicky nekorrektní výroky obvykle na hony vzdáleny. Možná snad až na tu mravnost, ale i to by pak měl být problém soudu, a ne pouličních řvouků. Snad aby ESLP co nejdřív vydal judikát, potvrzující právo šířit informace znepokojující nebo zraňující, ale s dodatkem, že se to týká i projevů politicky nekorektních. Ale možná by bylo lepší najít odvahu a volání po politické korektnosti prostě ignorovat. Případně její hlasatele poslat někam. Prostě nebýt zase jako ovce. Mlčící, pochopitelně. ●

JUDr. Tomáš Sokol,
advokát,

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s. r. o.,
člen představenstva České advokátní komory

**Brož
& Sokol
Novák**
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Nový začátek: kolotoč i pozitivní energie

Mám za sebou zhruba první měsíc ve funkci předsedy České advokátní komory. Vzhledem k tomu, že jsem byl hezkých pár let členem představenstva ČAK a v posledních šesti letech také jeho místopředsedou, důvodně jsem se obával, že funkce předsedy bude časově velmi náročná, a že nebude jednoduché skloubit ji s vlastní advokátní praxí.

Tyto mé obavy se nejenom potvrdily, ale skutečnost dokonce předčila mé černé očekávání. Nicméně jedná se o funkci velmi čestnou a prestižní, a proto se jí snažím vykonávat s maximálním nasazením. A musím i překvapivě přiznat, že mě „předsednictví“ nabíjí novou energii, kterou jsem ani neočekával.

Jeden můj kolega mi před časem na moje obavy a váhání řekl, že vůbec nechápe, co řeším, a že se o ten post určitě mám ucházet, neboť zatímco při výkonu advokacie mě příštích cca dvacet let nečeká nic překvapivě výjimečného, a naopak se dá očekávat, že budu dělat zhruba totéž, co těch minulých dvacet let, tak ve funkci předsedy advokátní komory zažiju celou řadu nových a velmi vzrušujících zážitků. Měl pravdu, uznávám...

Začínat v nové funkci s téměř čistým stolem je něco jako nový začátek, který skutečně nabíjí spoustou nové pozitivní energie. Výkon

své funkce jsem, vedle celé řady standardních a každodenních manažerských úkolů na Komoře, zahájil setkáním s nově zvolenými a znovuzvolenými členy kontrolní rady, kárné a odvolací kárné komise na jejich výjezdních zasedáních. Velmi zajímavé bylo také setkání s předsedy advokátních komor z celého světa při příležitosti tradičního zahájení soudního roku v Paříži.

Nové představenstvo a já osobně jsme zahájili funkční období velmi dobrou zprávou (o kterou jsme se ve skutečnosti nezasloužili ani tolik my, jako spíš předchozí představenstvo, a předseda Vladimír Jirousek), a to novelou zákona o soudech a soudcích, která po letech úsilí ČAK odstraňuje nerovnosti mezi zástupci justice a advokáty v tom smyslu, že by advokáti napříště neměli podléhat leckdy ponižujícím osobním prohlídkám při vstupu do soudních budov. Na setkání s předsedou Vrchního soudu v Praze Mgr. Lubošem Dörflem, Ph.D. jsme tuto problematiku již řešili a posunuli ještě dál: pracujeme na praktickém řešení verifikace advokátů při vstupu na vrchní soud za využití advokátního průkazu. Přičemž věřím, že postupně tento systém uvedeme do praxe v celé soudní soustavě.

Po této dobré správě však následovala studená sprcha mediálního odhalení, že na základě povolení jednoho brněnského soudu

probíhaly po dobu více než 6 měsíců plošné odposlechy ve výslechových místnostech ve vazební věznici v Brně-Bohunicích, kde mimo jiné standardně probíhají porady mezi advokáty a vazebně stíhanými klienty. Představenstvo České advokátní komory vydalo ostré prohlášení, ve kterém se zásadním způsobem ohradilo proti takovému selhání. Tuto kauzu budeme v součinnosti s dotčenými advokáty dále řešit, jsme v kontaktu s poslanci a členy sněmovní komise pro odposlechy, jednali jsme o tomto excesu už i s ministrem spravedlnosti, který nás i na jeho základě podporuje v záměru upravit v zákoně o advokacii komplexně důvěrnost vztahu klient – advokát, a to v souladu s mezinárodním standardem „Attorney Client Privilege (ACP)“.

Ve spolupráci s odborem vnějších vztahů a místopředsedou představenstva ČAK jsem zahájil i neformální setkávání s poslanci a senátory, kteří mají „původ“ v advokacii. Účelem je vzájemné seznámení, informování se o aktuálních legislativních tématech, která se týkají advokacie a nabídka spolupráce Komory v legislativní oblasti. Říkáme to zcela otevřeně, scházíme se otevřeně a otevřeně nabízíme i pomoc advokátů-expertů při kultivování právního řádu ČR. Máme co společnosti nabídnout, a byla by škoda našich advokátních zkušeností nevyužít. To jen tak na okraj pro případné pochybovače o legalitě

“

**Bud'te i za pět let
advokátem,
kterého lidé chtějí.**

”

Jana Sedláková

SEDLAKOVA
—LEGAL—

SingleCase, pro právníky budoucnosti
www.singlecase.cz Přidejte se.

SingleCase

takové, v zahraničí zcela běžné a korektně vnímané, spolupráce.

Kapitolou samou pro sebe je pak vystupování některých kolegů advokátů v souvislosti s koronavirovou krizí, respektive s opatřeními přijímanými v boji proti tomuto viru. Tak, jak je rozdělena celá veřejnost, a to nejenom česká, ale i mezinárodní – pokud jde o názor na opatření proti covidu, povinnou vakcínu či případně omezení pro neočkované spoluobčany – tak i advokátní veřejností toto téma velmi silně rezonuje. Jako předseda advokátní komory dostávám celou řadu podnětů od různých organizací, které bojují proti uvedeným omezením, ale také podnětů, které si naopak na uvedené akce stěžují. Chtěl bych jednoznačně sdělit, že jako předseda ČAK se necítím být povolán k tomu, abych v této souvislosti zaujímal jakákoliv stanoviska. Jakkoliv je celou řadou petentů dáváno do kontextu porušování lidských práv, jejichž obrana obecně k advokacii pochopitelně patří. Zde je však třeba zásadním způsobem odlišovat roli advokátů, respektive advokátní komory při zajištění práva na právní pomoc, která je k ochraně lidských práv nezbytně potřebná, od zaujímání obecných politických stanovisek, která dle mého názoru do ranku advokátní komory nepřísluší. Nad rámec tohoto lze pouze uvést a připomenout všem advokátům jejich etickou povinnost, všeobecně slušným chováním přispívat k důstojnosti advokátního stavu.

Poslední kapitolu, kterou bych rád ve své první rekapitulaci zmínil, je první jednání představenstva ČAK, zejména společného programového prohlášení představenstva a rozdělení rolí a úkolů jednotlivých členů a náhradníků představenstva. Agenda prvního představenstva byla natolik náročná, že jsme některé body museli přesunout na příští zasedání a některé záležitosti budeme muset rozhodnout per rollam.

Poslední událost, kterou bych rád zmínil, je setkání s nově jmenovaným panem ministrem spravedlnosti JUDr. Pavlem Blažkem Ph.D., které je příslibem pokračování velmi dobré spolupráce mezi Ministerstvem spravedlnosti a Českou advokátní komorou v oblastech, které bezprostředně souvisí s výkonem advokacie. ●

JUDr. Robert Němec, LL.M.,
partner,
PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář,
předseda České advokátní komory

P / R / K
 ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Tři oříšky pro Danielu ... a všechny advokátky

„Nesouhlasím s tím, co říkáte, ale až do smrti budu hájit Vaše právo to říkat“ – citát Evelyn B. Hall (běžně připisovaný Voltairovi), je pro mě jádrem svobody slova. Dospívala jsem v době sešňorované cenzurou, a možná proto jsem na zásahy do svobody vyjádřit vlastní názor, být se s ním sama neztotožňuji, citlivá.

Mám kamarádku, říkáme jí třeba Daniela. Je úspěšnou advokátkou, přátelskou a laskavou a v osobním vystupování nekonfliktní. Našemu přátelství nebrání, že se v některých – byť i zásadních – věcech neshodneme, třeba v názoru na manželství stejnopohlavních párů. Naše různé názory i jejich veřejnou prezentaci respektujeme, a celkem logicky očekáváme respekt – ke svobodě našeho názoru – i od ostatních. Abych se vyhnula negativním reakcím – rozhodně jsem pro, aby kdokoli, kdo se mnou, s Danielou nebo s kýmkoli jiným nesouhlasí, svůj nesouhlas zveřejnil a vysvětlil, co sám považuje za správné. Směřovat však k tomu, aby se názorovým protivníkům zakázalo veřejné vystupování, považuji za nebezpečné. A právě to se stalo Daniele, když veřejně prezentovala svůj názor na ženskou emancipaci. Prosím zamysleme se vždy, zda pestrost názorů plynoucí ze svobody slova, není žádoucí pro to, aby se z názorového střetu vycizeloval ten společensky nejvíce žádoucí.

Zcela logicky ani já ani Daniela ani jiná dáma naší generace nemůže mít názory totožné s generací našich matek – a ani našich dcer.

Generace našich maminek zažila květinové uvolnění šedesátých let a dodnes jde často o velmi nekonformní babičky. My jsme dospívaly v šedé normalizaci, kdy uvolněnost vystřídal cenzura. Ideálem emancipace tehdy byly bagristky a soustružnice a obecně se emancipace vnímala tak, že žena bude pracovat stejně jako muž a muž jí bude (v ideálním případě) „pomáhat“ s domácností. Žádná z mých kamarádek neměla otce, který by převzal starost o domácnost, a naopak manželka by mu jen pomáhala, zato některé měly otce, pro které bylo nepředstavitelné, že by třeba umyli nádobí nebo uvařili. Všechny jsme se v dětství shlédly v Popelce, a snily o tom, že si pro nás přijede krásný princ, ovšem naše představy končily svatbou, a nezahrnovaly to, že princ bude vařit a žehlit. Střet s realitou, který Marta Kubišová vyzpívala v „žiju s mužem svým, není princ, to vím,“ nás vedl při výchově našich dcer, a věřím, že jsou výrazně emancipovanější, než jsme v jejich věku byly my.

Jsem přesvědčená o tom, že vzdělané a podnikavé ženy jsou obrovským přínosem pro celou společnost, a proto by společnost měla podporovat rovný přístup ke vzdělání, zaměstnání i podnikání a úspěšným ženám by měla vyjádřit respekt. Na druhou stranu, díky svým životním zkušenostem, vnímám i ženy, které se realizují v péči o děti, domácnost a partnera, a jsou v této životní roli šťastné – a kdo jsem já, abych si troufla jim tvrdit, že to není správné? Setkala jsem se i s ženami, které svou emancipační příležitost propásly, protože považovaly za svou (vnitřně nepřija-

tou) povinnost podporovat kariéru manžela a starat se o jeho zázemí, a nyní trpí syndromem prázdného hnízda. Právě proto považuji za velmi důležité, abychom se – my, které jsme ve svém oboru dosáhly určitých úspěchů, aniž bychom se vzdaly rodiny – snažily podporovat své dcery i své mladé kolegyně v jejich ambicích a v tom, že dokáží všechno, co si vysnily, pokud budou opravdu chtít. Své mužské kolegyně pak musíme přesvědčovat o tom, že i když žena nestráví takovou dobu v kanceláři, odvede stejnou práci, jako její mužský kolega, třeba i po večerech doma, a zaslouží si stejnou odměnu i stejný kariérní postup. A že zdvořilé galantní chování je vždy žádoucí.

Moje milé kolegyně, jsem na každou z Vás, která jde svou cestou, pyšná, a jen prosím, abyste respektovaly jiné cesty jiných žen. Daniele i všem Vám ostatním přeji, aby se Vám podařilo získat tři kouzelné oříšky, ve kterých naleznete osobní spokojenost, profesní úspěch i uznání Vašeho okolí. Zasloužíte si to. ●

JUDr. Monika Novotná,
partner, advokát,
Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.,
místopředsedkyně představenstva
České advokátní komory

Rödl & Partner

Co přinesla změna vedení ÚOHS?

tuto funkci zastával od roku 2015, byl do funkce jmenován Kamil Nejezchleb. Právník, ekonom a dlouholetý zaměstnanec ÚOHS.

Již nyní můžeme pozorovat praktické důsledky těchto personálních změn. Jak se mění prosazování soutěžního práva a soutěžně-právní politika ÚOHS, který v roce 2021 oslavil 30. výročí svého vzniku?

ÚOHS od začátku Mlsnova působení provádí více intervencí a je viditelnější v médiích. Jeho nejvyšší vedení se pravidelně zúčastňuje odborných konferencí a seminářů. ÚOHS rovněž aktivněji komunikuje na sociálních sítích, zveřejňuje více tiskových zpráv, informuje o svých prvoinstančních rozhodnutích a umožňuje k nim přístup třetím stranám. To je důležité zejména pro podniky nebo spotřebitele, kteří zvažují podání žaloby na náhradu škody vzniklé porušením soutěžního práva.

Soukromoprávní vymáhání soutěžního práva stále není v Česku rozšířené. Zatím existují pouze jednotky případů. Důvodů je pravděpodobně několik. Od neexistující tradice soudních sporů v této oblasti, přes nezkušenost soudů, až po vysoké finanční náklady spojené s vedením těchto sporů.

Pod vedením Petra Rafaje se ÚOHS k podpoře soukromoprávního vymáhání soutěžního práva stavěl spíše skepticky. Důvodem byla zřejmě obava z ohrožení veřejnoprávního vymáhání a snížení účinnosti programu shovívavosti (též známého jako leniency program) nebo institutu narovnání. Aktivita nového vedení v této oblasti nás proto velmi zaujala. Petr Mlsna zahájil iniciativu, jejímž cílem je upozornit orgány veřejné moci na to, že mají za povinnost vymáhat škody způsobené protisoutěžním jednáním. V případě, že ÚOHS vydá pravomocné rozhodnutí o kartelové dohodě, navíc osloví poškozený subjekt a aktivně jej upozorní na možnost, příp. povinnost, podat civilní žalobu na náhradu škody. Uvidíme, zda tato iniciativa posílí význam soukromoprávního vymáhání soutěžního práva v Česku.

Po několika letech se ÚOHS vrátil k provádění sektorových šetření. Letos na jaře zahájil šetření zaměřené na distribuci léčiv.

Odůvodňuje to tím, že z této oblasti obdržel mnoho podnětů, které vyvolávají obavy o narušení soutěže na těchto trzích. V této fázi předběžného šetření však lze jen obtížně předvídat, zda ÚOHS následně zahájí šetření jednotlivých výrobců anebo distributorů léčiv.

ÚOHS zpřísnuje ukládané sankce. Poprvé v historii ÚOHS předseda potvrdil pokutu ve výši zákonného limitu 10 % obrátu soutěžitele za poslední ukončené účetní období. Šlo o případ určování cen pro další prodej, o kterém jsme se více a v kontextu aktuálních zpráv rozepsali na platformě Distribution Law Center.

ÚOHS rovněž poprvé uložil v kauze bid-riggingu (koordinace postupu ve výběrových řízeních) sankci spočívající v zákazu plnění veřejných zakázek (známou též jako blacklisting). Ačkoli ÚOHS obvykle počítává pokuty z hodnoty dotčené veřejné zakázky (standardně při tom jako relevantní uvažuje cenu vítězné nabídky, byť zkartelizovanou), v některých případech bid-riggingu neváhá uložit pokutu z celého obrátu soutěžitele. Petr Mlsna totiž zastává názor, že kartely jsou zločin (často na veřejných rozpočtech) a jako takové musí být ze strany ÚOHS přísně trestány.

Je zřejmé, že změny ve vedení ÚOHS vedly k posílení významu soutěžněprávní politiky a ke změně priorit samotného ÚOHS. Teprve čas ukáže, zda tyto změny povedou k efektivnějšímu vymáhání soutěžního práva, zda se dočkáme více odhalených případů kartelů či zneužití dominantního postavení, zda bude protisoutěžní jednání přísně trestáno a zda bude ve větší míře využíváno soukromoprávní vymáhání soutěžního práva. Odhadujeme však, že se pod vedením Petra Mlsny těchto změn dočkáme. ●

JUDr. Robert Neruda, Ph.D.,
partner,
Mgr. Vladislav Bernard,
advokát,
HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

Deklarovaným cílem Petra Mlsny, třiačtyřicetiletého právníka s bohatými zkušenostmi s působením ve vysokých státních funkcích, je navrátit Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže („ÚOHS“) dobrou pověst.

Petr Mlsna rovněž klade důraz na posílení významu soutěžního práva v rámci působnosti ÚOHS. Jedná se o vítaný krok. V posledních letech byl totiž hlavní viditelnou prioritou ÚOHS dohled nad zadáváním veřejných zakázek. Spolu s tím došlo také k výměně místopředsedy ÚOHS pro hospodářskou soutěž. Místo Hynka Broma, který

O psech a advokátech

Letos jsem poprvé ve svém životě kandidovala na volenou funkci. Kandidovala jsem do představenstva České advokátní komory a uspěla jsem. Je to pro mě velká čest a závazek, který neberu na lehkou váhu. Dlouho jsem přemýšlela, o co bych se před koncem pro mě tak milnickového roku se čtenáři magazínu epravo podělila. Jak dostat vážnosti své nové pozice a neztrapnit se? Věřu téměř hamletovská otázka.

Nakonec jsem si vzpomněla na nedávnou historku z večerního venčení svých psů. Venčení psů sice nemá s tematikou magazínu samo o sobě mnoho společného, ale příběh je tak trochu odrazem doby, odrazem chápání práva jako souboru práv a nároků zajišťujících jeho nositelům ničím nerušený a neomezený životní prostor. Není to problém advokacie, advokátního stavu, ani České advokátní komory, ale věřím, že advokáti by mohli k jeho řešení přispět.

Ale nejdřív zpátky k venčení psů. Mám dva psy, dva obrovité psy, dohromady mám cca 150 kg psa. Jsou báječní, milí, úžasní a poměrně poslušní. Sice neběhají přes lavičku a neskáčou přes laťku, ale na povel přijdou, sednou, lehnou a zůstanou. Jsou dva, fungují v tandemu a většina psů v okolí to nedává, začnou si hrát, cizí pes se začne cítit v ohrožení, ať už díky jejich velikosti nebo počtu, a problém je na světě. Zkušenosti mě naučily, a psy venčím večer, v době, kdy už tolik lidí není venku a většina malých a popudlivých psů je v teple domova. Když mím jiné psy, přivolám ty své a vedu je na vodítku. Když se k nám přiblíží cizí pes, volám na majitele, aby si ho přivolal. Většina soudných a přičetných pejskařů svého psa zavolá nebo se o to alespoň usilovně snaží.

Přijde mi to normální, společně předcházíme potenciální psí potyčce, šetříme své zdraví, nervy a koneckonců šetříme i peněženku a čas všech zúčastněných. Na sebe dorážející psi mohou kohokoliv stojícího v okolí porazit, zranit, přinejmenším ušpinit nebo zničit oblečení.

Ovšem, najdou se i tací, kteří nemají potřebu se jakkoliv v akci angažovat. Při jedné z našich večerních venčících procházek se, navzdory asi šesti žádostem o přivolání, majitel ani nepokusil psa zavolat. Jeho pes kolem těch mých na vodítku zvesela tančil a poskakoval, zatímco já své psy udržovala v sedu a klidu, a neměl se k odchodu. Korunu tomu majitel nasadil, když řekl, že si psa nepřivolá, protože tón mojí poslední výzvy se mu nelíbil, měla bych se prý snad za sebe stydět. Když jsem se mu důvody svého počínání a více či méně ostrých proseb snažila vysvětlit, aby si přeci jen psa zavolal, já mohla odejít bez toho jeho psa v patách a ke srážce, jíž bychom oba litovali, nedošlo, tak se jen utrhl, že já nemůžu vědět, co on udělá a co bude, a proto si psa přivolávat prostě a jednoduše nebude. Tváří v tvář mým dvěma téměř osmdesátakilovým hafanům přede mnou stál hrdý a neohrožený bojovník za svobodu, za právo svého psa pobíhat po okolí bez jakéhokoliv omezení, bojovník za své nezadatelné právo nechat svého psa dělat co chce, ať se děje, co se děje a stůj co stůj, za právo běhat okolo těch mých, očuchávat je, pošťuchovat a dráždit. To, že tím možná ohrožuje sebe, mně a konec konců i ty psy, tak nějak pominul.

Když opadly poslední zbytky stresu a adrenalinu z nečekaného večerního setkání, uvědomila jsem si, že tahle historka z mého psiho mikrosvěta je jen odrazem dnešní doby. Doby, kdy každý má svá práva, své nároky

a své svobody a očekává, že ostatní budou všechna ta práva, nároky a svobody bez přímínek respektovat a budou se chovat tak, aby je nikdy ani náznakem nenarušili. Každý je zároveň přesvědčen, že právě jeho světonázor, jeho představa zdravého životního stylu, toho, co je správně vybalancovaný work-life balance, je tím, co má soubor jeho nenarušitelných práv chránit. Proto také všichni ostatní musí jeho světonázor respektovat, musí mu umožnit jej naplnit a prosadit. A kdo názor nesdílí, na toho si ukažme prstem a vykážeme ho z kola ven.

Nechci se pouštět do úvah o svobodě, o toleranci nebo respektu k druhým a k jejich životnímu stylu, k jejich právům, očekáváním a nárokům. Příhoda mě spíš vedla k zamyšlení nad tím, jakou roli mohou hrát advokáti v pochopení širšího smyslu těchto pojmů nepravvní veřejností. Advokáti pomáhají svým klientům v řadě různých životních situací, řeší s nimi problémy v rozličných oblastech společenského a hospodářského života. Musejí umět naslouchat, porozumět a nabídnout řešení. Jejich každodenním chlebem je pomáhat klientům a dávat tak konkrétní obsah a náplň právě takovým pojmům, jako jako je pojem právo nebo nárok. Mají proto jedinečnou příležitost při poskytování právních služeb své okolí nenásilně vhodnou formulací právní rady ovlivňovat, vysvětlit, že povinnost není jen protipól práva, ale velmi často se s právem neoddělitelně pojí, že výkon práva není totéž, co jeho zneužití, že dobré mravy nejsou jen vyprázdněný pojem, o který se nelze opřít a na kterém nepostavíte ani dům ani kšeft. Poskytování právního poradenství proto může být do určité míry takovou nenápadnou osvětou a kultivací životního prostoru. A to je fajn. Jsem ráda, že to tak je a doufám, že to tak vždy bude.

Česká advokátní komora jako samosprávná organizace celého advokátního stavu svými vzdělávacími akcemi a projekty i veřejně deklarovanými postoji sama ke kultivaci našeho životního prostoru přispívá nemalou měrou. Lze připomenout například projekt „Advokáti do škol“ nebo „Advokáti proti totalitě“. Ve své nové roli členky představenstva České advokátní komory se budu snažit, aby to tak do budoucna nejen zůstalo, ale aby se toto úsilí ještě znásobilo. Jak? Pokračováním v úspěšných projektech i rozšířením spektra vzdělávacích projektů. Tak, aby advokáti dokázali své klienty lépe pochopit i lépe vysvětlit, co je pro úspěch jejich věci důležité. Ovšem, co je stejně důležité, také tak, aby měli i na paměti, že svou radou mohou nejen kultivovat, ale také korumpovat, a měli v sobě dost osobní statečnosti zvolit tu první možnost.

Pokud a dokud to tak bude, bude advokacie zaslouženě respektované a důstojné povolání, jehož společenský význam jen v tom dobrém slova smyslu přesáhne vztah advokát/klient... a já možná jednou nebudu po večerech přemýšlet, zda se mi i příště povede psy udržet v klidu a sedu. Vše dobré do nového roku! ●

JUDr. Lucie Dolanská Bányaiová, Ph.D.,
Bányaiová Vožehová, s.r.o., advokátní kancelář
členka představenstva České advokátní komory

Mluvití stříbro, mlčeti zlato aneb reakce na článek JUDr. Josefa Vejmelky k nové definici znásilnění

V EPRAVO.CZ Magazine č. 2/2021 byl zveřejněn článek advokáta JUDr. Josefa Vejmelky s názvem „Sexuální nátlak po česku aneb nová definice znásilnění“. Jak plyne z reakcí na jeho sdílení na sociálních sítích, jeho obsah mnohým přišel tak nevhodný, že adekvátní reakci by dobře vyjádřila snad jen scéna z Pelíšků, ve které Miroslav Donutil v rozhořčení křičí „A komu tím prospějete, co?“ I proto jsme s našimi dojmy kontaktovaly redakci a představenstvo magazínu. Předseda představenstva se za jeho otištění omluvil (čehož si vážíme) a vyběhl nás k reakci.

V naší praxi se případy sexuálního násilí zabýváme spíše ojediněle. Kladly jsme si proto otázku, jak na článek, který vychází toliko ze subjektivních domněnek a mýtů, vhodně reagovat za situace, kdy cítíme povinnost veřejně vyjádřit, že ne všichni zástupci advokacie se ztotožňují s podobnými názory. Tato reakce je tedy rovněž pouze vyjádřením našeho názoru; neklade si za cíl podrobně zpracovat otázku z odborného hlediska, spíše poukázat na mýty a omyly uváděné v článku „Sexuální nátlak po česku aneb nová definice znásilnění“.

Zaměřím-li se přímo na úvod článku, jeho podnětem byl nový legislativní návrh ke zpřísnění současné právní úpravy trestného činu znásilnění. Sám návrh měl potenciál být základem pro plnohodnotnou právní analýzu nebo odborný komentář, článek bohužel není ani jedním z toho. Namísto toho se

JUDr. Vejmelkovi nepodařilo nic jiného, než pozuráčet různé skupiny společnosti (které zjevně neodpovídají normám světa, ve kterém by pan doktor chtěl žít), oprášit již dávno vyvrácené mýty a bagatelizovat tuto závažnou trestnou činnost a traumata obětí – tedy přesný opak toho, co aktuální situace potřebuje.

Je nepochybné, že znásilnění je závažným trestným činem, který obětem působí vážné následky a traumata, která mnohdy vyžadují psychologickou či psychiatrickou intervenci. V některých případech bohužel končí i sebevraždami či pokusy o ně. K obětem je proto nezbytné přistupovat citlivě a empaticky a vytvořit pro ně bezpečné prostředí, což se však současnému systému nedaří. V České republice je spácháno přibližně 12 tisíc znásilnění ročně. Z těchto je pouze 5 % hlášeno orgánům činným v trestním řízení a pouhých 2 % pachatelů jsou odsouzeni. Z 12 tisíc znásilnění a 600 nahlášených případů je pouze 12 pachatelů odsouzeno. Z toho 6 odejde s podmíněným trestem.¹ V kontextu těchto dat se tak nabízejí dvě otázky – co můžeme udělat pro to, aby k páchaní této trestné činnosti nedocházelo? A pokud k ní dojde, co můžeme udělat pro to, abychom pro oběti vytvořili bezpečné prostředí a tyto případy byly hlášeny, řádně vyšetřeny a pachatelé odsouzeni?

V tomto kontextu je článek JUDr. Vejmelky alespoň částečně přínosný. Nikoliv ve svém obsahu, ale právě proto, že vychází částečně z mýtů, které byly již dávno vyvráceny. Jedním z častých mýtů je, že ke znásilnění obětí „přispěla“ svým vyzývavým vzhledem či oble-

čením.² Téměř polovina společnosti (49 %) se rovněž mylně domnívá, že ke znásilnění dochází nejčastěji ze strany neznámé osoby. Mezi ně se řadí právě i JUDr. Vejmelka, který v článku uvádí: „Prvopočátkem jakéhokoliv sexuálního nátlaku je oční kontakt potenciálního pachatele k potencionální oběti. (...) Pokud se nám podaří tento zločinný proces úspěšně zastavit, můžeme doufat, že k dalšímu řetězení událostí nedojde a my se vyhneme fatálnímu konci v podobě znásilnění. (...) Výše uvedené má i přes svou genialitu jistou chybičku v tom, že pomůže zejména v situacích, kdy se potencionální oběť a pachatel neznají, na druhou stranu to je nejčastějším případem znásilnění v praxi.“ Tato informace, která je prezentována jako fakt, je však mýtem – 90 % znásilnění páchají osoby, které oběť zná (např. soused, kamarád, kolega), přičemž 50 % je páčáno přímo partnery. Tato „rada“ pro oběti je tak zcela bezcenná a o její účinnosti pochybujeme i v případech, kdy se jedná o pachatele neznámého. Všechny tyto mýty přitom deformují názory nejen společnosti, ale v mnoha případech i představitelů justice, policejních orgánů (a jak vidno i advokátů), tedy osob, které se na justičním systému přímo podílejí. Chceme-li vést konstruktivní diskusi a hledat vhodná řešení, je nezbytné se nejdříve seznámit s reálnými daty, nikoliv vycházet z osobních domněnek a mýtů.

Co tedy můžeme udělat pro zlepšení situace?

Vzdělávejme se jako společnost. Nevěřme mýtům, ale vyhledávejme reálná data, studie,

případy a názory odborníků. Vychovávejme naše děti k respektu k druhým a jejich hranicím a vysvětleme jim, že některé chování nemusí být jiným příjemné. A upozorníme na to i dospělé, pokud se něčeho takového v naší přítomnosti dopouštějí. Mnoho organizací nabízí kromě přehledných informací i různá školení. Věřím, že v mnoha případech by tato školení padla na úrodnou půdu nejen ve školách, ale např. i na pracovištích. Zvažte, zda takové školení nezajistit pro sebe, své zaměstnance či další skupiny.

Povinné vzdělání zástupců justice. Trestní řízení je pro oběti znásilnění velmi náročné. Kromě nepříjemných a opakovaných výsledků totiž musí podstoupit i různá lékařská vyšetření a podrobit se znaleckým zkoumáním. Je proto důležité, aby osoby zúčastněné na trestním řízení přistupovaly k obětem citlivě. V praxi se tak bohužel mnohdy neděje (což je výsledkem mimo jiné nedostatečného či zcela neexistujícího školení těchto osob) a v mnoha případech dochází k sekundární viktimizaci obětí. Jedním z vhodných řešení je proto povinné vzdělávání či školení policistů, státních zástupců a soudců v oblasti viktimologie a psychologie obětí. Takové školení může být přínosné nejen pro přístup k obětem znásilnění či sexualizovaného násilí, ale rovněž obětem trestných činů obecně.

Změna legislativy. V mnoha státech EU je skutková podstata trestného činu znásilnění založena na absenci souhlasu, nikoliv přítomnosti fyzického či psychického násilí. V mnoha státech tato změna vedla k nárůstu hlášení a trestání tohoto činu. O tuto změnu se snaží i JUDr. Vejmelkou zmiňovaný legislativní návrh. Ten bohužel ve změně legislativy spatřuje riziko pro pachatele („chudáky“ vlivné muže, kteří jsou ohroženi falešnými obviněními zhrzených žen), kteří budou muset nést důkazní břemeno, čímž se „zvyšuje naděje, že spravedlnosti neuniknou“. Vyjádření JUDr. Vejmelky je však opět zavádějící a pro neodbornou veřejnost i dezinformační.

I v případě změny legislativy se totiž tento čin bude nadále projednávat v trestním řízení. Prokázání viny tedy bude stále úkolem státních zástupců, a to při platnosti zásady in dubio pro reo. Jak uvádí organizace Konsent: „Redefinice usiluje pouze o zajištění toho, aby byly trestně odpovědné osoby, u nichž se dostatečně prokáže, že jednaly v rozporu s vůlí obětí“. Bez hodnocení konkrétního legislativního návrhu považujeme nicméně za pozitivní, že je téma konsensu na úrovni zákonodárce diskutováno, neboť je nepravděpodobné, že současný systém není zcela funkční.

Ukládání přísnějších trestů. Jak již bylo uvedeno, v současné době je 50 % odsouzených pachatelů trestáno podmíněnými tresty. Tyto tresty jsou však v mnoha případech zcela nepřiměřené a neplní svou funkci – preventivní, která má odstrašit jiné osoby od páčání trestného činu (podmíněný trest tuto funkci neplní), ochrannou, která má ochránit společnost před dalším činem (pachatel zůstává na svobodě a může trestnou činnost opakovat) a konečně restorativní, která má za cíl obnovit spravedlnost (podmíněný trest je s ohledem na následky v oblasti života oběti zcela nepřiměřený a neposkytuje dostatečné zadostiučinění). Soudy i přes to v běžné praxi ukládají tresty na samé dolní hranici trestní sazby či pod ní.

Není naší ambicí rozebírat zde konkrétní návrhy řešení do detailu. Víme však, že hledání vhodného řešení nepřispěje rozdělování žen do tří horizontálních zón, evidování souhlasů „sexuchtivých jedinců“ u notářů, označování pachatelek za medvědice ani prezentování nepravdivých a zavádějících informací jako holých faktů, jak učinil JUDr. Vejmelka ve svém článku.

Pokud bych na závěr mohla vyjádřit jedno osobní přání, ráda bych apelovala na všechny kolegy z oblasti (nejen) advokacie. Snažme se vytvořit pro oběti trestných činů bezpečné

prostředí. Budujme svým jednáním (včetně veřejných vyjádření) v obětech důvěru, že u nás naleznou pomoc, pochopení a empatii a že jejich traumata budeme brát s plnou vážností, a nikoliv je bagatelizovat. Jsme to totiž mnohdy my, na koho se oběti obrátí s žádostí o pomoc dříve než na orgány činné v trestním řízení.

A protože svůj článek JUDr. Vejmelka zakončil jednou radou pro frustrované muže a údajnou starou moudrostí, učiním tak také. Jedna stará moudrost praví: mluvit stříbro, mlčet zlato. Doporučuji se jí řídit všem, kteří chtějí své názory sdílet veřejně bez znalosti základních fakt konkrétní problematiky. A jsou-li tu nějakí frustrovaní muži, mám pro vás také jednu radu: říká-li žena ne, znamená to ne. Nikoliv možná a už vůbec ne nadšené ano. ●

Mgr. Denisa Linhartová, advokátní koncipient, za podpory

**JUDr. Aleny Němcové, Ph.D., advokáta
Advokátní kancelář JUDr. Aleny Němcové, Ph.D., advokáta**

Poznámky:

- ¹ Veškerá data uvedená v článku jsou převzata z webových stránek organizací Konsent a Bez trestu, kde naleznete rovněž odkazy na příslušné studie a zdroje.
- ² Nejčastější mýty rozebírá např. Ludmila Čírtková, uznávaná soudní znalkyně a policejní psycholožka, v dokumentu Znásilnění pod kůží.

CHRENEK ■ KOTRBA

PRAHA – BRNO – OLOMOUC – BRATISLAVA

Váš business

si zaslouží

špičkové advokáty

(+420) 221 875 402

kancelar@chrenek-kotrba.cz

www.chrenek-kotrba.cz

Přes 25 let právních zkušeností

Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. je přední českou advokátní kanceláří, která na českém advokátním trhu působí již od roku 1995. Svou pověst si začala budovat pod jmény tehdejších společníků jako Jansta & Kostka. Od svého založení až do dnešních dnů je základním krédem kanceláře poskytování kvalitních právních služeb klientům, a to ve všech oblastech práva.

Po 25 letech na trhu došlo v květnu roku 2020 ke změnám ve vlastnické struktuře a od tohoto data má kancelář tři partnery, kterými jsou JUDr. Tomáš Chreněk, LL.M., MPH, JUDr. Jakub Kotrba a JUDr. Jan Nemanský. Od 1. ledna 2021 pak došlo ke změně obchodní firmy kanceláře na současnou podobu, tedy Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. Kancelář působí nejen v Praze, kde najdeme její počátek, ale i v Brně, Olomouci a Bratislavě.

Jak již bylo výše naznačeno, poskytuje advokátní kancelář široké spektrum právních služeb ve všech oblastech českého a slovenského práva a práva Evropské unie. Aby byl pro klienty zajištěn maximální servis a služby na špičkové úrovni, byly v advokátní kanceláři pro řešení konkrétních případů vytvořeny specializované odborné týmy, které ve vzájemné spolupráci a s nejvyšším možným využitím odborných kvalit každého člena zajišťují nalezení efektivního řešení pro naplnění potřeb klientů advokátní kanceláře.

V současné době tvoří tým kanceláře bezmála 70 lidí. O třech partnerech již byla řeč, dále se na poskytování právních služeb podílí 24 dlouhodobě spolupracujících advokátů a 9 koncipientů. Samozřejmě nelze zapomínat na stabilní administrativní zázemí, které umožňuje právnímu týmu soustředit se na podstatné věci.

Mezi členy kanceláře najdeme rozhodce, funkcionáře ČAK, vysokoškolské pedagogy, publikující autory a zejména experty s mnohaletými praktickými právními zkušenostmi. Ostatně ve společnosti Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. zastávají názor, že stejně jako je teorie bez praxe nepraktická, praxe bez teorie se stává povrchní a hrubou. I proto je Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. od roku 2021 jedním z garantů LL.M. programu zaměřeného na zdravotnictví a právní otázky s ním spojené na Prague International Business School.

Komplexní praxe

Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. poskytuje klientům všestrannou právní pomoc, ať už se jedná o právo obchodních společností, akvizice a fúze, insolvenční právo, právo týkající se bankovníctví a financí, právo informačních technologií, právo hospodářské soutěže, sportovní právo či pilíře „tradiční“ advokacie jako je právo rodinné, právo závazkové a v neposlední řadě právo trestní. Speciální agendou, která je společností Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. dlouhodobě řešena, je problematika související s restitucemi a soudními spory, kterých v souvislosti s restitucemi probíhá (a zřejmě ještě probíhat bude) značné množství a ve kterých jsou klienti advokátní kanceláře dosud velmi úspěšní.

Oblastí, v níž zdaleka nejde jen o právo, je jistě zajištění všestranného komplexního právního servisu pro klienty z oblasti zdravotnické péče, protože zde možná více než jinde nejde jen o strohý výklad práva, ale především o to, aby příjemci právních služeb měli díky službám advokátní kanceláře prostor pro bezproblémovou realizaci svého poslání.

Jednou ze zásadních součástí kolektivu Advokátní kanceláře Chreněk, Kotrba spol. s r. o. je i tým veřejných zakázek, díky němuž letos dosáhla advokátní kancelář krásného úspěchu, když byla v rámci soutěže Právnícká firma vyhodnocena jako vítěz v kategorii Veřejné zakázky. V roce 2021 se Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. podílela na veřejných zakázkách z mnoha oborů, jež se týkaly nejrozličnějších typů činností od komplexního řešení snížení energetické náročnosti budov nemocnice přes služby související s údržbou veřejného prostoru, zajištění elektronického způsobu výběru poplatků v dopravě, zajištění komplexní dodávky a distribuce léčivých přípravků vztahující se k očkování až po dodávku kolejových vozidel, vše v hodnotách miliard korun. Byť byly uvedené (a i zde neuvedené) projekty

velmi různorodé, vždy bylo voleno řešení se zřetelem k tomu, že tato práce ovlivní nejen klienty (ať už zadavatele nebo uchazeče), ale i mnoho lidí mimo tento základní vztah, a nejednou se výsledek dotkne života všech obyvatel naší země. Úsilí o bezchybnou práci je tak pro právníky ze společnosti Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. samozřejmostí.

Mimo vítězství v kategorii Veřejné zakázky byla Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. úspěšná i v dalších šesti kategoriích. Jako doporučovaná kancelář se umístila v kategoriích Právo obchodních společností, Právo hospodářské soutěže, Fúze a akvizice, Bankovníctví a finance, Právo informačních technologií a Trestní právo. Jako velmi doporučovaná kancelář pak byla vyhodnocena v kategorii Zdravotnické právo.

Nejen Praha

Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. byla založena v Praze, nicméně za desetiletí své existence se jí hlavní město stalo malým, neboť chtěla být blíže svým mimopražským klientům. V roce 2009 byla otevřena pobočka v Brně. Protože se tato praxe velmi osvědčila, pokračovala Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. v expanzi a v roce 2019 otevřela pobočku v Olomouci. Po změně společníků v roce 2020 bylo v tomto trendu pokračováno a v letošním roce byla otevřena první pobočka advokátní kanceláře mimo Českou republiku, a to u sousedů na Slovensku, konkrétně v Bratislavě.

Kromě přiblížení kanceláře klientům se pobočky velmi osvědčily i v dalším aspektu. I když jsou někdy problémy řešeny klienty na pobočkách odlišné od problémů klientů v Praze, zcela jasně se ukazuje, že řešením je vždy zodpovědný a inovativní přístup jak ke klientovi, tak k případu. Bonusem je pak to, že ve všech městech, kde má Advokátní kancelář Chreněk, Kotrba spol. s r. o. své pobočky, jsou právnícké fakulty a spolupráce se studenty je velmi přínosná pro obě strany ●

Společníci

JUDr. Tomáš Chrenek, LL.M., MPH

Tomáš Chrenek je od roku 2020 společníkem Advokátní kanceláře Chrenek, Kotrba spol. s r. o. Působí zde od roku 2009, a to zprvu na pozici právního asistenta a následně na pozici advokátního koncipienta. Právnickou fakultu Západočeské univerzity v Plzni absolvoval v roce 2011 a od roku 2015 je zapsán v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou pod č. 16053, v seznamu usazených evropských advokátů vedeném Slovenskou advokátskou komorou je pod č. 300407 zapsán od roku 2020. Na University of Oxford, Magdalen College studoval na pre-graduálním stupni. Doktorský titul získal na Paneurópské vysoké škole v Bratislavě, titul LL.M. mu byl udělen na IE Business School v Madridu a titul MPH získal na Slovenské zdravotnické univerzitě. V rámci své specializace poskytuje právní služby v oblasti práva obchodního, zejména pak práva obchodních společností a v oblasti práva mezinárodního. Hovoří česky, slovensky, anglicky a španělsky.

JUDr. Jakub Kotrba

Jakub Kotrba působí v Advokátní kanceláři Chrenek, Kotrba spol. s r. o. od roku 1997, přičemž v současnosti je řídícím společníkem advokátní kanceláře. Od 11. října 2001 je advokátem zapsaným pod č. 09161 v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou a od roku 2020 je zapsán pod č. 300406 také v seznamu usazených evropských advokátů vedeném Slovenskou advokátskou komorou. V rámci své specializace poskytuje právní služby v oboru obchodního práva se zaměřením na právo obchodních společností, jejich přeměn a právo cen-
ných papírů. Hovoří česky a anglicky.

JUDr. Jan Nemanský

Jan Nemanský je společníkem v Advokátní kanceláři Chrenek, Kotrba spol. s r. o. od roku 2014. V kanceláři působí od roku 2001. Od roku 2005 je advokátem zapsaným pod č. 10599 v seznamu advokátů vedeném Českou advokátní komorou a od roku 2020 je zapsán v seznamu usazených evropských advokátů vedeném Slovenskou advokátskou komorou pod č. 300405. V rámci své specializace poskytuje komplexní právní služby v oblasti práva občanského, obchodního a závazkového se zvláštním zaměřením na poskytování právních služeb spojených s problematikou pohledávek a jejich řešení. Je dlouholetým členem Kontrolní rady České advokátní komory. Je také aktivním rozhodcem zapsaným v seznamu rozhodců vedeném Rozhodčím soudem při Hospodářské komoře České republiky a Agrární komoře České republiky. Hovoří česky a anglicky.

BOHEMATIC

GOOD TIME

HAND MADE IN BOHEMIA
NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

bohematic.cz

Lukáš Trojan

Advokát, viceprezident Unie obhájců ČR a člen představenstva České advokátní komory Mgr. Lukáš Trojan v rozhovoru pro EPRAVO.CZ Magazine představuje svoje priority pro stávající funkční období představenstva, ohlíží se za úspěšným fungováním Unie obhájců a nastiňuje i svoji představu, kam se bude advokacie v příštích letech ubírat.

V říjnu jste byl zvolen do představenstva ČAKu. Jaké agendy budete mít v představenstvu na starosti?

Nekandidoval jsem do představenstva ČAK, abych se pouštěl na neznámá území. Každý člen představenstva po dohodě s předsedou

České advokátní komory a ostatními členy přijal agendu, která je jeho zkušenostem a právní praxi nejbližší. V mém případě jsem spolu s Tomášem Sokolem spoluzodpovědný za trestněprávní agendu a agendu advokátní mlčenlivosti. Zároveň patrně povedu nově zřízený Výbor pro advokátní etiku, který by měl

být místem, ze kterého budou vycházet podněty představenstvu ČAK a odvolací kárné komisi k výkladu stanovských předpisů, především pak etického kodexu. Česká advokátní komora musí reagovat na měnící se svět, kdy i výkon advokacie v roce 2022 se nedá srovnávat se způsobem výkonu advokacie v roce 1996.

Jaké jsou Vaše osobní priority, co byste chtěl, aby za čtyři roky bylo určitě zavedeno do praxe?

Jedna věc jsou priority a ambice, druhá věc je realistické očekávání toho, co lze v daném čase prosadit. Největší úsilí budu směřovat směrem k ukotvení advokátní mlčenlivosti takovou formou, která bude představovat dostatečnou garanci důvěrného vztahu advokáta a klienta. Schválně používám termín advokát – klient, a nikoliv pouze obhájce – obviněný. Boj o advokátní mlčenlivost je však nekonečné téma nejen v České republice, ale i v Evropě a uvidíme, jak daleko se nám podaří k cílové metě přiblížit. V návaznosti na zřízení Výboru pro advokátní etiku bych rád, aby se minimálně otevřela diskuse nad tím, co v dnešní době stále představuje disciplinární delikt advokáta, která ustanovení stavovských předpisů již lze považovat za vyhaslá a na jaké jednání advokátů je třeba se zaměřit de lege ferenda. Zároveň bych považoval za úspěch, pokud by se právě etika advokáta stala úhelným kamenem vzdělávání advokátních koncipientů a advokátů. Třetí metou, kterou bych zmínil, je snaha přiblížit Českou advokátní komoru advokátkám a advokátům jako místo, které je podporuje, poskytuje jim servis a je jim oporou v případech, kdy je to třeba.

Lze už teď, po pár týdnech činnosti v představenstvu, říct, co jsou problematická místa komory?

Nepochybně jde o oblast digitalizace komory. Přestože předcházející představenstvo posunulo přípravu nového webu včetně intranetu významně kupředu, stále není elektronizace agend dokončena. Advokáti si tak stále nemohou vybrat způsob komunikace s komorou, který preferují, ať jde o komunikaci elektronickou nebo tradiční. Pozitivní je, že práce na webových stránkách směřují do finále. Digitální agendy budou, jak věřím, brzy následovat.

Byl jste léta v kontrolní radě, komoru znáte více než dobře. Přesto je něco, co Vás překvapilo?

Neřekl bych, že překvapilo. Očekával jsem, že agenda představenstva je velmi rozsáhlá. Pozitivně vnímám, že jednání jsou otevřená, témata diskutujeme do hloubky. Každý, kdo projeví zájem, má prostor se vyjádřit a závěry, které představenstvo přijímá, jsou v drtivé většině konsenzuální. Jakkoliv diskuse mohou být bouřlivé, mám za to, že

představenstvo tvoří tým, který hájí zájmy advokacie, advokátek a advokátů. Jako optimista jsem přesvědčen, že nám to vydrží celé volební období.

Unie obhájců je projekt, u kterého jste od založení před 8 lety. Čím se v unii aktuálně zabýváte?

Unie obhájců je můj srdcový projekt. Spolu s Tomášem Sokolem, Tomášem Gřivnou, Petrem Tomanem, Filipem Seifertem, Markem Nespalou a Václavem Vlkem jsme Unii obhájců zakládali s vědomím, že můžeme zůstat sami a advokáti, kteří v rámci své praxe vykonávají obhajobu, nebudou chtít na tomto projektu participovat. Naštěstí se ukázalo, že opak je pravdou. Unie obhájců se od počátku stala respektovanou platformou pro odborné diskuse v oblasti trestního práva a obhajoby. Ti, kteří Unii obhájců nepřáli a označovali ji za jakýsi nevýznamný lobbistický spolek zakladatelů, se mýlili a osm let fungování Unie nám dalo za pravdu. Unie obhájců dnes sdružuje téměř dvě stovky advokátů, kteří se zabývají obhajobou. Za dobu své existence spoluorganizovala s právníckými fakultami šest konferencí za účasti předních osobností akademického a justičního světa. Unie obhájců pravidelně zveřejňuje svá stanoviska k aktuálním tématům trestního práva a obhajoby. Účastní se legislativního procesu a uskutečňuje řadu dalších aktivit. To vše naplňuje ve svém důsledku cíle, kvůli kterým Unie obhájců vznikla, tedy ochranu práva na spravedlivý proces, jako součásti demokratického státu.

Necítíte konflikt zájmů, když na jedné straně jste členem představenstva ČAKu a na druhé straně viceprezidentem Unie? Jak je to slučitelné?

Nejen, že jsou slučitelné, ale výborně se doplňují. Od počátku víme, že Česká advokátní komora jako zbytkový orgán veřejné správy má, a logicky musí mít, limity, které ji do určité míry svazují v případných kritických postojích vůči státu. Naproti tomu Unie obhájců takové limity nemá a jde tak o slobodnější platformu v tom smyslu, že může působit kritičtěji a vystupovat razantněji např. ve vztahu k porušování pravidel fair procesu. Synergie, které se za osm let existence mezi Unií obhájců a Českou advokátní komorou vytvořily, jsou nezpochybnitelné a myslím, že velmi prospěšné, jak pro advokacii jako takovou, tak pro existenci právního státu.

Co Vás nejvíce trápí, jako advokáta řídícího jednu z předních českých kanceláří?

Nemyslím si, že by nás pronásledovaly nějaké atypické problémy v porovnání s ostatními. Aktuálně se potýkáme se standardním problémem, kterým je nedostatek kvalifikovaných osob na trhu práce, ať již se jedná o advokáty, advokátní koncipienty, nebo o administrativní podporu.

Kam se podle Vás bude advokacie v příštích letech ubírat?

Myslím, že advokacie se bude v nejbližších letech dále poměrně razantně proměňovat. Jsem přesvědčen, že bude pokračovat nárůst počtu advokátních kanceláří, které podnikají formou obchodní společnosti na úkor samostatných advokátů. Nepochybně dojde k významné digitalizaci agend. Zde je míč především na straně státu, kdy o elektronizaci justice se sice neustále hovoří, ale výsledky jsou tristní. Přesto dříve nebo později dojde k elektronizaci soudního spisu a podstatná část řízení se povede v digitální formě. Co se bude měnit, je přístup nastupující generace advokátek a advokátů a výkonu advokacie. Trend je zcela jasný a advokátní kanceláře se mu musí přizpůsobit. Je třeba vnímat, že nastupující generace nevidí v práci jediný smysl svého bytí. Spokojení a úspěšní budou ti, které bude advokacie bavit, budou ji vykonávat v příjemném prostředí a pro které bude práce advokáta či koncipienta v rovnováze s dostatkem volného času, spojeného s regenerací a odpočinkem.

Jakou radu byste dal začínajícím advokátům?

Ať sbírají a nasávají zkušenosti. Z právnických fakult nikdy hotový advokát nevyšel. Ať jsou aktivní, studují odbornou literaturu, čtou odborné články, zajímají se o právo a svět okolo sebe. Ještě bych dodal, ať jsou zdravě sebevědomí a nedají si nic líbit. Je třeba, aby advokát vždy hájil oprávněné zájmy klienta v mezích stavovských předpisů beze strachu a všemi legálními prostředky. ●

Autor: Miroslav Chochola

Foto: Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o.

Lenka Droscová

Advokátka Mgr. Lenka Droscová se s účinností od 1. 1. 2022 stává partnerem v act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o. Při té příležitosti jsme jí položili pár otázek týkajících se jejího dosavadního profesního působení.

Právě jste dosáhla jedné z nejvyšších met v profesi advokáta. Jaká to byla cesta?

Vždycky jsem věděla, že se chci věnovat advokacii. Šla jsem tedy za tímto cílem přímo, bez zbytečných odboček. Na své cestě jsem navíc měla velké štěstí na lidi. Už na koleji jsem potkala skvělé spolubydlící a když jsem pak nastoupila do méj první práce, pražské kanceláře Balcar Polanský Eversheds, dostala jsem možnost spolupracovat s vynikajícími kolegy, kteří mě ve všem podporovali a podporují dodnes. Pak následoval přesun do act Řanda Havel Legal, a to už šlo ráz na ráz. Dostala jsem důvěru a možnost učit se od těch nejlepších. To byla skvělá motivace.

Co máte na Vaší práci nejraději a bez čeho byste se klidně obešla?

Jsem ráda, že mám při své profesi příležitost potkávat zajímavé a inspirativní lidi, díky nimž mohu na věci nahlédnout z jiné perspektivy a novým pohledem. To velmi obohacuje nejen mé profesní dovednosti, ale i mě samotnou. Rozhodně největším nutným zlem jsou pro mě některé komplikované formální a byrokratické procesy. Občas je to skutečně boj s větrnými mlýny.

Jaká oblast práva je Vaší doménou a co Vás na ní nejvíce baví?

Zaměřuji se vlastně na vše okolo pracovních právních vztahů. Dle mého názoru je v pracovním právu kromě právního či obchodního pohledu na věc vždy nezbytný také pohled lidský. A to je mi velmi blízké. Čím déle se pracovnímu právu věnuji, tím více mě baví a naplňuje.

Jakou roli ve Vaší profesi hraje dle Vašeho názoru vztah s klientem?

Vztah s klientem je pro mě zcela klíčový. I když totiž máte vynikající teoretické znalosti a rozsáhlé praktické zkušenosti, neinvestujete-li nic do Vašeho vztahu s klientem, nikdy to nebude „ono“. V naší profesi je důležité přemýšlet nad rámcem konkrétního zadání

a umět číst mezi řádky. Častokrát je totiž to, co po nás klient výslovně požaduje, jen špičkou ledovce, jehož podstatná část zůstává skryta. Je pak na nás, abychom dokázali zadání klienta vidět v širších souvislostech a nesoustředit se jen na to, co je zjevné. Což nám usnadňuje právě podrobná znalost prostředí, ve kterém se klient pohybuje, a především vzájemná důvěra převyšující rámec běžného obchodního vztahu.

Vaše profesní působení je již sedmým rokem spojeno s advokátní kanceláří act Řanda Havel Legal. Co na spolupráci s touto kanceláří nejvíce oceňujete?

Určitě respekt a důvěru k mé práci. Kancelář již od samého začátku naší spolupráce věřila tomu, co dělám a jak to dělám. Poměrně záhy mi umožnila potkávat se s klienty na mnou organizovaných seminářích a realizovat vlastní projekty. Vždy jsem se ale mohla maximálně spolehnout na podporu seniornějších kolegů. To pro mě bylo nesmírně důležité. Musím říct, že právě díky klientským akcím, organizovaným naší kanceláří, jsem měla možnost poznat naše klienty i z jiné než čistě pracovní stránky, získat si jejich důvěru a doufám, že i určité sympatie. A jelikož máme skvělé a velmi inspirativní klienty, účast na našich klientských akcích nikdy není nuda.

Jaký je Váš vztah k juniornějším kolegům?

Juniorní kolegové jsou velmi důležitou součástí každé kanceláře. U nás tyto kolegy oborově neprofilujeme – umožníme jim, aby si vyzkoušeli více oblastí práva. Sami si pak mohou vybrat, kam chtějí směřovat a jakému právu se do budoucna věnovat. Při spolupráci s juniorními kolegy dbám na to, aby se, pokud možno, okamžitě dozvěděli, co udělali dobře a kde mají naopak rezervy. Feedback a pozornost seniornějších kolegů je z mého pohledu klíčová, a proto se vždy snažím juniorním kolegům dostatečně věnovat. Taková investice se totiž několikanásobně vrátí. Navíc je skvělé být svědkem jejich úspěšného pro-

fesního růstu. A to i tehdy, když se rozhodnou pokračovat na své profesní cestě s jinou kanceláří.

V loňském roce jste úspěšně absolvovala advokátní zkoušky v Kalifornii, ve Spojených státech. Co to pro Vás a potažmo pro Vaše klienty znamená?

Podařilo se mi složit jednu z nejtěžších advokátních zkoušek ve Spojených státech prakticky paralelně vedle intenzivní práce pro naši kancelář. Když se ohlédnu zpátky, bylo to velmi náročné. Na druhou stranu jsem se přesvědčila na vlastní kůži, že pokud člověk něco chce a udělá pro to vše, uspěje. Znalosti, které jsem díky tomu nabyla, mi pomáhají vidět věci z jiné perspektivy a lépe rozumět požadavkům a myšlením klientů ze zemí fungujících na základě obdobných právních systémů. Věřím, že se zdokonalila také kvalita mého projevu ve vztahu k anglicky mluvícím klientům.

Kdo je Vaším profesním vzorem? Je někdo takový?

Individuální profesní vzor nemám. Musím přiznat, že ve skrytu duše obecně trochu víc fandím advokátkám – ženám, jež mě inspirují svými úspěchy a kariérními postupy. Lze tedy říct, že vzorem jsou pro mě všechny kolegyně úspěšné v naší profesi – zejména pak ty, které jsou schopny dosáhnout těch nejvyšších pozic a skloubit naši náročnou profesi s uspokojivým soukromým životem. ●

Autor: Miroslav Chochola
Foto: Petr Nuc

Právnícká firma roku 2021

Společnost EPRAVO.CZ vyhlásila výsledky již 14. ročníku firemního žebříčku Právnícká firma roku. Záštitu nad letošním ročníkem převzalo stejně jako v minulých letech Ministerstvo spravedlnosti, záštitu nad galavečerem pak již tradičně Česká advokátní komora. Výsledky firemního žebříčku Právnícká firma roku 2021 byly vyhlášeny 1. listopadu 2021 v pražském Paláci Žofín.

Výsledky 14. ročníku firemního žebříčku Právnícká firma roku

Hlavní cena / Odborné kategorie / Zvláštní kategorie

Hlavní cena

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2021 PRO MEZINÁRODNÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

大成 DENTONS

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2021 PRO DOMÁCÍ KANCELÁŘ

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

Odborné kategorie

PRÁVO OBCHODNÍCH SPOLEČNOSTÍ

Vítěz kategorie: Kinstellar, s.r.o., advokátní kancelář

PRÁVO HOSPODÁŘSKÉ SOUTĚŽE

Vítěz kategorie: Nedelka Kubáč advokáti s.r.o.

DEVELOPERSKÉ A NEMOVITOSTNÍ PROJEKTY

Vítěz kategorie: Dentons Europe CS LLP, organizační složka

FÚZE A AKVIZICE

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

RESTRUKTURALIZACE A INSOLVENCE

Vítěz kategorie: ŽIŽLAVSKÝ, advokátní kancelář s.r.o.

ŘEŠENÍ SPORŮ A ARBITRÁŽE

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

Vítěz kategorie: PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

KAPITÁLOVÉ TRHY

Vítěz kategorie: Glatzová & Co., s.r.o.

TELEKOMUNIKACE A MÉDIA

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

DUŠEVNÍ VLASTNICTVÍ

Vítěz kategorie: Čermák a spol.

PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL, advokátní kancelář s.r.o.

VEŘEJNÉ ZAKÁZKY

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Chrenek, Kotrba spol. s r.o.

PRACOVNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

TRESTNÍ PRÁVO

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář Brož&Sokol&Novák s.r.o.

FIREMNÍ COMPLIANCE

Vítěz kategorie: tdpA – Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář s.r.o.

DAŇOVÉ PRÁVO

Vítěz kategorie: Rödl & Partner, advokáti, s.r.o.

**ENERGETIKA A ENERGETICKÉ
PROJEKTY**

Vítěz kategorie: act Řanda Havel Legal
advokátní kancelář s.r.o.

LOGISTIKA A DOPRAVNÍ STAVBY

Vítěz kategorie: ROWAN LEGAL,
advokátní kancelář s.r.o.

ZDRAVOTNICKÉ PRÁVO

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

PRÁVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ

Vítěz kategorie: Deloitte Legal s.r.o.,
advokátní kancelář

Zvláštní kategorie

**REGIONÁLNÍ PRÁVNICKÁ FIRMA
ROKU**

Vítěz kategorie: Advokátní kancelář
Hartmann, Jelínek, Fráňa a partneři, s.r.o.

**ČESKÁ FIRMA NA MEZINÁRODNÍCH
TRŽÍCH**

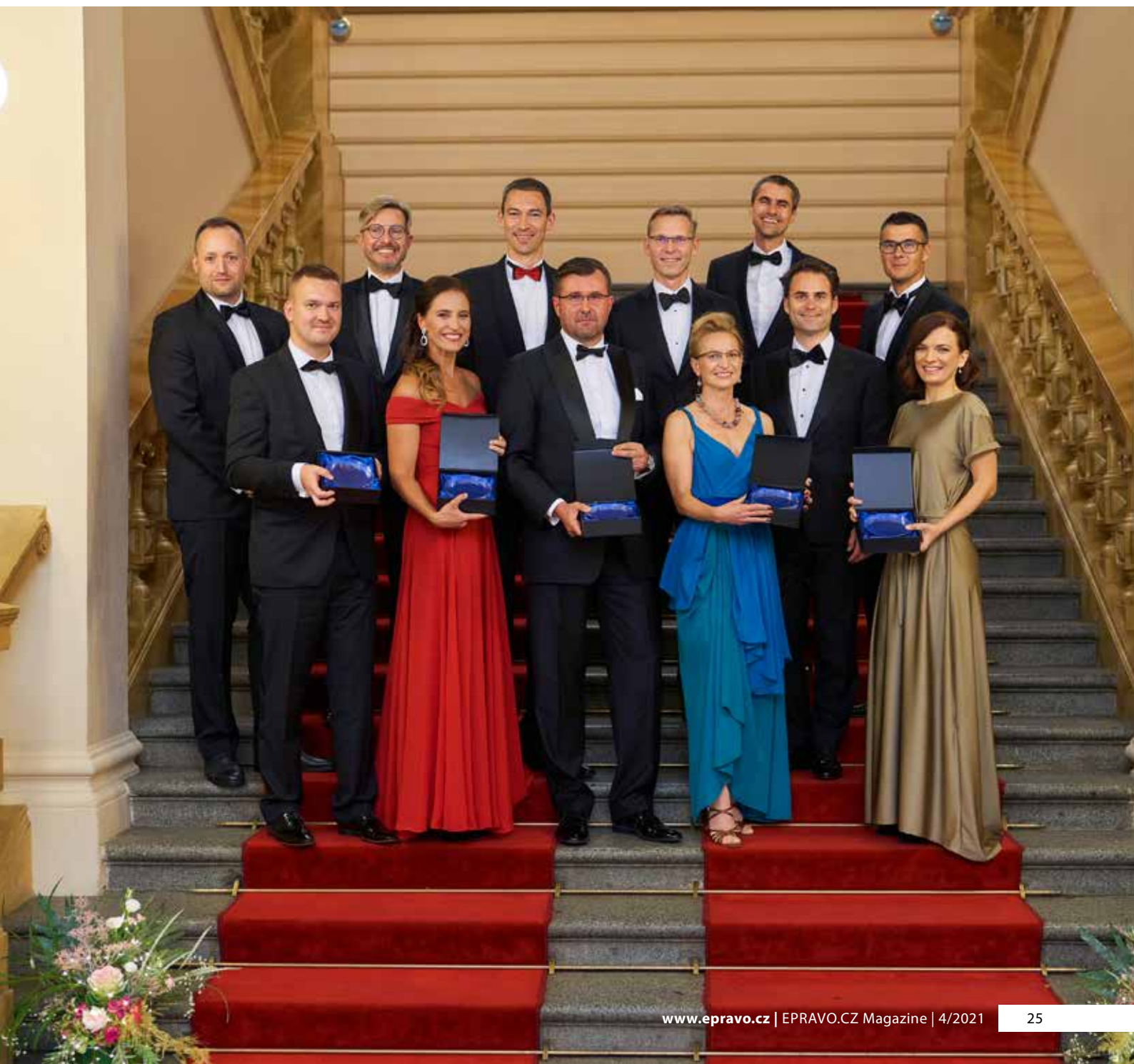
Vítěz kategorie: DBK PARTNERS,
advokátní kancelář, s.r.o.

PRO BONO / CSR

Vítěz kategorie: CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ
s.r.o., advokátní kancelář

**PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2021 ZA
NEJLEPŠÍ KLIENTSKÉ SLUŽBY**

Vítěz kategorie: HAVEL & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

WELLNESS & SPA HOTEL
VILLA REGENHART

- * Výhodné pobytové balíčky
- * Stylová restaurace
- * Wellness & Spa
- * Firemní a rodinná setkání
- * Dárkové poukazy

Děkujeme partnerům Právnícké firmy roku 2021

BRÁNÍME SLUŠNÉ

BOHEMATIC

SKUPINA ČEZ

JAVORINA

Royal Comfort

ROZHODČÍ SOUD
při Hospodářské komoře České republiky
a Agrární komoře České republiky

singlecase

Wolters Kluwer

Praetor

advokátní systém pro úspěšné

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYKAČOVÝCH

ZDR Investments

e.conomia

PREMIUM
MEDIA
GROUP

ESTATE

Alkohol[®].CZ
— Vyjimečná vína, destiláty a e-shop —

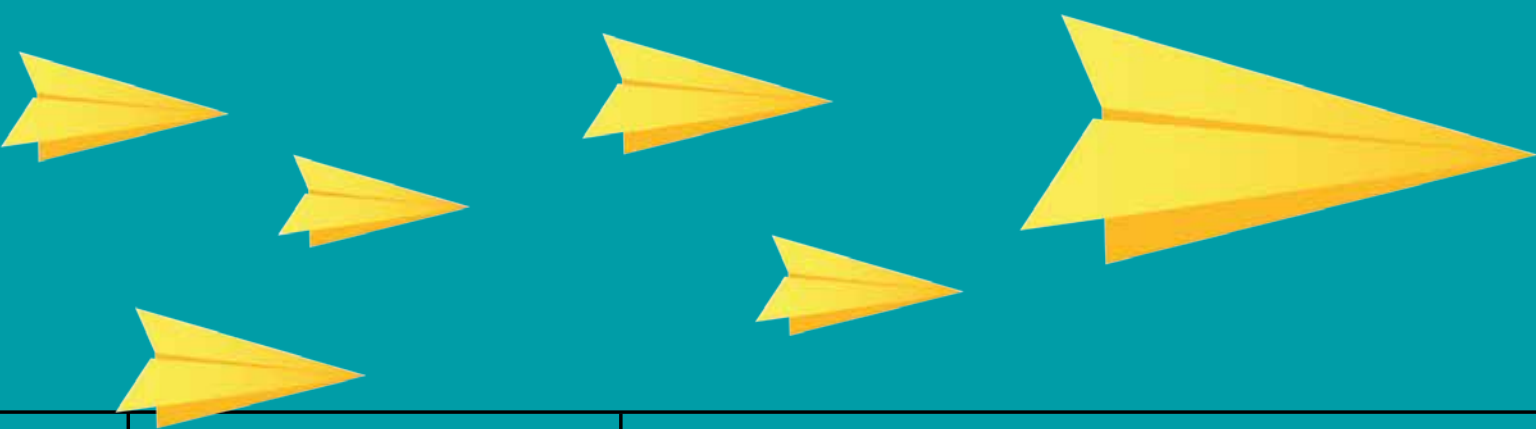

PMP
EXCLUSIVE

RIPER[®]

Žefir Restaurant BY STONES

10 LET V ŘADĚ A POŘÁD V ČELE

Právnická firma
roku 2012–2021

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU V OBORU DAŇOVÉHO PRÁVA

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ:

- Logistika a dopravní stavby
- Zdravotnické právo

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ:

- Právo obchodních společností
- Developerské a nemovitostní projekty
- Fúze a akvizice
- Řešení sporů a arbitráže

Děkujeme za Vaši důvěru.

Co dělat, když vám finanční úřad zaklepe na dveře

Pokud správce daně dospěje k názoru, že pro správné zjištění a stanovení daňové povinnosti potřebuje získat více informací, může přistoupit k provedení místního šetření. Málokdo však ví, že může nastat i situace, kdy úředník z finančního úřadu neohlášeně zaklepe na dveře u zaměstnance či podnikatele doma. Doporučujeme poučit zaměstnance a nastavit interní procesy tak, aby zaměstnanec či firma poskytli správci daně pouze nezbytně nutné informace týkající se místního šetření a byli si vědomi i rozsahu pravomocí správce daně.

Místní šetření není daňovou kontrolou a neslouží ke komplexnímu zjišťování či prověřování daňových povinností, je to nicméně postup správce daně, v rámci kterého vyhledává důkazy a provádí ohledání u daňových subjektů a dalších osob zúčastněných na správě daní, případně na jiném místě, kde je to vzhledem k účelu místního šetření nejvhodnější.

Cílem správce daně je získat informace potřebné ke stanovení daně ve správné výši. K místnímu šetření nejčastěji přistupuje v situacích, kdy potřebuje ověřit tvrzení daňového subjektu nebo zajistit konkrétní

důkazy, které nelze získat jiným způsobem. Je nicméně třeba zdůraznit, že se nejedná o kontrolní činnost správního orgánu nebo jakkoli represivní či jinak vynucovací prostředek a je na vás, zda poskytnete nezbytnou součinnost, či nikoli. Tomu pak ale případně také odpovídají procesní důsledky, k nimž patří i možnost uložení pokuty.

Úředník v terénu

V době, kdy více než rok a půl řada lidí pracuje z domova a mnohé společnosti přesunuly svůj byznys z kanceláří, se tedy není čemu divit, že správce daně může v některých případech zaklepat i na dveře u zaměstnanců či

podnikatele doma a zajišťovat důkazy přímo tam.

Představte si například společnost, která správci daně tvrdí, že nechala za půl milionu zařídit doma kancelář svému zaměstnanci (vše samozřejmě v nákladech a bez DPH), nebo podnikatele, který si přestěhoval kancelář do svého nového rodinného domu a správci daně tvrdí, že ten moderní kotel pro ohřev vody, který nakoupil bez DPH a eviduje v nákladech, slouží k výkonu jeho ekonomické činnosti. Stejně tak může daňový subjekt tvrdit, že nové notebooky a LCD monitory, které nakoupil, využívají jeho zaměstnanci k výkonu práce z domova. Pokud je to nej-

účelnější, správce daně opravdu může vyrazit „do terénu“, aby přímo na místě ověřil, jestli tomu tak skutečně je.

Podnikatelé, kteří využívají své obydlí nebo obydlí svých zaměstnanců pro výkon své podnikatelské činnosti, by si proto měli být vědomi svých základních práv i povinností při místním šetření a předem náležitě poučit také zaměstnance, jimž umožnili pracovat z domova.

Neohlášená návštěva

Správce daně se nemusí předem ohlásit a v době přiměřené předmětu místního šetření má právo na přístup na pozemky, do provozních budov a místností včetně dopravních prostředků, k účetním záznamům nebo jiným informacím, a to i na technických nosičích dat, v rozsahu nezbytně nutném pro dosažení cíle správy daní.

Když správce daně uváží, že nelze skutečnost zjistit jiným způsobem a je to nezbytné, může při místním šetření vstoupit také do obydlí daňového subjektu nebo obydlí jeho zaměstnanců, která daňový subjekt současně využívá ke svému podnikání. Nepotřebuje přitom příkaz k domovní prohlídce ani jiný podobný dokument, který by ho k návštěvě opravňoval, a není nutná ani přítomnost policie. Správce daně si může průběh místního šetření také nahrávat.

Při místním šetření by měl nicméně jednat v nezbytně nutném rozsahu. „Správce

daně šetří práva a právem chráněné zájmy daňových subjektů a třetích osob v souladu s právními předpisy a používá při vyžadování plnění jejich povinností jen takové prostředky, které je nejméně zatěžují,“ říká konkrétně daňový řád. Informace o důvodu přítomnosti správce daně je uvedena v protokolu o místním šetření, ale správce daně by ji měl osobně sdělit také v rámci poučení.

Nechat, či nenechat dveře otevřené?

Je nutné znovu zdůraznit, že je na rozhodnutí konkrétní osoby, zda si úředníka z finančního úřadu k šetření do domu pustí, či nikoliv, a pokud odmítne, nemůže se úředník vstupu násilím domáhat. Na druhou stranu jsou ale podle daňového řádu podnikatel i jiné zúčastněné osoby povinny poskytovat při místním šetření správci daně potřebnou součinnost – například zapůjčit vyžádané dokumenty i další věci nezbytné pro provedení místního šetření, umožnit nahrávání, odebrání vzorků atd.

Pokud tedy odmítají spolupracovat, může to mít procesní důsledky; správce daně například může udělit pořádkovou pokutu do 50 000 Kč tomu, kdo při místním šetření závažně ztěžuje správu daní tím, že neuposlechne pokynu úřední osoby nebo navzdory předchozímu napomenutí ruší pořádek či se chová k úřední osobě urážlivě. Pokud se místní šetření týká například osvědčení důkazních prostředků jako důkazů pro tvrzení daňového subjektu, odmítnutí součinnosti

může mít za následek neunesení důkazního břemene na straně daňového subjektu.

Oprávnění správce daně nejsou nicméně bezbřehá. Můžeme se tedy setkat i s požadavky vznesenými nad zákonný rámec místního šetření. Jedním z nich může být také zastřeny výsledky přítomného zaměstnance prováděný zejména formou nevhodně kladených otázek.

Je také potřeba, aby zaměstnanci byli vhodně poučeni a požadovali po správci daně ověření jeho úřední totožnosti (služební průkaz) a účast zodpovědné osoby nadřízeného (například interně určené osoby s hlubší znalostí problematiky daňového řízení), trvali na sepsání protokolu na místě a poskytnutí jeho kopie (jinak může být sepsán pouze dodatečný úřední záznam, který se zakládá přímo do spisu) či požádali správce daně o to, aby jim umožnil zvukovou nahrávku probíhajícího šetření. ●

David Krch, daňový partner,
Alice Zemánková, právní expertka,
Hana Erbošová, advokátka
HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

PAVEL SVOBODA

PRACOVNÍ SMLOUVA A JEJÍ NÁLEŽITOSTI

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

Odpisování dlouhodobého majetku u příjemců investičních pobídek

Každý příjemce investičních pobídek je od začátku srozuměn s tím, že jej bude kontrolovat správce daně. Ten postupuje striktně podle zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů a podle zákona č. 586/1992 Sb., zákona o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů.

Jednou ze základních podmínek pro uplatnění slevy na dani je takzvaná minimalizace daňového základu. Právní úprava je obsažena zejména v ustanovení § 35a odst. 2 zákona o daních z příjmů.

Na následujících řádcích se věnujeme uplatnění odpisů dlouhodobého majetku v nejvyšší možné míře podle ustanovení § 26 až 33 zákona o daních z příjmů.

Proč vůbec formulace „v nejvyšší možné míře“?

Zákon o daních z příjmů totiž umožňuje uplatnění některých položek, které ve svém důsledku snižují základ daně, i v jiném zdaňovacím období (budoucím). Například daňovou ztrátu lze ve stanovené lhůtě uplatnit kdykoliv. Dalším příkladem může být ustanovení § 26 odst. 8 ZDP, podle něhož lze daňové odpisy přerušit.

Uplatněním výše příkladem uvedených položek by bylo možné posunout v čase uplatnění daňových výdajů za horizont uplatnění slevy na dani z titulu investiční pobídky. Jinak řečeno, daňový subjekt by čerpal výhodu slevy na dani takzvaně dvakrát.

To samozřejmě neměl zákonodárce v úmyslu, a proto došlo k úpravě zákonem č. 2/2009 Sb., kdy je stanovena povinnost uplatnit odpisy v nejvyšší možné míře (ne zejména).

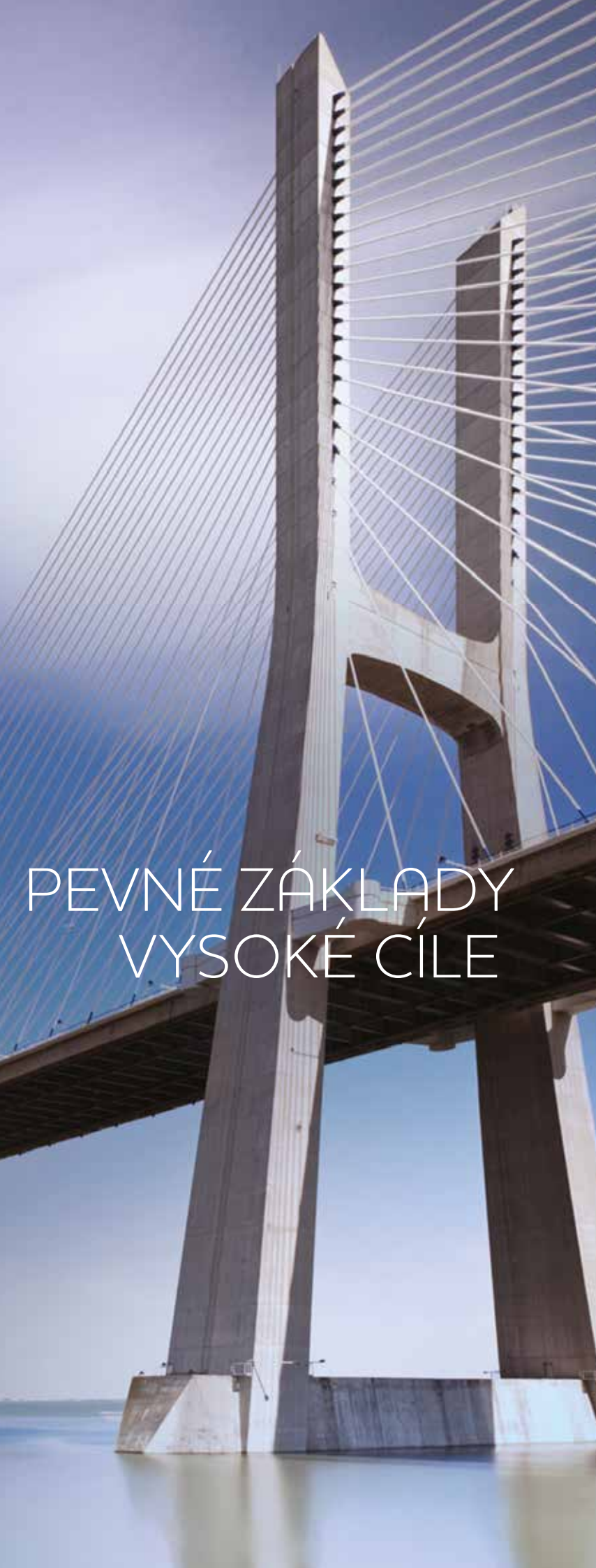
Způsob odpisování dlouhodobého hmotného majetku si poplatník může vybrat sám, tedy rovnoměrné nebo zrychlené odpisy. Dále je také možné využít mimořádné odpisy podle § 30a zákona o daních z příjmů, které jsou z pohledu zákona považovány za alternativu ke standardním způsobům odpisování.

S ohledem na § 35a odst. 2 písm. a) zákona o daních z příjmů však nevzniká povinnost tyto mimořádné odpisy využít v rámci mini-

malizace základu daně. Dle Koordinačního výboru Ministerstva financí a Komory daňových poradců ČR 284/16.09.09 se proto nevyužití mimořádných odpisů nepovažuje za porušení podmínky v § 35a odst. 2 písm. a) bod 1 uvedeného zákona.

Standardní způsoby odpisování se vztahují tedy k majetku, který je zařazen do odpisových skupin ve smyslu ustanovení § 30 odst. 1 zákona. U tohoto majetku je třeba stanovit dobu odpisování v minimální výši, tedy například u majetku zařazeného v odpisové skupině 2 (nejčastěji používaná u strojního vybavení) jde o dobu 5 let. Příjemce investiční pobídky nesmí u rovnoměrných odpisů stanovit delší dobu odpisování (nedošlo by k minimalizaci základu daně).

Pokud se jedná majetek, u kterého lze uplatnit zvýšený odpis v prvním roce odpisování podle ustanovení § 31 ZDP, je nutné toto snížení základu daně využít.

PEVNÉ ZÁKLADY
VYSOKÉ CÍLE

**DUNOVSKÁ
& PARTNERS**

**BANKOVNICTVÍ A FINANCE
INSOLVENCE
FINANČNÍ RESTRUKTURALIZACE
FÚZE A AKVIZICE
KORPORÁTNÍ PRÁVO
NEMOVITOSTI
SOUDNÍ SPORY**

Individuální a aktivní přístup, výjimečná kvalita práce a osobní účast partnerů kanceláře na řešení případů je to, co nás odlišuje od konkurence a umožňuje nám dlouhodobě zachovávat nejvyšší standardy. Proto jsou klienti ochotni svěřit nám ty nejsložitější případy a důvěřovat našemu úsudku. Důvěřujte i Vy.

www.dunovska.cz

Příklad

Pro zjednodušení uvažujeme tři stroje (A, B, C), všechny stroje jsou nové. Příjemce investiční pobídky („poplatník“) splnil všeobecné podmínky pro čerpání slevy na dani z titulu investiční pobídky v roce 2019. V roce 2018 pořídil stroj A (pořizovací hodnota 10 000 000 Kč), v roce 2019 stroj B (pořizovací hodnota 10 000 000 Kč). Poplatník se rozhodl pro použití rovnoměrné metody odpisování.

Tabulka ročních odpisů strojů A a B v Kč

Rok	Stroj A	Stroj B
2018	1 100 000	0
2019	2 225 000	2 100 000
2020	2 225 000	1 975 000
2021	2 225 000	1 975 000
2022	2 225 000	1 975 000
2023	0	1 975 000
Celkem	10 000 000	10 000 000

Stroje A i B se odpisují po stejné dlouhou dobu, tedy 5 let. To znamená, že v nákladech se projeví v souladu se zákonem o daních z příjmů pouze pořizovací cena. Potom by se zdál požadavek na uplatnění zvýšeného odpisu v prvním roce odpisování zbytečný. Není tomu tak.

Možnost uplatnění slevy na dani se ověřuje za každé zdaňovací zvlášť. Provozem stro-

jů dochází k jejich opotřebení a zpravidla i k zastarání. Podle zákona č. 72/2000 Sb., o investičních pobídkách, ve znění pozdějších předpisů, je ovšem poplatník povinen využívat a zachovat ve svém majetku a v místě realizace investiční akce dlouhodobý hmotný a nehmotný majetek, na který byla poskytnuta investiční pobídka, v rozsahu odpovídající skutečné výši dosud čerpané podpory, nejméně však ve výši a skladbě, které odpovídají splnění všeobecné podmínky, a to po dobu uplatňování investiční pobídky, nejmé-

ně však po dobu 5 let od dokončení investiční akce.

Za splnění povinnosti zachování dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku se považuje také nahrazení majetku z důvodu jeho zničení, poruchy nebo zastarání majetkem, který je ve stejné nebo vyšší hodnotě, slouží ke stejnému účelu a je způsobilým nákladem podle zákona o investičních pobídkách.

Jestliže tedy dojde k vyřazení stroje A z důvodu zničení nebo zastarání, je třeba jej nahradit strojem C. Dojde-li k vyřazení v 9. roce uplatnění slevy na dani, je třeba uplatnit zvýšený odpis v prvním roce odpisování, a to z výše uvedených důvodů.

Vyvstává pak otázka, ve kterém období je nutné u takového majetku zvýšený odpis uplatnit, aby byla splněna podmínka § 35a odst. 2 písm. a) bod 1 zákona o daních z příjmů. Podle závěru Koordinačního výboru Ministerstva financí a Komory daňových poradců ČR 236/09.04.08 je nutné využít zvýšeného odpisu již v období, ve kterém poplatník splnil všeobecné podmínky pro čerpání slevy na dani z titulu investiční pobídky, a tedy za které lze tuto slevu uplatnit, nikoliv tedy pouze v období, za které slevu na dani skutečně uplatňuje. ●

Milan Mareš,
daňový poradce, Associate Partner
Rödl & Partner

Rödl & Partner

PAVEL SVOBODA

PRÁVNÍ ÚPRAVA DOVOLENÉ OD 1. 1. 2021

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

BRODEC & PARTNERS

— L A W F I R M —

KORPORÁTNÍ PRÁVO
ZÁVAZKOVÉ PRÁVO
VEŘEJNÉ ZAKÁZKY
VEŘEJNÁ PODPORA
ČERPÁNÍ Z FONDŮ EU
INSOLVENČNÍ PRÁVO

SPORTOVNÍ PRÁVO
FÚZE A AKVIZICE
MEZINÁRODNÍ PRÁVO SOUKROMÉ
PRÁVO MEZINÁRODNÍHO OBCHODU
PRÁVO NEMOVITOSTÍ
STAVEBNÍ PRÁVO

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

BRODEC&PARTNERS, s.r.o., advokátní kancelář, Rubešova 162/8, 120 00 Praha,
Tel.: +420 224 247 215, Fax: +420 224 247 215, Email: info@akbrodec.cz,
Web: www.akbrodec.cz

Trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby ve světle judikatury

„Úřední osoba, která v úmyslu způsobit jinému škodu nebo jinou závažnou újmu anebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch, vykonává svou pravomoc způsobem odporujícím jinému právnímu předpisu, překročí svou pravomoc, nebo nesplní povinnost vyplývající z její pravomoci, bude potrestána odnětím svobody na jeden rok až pět let nebo zákazem činnosti.“

Tak zní první odstavec ustanovení § 329 zákona č. 40/2009 Sb. trestního zákoníku. V rámci trestněprávní roviny chrání stát zájem na ochraně práv a povinností osob a na řádném výkonu pravomoci úředních osob, pod kterým si lze představit samozřejmě jednání v souladu se zákony, kterými se daná úřední osoba řídí.

Z hlediska zavinění jde o úmyslný trestný čin, avšak v daném případě musí takový úmysl obsahovat dvě složky, a to jednak způsobit škodu nebo závažnou újmu nebo opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch a úmysl jednat, tedy vykonávat svou pravomoc nikoliv řádně. Jak vyplývá z rozhodnutí Nejvyššího soudu č.j. 3 Tdo 830/2017-39 „V případě skutkové podstaty přečinu zneužití pravomoci úřední osoby, tedy vymezení pojmu „opatřit sobě nebo jinému neoprávněný prospěch“, je třeba posoudit souvislosti s intenzitou naplnění i všechny další znaky skutkové podstaty tohoto přečinu, aby při zohlednění zásady subsidiarity trestní represe bylo možné rozlišit, se zřetelem k povaze a závažnosti činu, zda jde o trestný čin nebo o jinou formu společensky sankcionovaného jednání.“ V daném případě šlo o úřední osobou nelegálně získané informace a jejich užití za účelem získání osobního prospěchu třetí osobou. Nejvyšší soud právě v tomto kontextu upozornil na skutečnost, že je třeba zkoumat i účel a charakter předaných informací a způsob jejich použití. Soud se zabýval otázkou neoprávněného prospěchu, a co tento neoprávněný prospěch vlastně je. Jedná se totiž o základní bod této skutkové podstaty a lze tedy dovodit, že prospěch, který je legitimní, nezaloží trestněprávní odpovědnost za jednání, které k jeho získání vedlo. Jak vyplývá z rozhodnutí vydaného pod sp. zn. 7 Tdo 1059/2012, o neoprávněný prospěch nejde ani tehdy, pokud tento byl jen vedlejším projevem nesprávného úředního postupu. Ve stejném rozhodnutí je uvedeno, že „z hlediska naplnění znaků trestného činu zneužívání pravomoci veřejného činitele podle § 158 odst. 1 písm. a), b) a c) tr. zák. není významné, zda pachatel způsobil jinému škodu nebo opatřil pro

sebe nebo jiného neoprávněný prospěch. Musí však jednat v úmyslu způsobit jinému škodu nebo opatřit pro sebe nebo jiného neoprávněný prospěch. O úmysl způsobit jinému škodu se ovšem nejedná zpravidla tehdy, když pachatel nemohl objektivně počítat s jejím vznikem.“ Rozhodnutí vydané pod č. j. 8 Tdo 984/2016-38 neoprávněný prospěch definuje tak, že „úmysl opatřit jinému neoprávněný prospěch zahrnuje každé neoprávněné zvýhodnění materiální (majetkové) nebo imateriální, na které by jiná osoba neměla právo (př. protiprávní zvýhodnění při přidělení bytu, nestíhání pachatele trestného činu apod.).“ Další rozhodnutí vydané pod sp. zn. 7 Tdo 72/2020 výslovně uvádí, že „jestliže z hlediska subjektivní stránky je zákonným znakem trestného činu také pohnutka, pak z toho vyplývá, že skutková část výroku o vině musí obsahovat konkrétní zjištění korespondující s tímto zákonným znakem. Musí jít o konkrétní skutkovou okolnost vyjadřující to, co veřejný činitel závažným výkonem pravomoci sledoval, a tato okolnost musí být podřaditelná pod zákonný znak vymezující pohnutku činu.“ Je důležité připomenout, že pro splnění této pohnutky ovšem postačí, i pokud ke škodě nebo újmě skutečně nedojde nebo nebude opatřen onen neoprávněný prospěch. Pokud úmysl pachatele k takovému jednání směřoval, pak je výsledek v tomto ohledu nerozhodující.

Při posuzování spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby tak musí soudy zkoumat mj. i povahu trestního práva jako ultima ratio. Zkoumat jednání úřední osoby, zda skutečně bylo nezákonné, resp. zda skutečně šlo o výkon pravomoci nikoliv řádným způsobem, tedy zda úřední osoba jednala v rozporu se zákonem, překročila svou pravomoc nebo záměrně nesplnila povinnost vyplývající ze své pravomoci. Pokud takové hledisko bude splněno, pak kritériem toho, zda se bude jednat o spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby nebo jednání pachatele bude porušením jiných norem, bude právě ona shora zmiňovaná pohnutka. Bude tedy třeba zkoumat, co pachatele vedlo k jeho jednání a co svým jednáním sledoval a čeho chtěl dosáhnout a v neposlední řadě

i to, zda skutečně případně získaný neoprávněný prospěch je neoprávněný, tedy takový, na který daná osoba neměla právo.

Často se trestný čin zneužití pravomoci úřední osoby pojí s trestným činem dotačního podvodu. A právě i v tomto spojení je třeba pečlivě vážit, zda u úřední osoby, která se podílela na spáchání trestného činu dotačního podvodu nebo jej spáchala, došlo i ke spáchání trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby právě dle měřítek a kritérií uvedených shora. Jednání úředních osob může být totiž pouhým článkem řetězce, a přesto, že není v souladu se zákonem, nemusí být trestněprávně postihnuto.

U osob zapojených v rámci dotačního projektu se pak pro změnu může stát, že se ocitnou jako účastníci trestného činu zneužití pravomoci úřední osoby např. tím, že pomohou úřední osobě v jejím jednání, zosnují spáchání trestného činu, vzbudí v jiném rozhodnutí trestný čin spáchat, usnadní nebo umožní jeho spáchání apod. Pro účely trestního řízení je proto i u těchto osob naprosto klíčové, zda úřední osoba naplnila všechny znaky trestného činu, tedy zda skutečně její pohnutkou bylo způsobit škodu nebo újmu nebo získat neoprávněný prospěch, neboť z logiky věci nelze být účasten na trestném činu, který není trestným činem. Toto kritérium by mělo být zpravidla zkoumáno již v přípravné fázi trestního řízení. Bohužel se tak často neděje a je poté naplní práce obhájců, aby pečlivě zkoumali a prokazovali shora uvedené a dosáhli zastavení trestního stíhání či zproštění obžaloby, což je samozřejmě pro každého obžalovaného a obhájce ideální výsledek trestního řízení. ●

Mgr. Lucie Hořeňovská, právník
Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.

P / R / K

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Praha / Bratislava / Ostrava

PRÁVNICKÁ FIRMA ROKU 2021

BANKOVNICTVÍ A FINANCE

PRACOVNÍ PRÁVO

Velmi doporučovaná firma v kategoriích:

- Právo obchodních společností
- Developerské a nemovitostní projekty
- Fúze a akvizice
- Řešení sporů a arbitráže
- Kapitálové trhy
- Právo informačních technologií
- Firemní compliance
- Daňové právo
- Logistika a dopravní stavby
- Česká firma na mezinárodních trzích

Doporučovaná firma v kategoriích:

- Právo hospodářské soutěže
- Restrukturalizace a insolvence
- Telekomunikace a média
- Duševní vlastnictví
- Energetika a energetické projekty

DĚKUJEME.

Rozsah přezkumu namítaných důvodů nezákonnosti postupu zadavatele z pohledu zásady procesní ekonomie

V řízeních o návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele Úřad pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „ÚOHS“), s poukazem na zásadu procesní ekonomie a ustálenou rozhodovací praxi ÚOHS i správních soudů, zpravidla nezkoumá další v návrhu namítané důvody, shledá-li alespoň jediný oprávněný důvod, který je dostatečný pro uložení nápravného opatření, popřípadě k vyloučení účastníka ze zadávacího řízení.

Tento postup je odůvodňován tím, že přezkum dalších skutečností uvedených v návrhu by byl nadbytečný a neúčelný a na výsledné rozhodnutí by neměl žádný vliv. Nedávno vydané druhostupňové rozhodnutí předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0072, R0073, R0074/2021/VZ ze dne 28. 6. 2021, týkající se veřejné zakázky „Prodloužení splavnosti VC Otrokovice - Rohatec - PK Rohatec - Zhotovitel stavby“ (dále jen „Rozhodnutí Splavnost O-R“), však přináší částečný odklon od této praxe v tom smyslu, že za určitých okolností by se ÚOHS měl naopak v souladu se zásadou procesní ekonomie vypořádat i s dalšími namítanými skutečnostmi tak, aby se zamezilo podávání opakovaných námitek, resp. návrhů na přezkoumání úkonů zadavatele s totožným obsahem.

Rozsah přezkumu v dosavadní rozhodovací praxi ÚOHS

Návrhy na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele podle § 250 odst. 1 zákona č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů dále jen („ZZVZ“), obsahují nezdědká více namítaných důvodů porušení zákona, na jejichž základě se navrhovatelé domáhají uložení nápravných opatření ve smyslu § 263 ZZVZ, ať už jde o zrušení zadávacího řízení, zrušení rozhodnutí o vyloučení účastníka zadávacího řízení, zrušení rozhodnutí o výběru dodavatele a/nebo zrušení jiných úkonů zadavatele v zadávacím řízení. ÚOHS přitom v těchto případech konstantně dovozuje, že existuje-li alespoň jeden oprávněný důvod k uložení nápravného opatření, který „konzumuje“ ostatní, je již nadbytečné a neúčelné zkoumat existenci dalších důvodů k uložení stejného nápravného opatření.¹ Přezkoumávání dalších namítaných důvodů k uložení nápravného opatření by na výsledné rozhodnutí nemělo žádný vliv.² Obdobně ÚOHS postupuje tehdy, jestliže předmětem přezkumu postupu zadavatele je zákonnost

vyloučení účastníka zadávacího řízení v pozici navrhovatele, pokud ÚOHS shledá, že existoval alespoň jeden důvod opravňující zadavatele k vyloučení daného účastníka ze zadávacího řízení. V takových případech ÚOHS již další důvody vyloučení, jejichž nezákonnost navrhovatel namítá, dále nepřezkoumává.³

Nastíněný postup vychází ze zásady procesní ekonomie, zakotvené v širším smyslu v § 6 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů, podle kterého správní orgán postupuje tak, aby nikomu nevznikaly zbytečné náklady, a dotčené osoby co možná nejméně zatěžuje. Jak uvádí komentářová literatura, „smyslem procesní ekonomie je, aby správní orgán prováděl jen ty úkony, které jsou nezbytné ke splnění jeho úkolu a dosažení cíle“.⁴ V rozhodnutích ÚOHS bývá zpravidla tento postup odůvodněn tím, že je neúčelné, resp. procesně neekonomické, aby se ÚOHS věčně zabýval všemi důvody pro uložení nápravného opatření (nebo podobně důvody pro vyloučení účastníka ze zadávacího řízení) a k prokázání či vyvracení jejich existence prováděl rozsáhlé dokazování, jež neúměrně zatíží účastníky správního řízení a případně též nedůvodně pozdrží jeho průběh.⁵ Uplatnění zásady procesní ekonomie ve shora uvedeném smyslu v řízeních o návrhu na přezkoumání úkonů zadavatele potvrzuje i judikatura Krajského soudu v Brně, který v rámci správního soudnictví rozhoduje o žalobách proti rozhodnutím ÚOHS v těchto věcech.⁶

Uplatnění zásady procesní ekonomie dle Rozhodnutí Splavnost O-R

Jakkoliv upuštění od zkoumání dalších důvodů pro uložení nápravného opatření po shledání alespoň jednoho takového oprávněného důvodu má své ratio, je zřejmé, že v určitých případech může být takový postup z hlediska procesní ekonomie naopak nežádoucí, neboť namítané důvody, které nebyly ze strany ÚOHS

vypořádány, by se v dalším průběhu zadávacího řízení mohly stát předmětem opakovaných námitek, příp. návrhu na zahájení řízení o přezkoumání úkonů zadavatele. Právě o takovou situaci šlo v Rozhodnutí Splavnost O-R.

V dané věci navrhovatel namítal nezákonnost rozhodnutí zadavatele o výběru dodavatele z několika různých důvodů, zejména namítal nesplnění technické kvalifikace vybraným dodavatelem, nesplnění podmínek pro hodnocení nabídky vybraného dodavatele v rámci jednoho z hodnotících kritérií, vadné posouzení nabídky navrhovatele a nepřezkoumatelnost a netransparentnost zprávy o hodnocení nabídek a zprávy o výsledku posouzení splnění podmínek účasti vybraného dodavatele. V prvostupňovém rozhodnutí⁷ ÚOHS dal za pravdu navrhovateli v jednom z namítaných důvodů nezákonnosti postupu zadavatele, a sice že zadavatel nepostupoval v souladu se ZZVZ, když v rámci dílčího hodnotícího kritéria „zkušenosti stavbyvedoucího“ přidělil body vybranému dodavateli, ačkoliv jím předložené referenční zkušenosti nesplňovaly podmínky stanovené zadávací dokumentací. Další v návrhu tvrzené důvody nezákonnosti postupu zadavatele již ÚOHS s poukazem na zásadu procesní ekonomie a shora popsanou ustálenou rozhodovací praxi nezkoumal, neboť již tento jediný důvod shledal jako dostačující pro uložení nápravného opatření spočívajícího ve zrušení úkonů zadavatele spojených s hodnocením nabídek, jakož i všech následných úkonů zadavatele včetně rozhodnutí o výběru dodavatele.

Na základě rozkladů podaných zadavatelem, vybraným dodavatelem i navrhovatelem předseda ÚOHS citovaným Rozhodnutím Splavnost O-R prvostupňové rozhodnutí zrušil a věc vrátil ÚOHS k novému projednání. Předseda ÚOHS se neztotožnil s výkladem podmínek hodnocené zkušenosti stavbyvedoucího v zadávací dokumentaci, provedeným v prvostupňo-

PRAHA | BRNO | BRATISLAVA | PLZEŇ | OLOMOUC | OSTRAVA

20

HAVEL & PARTNERS

ÚSPĚCH SPOJUJE

250 právníků a daňových poradců,
6 kanceláří, poradenství v téměř **110** zemích světa

Již 20 let jsme s Vámi úspěšní. Právem.

Nejúspěšnější kancelář
v ČR a SR dle celkového
počtu nominací a titulů
(2008–2020)

Nejlepší právníká firma
roku v České republice
(2020, 2021)

Právníká firma roku
v České republice
(2018, 2019)

1. místo v celkovém počtu
realizovaných fúzí a akvizic
v České republice

Nejprestižnější a nejznámější
značka mezi advokátními
kancelářemi v ČR
(2019–2021)

www.havelpartners.cz

vém rozhodnutí, resp. neshledal důvod nezákonnosti postupu zadavatele, který byl zadavateli vytknut prvostupňovým rozhodnutím. Předseda ÚOHS se dále v Rozhodnutí Splavnost O-R vyjádřil k rozkladovým námitkám navrhovatele, který brojil proti skutečnosti, že ÚOHS nepřezkoumal jeho návrh v celém rozsahu, což podle navrhovatele povede k prodlužování zadávacího řízení, včetně pravděpodobného opakovaného návrhu na přezkoumání postupu zadavatele, neboť nelze předpokládat odlišný postup zadavatele v navrhovatelem namítaných a ÚOHS nepřezkoumaných otázkách.

Podle předsedy ÚOHS je nutné „rozlišit situaci, kdy je rušeno zadávací řízení jako celek a další postup zadavatele v dotčeném zadávacím řízení je již vyloučen, a dále situaci, kdy je rušen jen jednotlivý úkon zadavatele (nebo několik úkonů) a závěry Úřadu k posuzovaným právním otázkám jsou významné pro další postup zadavatele ve stále probíhajícím zadávacím řízení“.⁸ Zatímco v prvně uvedeném případě lze bez dalšího uplatnit postup, kdy po zjištění jednoho oprávněného důvodu pro uložení nápravného opatření již není třeba další důvody zkoumat, v případě návrhu směřujícího proti jednotlivým úkonům zadavatele, u kterých lze uložit různá nápravná opatření, aniž by bylo rušeno zadávací řízení, „musí Úřad v přezkumném řízení postupovat citlivě a systematicky tak, aby mohl být naplněn účel správního řízení, reprezentovaný zpravidla zájmem navrhovatele na plnění veřejné zakázky (...) Úřad by tak měl usilovat o komplexní řešení věci v otázkách rozhodných pro další postup zadavatele a práva a oprávněné zájmy navrhovatele“.⁹

Z odůvodnění Rozhodnutí Splavnost O-R tak plyne, že v posledně uváděném případě by ÚOHS při posouzení nutnosti zkoumat další namítané důvody pro uložení nápravného opatření měl vzít v úvahu nejen dopady na právě probíhající správní řízení, ale také potřebu zajištění efektivity dalšího průběhu zadávacího řízení po uložení nápravného opatření, práva a oprávněné zájmy navrhovatele (resp. navrhovatelů hrozící újmu v důsledku nevypořádání návrhu v celém rozsahu) a dopady z hlediska eventuální možnosti opakování nevypořádaných námitek a námitkových bodů v dalším návrhu na přezkum postupu zadavatele. To samozřejmě může v některých případech klást zvýšené nároky na rozlišení, které namítané důvody pro uložení nápravného opatření, při jejich nahlížení uvedeným prizmatem, bude nutné vypořádat a které předmětem dalšího zkoumání být nemusí. Určitá vodítka pro toto rozlišení předseda ÚOHS v Rozhodnutí Splavnost O-R naznačil, když jednak v posu-

zovaném případě vzal v úvahu, že vzhledem k zadavatelem deklarovanému přesvědčení o zákonnosti svého postupu nelze očekávat, že by se zadavatel při dalším postupu v zadávacím řízení v nepřezkoumaných otázkách od svého předchozího postupu odchýlil.¹⁰ Dále předseda ÚOHS vyjádřil v Rozhodnutí Splavnost O-R názor, že z hlediska efektivity správního i zadávacího řízení je vhodnější, aby se ÚOHS přednostně zabýval právními otázkami klíčovými pro další postup v zadávacím řízení, například pro okruh jeho účastníků.¹¹ Z tohoto logického pohledu se jeví jako poněkud nesystematické, že v prvostupňovém rozhodnutí se ÚOHS nezabýval nejprve námitkou nesplnění technické kvalifikace vybraným dodavatelem, neboť v případě shledání důvodnosti této námítky by vybraný dodavatel musel být ze zadávacího řízení vyloučen, a proto by v souladu se zásadou procesní ekonomie nebylo již potřebné zkoumat zákonnost dalších úkonů spojených s vybraným dodavatelem, například zákonnost hodnocení jeho nabídky.

Pro úplnost je třeba dodat, že závěry plynoucí z Rozhodnutí Splavnost O-R ve vztahu k uplatnění zásady procesní ekonomie nelze aplikovat v případech, kdy navrhovatel v pozici vyloučeného účastníka zadávacího řízení napadá z více důvodů nezákonnost svého vyloučení a ÚOHS shledá, že alespoň jeden oprávněný důvod pro vyloučení byl dán. V těchto případech totiž ÚOHS neukládá zadavateli nápravné opatření a nepřezkoumání dalších namítaných důvodů nezákonnosti vyloučení nemá žádný vliv na postavení navrhovatele (je ze zadávacího řízení oprávněně vyloučen), ani na další průběh zadávacího řízení či možnost opakovaného podání nevypořádaných námitek.

Závěr

Rozhodnutím Splavnost O-R se ÚOHS částečně odklonil od dosavadního v podstatě „mechanického“ uplatňování zásady procesní ekonomie v otázce rozsahu přezkumu namítaných důvodů nezákonnosti postupu zadavatele, když vymezil specifické případy, kdy je naopak z hlediska procesní ekonomie nutné zabývat se i po shledání jednoho oprávněného důvodu k uložení nápravného opatření také dalšími důvody. Cílem rozlišení těchto případů je především ochrana práv a oprávněných zájmů navrhovatele, zajištění efektivity dalšího průběhu zadávacího řízení a předcházení opakovaným námitkám a návrhům na přezkum postupu zadavatele obsahujícím tytéž námitkové body, které by zůstaly ze strany ÚOHS nevypořádané. V tomto ohledu lze Rozhodnutí Splavnost O-R jistě hodnotit pozitivně, a to

i přesto, že zkoumání dalších, příp. všech namítaných důvodů pro uložení nápravného opatření si může v některých komplikovanějších případech vyžádat nepatrně více času pro provedení řízení u ÚOHS v prvním stupni. Toto negativum by však mělo být vyváženo eliminací případných opakovaných, nevypořádaných námitek, resp. návrhů na přezkum postupu zadavatele obsahujících takové námitky, a být tak ve výsledku v souladu se zásadou procesní ekonomie. Nakolik se tento progresivní přístup k aplikaci zásady procesní ekonomie ve vztahu k rozsahu přezkumu namítaných důvodů nezákonnosti postupu zadavatele prosadí, ukáže zřejmě až další rozhodovací praxe ÚOHS, případně navazující soudní judikatura. ●

JUDr. Martin Kusák

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Viz např. rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-S0532/2020/VZ ze dne 5. 2. 2021 (bod 81), potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0042/2021/VZ ze dne 28. 4. 2021.
- ² Tamtéž.
- ³ Srov. např. rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-S0434/2020/VZ ze dne 8. 3. 2021 (bod 113), potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0059/2021/VZ ze dne 17. 5. 2021, nebo rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-S0067/2021/VZ ze dne 7. 4. 2021 (bod 91), potvrzené rozhodnutím předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0079/2021/VZ ze dne 26. 5. 2021.
- ⁴ Potěšil, L., Hejč, D., Rigel, F., Marek, D.: Správní řád. Komentář. 2. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 62.
- ⁵ Srov. např. nedávné rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0084/2021/VZ ze dne 24. 6. 2021 (bod 47).
- ⁶ Viz např. rozsudek Krajského soudu v Brně sp. zn. 62 Af 36/2013 ze dne 9. 7. 2014.
- ⁷ Rozhodnutí ÚOHS sp. zn. ÚOHS-S0033/2021/VZ ze dne 30. 3. 2021.
- ⁸ Bod 65 rozhodnutí předsedy ÚOHS sp. zn. ÚOHS-R0072, R0073, R0074/2021/VZ ze dne 28. 6. 2021.
- ⁹ Bod 66 rozhodnutí cit. v pozn. č. 8.
- ¹⁰ Tamtéž.
- ¹¹ Bod 67 rozhodnutí cit. v pozn. č. 8.

Vaši právníci pro český, slovenský a mezinárodní business.

Jeden mezinárodní tým. Jedno kontaktní místo.
Jedna kvalita služeb.

Chambers
AND PARTNERS

The
LEGAL
500

Praha:

Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o., Pobřežní 394/12, Karlín, 186 00 Praha 8
T: +420 255 706 500 | E: paha@eversheds-sutherland.cz | www.eversheds-sutherland.cz

Bratislava:

Eversheds Sutherland, advokátska kancelária, s.r.o., Hodžovo námestie 1/A, 811 06 Bratislava
T: +421 232 786 411 | E: bratislava@eversheds-sutherland.sk | www.eversheds-sutherland.sk

68 kanceláří | **32** zemí | **5000** lidí

Client Commitment. Innovative Solutions. Global Service.

Nový systém státních stavebních úřadů

Nový stavební zákon byl vyhlášen ve sbírce zákonů jako zákon č. 283/2021 Sb., stavební zákon (dále jen „nový stavební zákon“) a přináší do stavebního práva značné množství novinek. Jednou z nejzásadnějších je oddělení stavebních úřadů od místních samospráv a jejich přechod do nové struktury státních stavebních úřadů. Tento článek se bude zabývat tím, kdy nový systém stavebních úřadů vznikne a jak bude vypadat.

Nový stavební zákon nechává vzniknout soustavu Nejvyššího stavebního úřadu, Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu a krajských úřadů, s tím, že pro hlavní město Prahu se vytváří Stavební úřad pro hlavní město Prahu, který je na úrovni krajského stavebního úřadu podle § 18 odst. 2 písm. a) nového stavebního zákona. Podle § 15 ve spojení s § 335 písm. b) nového stavebního zákona se nová soustava zřizuje již od 1. 1. 2022, tedy s předstihem rok a půl před „ostrým startem“ nového stavebního zákona, který v celém rozsahu nabývá účinnost od 1. 7. 2023. Nová soustava však nevznikne naráz, ale postupně.

Prvním krokem je vznik Nejvyššího stavebního úřadu se sídlem v Ostravě a jmenování jeho předsedy a místopředsedů, které podle § 16 odst. 3 nového stavebního zákona provede vláda. Návrh první systemizace služebních míst a systemizace pracovních míst předloží předseda Nejvyššího stavebního úřadu do 60 dní od svého jmenování Ministerstvu vnitra podle § 312 odst. 7 nového stavebního zákona. S účinností od 1. 1. 2022 pak na Nejvyšší stavební úřad přechází výkon práv

a povinností ze služebního poměru a z pracovněprávních vztahů státních zaměstnanců a zaměstnanců ministerstev a jiných správních úřadů, jejichž úkoly a činnosti nově spadají do působnosti Nejvyššího stavebního úřadu podle § 312 odst. 1 nového stavebního zákona. Podle § 315 odst. 1 nového stavebního zákona pak na Nejvyšší stavební úřad od 1. 1. 2022 přechází příslušnost k hospodaření s majetkem ministerstev a jiných správních úřadů, pokud tento sloužil výhradně k plnění úkolů a činností nově spadajících orgánům státní stavební správy.

Nejvyšší stavební úřad pak následně má položit základy dalších stupňů nově vznikající soustavy, kdy je podle § 333 nového stavebního zákona zmocněn mimo jiné k vydání vyhlášek, jimiž se stanoví územní pracoviště Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu podle § 17 odst. 3 nového stavebního zákona a územní pracoviště krajských stavebních úřadů podle § 18 odst. 4 nového stavebního zákona.

Byť Specializovaný a odvolací stavební úřad se sídlem v Praze je zřizován rovněž od 1. 1. 2022, k jeho skutečnému vzniku dojde až

později, jelikož předseda Nejvyššího stavebního úřadu má výběrové řízení na služební místo ředitele Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu vyhlásit do 31. 10. 2022 podle § 313 odst. 1 nového stavebního zákona. První systemizace služebních míst a systemizace pracovních míst Specializovaného a odvolacího stavebního úřadu má být pak stanovena s účinností od 1. 7. 2023 podle § 312 odst. 7 nového stavebního zákona.

Skutečný vznik krajských stavebních úřadů pak sleduje stejnou časovou linku, kdy na služební místa ředitelů krajských stavebních úřadů má předseda Nejvyššího stavebního úřadu vyhlásit výběrové řízení rovněž do 31. 10. 2022 podle § 313 odst. 2 nového stavebního zákona. Stejně tak i první systemizace služebních míst a systemizace pracovních míst krajských stavebních úřadů má být pak stanovena s účinností od 1. 7. 2023 podle § 312 odst. 7 nového stavebního zákona.

Jedním z hlavních bodů diskuse o novém stavebním zákonu byla dostupnost stavebních úřadů pro běžné občany, kdy panovaly obavy o úbytku stavebních úřadů. Tuto problematiku upravuje § 332 nového stavebního zákona,

Již od roku 2005 poskytujeme PRÁVNÍ PORADENSTVÍ tuzemské a zahraniční klientele s důrazem na komplexní řešení daného problému, jak z právního, tak i daňového hlediska.

Stavíme na spolehlivosti, osobním přístupu a vzájemné důvěře.

Specializujeme se zejména na:

- právo obchodních korporací
- veřejné zakázky
- občanské právo
- pracovní právo
- právo nemovitostí
- trestní právo
- mezinárodní obchod
- finance a bankovníctví
- právo hospodářské soutěže
- rodinné právo, aj.
- nově se specializujeme také na italské právo

Právní služby poskytujeme
v českém, slovenském,
anglickém, německém, italském,
francouzském a španělském jazyce.

kteřý stanoví základní parametry, kterými by se měl Nejvyšší stavební úřad řídit při vydávání první vyhlášky upravující územní pracoviště krajských stavebních úřadů ve smyslu § 18 odst. 4 nového stavebního zákona. Záměrně je uvedeno, že Nejvyšší stavební úřad by se měl těmito parametry řídit, jelikož v ustanovení § 335 nového stavebního zákona týkajícího se účinnosti nového stavebního zákona byla opomenuta dřívější účinnost § 332 nového stavebního zákona. Vzhledem k tomu, že první vyhláška stanoví územní pracoviště krajských stavebních úřadů musí být vydána před 1. 7. 2023, tedy před účinností § 332 nového stavebního zákona, nebude Nejvyšší stavební úřad tímto ustanovením vázán – jedná se tak o legislativní nedostatek nového stavebního zákona, který ale lze překonat.

Územní pracoviště krajských stavebních úřadů zůstanou zachována v sídlech obecních úřadů, kde podle § 332 odst. 1 písm. a) nového stavebního zákona k 31. 12. 2020 byla splněna jedna ze tří podmínek, a to:

- 1) počet obyvatel správního obvodu dosavadního stavebního úřadu byl větší než 10 000,

- 2) počet pracovních míst na nichž byla vykonávána správní činnost při rozhodování na úseku stavebního řádu byl nejméně 4,
- 3) stavební úřad vykonal za rok 2019 více než 236 úkonů podle dosavadního stavebního zákona, které jsou vymezeny v § 332 odst. 2 nového stavebního zákona.

Samostatnou podmínkou kvůli dostupnosti stavebních úřadů pak podle § 332 odst. 1 písm. b) nového stavebního zákona je podmínka, že z žádné obce nesmí být vzdálenost územního krajského stavebního úřadu více jak 35 km, což umožní zachovat i stavební úřady v místech, která by nesplňovala podmínky podle § 332 odst. 1 písm. a) nového stavebního zákona. Smyslem ustanovení § 332 nového stavebního zákona je, jak vyplývá i z důvodové zprávy, redukce spíše drobných stavebních úřadů. S ohledem na situaci s personálním obsazováním stavebních úřadů, kdy zejména v menších obcích dochází k problémům s obsazením pracovních pozic na stavebních úřadech, je možné vidět důvodnost tohoto ustanovení, avšak je otázkou, zda zvolené řešení přinese kýžený výsledek.

Závěrem pak nelze opomenout situaci, za které je tento článek psán, a to před volbami do Poslanecké sněmovny ČR, kdy zejména z řad opozičních stran zazněla výrazná kritika nového stavebního zákona a nového systému veřejné stavební správy. Je tak otázkou, jestli v závislosti na výsledku voleb nedojde k výraznějšímu zásahu do nového stavebního zákona ještě před nabytím jeho účinnosti. ●

Mgr. Přemysl Šanovec,
JUDr. PhDr. Karolina Spozdilová, Ph.D.,
Mgr. Miroslav Kučerka
KGS legal s.r.o., advokátní kancelář

KGS
 LEGAL

ALEXANDR LIOLIAS

NOVELA ZÁKONA O OCHRANĚ SPOTŘEBITELE – TRANSPOZICE SMĚRNICE 2019/2161

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

tdpA

Valorizace a redukce vnosu při vypořádání společného jmění manželů

Předmětem tohoto článku je nastínění otázek týkajících se ustanovení § 742 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, tedy otázek souvisejících s valorizací a redukcí vnosu při vypořádání společného jmění manželů.

Podle ustanovení § 742 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, se při vypořádání společného jmění manželů hodnota toho, co ze společného majetku bylo vynaloženo na výhradní majetek manžela, stejně jako hodnota toho, co z výhradního majetku manžela bylo vynaloženo na společný majetek, započítává zvýšená nebo snížená podle toho, jak se ode dne vynaložení majetku do dne, kdy společné jmění bylo zúženo, zrušeno nebo zaniklo, zvýšila nebo snížila hodnota té součásti majetku, na niž byl náklad vynaložen.

Úvodem si pouze krátce dovoluji konstatovat, že předchozí právní úprava podle zákona č. 40/1964 Sb., občanský zákoník, valorizaci a redukcí vnosu neupravovala, přičemž však byla věc řešena ustálenou judikaturou,¹ tak, že se přistupovalo k redukcí vnosu vynaloženého z výlučného majetku jednoho z manželů na společný majetek v případě, že klesla hodnota předmětné věci, nepřipouštěla se redukce vnosu v případě, že šlo o vnos ze společného majetku na výlučný majetek,² a nepřipouštěla se valorizace vnosu.

Předmětná judikatura, tedy shora uvedené právní závěry, vycházely při odmítnutí valorizace vnosu v případě vynaložení výlučného majetku jednoho z manželů na společný majetek z toho, že: „Do bezpodílového spoluvlastnictví totiž náleží a oběma manželům je společná věc v takto zvýšené hodnotě, takže z této zvýšené hodnoty by se vycházelo i při stanovení podílů na společném majetku.“³

Výklad ustanovení § 742 odst. 2 je v současné době spíše předmětem komentářů než rozhodnutí soudů, zejména pak soudů vyšších.

Jako v komentářích převažující lze sledovat názory, že valorizace by se měla týkat případů, kdy ke zvýšení hodnoty věci došlo právě v důsledku provedené investice, tedy naopak ne případů, kdy došlo ke zvýšení hodnoty věci v důsledku jiných, na provedené investici nezávislých, skutečností, zejména pak bývá

v této souvislosti zmiňována situace na trhu nemovitostí. Mezi vnosem a zvýšením hodnoty věci není v tomto případě příčinná souvislost a valorizace vnosu tak není legitimně odůvodněna.⁴

Níže pak některá novější soudní rozhodnutí týkající se vypořádání vnosů.

Jedním ze zásadních rozsudků týkajících se vypořádání vnosů za účinnosti občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. je rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 27. 3. 2019, sp. zn. 22 Cdo 2020/2018, který stanoví použitelnost postupu stanoveného dosavadní judikaturou při vypořádání vnosů z výlučného majetku do společného jmění manželů i v poměrech nového občanského zákoníku, a tento postup rekapituluje. Valorizace, resp. redukce vnosu však v tomto rozhodnutí není řešena.

Rozsudkem Krajského soudu v Brně – pobočky ve Zlíně ze dne 5. 11. 2020, č. j. 58 Co 135/2020-232, bylo rozhodnuto o valorizaci vnosu. Rozsudkem Nejvyššího soudu ze dne 25. 5. 2021, sp. zn. 22 Cdo 665/2021, bylo předmětné rozhodnutí zrušeno, když Nejvyšší soud dospěl k závěru, že částka uplatněná jako vnos není vnosem zakládajícím nárok na náhradu při vypořádání společného jmění ve smyslu ustanovení § 742 odst. 1 písmn. c) občanského zákoníku. K valorizaci vnosů pak Nejvyšší soud uvedl, že touto se z důvodu precesní ekonomie již nezabýval. Dovolatel ve vztahu k valorizaci uvádí: „Nesprávný je rovněž postup odvolacího soudu, který přistoupil k valorizaci vnosu bez návrhu účastníků řízení; dovolatel je přesvědčen, že takové oprávnění soudu z ustanovení § 742 o. z. nevyplývá, přičemž jde o otázku v rozhodovací praxi odvolacího soudu dosud neřešenou. V rozhodovací praxi odvolacího soudu dosud neřešené jsou i další otázky týkající se valorizace vnosů, jako např. totožnost předmětu zhodnocení vnos žalobkyně totiž směřoval k úhradě odstupného za převod družstevního podílu, který ovšem zanikl již v roce 2006, majetková hodnota

bytu v osobním vlastnictví je rozdílná (vyšší) než samotný družstevní podíl. Neřešená je rovněž otázka, zda valorizaci podléhají také průběžně vynakládané investice z výlučného majetku jednoho z manželů na společný majetek za trvání manželství; případné důsledky kladné odpovědi považuje dovolatel za nespravedlivé a tudíž nepřijatelné.“

Mimo prvotní otázky, na které případy se ustanovení o valorizaci a redukcí bude vztahovat, tak zůstávají nevyjasněné další otázky, např. zda je možné přistoupit k valorizaci či redukcí bez návrhu účastníka řízení, jak se bude postupovat při výpočtu, případné uplatnění principu dobrých mravů apod.

Podle mého názoru je při výkladu problematiky valorizace a redukce třeba sledovat i princip presumpce ochrany společného jmění manželů, na kterém je, resp. i v minulosti byla založena právní úprava, jakož i z ní vychází judikatura. ●

Mg. Jana Čížmárová
MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář

Moreno Vlk & Asociados
Advokátní kancelář / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Bratislava

Poznámky:

- ¹ Srov.: např. rozhodnutí Nejvyššího soudu R 42/1972.
- ² Srov.: rozhodnutí Nejvyššího soudu 2 Cdo 2655/98.
- ³ Srov.: rozhodnutí Nejvyššího soudu R 42/1972.
- ⁴ Srov.: např. Mgr. Michal Maršálek e-pravo/13. 12. 2013.

Žádosti o vysvětlení a jejich omezení aneb má společnost povinnost poskytnout vysvětlení, i když se akcionář valné hromady neúčastní?

Právo akcionářů akciových společností na informace je na rozdíl od obdobného práva společníků společností s ručením omezeným podstatně užší.

Zatímco společníci mohou požadovat po společnosti s ručením omezeným informace týkající se společnosti prakticky kdykoliv a v zásadě ohledně jakékoliv záležitosti, akcionáři takto široké oprávnění nemají.

Právo na vysvětlení

Právní úprava práva akcionáře na vysvětlení je uvedena v ustanovení § 358 až 360 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích), ve znění pozdějších změn (dále jen „ZOK“). Ustanovení § 357 ZOK výslovně stanoví, že akcionář je oprávněn požadovat a obdržet na valné hromadě od společnosti vysvětlení záležitostí týkajících se právě dotčené společnosti nebo jí ovládaných osob, a zároveň za předpokladu, že takové vysvětlení je potřebné pro posouzení obsahu záležitostí zařazených na valnou hromadu nebo pro výkon jeho akcionářských práv na ní.

Věcné omezení práva na vysvětlení

Zákon tedy vychází co do obsahu informací, které společnost musí akcionářům sdělit, z toho, že informace musí být potřebné pro informované rozhodnutí akcionáře při hla-

sování o jednotlivých záležitostech na valné hromadě nebo při uplatňování jiných práv na valné hromadě. Akcionář tak nemá právo na další informace, byť se mohou bezprostředně týkat činnosti akciové společnosti. Je však vždy na posouzení představenstva (nebo správní rady) společnosti, zda požadované informace splňují požadavky uvedené ve zmiňovaném ustanovení ZOK či nikoliv.

Stejně tak není společnost povinna poskytnout vysvětlení, pokud (i) by poskytnutí takové informace mohlo přivodit přímo společnosti či jí ovládané osobě újmu, (ii) jde o vnitřní informaci utajovanou podle jiného právního předpisu, nebo (iii) požadované vysvětlení je veřejně dostupné.¹

Představenstvo společnosti musí zejména v případech uvedených ad (i) a (ii) výše pečlivě zvažovat, zda poskytnutí informace může společnosti či ovládané osobě způsobit újmu nebo zda se jedná o vnitřní či utajovanou informaci. Pokud by informaci poskytlo, mohou tím jeho členové porušit povinnost jednat s péčí řádného hospodáře se všemi následky s tím souvisejícími.

Pokud představenstvo (či správní rada v monistickém systému řízení) naopak

odmítne poskytnout požadované vysvětlení, sdělí důvody odmítnutí akcionáři, přičemž toto sdělení je součástí zápisu z valné hromady. Akcionář se v případě odmítnutí poskytnutí informace představenstvem zároveň může domáhat, aby dozorčí rada určila, že představenstvo je povinno informaci poskytnout. Případně se akcionář může domáhat soudní cestou, aby společnosti byla uložena povinnost k poskytnutí vysvětlení.

V jakém okamžiku může akcionář žádat vysvětlení?

Obecně může akcionář z časového hlediska požadovat vysvětlení zásadně na valné hromadě, jelikož žádost by měla být podána primárně ústně. Ustanovení § 357 odst. 2 ZOK nicméně umožňuje akcionářům, aby žádost o vysvětlení byla podána také písemně. Lze tak dovodit (i přes to, že od 1. 1. 2021 tak ZOK nestanoví výslovně),² že žádost o vysvětlení je možné podat písemně kdykoliv od svolání valné hromady až do projednání předmětné záležitosti, k níž se má požadovaná informace vztahovat.³ Akcionář bude zpravidla žádat vysvětlení až poté, co dojde ke svolání valné hromady, neboť až poté jsou známy jednotlivé body programu valné hromady, k nimž by se vysvětlení mělo vztahovat. Stejně tak nebude

mít akcionář právo na poskytnutí vysvětlení poté co záležitost, k jejímuž posouzení měla informace sloužit, byla projednána.

Práva akcionáře nepřítomného na valné hromadě

Relativně časté výkladové problémy vznikaly také v souvislosti se žádostmi o vysvětlení podanými písemně akcionáři (či jejich zástupci) před konáním valné hromady, kdy tito žadatelé se valné hromady neúčastnili a v zásadě ani neplánovali se valné hromady účastnit. Bylo zjevné, že účelem těchto žádostí nebyl výkon akcionářských práv na valné hromadě, nicméně až v posledních měsících bylo postaveno najisto, že akciové společnosti nejsou povinny poskytovat vysvětlení akcionářům, kteří se neúčastní valné hromady. Tento závěr vyplývá z nejnovější judikatury Nejvyššího soudu a Ústavního soudu České republiky.

K tomu, aby akcionář mohl získat vysvětlení, musí se (při splnění dalších podmínek) zúčastnit valné hromady, na které je v pořadí jednání bod, k němuž se žádost o vysvětlení vztahuje. Nejvyšší soud totiž vychází primárně z toho, že účelem práva akcionáře na vysvětlení je výhradně zajištění informovanosti akcionáře pro výkon jeho práv na valné hromadě, popřípadě umožnění tomuto akcionáři náležitě posoudit záležitosti projednávané na valné hromadě. Z tohoto důvodu společnost poskytne vysvětlení zásadně na zasedání valné hromady. Proto se také uplatní princip, že akcionář, který se zasedání valné

hromady nezúčastní, žádné vysvětlení od společnosti obdržet nemůže.⁴ Nejvyšší soud pak uzavřel, že „...akcionář, který požádal o vysvětlení písemně před konáním valné hromady, má právo (je-li to vzhledem ke složitosti vysvětlení možné) obdržet vysvětlení jen tehdy, zúčastní-li se zasedání valné hromady.“⁵

Ústavní soud České republiky výše uvedený výklad institutu žádosti o vysvětlení zastává. Nejvyšším soudem potvrzen, když uvedl, že stejně jako hlasovací právo, tak i ostatní práva akcionáři náležící, vykonává akcionář na valné hromadě.⁶ Proto akcionář, který se valné hromady neúčastní, právo na vysvětlení nemá a společnost jím požadované informace na valné hromadě sdělovat nemusí.

Závěr

Nelze tak než shrnout, že akcionář, který bude chtít být informován o skutečnostech souvisejících se záležitostmi projednávanými na valné hromadě, se bude muset valné hromady (osobně nebo v zastoupení zmocněncem) účastnit. V opačném případě ani nemá, jak vyplývá z aktuální rozhodovací praxe Nejvyššího soudu a Ústavního soudu, důvod, proč by měl požadované informace získat.

Stejně tak se musí akcionářem požadované informace týkat některé ze záležitostí zařazených na pořad jednání již svolané valné hromady a nesmí se jednat o informace spadající pod některou z výjimek uvedených v § 359 ZOK. V každém případě platí, že

žádost o vysvětlení musí být podána do okamžiku, kdy valná hromada projedná záležitost, k níž se má vysvětlení vztahovat. ●

Mgr. Michal Pálinský, partner,
Mgr. Jan Lexa, advokátní koncipient
act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.

Řanda Havel Legal

Poznámky:

- ¹ Viz. § 359 ZOK.
- ² Před novelou ZOK provedenou zákonem č. 33/2020 Sb. obsahoval § 357 odst. 2 ZOK také pravidlo, že „Žádost musí být podána po uveřejnění pozvánky na valnou hromadu a před jejím konáním.“
- ³ Obdobně viz také Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 705.
- ⁴ Viz. rozsudek Nejvyššího soudu sp. zn. 27 Cdo 3812/2019 ze dne 25. 5. 2021.
- ⁵ Tamtéž.
- ⁶ Usnesení Ústavního soudu České republiky sp. zn. IV.ÚS 2269/21 ze dne 7. 9. 2021.

STANISLAV SERVUS

PŘEDÁNÍ RODINNÉHO MAJETKU - PRÁVO JAKO POMOCNÍK A NIKOLIV NEPŘÍTEL

Další on-line semináře naleznete:
www.epravo.cz

ZIZLAVSKY

> 30 let

insolvence firem

spolehlivá řešení

Zavedení nového institutu chráněného účtu

V minulosti docházelo často k situacím, kdy bylo vůči povinnému vedeno vícero exekucí, jejichž souběh a neorganizované provádění měly za následek významný zásah do práv povinného. Tyto situace vznikaly především ve chvíli, kdy byla vůči povinnému prováděna exekuce zároveň na jeho účet a na jeho plat.

Následkem souběžného provádění těchto exekucí se stávalo, že povinný nemohl dosáhnout ani na nezabavitelné minimum, na které měl ze zákona nárok. Podobným situacím má předejít zákon č. 38/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, který mimo jiné zavádí institut tzv. „chráněného účtu“.

Nezabavitelné minimum je částka z měsíční mzdy, kterou podle § 278 občanského soudního řádu exekutor nemůže obstatit a musí vždy zůstat povinnému na zajištění jeho základních životních potřeb. I přes toto jednoduché vymezení jsme se setkávali se situacemi, kdy se tato částka stala v praxi předmětem exekuce a v rámci jejího výkonu na ni dlužník nedosáhl.

Nejčastějším příkladem může být případ, kdy nejdříve zaměstnavatel strhl z platu či mzdy povinného příslušnou částku a na jeho bankovní účet poslal pouze částku ve výši nezabavitelného minima. V souvislosti s tím ovšem docházelo k situacím, kdy účet povinného byl následně obstaten exekutorem (kterým mohl být i odlišný exekutor než ten, který nařídil exekuci na plat). Účelem tohoto obstatení účtu je zpravidla výkon jiné exekuce a v důsledku tohoto souběhu nastal pro povinného nepříznivý stav, kdy mohl místo volné dispozice s částkou ve výši nezabavitelného minima disponovat pouze s jednorázově vybranou částkou odpovídající dvojnásobku součtu životního minima a částky normativních nákladů na bydlení ve smyslu ustanovení § 3 nařízení vlády č. 595/2006 Sb., o nezabavitelných částkách (během epidemie Covid-19 došlo k dočasnému zvýšení této částky na čtyřnásobek životního minima). Tento výběr lze po celou dobu obstatení bankovního účtu exekutorem provést pouze jednou a ve chvíli, kdy tento účet bývá obstaten exekutorem celé měsíce, dochází k výraznému narušení práva povinného na nezabavitelné minimum.

Podobným situacím, které by uvrhly dlužníka do podobně nepříznivého stavu, by měl předcházet výše zmíněný institut chráněného účtu. Tento institut, který zavádí zákon č. 38/2021, kterým

se mimo jiné mění i zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, nabývá účinnosti dne 1. 7. 2021.

Od tohoto dne bude moci povinný požádat peněžní ústav (tedy primárně banku) o zřízení chráněného účtu v závislosti na vydaném usnesení soudu o výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky z účtu povinného. Od této žádosti má peněžní ústav povinnost do 5 dnů s povinným uzavřít smlouvu o vzniku chráněného účtu. Předpokladem pro uzavření této smlouvy v uvedené lhůtě je, že soud předal peněžnímu ústavu všechny potřebné informace a podklady, aby mohl žádosti povinného vyhovět.

Peněžní ústav má povinnost chráněný účet zřídit za stejných podmínek, které vyžaduje u zřízení a provozování bankovního účtu povinného, který je exekutorem obstaten. Jinými slovy si peněžní ústav nemůže účtovat poplatky spojené se samotným založením a provozováním chráněného účtu, které by byly odlišné od poplatků spojených se založením a provozováním obstateného účtu. Následující den po vzniku chráněného účtu na něj peněžní ústav převede částku z obstateného účtu povinného ve výši trojnásobku životního minima, která bude vyloučena z výkonu rozhodnutí příkázáním pohledávky. Tento konstrukt bude mít jistě za následek zlepšení postavení povinného, který již nebude muset řešit situaci, kdy by se musel domáhat nároku na vydání nezabavitelné částky žádostí u exekutora či dokonce soudní cestou.

Zároveň peněžní ústav zajistí, aby byl chráněný účet řádně označen, a to z velmi prostého důvodu. Chráněný účet je ve své podstatě velmi silný nástroj, který zamezuje exekutorovi zabavit částku na něm uloženou, a proto je povinnému umožněno si zřídit tento účet pouze jeden. Řádné označení napomáhá tomu, aby nedocházelo ke zneužití tohoto nástroje na úkor věřitele (např. zřízením většího počtu chráněných účtů ze strany povinného). Bohužel toto omezení nepodléhá žádnému druhu evidence, takže dohlížení nad tím, zdali má povinný doopravdy pouze jeden chráněný účet, může být v praxi obtížné a může tak dojít k újmě na právech věřitele.

Během existence chráněného účtu bude za finanční prostředky vedené na tomto účtu zodpovědný povinný. Pakliže nastanou okolnosti, že některý ze zainteresovaných subjektů nabyde podezření ohledně neoprávněného využívání chráněného účtu ze strany povinného, tak právě povinný bude mít povinnost tyto případné pochyby vyvrátit. Neoprávněné využívání chráněného účtu lze spatřovat např. v jednání povinného spočívajícím v tom, že bude na chráněný účet ukládat částku vyšší než nezabavitelné minimum za účelem vyhýbání se výkonu exekuce.

Nezbývá než konstatovat, že chráněný účet vytváří pro dlužníky prostředí, ve kterém se nemusí obávat, že jim bude znemožněno využívat mimo exekuci nezabavitelné minimum. Vedle této skutečnosti, která je právníkou obcí přijímána pozitivně, je zapotřebí se zabývat i případnými vadami nově vzniklé právní úpravy. V návaznosti na předchozí odstavec je důvodné se obávat, že se může postavení věřitelů, pakliže bude jednání dlužníků nepoctivé a pokusí se institut chráněného účtu zneužít, zhoršit. V případě, že chráněné účty budou zřizovány bez důkladného prozkoumání, zdali povinný nemá již chráněný účet založený u jiného peněžního ústavu, může nastat situace, že se výše uvedená obava naplní. Ovšem v této rovině prozatím nezbývá než spoléhat na funkční systémy jednotlivých peněžních ústavů a na budoucí úpravu poměrů mezi věřiteli a dlužníky, jež by mohla spočívat ve vzniku veřejného seznamu chráněných účtů, ke kterému by měli přístup všichni poskytovatelé chráněných účtů a tím by měli jednoduchý nástroj ke zjišťování, zdali příslušný žadatel takovýto účet již nemá. ●

Mgr. David Urbanec, partner
DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář

Osobní ne/účast stran při jednání před soudem

V praxi advokátů převládají sporná řízení, kde se klient osobně neúčastní jednání před soudem a celý proces nechává na svém právním zástupci. Většina kolegů to vítá, často s argumentem, že největší nepřítel advokáta je klient a mohl by tedy zdárný průběh jednání před soudem ohrozit. V některých případech je však účast klienta na soudním rohu žádoucí, ne-li nezbytná, a to např. s ohledem na jeho odborné znalosti či tzv. historickou paměť.

Míra osobní účasti je také přímo úměrná osobní angažovanosti účastníka řízení na výsledku sporu. Zatímco v rodinných věcech, zejména v případě rozhodování o svěření dítěte do péče jednoho z rodičů, je účast na jednání před soudem prakticky 100%, v případech obchodních sporů je osobní participace členů statutárních orgánů na jednání výjimečná.

Právo být osobně účasten projednání věci pramení z čl. 38 odst. 2 odst. Listiny základních práv a svobod, podle které: „Každý má právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.“ Jeho důležitost dle autorů tohoto příspěvku tkví zejména v budování důvěry adresátů práva v soudní moc, potažmo ve stát. Je na účastníkovi, zda se pro případ soudního řízení nechá zastoupit advokátem (či jiným zástupcem), kterému důvěřuje, či se bude jednání účastnit osobně a celý proces doslova vidí. Od civilního soudu obvykle odchází jedna ze stran „poražena“ a dotčená strana spatřuje příčinu prohry většinou

v tom, že soudce nepochopil jejich věc či je odborně nezpůsobilý. Pokud je taková strana zastoupena advokátem, je advokát často živitelem podobných závěrů. Jen málokterý advokát přizná, že neúspěch je způsoben jeho profesním selháním. Osobní účast stran na jednání dovolí účastníkům vytvořit si vlastní názor na práci konkrétních soudců a v případě prohry jejich rozhodnutí vnitřně akceptovat.

Tento příspěvek slouží k připomenutí pravidel projednatelnosti věci bez účasti některé ze stran sporu, možnosti omluvy z jednání a žádosti o jeho odročení, a to z pohledu procesních pravidel uvedených v občanském soudním řádu.

Pokud soud účastníka řádně předvolá a ten se nedostaví bez náležité omluvy a nepožádá o odročení, soud může věc projednat i bez jeho přítomnosti (ustan. § 101 odst. 3 OSŘ). Tím, že se účastník k jednání nedostaví, zbavuje se možnosti být ze strany soudu poučen o hrozícím neúspěchu ve sporu. Soud nemusí jednání odročovat za účelem zjištění jeho stanoviska a případných návrhů na doplnění

dokazování. Je na odpovědnosti účastníka, aby zabezpečil obhajobu svých zájmů před soudem, a to svojí přítomností nebo za přítomnosti svého zástupce.¹ Nemoc nebo zaneprázdněnost statutárního orgánu společnosti zpravidla není důvodem pro odrok jednání, neboť korporace může zajistit svoji přítomnost u soudu i prostřednictvím další osoby. Soud však musí ve své úvaze zohlednit reálné možnosti účastníka – korporace k zajištění účasti jiné pověřené osoby.² Soud může jednat v nepřítomnosti nemocného účastníka i tehdy, když účastník měl a mohl zajistit svoji přítomnost při jednání po dohodě s ošetřujícím lékařem, například v době povolené vycházky.³

Omluva jako procesní úkon, jímž účastník informuje soud o tom, že se nedostaví k jednání nebo jinému úkonu soudu, k němuž byl předvolán, a o důvodech, pro které tak nemůže učinit, je účinná tím, že se dostane do sféry soudu. Není významné, zda telefonickou omluvu přijal a posléze písemně zaznamenal soudce, který věc projednává, jiný soudce, vyšší soudní úředník, soudní tajemník nebo pracovník soudní kancelá-

ře. Existenci omluvy musí v případě potřeby účastník prokázat.⁴ Omluva nepřítomnosti účastníka u jednání není bez dalšího žádostí o odročení jednání ve smyslu § 101 odst. 2 OSŘ.⁵ Soud nemá povinnost účastníka informovat, že jeho omluvu akceptoval. Je věcí účastníka, aby se sám informoval, zda k odročení došlo či nikoliv. Nicméně měl-li soud jednání odročit a neučinil tak, jde o procesní vadu řízení. Nemá-li soud důvod pochybovat o pravdivosti tvrzeného důvodu pro odročení, nemusí být omluva doložena.⁶ Důležitý důvod však musí být konkrétně uveden v žádosti o odročení.⁷

Důležitým důvodem, pro který účastník může požádat o odrok jednání, je jak okolnost, která účastníku objektivně (nezávisle na jeho vůli) zabraňuje zúčastnit se jednání, tak i okolnost účastníkem zaviněná, jestliže ji lze s přihlédnutím k okolnostem případu považovat za důležitou.⁸ Důležitost důvodu, pro který účastník řízení žádá o odročení jednání, soud posuzuje s přihlédnutím k okolnostem konkrétního případu. I když účastník řízení ve své žádosti uvádí důvod jinak způsobilý vést k závěru o odročení jednání (dalšího jednání), není soud vždy povinen takový důvod akceptovat, a to zejména tehdy, je-li využíván k záměrným procesním obstrukcím.⁹

Je-li účastník zastoupen zástupcem s tzv. procesní plnou mocí (zpravidla advokátem), soud jej zpravidla k ústnímu jednání nepředvolává (předvolá advokáta). Výjimkou jsou případy, kdy účastník má při ústním jednání něco osobně vykonat, například má-li být vyslechnut, protože není znám jiný důkazní prostředek, kterým by mohl unést své břemeno tvrdit a prokazovat.¹⁰ Žádost o odrok z důvodu, že zastoupený účastník trvá na své osobní přítomnosti při soudním jednání, nelze bez dalšího pokládat za důvodnou. Zástupce, který má tzv. procesní plnou moc, totiž může jménem účastníka činit veškeré úkony během řízení. Specifickou okolností odůvodňující odročení by však bylo, že zástupce účastníka na rozdíl od účastníka není odborně erudovaný na to, aby provedl výslech vysoce specializovaného znalce. Dlouhodobě naplánovaný pobyt účastníka (jeho zástupce) v zahraničí za účelem zotavení se je, neodporuje-li to okolnostem konkrétního případu a nehrozí-li v projednání a rozhodnutí věci nebezpečí z prodlení, důležitým důvodem způsobilým omluvit neúčast u jednání před soudem.¹¹ Rovněž nemoc účastníka řízení je zpravidla důvodem způsobilým omluvit jeho neúčast u jednání.¹² Důvodem pro odročení jednání je rovněž případ, kdy účastník svou žádost

o odročení jednání zdůvodní časovou kolizí s jiným soudním sporem, oznámí konkrétní údaje o tom, proč se nemůže jednání zúčastnit, zejména jaké jiné jednání mu brání v účasti (v jaké věci a u jakého soudu), kdy se o něm dozvěděl (že k němu byl předvolán dříve než k jednání, z něhož se omlouvá) a že časovou kolizi více jednání nebylo možné vyřešit jinak.¹³

Neúčast na jednání má mimo jiné za následek nemožnost ochuzení účastníka o poučení soudu ve smyslu ustan. § 118a OSŘ.¹⁴ Výjimečně je třeba, aby soud i nepřítomné straně ještě před vyhlášením rozhodnutí poučení ve smyslu § 118a poskytl, i když se k jednání nedostavila. Tak je tomu například za situace, kdy je účastník řízení omezen ve způsobilosti k právním úkonům a jeho opatrovník se k ústnímu jednání před odvolacím soudem omluvil bez toho, aby požádal o odrok, a během jednání byl proveden zásadní důkazní prostředek, který posunul dokazování jiným směrem.¹⁵

Krajním „postihem“ za neomluvenou neúčast na soudním roku je vynesení rozsudku pro zmeškání dle ustan. § 153b OSŘ. Oproti režimu posuzování zmeškání z omluvitelného důvodu je omluva účastníka ve smyslu § 153b odst. 1 OSŘ důvodná tehdy, jestliže jsou soudu oznámeny konkrétní údaje o tom, proč se nemůže jednání zúčastnit, zejména jaké jiné konkrétní okolnosti mu brání v účasti, kdy se o nich dozvěděl, a že případně časovou kolizi nebylo možné vyřešit jinak. Soudní praxe nepožaduje, aby ten, kdo se k nařízenému jednání soudu omlouvá (a popřípadě též žádá o odročení jednání), svůj důvod neúčasti u jednání soudu také prokázal.¹⁶ K tomu, aby jeho omluva byla důvodná, postačuje, aby tvrdil takové skutečnosti, které jsou vzhledem ke své povaze způsobilé jeho účast u jednání soudu omluvit, tj. takové skutečnosti, které účastníku (jeho zástupci) znemožňují zúčastnit se jednání a které současně jsou omluvitelné. Jinak by tomu mohlo být jen tehdy, pokud účastník řízení ve své omluvě uvádí důvod jinak způsobilý vést k závěru o posouzení důvodnosti omluvy, avšak ten není využíván v souladu se smyslem a účelem § 153b odst. 1, ale je využíván k záměrným procesním obstrukcím, sledujícím především bezdůvodné protahování občanského soudního řízení a zvyšování nákladů s tím spojených.¹⁷

Jak je patrné, jednotlivá pravidla osobní účasti a neúčasti strany na soudním roku jsou vyvažováním Listinou garantovaného práva na osobní účast na projednání věci a řím-

ským právním principem „bdělým náležitě práva“. Současně jsou procesní pravidla nastavena tak, že soud může v každé věci postupovat individuálně přísně a hodnotit, kdy je vhodné věc rozhodnout za osobní přítomnosti účastníka i za cenu prodloužení procesu rozhodování. ●

JUDr. Tomáš Pokorný, advokát,
Mgr. Jan Smítal, advokátní koncipient
Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.

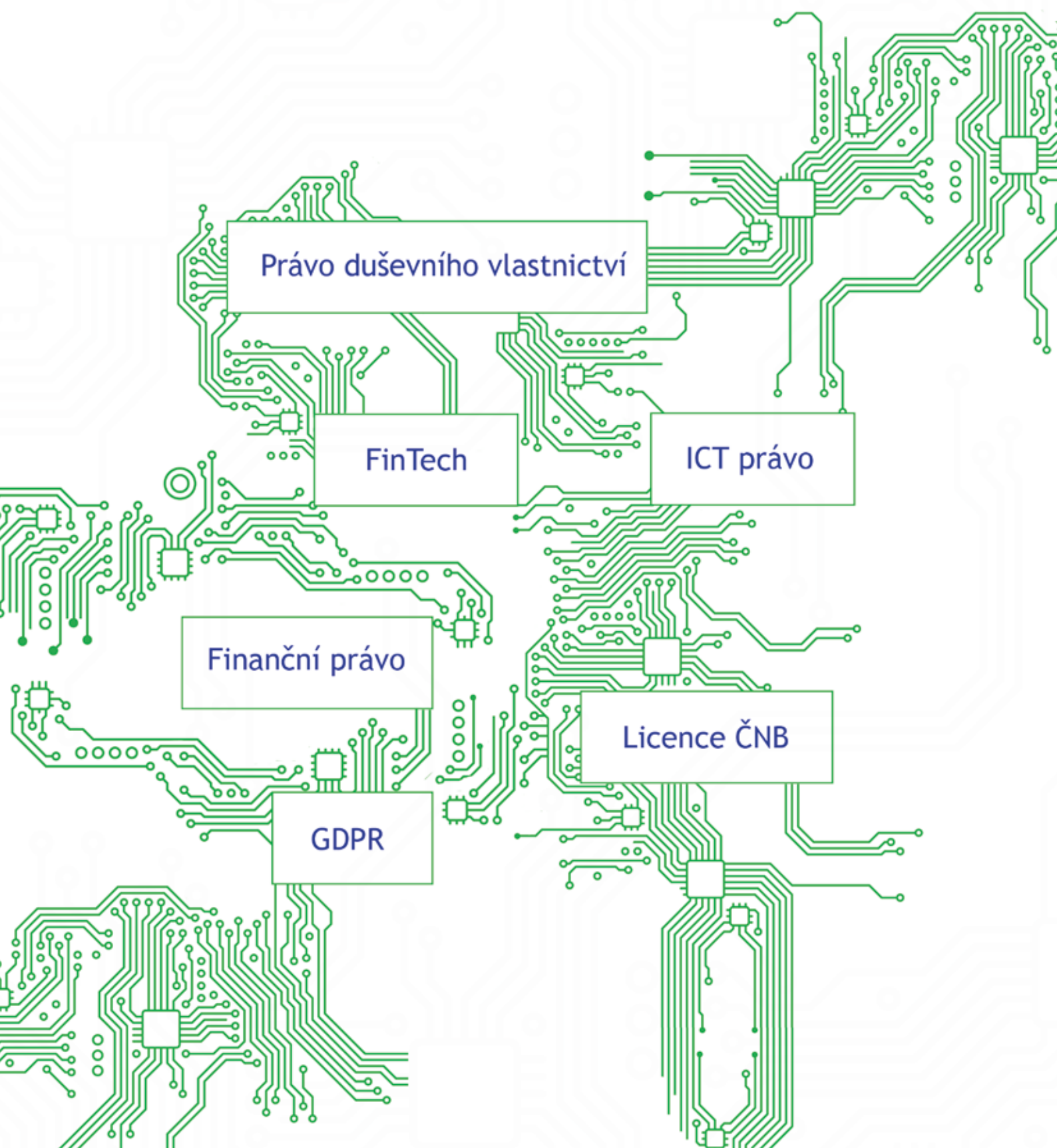

Poznámky:

- ¹ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 25 Cdo 911/2000.
- ² Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Odo 1628/2005.
- ³ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 28 Cdo 52/2009.
- ⁴ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2873/2000.
- ⁵ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 803/2000.
- ⁶ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1030/2017.
- ⁷ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 1358/99.
- ⁸ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 1302/2001.
- ⁹ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 29 Cdo 4809/2017.
- ¹⁰ Viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 8/98.
- ¹¹ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 13/2004.
- ¹² Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2056/2000.
- ¹³ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 32 Cdo 4256/2007.
- ¹⁴ Viz rozsudek Městského soudu v Praze sp. zn. 93 Co 234/2014.
- ¹⁵ Viz nálezy Ústavního soudu sp. zn. I. ÚS 173/2006.
- ¹⁶ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 20 Cdo 2907/99.
- ¹⁷ Viz rozhodnutí Nejvyššího soudu sp. zn. 21 Cdo 2839/2008.

STUCHLIKOVA & PARTNERS

www.stuchlikova.com

K právním aspektům non-fungible tokenů (NFT)

Za jeden z posledních trendů v digitálním světě lze považovat tzv. non-fungible tokeny (NFT), jejichž název lze do českého jazyka překládat jako nezastupitelné tokeny. Nakolik jsou NFT pouze krátkodobým fenoménem či bublinou, která splaskne stejně tak rychle, jako se objevila, anebo revoluční technologií v oblasti digitálního umění a sběratelství, si netroufáme odhadovat. V tomto článku se však pokusíme nastínit některé právní aspekty, které z povahy NFT a jejich využití vyplývají.

Na úvod článku pokládáme za vhodné nastínit, co si vlastně pod pojmem NFT, či nezastupitelný token, představít. Vzhledem ke své poměrně krátké existenci pro NFT zatím neexistuje žádná relevantní legální definice. Z hlediska svých inherentních vlastností však lze NFT definovat poměrně snadno. Za NFT lze považovat jednotku digitální informace (token), která je uložena v blockchainu a ve své podstatě není zaměnitelná s jinými digitálními aktivy.¹

Je zřejmé, že pojem blockchain bude v rámci tohoto článku rovněž hrát klíčovou roli, neboť bez něj by NFT jako takové nemohly existovat. Blockchain lze definovat jako typ distribuované decentralizované databáze sloužící k permanentnímu uchovávání záznamů, které jsou chráněny proti neoprávněnému zásahu a zajišťují tak zpětnou nezměnitelnost.

S NFT se lze setkat v různých podobách – typicky se jedná o obrázky, animace

(tzv. gify), videoklipy či hudební díla, ale v zásadě se může jednat o jakékoliv digitální sběratelské předměty či například předměty ve videoreklamech fungujících na bázi blockchainu.² Avšak jakým způsobem mohou poznat, že jsem vlastníkem NFT a nikoliv pouze bezcenné rozmnoženiny určitého digitálního obsahu, který si může z internetu stáhnout prakticky kdokoli? Je to poměrně jednoduché. Aby mohl být jakýkoliv digitální předmět či obsah považován za NFT, je potřeba, aby byl vytvořen specifickým způsobem. Jedná se o „vyrazení“ NFT do již zmiňovaného blockchainu³ (proces zvaný „mint“ nebo „minting“). V rámci procesu vyrazení NFT do blockchainu dochází k zapsání vstupu (kterým je odkaz na určitý digitální předmět či obsah včetně zakotvení dalších podmínek jeho užití) do vlastního bloku v rámci blockchainu, který je následně pomocí matematického algoritmu zašifrován do výstupu, tzv. hashe. Jakmile je obsah zakódován v rámci hashe, je v zásadě nemožné jej bez informací, které má k dispozici pouze osoba,

která příkaz k zápisu do blockchainu provedla, rozklíčovat zpět.⁴ Je důležité si uvědomit, že do blockchainu nebývá vyraženo samotné digitální dílo či jiný digitální předmět (ten totiž existoval již před vytvořením NFT), ale pouze jakési osvědčení, že osoba XYZ je vlastníkem jedinečné a nezastupitelné rozmnoženiny daného digitálního díla či předmětu.⁵ Za hodnotu NFT lze tedy považovat jeho jedinečnost a nezastupitelnost⁶ ve spojení se schopností určité osoby prokázat vlastnictví (což je možné prostřednictvím privátní části klíče k digitální peněženke, ve které je NFT uloženo) a zároveň jeho pravost, tedy že se jedná o právě ten unikátní token, a nikoliv o jeho pouhou kopii či jinou rozmnoženinu (což je možné prokázat prostřednictvím veřejné části klíče, která je spojena s daným NFT a která je veřejně přístupná).

Přestože se z faktického hlediska jedná poměrně o jasně dané digitální odvětví s jasnými pravidly, z hlediska práva však NFT vyvolávají nejednu otázku. V jakém právním

postavení se nachází osoba, která může dokázat umístění NFT v digitální peněženke, ke které disponuje privátním klíčem, a v jakém právním postavení je naopak osoba, která stojí za vlastním návrhem či tvorbou podkladového díla či předmětu vyraženého jako NFT? Jakou roli zde hrají smart kontrakty? A co je vlastně NFT z pohledu práva? Obtížnost právního vyhodnocení těchto otázek nastíní další části tohoto článku.

NFT jako autorské dílo? Ne tak docela

Vzhledem ke skutečnosti, že posuzovat právní povahu NFT čistě podle tuzemského právního řádu by z důvodu typicky velkého množství v úvahu připadajících dotčených jurisdikcí nebylo příliš účelné a aplikovatelné, máme za to, že je vhodné se na NFT podívat spíše z globálního a praktického hlediska. V obecné rovině lze říci, že NFT je pouhým digitálním aktivem zapsaným v blockchainu, které představuje vlastnictví nějakého jedinečného předmětu nebo díla v digitálním prostředí. S trochou nadsázky lze říct, že se vlastně jedná o jakousi jedinečnou elektronickou účtenku – certifikát autenticity, který osvědčuje, že určitá osoba vlastní dané jedinečné digitální aktivum.⁷ Samotné NFT tak patrně nikdy nelze považovat za autorské dílo.⁸ Je však možné, aby ono digitální aktivum, na něž dané NFT odkazuje, bylo považováno za autorské dílo? Bezpochyby. Obrázek nebo portrét, který v rámci své tvůrčí činnosti vytvořil identifikovatelný autor v grafickém editoru, lze za autorské dílo považovat. Naopak v dnešní době stále více oblíbené herní NFT již patrně nebude možné považovat za autorské dílo, a to buď z důvodu jeho generické povahy, či z důvodu absence tvůrčí činnosti při tvorbě daného NFT.

Jak již tedy bylo řečeno, koupí NFT kupující automaticky nenabývá autorská práva či oprávnění k výkonu autorských práv k podkladovému dílu. Bude tomu právě naopak. Pakliže není při koupi NFT rovněž ujednána samotná licenční smlouva či jiné aspekty oprávnění k výkonu autorských práv k podkladovému dílu, nabyvateli NFT žádné oprávnění k výkonu některých autorských práv příslušet nebude. Je však velmi důležité poznamenat, že dané závěry se mohou lišit v návaznosti na případné rozhodné právo, kterému bude nákup NFT anebo poskytnutí licence či oprávnění k výkonu autorských práv podřízeno. Zásadním zdrojem informací pak budou rovněž smluvní podmínky NFT tržiště, na kterém bude NFT zakoupeno.

Právě v těchto smluvních podmínkách lze často dohledat rozsah licence, kterou kupující NFT zároveň nabývá k podkladovému dílu, pakliže se o dílo chráněné autorským právem jednat bude.

Smart kontrakt jako nositel smluvních či licenčních podmínek

Ražení NFT nebo jejich obchodování na sekundárních tržištích⁹ probíhá prostřednictvím tzv. smart kontraktů. Smart kontrakt je možné definovat jako část zdrojového kódu implementovaného v blockchainu, který zajišťuje automatické a autonomní provedení předem naprogramovaných podmínek ve smart kontraktu na aktiva v rámci blockchainu.¹⁰ Jinými slovy, při ražení NFT tedy dochází k přijetí předem definovaných podmínek smart kontraktu zájemcem o vyražení NFT a po zaplacení poplatků dojde k přidání (vyražení) NFT do blockchainu, tedy vytvoření nového bloku se zašifrovaným záznamem informací a kódem (či odkazem) na NFT. V rámci smart kontraktu je však rovněž možno zakotvit povinnosti a podmínky, za kterých je možno NFT, tedy dílo vyražené v blockchainu, využívat.

Jakým způsobem ale charakterizovat vztah mezi stranami vzniklý na základě smart kontraktu? Názory se zde různí. Jedním z přístupů, který lze zaujmout, je považovat NFT za věc, se kterou lze volně disponovat z hlediska vlastnického práva.¹¹ Vyražením NFT tak dojde k jeho převedení do osobního vlastnictví nabyvatele, který se stane vlastníkem jedinečného a autentického digitálního předmětu. Vlastník NFT zde nebude disponovat žádnými dalšími právy duševního vlastnictví či právy chráněnými autorským zákonem (jak osobnostními, tak majetkovými), ty budou náležet tvůrci podkladového díla.

Druhým přístupem, kterým lze charakterizovat vztah mezi autorem podkladového díla a zájemcem o koupi NFT, je inkorporace licenční smlouvy k podkladovému dílu v rámci smart kontraktu, prostřednictvím kterého je NFT vyraženo. V takovém případě pak bude vlastník NFT oprávněn vykonávat rovněž autorská práva původně náležející autorovi podkladového díla, a to dle úpravy rozsahu těchto práv v rámci smart kontraktu. Licencování se však nabízí pouze v případech, ve kterých lze podkladové dílo považovat za dílo autorské.¹²

Z pohledu autorů dochází v praxi v současné době ve většině případů koupě NFT k průni-

ku, resp. vzájemnému doplňování obou výše zmíněných přístupů. Při koupi NFT totiž vždy bude kupující nabývat token – samotné NFT, a zároveň rovněž i určité omezené oprávnění k výkonu některých autorských práv, tj. například právo k vytvoření rozmnoženin podkladového díla či například zpřístupnění díla veřejnosti. V rámci některých licencí pak rovněž dochází k možnosti monetizace těchto děl, a to typicky do určité částky.¹³

Due diligence kupujícího jako nezbytná součást nákupu NFT?

Stejně jako v případě nákupu klasického malovaného obrazu, je i v případě NFT potřeba provedení určitého due diligence před vlastním nákupem NFT, a to z důvodu, že v zásadě jakékoliv dílo (resp. odkaz na dílo) sice může být vyraženo do blockchainu a stát se tak NFT, ale ne každé NFT, které je vyraženo do blockchainu, bude naplňovat definici autorského díla. První věcí, kterou tedy bude muset kupující prověřit, je osoba prodávajícího. Je osoba, která NFT prodává zároveň osobou, která dílo vytvořila? Pokud není, byl dán souhlas autora díla k jeho vyražení do blockchainu? Je NFT nabízeno na některé z renomovaných prodejních platform, které provádějí ověření umělců původních děl před vytvořením NFT? A jedná se vůbec o výsledek tvůrčí činnosti autora díla? Pokud ano, tak teprve pak by měl zájemce zvažovat případnou koupi NFT. V opačném případě se může zájemce dostat do situace, kdy zaplatí nemalou částku za poplatek za vyražení NFT či za jeho převod do vlastní digitální peněženky, avšak v lepším případě se stane vlastníkem NFT, které však nepředstavuje klíč k originálnímu dílu, ale v podstatě k bezcenné kopii již v minulosti vyraženého NFT, v horším případě pak vlastníkem klíče k NFT, které bylo zveřejněno či zapsáno do blockchainu protiprávně, například bez souhlasu autora díla. Výjimku pak samozřejmě tvoří takové NFT, jež byly automaticky vygenerovány počítačem, či jiná podkladová díla, která však z jakéhokoliv důvodu nebudou moci být považována za díla autorská. Vzhledem k tomu, že takové NFT nemohou být předmětem ochrany autorských práv, bude v těchto případech docházet k ražení či převodům NFT jakožto digitálního certifikátu představujícího vlastnictví digitálního aktiva.

Aspekt ochrany osobních údajů

Přestože se může na první pohled zdát, že blockchainové transakce jsou zcela anonymní, neboť v nich nedochází k jednoznačné identi-

fikaci stran, opak je pravdou. Jak již bylo řečeno v úvodu tohoto článku, vyrazení NFT do blockchainu je informací veřejně dostupnou a nezměnitelnou.¹⁴ Stejně tak jsou veřejně dostupnými informacemi následné on-chain převody NFT mezi uživateli z jedné digitální peněženky na jinou. Přestože transakce v rámci blockchainu standardně neobsahují žádné typické osobní údaje, podle kterých je možné přímo identifikovat vlastníky daných digitálních peněženek, je však přesto potřeba zvažovat velmi širokou definici pojmu „osobní údaje“ v rámci Obecného nařízení o ochraně osobních údajů (Nařízení GDPR). Za osobní údaje totiž lze považovat „veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické osobě; identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“.¹⁵ Jakákoliv osoba, jež disponuje digitální peněženkou (nehlédě na skutečnost, zda je v této peněženke uložena NFT, či nikoliv), je tak nepřímo identifikovatelná prostřednictvím veřejné části adresy dané peněženky. Druhou skutečností poté zůstává, že pokud je v block-

chainu NFT zapsán osobní údaj, je subjektu údajů znemožněno využití některých jeho práv, které mu Nařízení GDPR garantuje, a to právě z důvodu nezměnitelnosti údajů zapsaných v blockchainu. Typickým příkladem je právo na opravu nepřesných osobních údajů¹⁶ a právo na výmaz osobních údajů.¹⁷ Jakkoliv tedy současný stav může vyvolávat potenciální porušení práv subjektů osobních údajů, bude vzhledem k nezměnitelnosti zápisu v blockchainu jakožto ke klíčovému aspektu jeho fungování výzvou pro regulátory, jakým způsobem průnik těchto oblastí vhodně nastavit a kodifikovat.

Závěr

Stejně jako v případě většiny disruptivních technologických novinek lze i u NFT konstatovat, že soudobé objektivní právo prozatím není plně připraveno na skutečně efektivní výkon práv, jež souvisí s blockchainovými transakcemi. Nejedná se pouze o právo tuzemské, avšak stále jde o nevyřešené otázky v podstatě po celém světě. Jakým způsobem bude moci vykonávat svá práva autor díla, které bylo v rozporu s jeho vůlí vyraženo jako NFT vzhledem ke zpětné nezměnitelnosti transakcí a informací zapsaných v blockchainu? Jakým způsobem by reagovaly předpisy na ochranu osobních údajů v případě, kdy

NFT bude obsahovat osobní údaje, které však budou nezměnitelné a neodstranitelné zapsány v blockchainu? Je více než pravděpodobné, že současná právní úprava bude muset dříve nebo později reagovat na veškeré výzvy, které jí současný trend digitálního umění přichystal a jejichž současné řešení není na efektivní výkon práv souvisejících s NFT příliš připraveno. ●

Mgr. Milan Šajer, advokátní koncipient,

Mgr. Tomáš Martiník, advokát,

Mgr. Ing. David Skopal, advokát

Advokátní kancelář

Pokorný, Wagner & partneři, s.r.o.

advokátní kancelář

Poznámky:

¹ Chohan, Usman W., Non-Fungible Tokens: Blockchains, Scarcity, and Value (2021). Critical Blockchain Research Initiative (CBRI) Working Papers, 2021, s. 2.

² NFT však rovněž může představovat reálný, fyzický předmět, jakým je například nemovitost, kniha či hudební deska, ale v zásadě se může jednat o jakýkoliv předmět, jehož digitální podoba byla zapsána do blockchainu.

³ Zprvu se jednalo v zásadě pouze o blockchain kryptoměny Ethereum, která však v současné době trpí poměrně zásadním nedostatkem, kterým jsou velmi vysoké poplatky za vyrazení NFT (gas fees), jež dosahují částek až několika tisíc korun. Z toho důvodu se NFT začaly rovněž razit na blockchainu novějších kryptoměn typu FLOW, Tezos, Polygon, nebo například v poslední době raketově rostoucí Solany, jejíž škálovatelnost je oproti Ethereumu násobně vyšší, a to zároveň za zlomkové poplatky.

⁴ Pilkington, Marc, Blockchain Technology: Principles and Applications (2015). Research Handbook on Digital Transformations, edited

by F. Xavier Olleros and Majlinda Zhegu. Edward Elgar, 2016, s. 7.

⁵ Teoreticky by určité digitální dílo do blockchainu vyrazit šlo (jednalo by se o tzv. on-chain uložení), ale vzhledem k tomu, že poplatky za uložení informací do blockchainu se počítají z velikosti uložených dat, jednalo by se o extrémně drahé, pomalé a nepraktické řešení.

⁶ Opačným případem je například jeden bitcoin, protože každý bitcoin je stejný a tudíž i zastupitelný.

⁷ Lynne Lewis, Jane Owen, Hamish Fraser, Rohit Dighe. Non-fungible tokens (NFTs) and copyright law (2021).

⁸ V daném případě vycházíme z definice autorského díla dle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 121/2000 Sb., autorského zákona, ve znění pozdějších předpisů, ale vzhledem k tomu, že NFT jako takové (nikoliv však automaticky rovněž i podkladové dílo) postrádá veškeré znaky jakékoliv tvůrčí činnosti, neboť se jedná pouze o automaticky a kryptograficky vytvořený kód, jsme toho názoru, že na ochranu v rámci autorských práv NFT samo o sobě nedosáhne.

⁹ Nejznámějším a nejfrekventovanějším NFT tržištěm je platforma OpenSea.io.

¹⁰ Savelyev, Alexander, Contract Law 2.0: «Smart» Contracts As the Beginning of the End of Classic Contract Law (2016). Higher School of Economics Research Paper No. WP BRP 71/LAW/2016, s. 15.

¹¹ Fairfield, Joshua, Tokenized: The Law of Non-Fungible Tokens and Unique Digital Property (2021). Indiana Law Journal, Forthcoming, s. 57.

¹² Srov. § 2358 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.

¹³ Příkladem necht' je NFT License 2.0, což jsou volně dostupné vzorové licenční podmínky, které mohou využít umělci při tvorbě NFT ke svému podkladovému dílu.

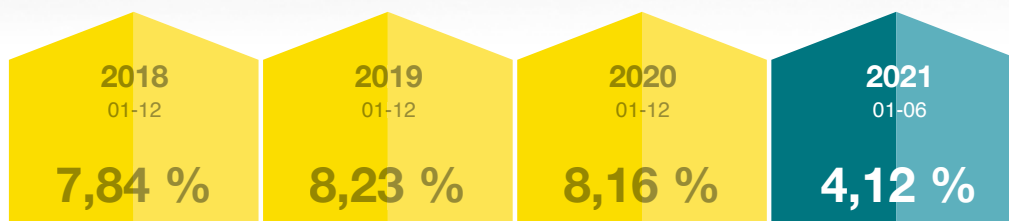
¹⁴ Resp. prakticky nezměnitelnou, avšak energetické náklady na zpětný přepočítání všech bloků a vymazání či změnu již jednou zapsaných dat a informací by byl tak nákladný, že daný následek není potřeba zvažovat.

¹⁵ Dle ustanovení čl. 4 odst. 1 Nařízení GDPR.

¹⁶ Dle ustanovení čl. 16 Nařízení GDPR.

¹⁷ Dle ustanovení čl. 17 Nařízení GDPR.

PRÉMIOVÉ NEMOVITOSTNÍ FONDY

Zhodnocení investičních akcií třídy A (CZK růstová) fondu ZDR Investments SICAV a.s. Jedná se o historickou výkonnost, která nezaručuje budoucí výnos.

Obhospodařovatel a administrátor investičního fondu jako povinná osoba dle AML zákona

V průběhu letošního roku došlo k rozsáhlé změně klíčových právních předpisů v oblasti předcházení legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML), a to jednak v podobě novelizace zákona č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML zákon) a vyhlášky č. 67/2018 Sb., o některých požadavcích na systém vnitřních zásad, postupů a kontrolních opatření proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu (AML vyhláška), jednak v podobě nového zákona č. 37/2021 Sb., o evidenci skutečných majitelů.

Předmětem tohoto článku je dopad změn uvedených právních předpisů na obhospodařovatele a administrátory investičních fondů a nástin některých jejich praktických problémů v oblasti AML.

Obhospodařovatel a administrátor investičního fondu

Dle zákona č. 240/2013 Sb., o investičních společnostech a investičních fondech, ve znění pozdějších předpisů (ZISIF) je obhospodařovatel tím, kdo obhospodařuje investiční fond,¹ přičemž obhospodařováním investičního fondu je správa majetku tohoto fondu, včetně investování na účet tohoto fondu, a řízení rizik spojených s tímto investováním² a lze jej vykonávat pouze na základě povolení uděleného Českou národní bankou (ČNB).³ Administrací je pak řada činností

uvedených v § 38 odst. 1 a 2 ZISIF, např. vedení účetnictví investičního fondu, oceňování jeho majetku a dluhů, zajišťování vydávání, výměny a odkupování cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů vydávaných investičním fondem apod. Rovněž administraci investičního fondu smí vykonávat pouze ten, kdo má povolení udělené ČNB podle ZISIF, nestanoví-li zákon jinak.⁴

Obhospodařovatelem investičního fondu je zpravidla investiční společnost. Investiční společnost je právnická osoba se sídlem v České republice, která je na základě povolení uděleného ČNB oprávněna obhospodařovat investiční fond nebo zahraniční investiční fond, popřípadě provádět administraci investičního fondu.⁵ Rovněž administraci investičních fondů provádí zpravidla investiční společnost, případně tzv. hlavní administrátor, kterým může být např. i obchodník

s cennými papíry⁶ (aktuálně je však v seznamu hlavních administrátorů vedeném ČNB zapsán pouze 1 subjekt).

V případě, že investiční fond je tzv. samosprávným investičním fondem, není obhospodařován investiční společností, nýbrž je na základě povolení k činnosti samosprávného investičního fondu uděleného ČNB oprávněn se obhospodařovat, popř. provádět svou administraci.⁷ Hovoří-li tedy následující text o obhospodařovateli, resp. o administrátorovi, zahrnují tyto pojmy jak investiční společnost, tak samosprávný investiční fond s příslušným povolením ČNB.

Vyjma standardního fondu může investiční fond obhospodařovat osoba odlišná od osoby provádějící jeho administraci. Zejména v případě fondů kvalifikovaných investorů se často vyskytuje situace, kdy obhospodařování

fondy zajišťuje jedna investiční společnost specializující se na obhospodařování, zatímco administraci tohoto fondu zajišťuje jiná investiční společnost.

Okrh povinných osob

Před novelizací AML zákona provedenou zákonem č. 527/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 253/2008 Sb., o některých opatřeních proti legalizaci výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, zákony související s přijetím zákona o evidenci skutečných majitelů a zákon č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách, ve znění pozdějších předpisů (AMLZ novela) patřila do okruhu tzv. povinných osob⁸ mj. investiční společnost, samosprávný investiční fond a hlavní administrátor.⁹ Ať již tedy investiční společnost vykonávala jen obhospodařování, nebo jen administraci investičního fondu, nebylo pochyb, že je povinnou osobou dle AML zákona a vykonává povinnosti spojené zejména s identifikací a kontrolou klientů. Praxe se ustálila tak, že identifikaci¹⁰ a kontrole¹¹ dle AML zákona byli podrobeni jak investoři investičních fondů (podílníci, akcionáři), tak tzv. obchodní protistrany, tedy např. prodávající v případě pořízení aktiva do majetku investičního fondu, kupující, příp. nájemci aktiva v majetku investičního fondu apod. Identifikaci a kontrolu v případě investorů investičního fondu prováděl buď obhospodařovatel, nebo administrátor zejména v závislosti na tom, kdo prováděl distribuci cenných papírů a zaknihovaných cenných papírů vydávaných investičním fondem investorům. Identifikaci a kontrolu obchodních protistran prováděl pouze obhospodařovatel, neboť se jednalo o jednání, k němuž docházelo při nakládání s majetkem investičního fondu v rámci jeho obhospodařování.

AML zákon ve znění AMLZ novely účinné od 1. 1. 2021 okruh povinných osob změnil a namísto investiční společnosti, samosprávného investičního fondu a hlavního administrátora nově uvádí již pouze osobu oprávněnou k provádění administrace investičního fondu.¹² Důvodová zpráva k AMLZ novele k tomu uvádí, že se odstraňuje stávající stav, kdy v kontextu kolektivního investování může nastat situace, kdy zajišťuje plnění AML/CFT povinností jak osoba obhospodařující investiční fond, tak osoba, jež provádí jeho administraci. Návrh stanoví najisto, že tyto činnosti bude plnit pouze osoba zajišťující administraci.¹³

Je povinnou osobou skutečně pouze administrátor?

Jak v kontextu toho, co uvádí důvodová zpráva k AMLZ novele (viz výše), tak v kontextu toho, co bylo odbornou veřejností diskutováno v rámci legislativního procesu k AMLZ novele, bylo zřejmě úmyslem zákonodárce, aby se povinnosti identifikace a kontroly dle AML zákona uplatnily pouze na investory investičních fondů, a to právě proto, že povinnou osobou je nyní toliko administrátor. Je to totiž právě administrátor, který je v kontaktu s investory, ale nepodílí se na procesu obhospodařování, tj. nepřichází do kontaktu s tzv. obchodními protistranami. Vzhledem k tomu, že mezi povinnými osobami není výslovně uvedena investiční společnost, investiční fond, ani osoba oprávněná k obhospodařování investičního fondu, bylo zřejmě úmyslem zákonodárce obhospodařovatele investičních fondů a činnost obhospodařování investičních fondů z okruhu povinných osob dle AML zákona vyloučit. Tím by tedy odpadlo také provádění identifikace a kontroly obchodních protistran, s nimiž vstupuje do kontaktu pouze obhospodařovatel při obhospodařování majetku investičního fondu.

Obhospodařování investičního fondu však může, v závislosti na konkrétní investiční strategii investičního fondu, zahrnovat řadu činností, jejichž poskytovatel v okruhu povinných osob dle AML zákona je. Jedná se např. o poskytování úvěrů či peněžitých zápůjček a obchodování s nimi¹⁴ v případě, kdy investiční fond v rámci investiční strategie poskytuje třetím stranám úvěry a zápůjčky, dále o nákup a prodej nemovitostí¹⁵ v případě, kdy investiční fond investuje do nemovitých věcí, či o obchodování s uměleckými díly¹⁶ v případě, kdy investiční fond investuje do uměleckých děl apod.

Vyvstává tedy otázka, zda bylo úmyslem zákonodárce vyjmout z povinností dle AML zákona činnost obhospodařování investičního fondu jako celek, zcela bez ohledu na to, v jakých dílčích činnostech spočívá, nebo zda v případě, kdy je součástí obhospodařování investičního fondu některá z činností uvedených v § 2 odst. 1 AML zákona, je obhospodařovatel povinností dle AML zákona povinen plnit a provádět tedy identifikaci a kontrolu obchodních protistran i nadále. Dle ust. § 2 odst. 3 AML zákona platí, že povinnou osobou není osoba, která činnosti podle odstavce 1 nevykonává jako předmět svého podnikání. Přitom je třeba vzít v úvahu, že obhospodařo-

vatel nedisponuje zvláštním podnikatelským oprávněním k výkonu jednotlivých výše uvedených činností, ani je mimo obhospodařování jednotlivých investičních fondů (rovněž ne nutně všech, které obhospodařuje, záleží na konkrétní investiční strategii) jako předmět svého podnikání nevykonává. Pokud by zákonodárce chtěl aplikovat AML zákon na obhospodařovatele v případech, kdy je součástí obhospodařování i výkon některé z činností uvedených v § 2 odst. 1 AML zákona, proč by tuto skutečnost neuvedl přímo ve výčtu povinných osob? Stejně tak výše citovaná důvodová zpráva hovoří jasně o tom, že důvodem novelizace je odstranění situace, kdy AML povinnosti plní jak obhospodařovatel, tak administrátor s tím, že nadále je má plnit pouze administrátor, který však s obchodními protistranami vůbec nepřichází do kontaktu.

Nicméně je třeba vzít v potaz také skutečnost, že orgány dohledu, v tomto případě Finanční analytický úřad (FAÚ) a ČNB mohou mít tendenci vykládat zákon spíše širěji a tedy případné neplnění povinností dle AML zákona obhospodařovatelem, který v rámci obhospodařování investičního fondu vykonává i některé činnosti uvedené v § 2 odst. 1 AML zákona, sankcionovat. Na žádost o stanovisko k výkladu výše citovaných ustanovení AML zákona FAÚ rovněž vyjádřil názor, že se obhospodařovatel stává povinnou osobou, pokud při realizaci investiční strategie provádí činnosti, které podléhají AML zákonu, neboť činnosti uvedené v § 2 odst. 1 AML zákona představují stále stejné typové riziko legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu, bez ohledu na typ subjektu, který činnost provádí.

Obhospodařovatel jako povinná osoba

Jakkoli je z AML novely i důvodové zprávy k ní zřejmé, že úmyslem zákonodárce bylo z okruhu povinných osob odstranit obhospodařovatele investičních fondů, relevantní je rovněž přístup FAÚ založený na rizikově orientovaném přístupu, kdy lze souhlasit s tím, že riziko legalizace výnosů z trestné činnosti a financování terorismu je ve zmíněných případech vázáno na uvedenou činnost, nikoli na osobu, která ji vykonává.

Obhospodařovatel je za stávající legislativní situace postaven před volbu, zda se vrátí k předchozí praxi a bude provádět identifikaci a kontrolu u všech obchodních protistran, nebo pouze u obchodních protistran v rámci

činností vyjmenovaných v § 2 odst. 1 AML zákona. První uvedený přístup by zřejmě předcházal vzniku pochybení, že u některé obchodní protistrany nesprávně uvedené AML procedury neprovede. Dle autora tohoto článku je však správný druhý uvedený přístup, neboť obhospodařovatel jako subjekt mezi povinnými osobami uveden není a nemá tedy zákonný důvod vyžadovat od obchodních protistran mimo činnosti vyjmenované v § 2 odst. 1 AML zákona mnohdy velmi detailní informace (v případě fyzických osob by tento přístup mohl narážet i na požadavky GDPR).

Nejasnosti rovněž přináší skutečnost, že kromě povinností provádět identifikaci a kontrolu, které jsou v zásadě totožné pro všechny povinné osoby, AML zákon stanoví povinným osobám i další povinnosti, které se však liší právě podle toho, o jakou povinnou osobu se jedná. Tyto další povinnosti byly jednoznačně stanoveny před AMLZ novelou, když byl obhospodařovatel v podobě investiční společnosti či samosprávného investičního fondu uveden výslovně jako povinná osoba v kategorii finančních institucí. Představíme-li si však situaci, že v rámci realizace investiční strategie jsou z majetku investičního fondu poskytovány úvěry a zápůjčky, jsou nakupovány a prodávány nemovitosti i umělecká díla, bude možné tentýž subjekt zařadit do okruhu povinných osob dle § 2 odst. 1 písm. b) bod 6., § 2 odst. 1 písm. d) i § 2 odst. 1 písm. i) AML zákona. Přitom např. povinná osoba dle § 2 odst. 1 písm. i) AML zákona nemusí systém vnitřních zásad zpracovat písemně¹⁷ a o určení kontaktní osoby nemusí informovat FAÚ.¹⁸ Stejně tak může být nejasná aplikace AML vyhlášky – dle § 2 odst. 1 se AML vyhláška vztahuje na instituci, která podléhá dohledu ČNB a podléhá povinnosti vypracovat systém vnitřních zásad. Obhospodařovatel obecně dohledu

ČNB podléhá, avšak nikoli např. jako osoba, která nakupuje nebo prodává nemovité věci či jako osoba obchodující s uměleckými díly.

Jednodušší situaci mají ti obhospodařovatelé, kteří kromě obhospodařování investičních fondů vykonávají i jiné činnosti, např. mají oprávnění k administraci investičního fondu nebo povolení k poskytování investičních služeb. V takovém případě mohou postupovat dle požadavků kladených na tyto subjekty i v situacích, kdy AML povinnosti plní z důvodu výkonu jiné činnosti uvedené v § 2 odst. 1 AML zákona. Subjekty, které disponují toliko povolením k obhospodařování investičních fondů (včetně samosprávných investičních fondů) by zřejmě měly plnit požadavky kladené na tu z prováděných činností uvedených v § 2 odst. 1 AML zákona, které jsou přísnější.

Závěr

Z výše uvedeného lze uzavřít, že jakkoli to tak na první pohled z textu novelizovaného AML zákona a důvodové zprávy k AMLZ novele vypadá, pro obhospodařovatele se toho z hlediska plnění povinností dle AML zákona mnoho nezměnilo, pouze výklad AML zákona je nejasnější. Vzhledem k tomu, že se aktuálně na úrovni evropské legislativy chystá balíček nových AML předpisů, můžeme doufat, že dojde také k úpravě textace AML zákona a k vyjasnění činnosti obhospodařovatele v oblasti AML. ●

Mgr. Barbora Chalašová
Greats advokáti, s.r.o.

Greats.

Poznámky:

- ¹ § 6 odst. 1 ZISIF.
- ² § 5 odst. 1 ZISIF.
- ³ § 5 odst. 2 ZISIF.
- ⁴ § 38 odst. 5 ZISIF.
- ⁵ § 7 ZISIF.
- ⁶ § 41 a 42 ZISIF.
- ⁷ § 8 odst. 1 ZISIF.
- ⁸ § 2 AML zákona.
- ⁹ § 2 odst. 1 písm. b) bod 4. AML zákona ve znění před účinností AMLZ novely.
- ¹⁰ § 7 a násl. AML zákona.
- ¹¹ § 9 AML zákona.
- ¹² § 2 odst. 1 písm. b) bod 4. AML zákona ve znění po účinnosti AMLZ novely.
- ¹³ Důvodová zpráva k bodu 6. zvláštní části AMLZ novely.
- ¹⁴ Osoba oprávněná k poskytování leasingu, záruk, úvěrů nebo peněžitých zápůjček anebo k obchodování s nimi je povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. b) bod 6. AML zákona.
- ¹⁵ Osoba, která nakupuje nebo prodává nemovité věci je povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. d) bod 1. AML zákona.
- ¹⁶ Osoba, která obchoduje s uměleckými díly podle přílohy č. 3 k AML zákonu, pokud jejich hodnota dosáhne alespoň 10 000 eur, kulturními památkami nebo předměty kulturní hodnoty je povinnou osobou dle § 2 odst. 1 písm. i) bod 1. AML zákona.
- ¹⁷ § 21 odst. 2 AML zákona.
- ¹⁸ § 22 odst. 1 AML zákona.

PETR TÉGL

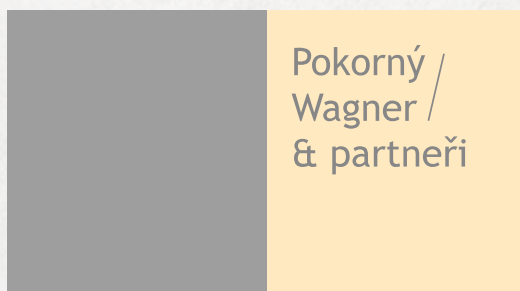
AKTUÁLNÍ JUDIKATURA VYSOKÝCH SOUDŮ

Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

a d v o k á t n í k a n c e l á ř

s í l a a r g u m e n t ů

Vždy najdeme řešení.

Ochrannou známkou může být obecně jakékoliv označení, které je způsobilé odlišit výrobky nebo služby jedné osoby od druhé a které je schopno být vyjádřeno v rejstříku ochranných známek.¹ Při zápisu nové ochranné známky do takového rejstříku může v rámci tzv. námitkového řízení vyvolaného vlastníkem starší ochranné známky, dojít k přezkumu nově zapisované ochranné známky z hlediska existence pravděpodobnosti její záměny na straně veřejnosti s již zapsanou starší ochrannou známkou.

Sjednocená právní úprava

Základní myšlenkou Sbližovací směrnice bylo sjednocení a sladění systému ochranných známek jednotlivých členských států

Kritéria pravděpodobnosti záměny

Existence pravděpodobnosti záměny na straně veřejnosti mezi nově přihlašovanou ochrannou známkou, resp. označením, a starší ochrannou známkou, může za situace shodnosti či podobnosti výrobků a/nebo služeb vzniknout tehdy, když nově přihlašované označení je do té míry podobné starší ochranné známce, že uvede spotřebitele v omyl ohledně jejich obchodního původu. Pravděpodobnost záměny může vzniknout rovněž za situace, kdy je přihlašovaná ochranná známka se starší ochrannou známkou zcela totožná a má být zapsána pro výrobky či služby podobné. V neposlední řadě pak platí, že pravděpodobnost záměny vyvolá i pravděpodobnost asociace mezi starší ochrannou

Základními kumulativními podmínkami pravděpodobnosti záměny tak jsou (i) shodnost nebo podobnost samotných označení a (ii) shodnost nebo podobnost výrobků či služeb, na něž se označení vztahují.

Pokud se týká shodnosti nebo podobnosti výrobků či služeb, tak relevantním kritériem pro konstatování existence pravděpodobnosti záměny je zejména povaha porovnávaných výrobků nebo služeb a dotčená spotřebitelská veřejnost. Dalšími posuzovanými kritérii jsou pak způsob používání, vzájemný konkurenční vztah nebo naopak doplňkový charakter.⁴ Pravděpodobnost záměny plynoucí ze shodnosti nebo podobnosti výrobků či služeb pak může ovlivnit i předpoklad společného výrobce zboží či poskytovatele služeb, jednotlivá distribuční místa, účel k němuž jsou výrobky či služby určeny, stejná nebo blízká skupina či oblast spotřeby. Shodný či podobný charakter pak může plynout i ze skutečnosti, že výrobky či služby jsou vyjádřeny slovně identicky či synonymně, jakož i ze skutečnosti, že starší ochranná známka a výrobek či služba, která je touto starší ochrannou známkou označena v sobě výrobky či služby označované nově zapisovanou ochrannou známkou zahrnují či obsahují.⁵

Specialisté na hospodářskou soutěž

Hospodářské soutěže

Regulovaná odvětví

Veřejné zakázky

Compliance

U posuzování shodnosti nebo podobnosti výrobků či služeb je však za všech okolností potřeba mít na paměti, že zařazení daného výrobku či služby do třídy mezinárodního třídění výrobníků a služeb není tím rozhodujícím faktorem a kritériem. Naopak samotný třídění, jak ostatně plyne i z ustálené rozhodovací praxe jak ÚPV, EUIPO, tak i SDEU, je pouze administrativním rozčleněním, které má pouze a jen pomocný a podpůrný charakter. Konečkonců o této skutečnosti hovoří i ust. § 19a odst. 6 ZOZ⁶ či čl. 39 odst. 7 Sbližovací směrnice.⁷

Pokud se pak týká shodnosti nebo podobnosti samotných označení, tak relevantními kritérii, která se posuzují, jsou kritéria vizuální, fonetická, významová, ale např. i koncepční. Orgán provádějící přezkum tak zkoumá barevné vyobrazení obou dotčených ochranných známek, vizualizaci jednotlivých písmen, resp. i celého nápisu ochranné známky, včetně zvoleného fontu písma, stínování či jiného, a dále např. i zda vedle textové části ochranné známky tyto obsahují i jiný grafický prvek. Další kritéria, která mohou ovlivnit výslednou pravděpodobnost záměny, pak mohou být i skutečnosti jako zda slovní prvek ochranné známky definuje určitou činnost či vlastnost daného výrobku nebo služby, užití jednotného či množného čísla, počet písmen a jejich totožnost či zvukovou podobnost, tedy i jejich způsob vyslovování, kdy se např. mohou shodovat začátky obou označení, což ve svém důsledku přispívá k jejich zaměnitelnosti.

V souvislosti s výslovností textové části ochranné známky je v případě zápisu ochranné známky Evropské unie vhodné zmínit rozhodnutí Tribunálu SDEU,⁸ který se zabíral španělsky mluvícími spotřebiteli, když uvedl, že míra znalosti anglického jazyka španělskou veřejností je obecně považována za nízkou, zejména u starší generace, a tak s ohledem na jiné předcházející rozhodnutí SDEU,⁹ ze kterého plyne, že i pravděpodobnost záměny pouze pro část relevantní veřejnosti Evropské unie může postačovat k zamítnutí napadené přihlášky, je nezbytné zkoumat, zda slovní prvek je obecně srozumitelný, či je srozumitelný jen pro část relevantní veřejnosti a zda má v jazycích Evropské unie určitý specifický či žádný význam.

K výše uvedenému je však rovněž nezbytné připomenout a současně mít na paměti prvek tzv. průměrného spotřebitele na kterého dané označení působí, když za tohoto je považován spotřebitel řádně informovaný, přiměřeně

vnímavý a opatrný¹⁰ či spotřebitel průměrně dobře informovaný, všímavý a obezřetný, přičemž je nezbytné přihlídnout k tomu, že se úroveň pozornosti takového spotřebitele pravděpodobně výrazně liší v závislosti na dotčených výrobcích a službách.¹¹

V neposlední řadě ve vztahu k posuzování případné existence pravděpodobnosti záměny na straně veřejnosti musí být brán zřetel na celkový dojem, kterým předmětná označení působí na relevantního spotřebitele a současně i na aplikaci tzv. kompenzačního principu, kdy může být v rámci posuzování nebezpečí záměny na straně veřejnosti nižší podobnost mezi výrobky a službami kompenzována vyšší podobností mezi označeními a naopak.¹² Totožná oblast podnikání jednotlivých přihlašovatelů, resp. vlastníků posuzovaných ochranných známek, pak již jen dokresluje souhrnný pohled na pravděpodobnost záměny.

Závěr

Jak lze z výše uvedeného seznat, problematika pravděpodobnosti záměny ochranných zná-

mek a jejich jednotlivá posuzovaná kritéria, jsou komplexním okruhem otázek, která ve větší či menší míře může ovlivnit orgánem provádějící přezkum vyslovený závěr. Je tak nezbytné před samotným podáním návrhu na zápis nové ochranné známky do příslušného rejstříku, provést důslednou rešerši stran starších ochranných známek a dalších dotčených prvků a souhrnným způsobem analyzovat možnost záměny či asociace. Takové pečlivé zhodnocení aktuálního stavu může ve svém důsledku ušetřit nemalé náklady, které v případě negativního rozhodnutí o zápisu ochranné známky, by vyšly vniveč. ●

Mgr. Jan Mučka, advokát
trvale spolupracující s HSP & Partners
advokátní kancelář v.o.s.

HSP & PARTNERS
advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Takto definuje ochrannou známku např. náš zákon č. 443/2003 Sb., o ochranných známkách v jeho ust. § 1, či čl. 3 Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2015/2436 ze dne 16. prosince 2015, kterou se sblíží právní předpisy členských států o ochranných známkách nebo čl. 4 Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/1001 ze dne 14. června 2017 o ochranné známce Evropské unie (dále jen „EUTMR“).
- ² Důvodová zpráva k zákonu č. 286/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 441/2003 Sb., o ochranných známkách a o změně zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), ve znění pozdějších předpisů, (zákon o ochranných známkách), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a o změně zákonů na ochranu průmyslového vlastnictví (zákon o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví), a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, dostupné online na: <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=168&CT1=0>.
- ³ Viz ust. § 7 odst. 1 písm. b) ZOZ či čl. 8 odst. 1 písm. b) EUTMR.
- ⁴ Rozsudek SDEU ze dne 29. září 1998 ve věci

- C-39/97 „CANON“.
- ⁵ Rozsudek SDEU (Tribunálu) ze dne 17. ledna 2012 ve věci T-522/10 „HELL“, rozsudek SDEU (Tribunálu) ze dne 7. září 2006 ve věci T-133/05 „PAM-PIM'S BABY-PROP“.
- ⁶ „Výrobky a služby se nepovažují za podobné pouze z toho důvodu, že se vyskytují ve stejné třídě podle mezinárodního třídění. Výrobky a služby se nepovažují za odlišné pouze z toho důvodu, že se vyskytují v různých třídách podle mezinárodního třídění.“
- ⁷ „Výrobky a služby se nepovažují za podobné z toho důvodu, že se vyskytují ve stejné třídě podle Niceského třídění. Výrobky a služby se nepovažují za odlišné z toho důvodu, že se vyskytují v různých třídách podle Niceského třídění.“
- ⁸ Rozsudek SDEU (Tribunálu) ze dne 26. dubna 2018 ve věci T-288/16 „MR. COOK“.
- ⁹ Rozsudek SDEU ze dne 18. září 2008 ve věci C-514/06 P „ARMAFOAM“.
- ¹⁰ Rozsudek SDEU ze dne 16. července 1998 ve věci C-210/96 „GUT SPRINGENHEIDE AND TUSKY“.
- ¹¹ Rozsudek SDEU ze dne 22. června 1999 ve věci C-342/97 „LLOYD SCHUHFABRIK MEYER“.
- ¹² Rozsudek SDEU ze dne 29. září 1998 ve věci C-39/97 „Canon“.

DBK PARTNERS®

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Excellence.
That is what we deliver.

Komplexní právní služby

- Právo obchodních společností
- Přeměny obchodních společností
- Akvizice a transakční poradenství
- Daňové právo
- Správa a řízení společností
- Zakázkové právo
- Veřejné zakázky
- Právo investičních společností a investičních fondů
- Soudní spory, rozhodčí a jiná řízení
- Trestní právo

DBK PARTNERS, advokátní kancelář, s.r.o.

Vinohradská 938/37, 120 00 Praha 2

T: +420 244 912 463, E: ak@dbkp.cz

www.dbkp.cz

Česko, země (ne)rovného odměňování?

Významný precedens: dle Ústavního soudu¹ musí mít zaměstnanci se stejnou náplní práce napříč Českou republikou také stejnou mzdu. Zohledňovat při nastavení mzdy socioekonomické podmínky a různé výše nezbytných životních nákladů v jednotlivých regionech zákon neumožňuje.

Až k Ústavnímu soudu se dostal spor mezi Českou poštou a jejím zaměstnancem, který pracoval na pozici řidiče v určitém tarifním stupni v obvodu sběrného přepravního uzlu Olomouc. Zaměstnanec si stěžoval na to, že ačkoliv je pracovní činnost řidiče v jeho tarifním stupni pro všechny zaměstnance pošty napříč regiony stejná, mzdové ohodnocení mezi pražským a olomouckým zaměstnancem se liší o 3 500 Kč měsíčně ve prospěch pražských řidičů.

Zaměstnanec argumentoval tím, že se Česká pošta dopouští nerovného zacházení a jedná v rozporu se zásadou spravedlivého odměňování a rovného zacházení, neboť dle zákoníku práce náleží všem zaměstnancům za stejnou práci u totožného zaměstnavatele stejná mzda.² Všechny stupně české soudní soustavy daly za pravdu zaměstnanci a České poště byla uložena povinnost zaměstnanci rozdíl ve mzdě vyplátit.

Dle názoru České pošty se práce v Praze vyznačuje vyšší složitostí, odpovědností a namáhavostí práce, jakož i obtížnějšími pracovními podmínkami. Česká pošta především namítala, že soudy zasáhly do hospodářské soutěže a omezily její právo podnikat a vlastnit majetek. Pojem stejné mzdy v zákoníku práce je podle pošty třeba vykládat jako mzdu reálnou, tedy i s ohledem na životní náklady v jednotlivých regionech, kdy ve výsledku pražskému řidiči zůstane po zaplacení nezbytných životních nákladů méně peněz než řidiči v Olomouci, kde jsou náklady na život nižší.

Co na to soudy

Soud prvního stupně i odvolací soud se držely dikce zákona, který jako komparační hledisko pro pojmy „stejná práce“ a „práce

stejně hodnoty“ taxativně stanovuje hledisko složitosti, odpovědnosti a namáhavosti práce, obtížnost pracovních podmínek, pracovní výkonnost a dosahované pracovní výsledky.³ Naopak zohledňovat vnější podmínky a rozdílné životní náklady v jednotlivých regionech zákon neumožňuje.

Soudy se neztotožnily ani s argumentem České pošty, že v Praze je práce náročnější, neboť řidiči ujedou zhruba stejný počet kilometrů a množství zásilek je v obou městech omezeno celkovou nosností vozidla a aktuální potřebou, tedy náročnost práce je v obou městech srovnatelná.

Podstatným argumentem soudů je bezpochyby i to, že nelze porovnávat pouze Prahu ve spojitosti s ostatními regiony jako celkem, ale například i mezi Olomoucí a Brnem jsou nepochybně rozdílné náklady na život. Vyplacená mzda je tedy ohodnocením konkrétní práce zaměstnance bez ohledu na to, jaké jsou v daném regionu náklady na uspokojování životních potřeb. Je otázkou, zda by soudy rozhodly jinak, kdyby Česká pošta reálně důsledně zohlednila veškeré podstatné faktory na výši životních nákladů, a dle toho určovala výši mzdy napříč všemi regiony.

S právním hodnocením, že zohledňovat rozdílné životní náklady v jednotlivých regionech zákon neumožňuje, se posléze ztotožnily i Nejvyšší soud a Ústavní soud.

Ústavní soud uzavřel, že mu nepřísluší právní úpravu dotvářet a odchylovat se svým výkladem od textu zákona bez ohledu na rozumné úmysly. Dle Ústavního soudu nic nebrání zákonodárci, aby novelizoval zákoník práce v oblasti spravedlivého odměňování v případě, že bude chtít umožnit, aby zaměstnavatelé při stanovení výše mzdy zohledňovali vnější podmínky života v jednotlivých regionech.

Naše doporučení pro zaměstnavatele

V praxi řada zaměstnavatelů při stanovení mzdy přihlíží k situaci v konkrétním regionu, a vezmeme-li v úvahu názor soudů, porušují tím zaměstnavatelé zákon. Rozhodnutí Nejvyššího a Ústavního soudu otevírají cestu pro další žaloby zaměstnanců.

Proto by měl zaměstnavatel působící ve více regionech zvážit, zda má nastaveno odměňování zaměstnanců v souladu s dikcí zákona a závěry Ústavního soudu, aby se vyhnul případným sankcím a soudním sporům.

To vše samozřejmě za předpokladu, že nedojde ke změně zákona tak, aby lépe odpovídal realitě na trhu práce. Taková novela však plánovaná není. ●

Mgr. Karolína Rechterovičová,
advokátní koncipientka
Eversheds Sutherland, advokátní kancelář, s.r.o.

EVERSHEDS
SUTHERLAND

Poznámky:

¹ Usnesení ze dne 31. srpna 2021 sp. zn. I. ÚS 2820/20.

² § 110 odst. 1 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákoník práce“).

³ § 109 odst. 4 zákoníku práce.

Jiná dimenze řešení

www.akccs.cz

K (ne)možnosti objasnit nebo doplnit údaje v nabídce, které jsou kritériem hodnocení

Ust. § 46 odst. 1 zákona o zadávání veřejných zakázek¹ zakotví, že zadavatel může pro účely zajištění řádného průběhu zadávacího řízení mj. požadovat, aby účastník zadávacího řízení v přiměřené lhůtě objasnil předložené údaje (či doklady, vzorky nebo modely).

Zust. § 46 odst. 2 tohoto zákona přitom dále plyne, že nabídka však může být doplněna pouze o ty údaje, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení – jedná se však ve světle rozhodovací praxe Úřadu pro ochranu hospodářské soutěže (dále jen „Úřad“) o závěr absolutní? Může zadavatel připustit vysvětlení rozporných údajů, které mají být kritériem hodnocení, pakliže se jedná o chybu pouze formální a/nebo zcela zřejmou?

Pravidlo zákazu doplňování údajů, které jsou kritériem hodnocení

V obecné rovině platí, že po uplynutí lhůty stanovené pro podání nabídek nemůže být nabídka měněna, nestanoví-li zákon o zadávání veřejných zakázek jinak, přičemž nabídka může být na základě žádosti zadavatele doplněna o takové údaje, které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení.

Dle rozhodovací praxe Úřadu, jakož i soudní judikatury však uvedené závěry nejsou zcela absolutní, neboť ve zcela specifických situacích lze připustit výjimku, resp. jemnější aplikaci výše uvedeného základního pravidla.

Rozhodovací praxe ve vztahu k objasnění či doplnění údajů, které jsou předmětem hodnocení

Z aktuálního rozhodnutí Úřadu ze dne 15. 4. 2021, č. j. ÚOHS-08131/2021/163/MBR, ve vztahu k (ne)možnosti objasňování rozporného údaje, který je kritériem hodnocení, plyne: „Úřad v napadeném rozhodnutí uvedl, že v nyní posuzované věci se zadavatel dostal do situace, kdy nabídková cena uvedená v návrhu smlouvy vybraného dodavatele obsahovala údaj, který byl v rozporu s údaji o nabídkové ceně uvedenými v ostatních částech nabídky [ve smyslu § 28 odst. 1 písm. f) zákona] tj. ve výkazu dodávek a dokumentu nabídka byla uvedena jiná hodnota nabídkové ceny. Jednalo se tak o jednoznačný rozpor mezi údaji „vnitř nabídky“, který nelze zhojit případným vysvětlením, neboť za situace, kdy rozporné údaje jsou předmětem hodnocení,

nelze takové vysvětlení vyjma velmi specifických situací akceptovat.“

Dále v rozhodnutí Úřadu ze dne 21. 11. 2012, č. j. ÚOHS-S425/2012/VZ-21955/2012/514/ZČa, Úřad konstatoval: „Z protokolu o posouzení nabídek ze dne 9. 9. 2009 vyplývá, že hodnotící komise vyřadila nabídku uchazeče RPIC-ViP s.r.o. [...], a to z důvodu, že obsahuje rozpor v údaji, který je předmětem hodnocení v dílčím hodnotícím kritériu. [...].

Z rozhodnutí o vyloučení vyplývá, že zadavateli není jasné, jaký údaj má hodnotit, když údaj obsažený v čl. 8.13 návrhu smlouvy tj. „5“, neodpovídá nabídce uchazeče, v níž uvádí údaj „7“, a tedy, že se jedná o rozpor v údaji, který měl být hodnocen. V rozhodnutí o námitkách pak zadavatel nově uvádí, že údaj „5“ obsažený v čl. 8.13 návrhu smlouvy vylučuje jeho požadavek na zřízení „6“ středisek a poukazuje na čl. 10.3 zadávací dokumentace, podle něhož nelze požadavky zadavatele nijak vyloučit či omezovat, a tudíž podle zadavatele rozpor mezi „5“ a „6“ nesplnil uchazeč požadavek plynoucí z čl. 10.3 zadávací dokumentace. [...]

Úřad v šetřené věci dospěl k závěru, že vzhledem k výše uvedenému měl zadavatel povinnost si nejasnost pramenící z rozporu údajů vyjasnit tak, aby věděl, jak v zadávacím řízení dál v souladu se zákonem postupovat. Uvedený závěr umocňuje skutečnost, že i sám uchazeč RPIC-ViP s.r.o. si posléze zřejmou chybu v nabídce uvědomil, a to ještě před rozhodnutím o svém vyloučení, dostatečně ji zadavateli popsal a vysvětlil, a tedy pokusil se ji odstranit.

Dále se Úřad v šetřené věci zabýval otázkou „změny návrhu smlouvy“ po podání nabídky, což by způsobilo, že by zadavatel neuzavíral smlouvu v souladu s návrhem smlouvy podle § 82 odst. 2 zákona. Úřad obecně konstatuje, že prostřednictvím dodatečně podaného vysvětlení v rámci postupu podle § 76 odst. 3 zákona, nesmí být nabídka doplňována nebo měněna. Úřad předně uvádí, že

uchazeč je vázán celým obsahem nabídky a zároveň akcentuje skutečnost, že číslovka „7“ týkající se předmětného údaje se v celé nabídce vyskytuje dvakrát, a to především v části 12 nabídky, která obsahuje závaznou nabídku vybudování 7 středisek nad rámec stanovený v zadávací dokumentaci, kde jsou hodnoty v jednotlivých dílčích kritériích uváděny primárně, v návaznosti na to dále v čl. 3.3 návrhu smlouvy, který uvádí ohledně téhož údaje hodnotu „7“. Až následně, a to v čl. 8.13 návrhu smlouvy, je ve stejné věci uvedena číslovka „5“.

S ohledem na výše uvedenou skutečnost je zřejmé, že potřeba vyjasnění si použití číslovky „5“ po podání nabídky nemohla vyvolat jednání o podané nabídce resp. jakoukoli změnu nabídky. Provedená oprava by tedy nemohla mít za následek změnu nabídky oproti nabídce řádně podané.

Na základě výše uvedeného nemůže Úřad v šetřeném případě jinak než konstatovat, že zadavatel nesprávně vyhodnotil povahu pochybení uchazeče RPIC-ViP s.r.o. v textu čl. 8.13 návrhu smlouvy, a následně nesprávně dovodil nemožnost „změny“ údajů obsažených v nabídkách.“

V rámci citovaných rozhodnutí sám Úřad připustil, že rozporné údaje, které jsou předmětem hodnocení, lze ve zcela specifických situacích dodatečně objasňovat a doplňovat ve smyslu ust. § 46 zákona o zadávání veřejných zakázek (resp. dříve podle ust. § 76 zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách, ve znění účinném do 30. 9. 2016) – nicméně platí, že v takovém případě musí být nabídka dodavatele konzistentní, tzn. nesmí obsahovat dva naprosto rozdílné cenové údaje, které si v rámci podané nabídky navzájem odporují.

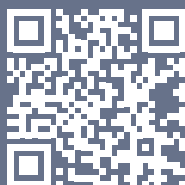
Citované závěry Úřadu navíc vycházejí z rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 6. 10. 2011, č. j. 62 Af 50/2010-104, v němž je konstatováno: „Základním hodnotícím kritériem pro zadání veřejné zakázky byla ekonomická výhodnost nabídky, jedním z dílčích kritérií (váha 10 %) byla akceptace smluvní

ROČNÍ PŘEDPLATNÉ

KNIHOVNY ON-LINE VIDEÍ

Kompletní video průvodce českým právem. Udržte si přehled.

epravo.cz

www.epravo.cz/eshop

povinnosti uchazeče vytvořit střediska pro účastníky projektu ve smyslu zadávací dokumentace nad rámec základní povinnosti dle zadávací dokumentace. Dodavatel tedy musel zřídit 6 středisek a zřízení dalších středisek nad tento počet bylo součástí hodnocení.

Zadavatel musí mít po podání nabídek najisto postaveno, zda nabídky vyhovují zadávacím podmínkám a jaké hodnoty mají být v rámci hodnocení nabídek hodnoceny; zadavatel tedy musí mít spolehlivý podklad pro svůj jednoznačný závěr, zda nabídka může být úspěšně posouzena [...] a jak má být hodnocena [...].

Obsahuje-li návrh smlouvy tvořící součást nabídky nejasnost spočívající v tom, že obsahuje číselnou hodnotu, která neodpovídá číselným hodnotám vyjadřujícím tentýž údaj v rámci zbylého obsahu nabídky, jde-li o nejasnost, která ve svém důsledku způsobuje, že ani zadavatel si není jistý, v jaké fázi zadávacího řízení se má tato nejasnost projevit, a jde-li zároveň o nejasnost, která už na první pohled vyvolává dojem, že uchazeč se v části své nabídky dopustil chyby, tedy o nejasnost již na první pohled zřejmou, lehce popsatelnou a zároveň vysoce pravděpodobně lehce vysvětlitelnou, pak je zadavatel povinen si uvedenou nejasnost nechat uchazečem vysvětlit, a tím ji odstranit [...].

Aplikuje-li zdejší soud právě uvedené na posuzovanou věc, pak se především jednalo o nejasnost, která ve svém důsledku způsobila, že ani zadavatel si nebyl jistý, v jaké fázi zadávacího řízení se má tato nejasnost projevit, tj. že ani zadavateli nebylo zcela zřejmé, zda žalobce vůbec splňuje zadávací podmínky (tomu by nasvědčoval závěr obsažený v rozhodnutí zadavatele o námitkách), anebo zda by se tato nejasnost měla projevit při hodnocení nabídky, tj. že by nebylo jasné, jaké hodnoty k hodnocení v dílčích hodnotících kritériích žalobce nabízí (tomu by nasvědčoval závěr zadavatele v rozhodnutí o vyloučení uchazeče - žalobce).

Zároveň muselo být zadavateli již na první pohled zřejmé, že se jedná o chybu, neboť údaj „5“ již na první pohled neodpovídá ani požadavku zadavatele („6“), ani údaji nabízenému žalobcem ohledně téže hodnoty ve zbylém obsahu nabídky („7“).

Zároveň jde o nejasnost lehce popsatelnou (není zřejmé, co vlastně znamená číslovka „5“) a zároveň lehce vysvětlitelnou (již na první pohled se vysoce pravděpodobně jedná o „chybu v čísle“).¹

Příklad: nabídková cena včetně DPH kritériem hodnocení a špatně vypočtená výše DPH

Úřad se v nedávné době zabýval mj. i podnětem na postup zadavatele, který připustil úpravu nabídkové ceny vč. DPH, která byla v rámci daného zadávacího řízení kritériem hodnocení, kdy účastník zadávacího řízení v rámci své nabídky předložil nabídkovou cenu včetně DPH, avšak částka DPH byla chybně vypočtena, tj. výše DPH neodpovídala 21% sazbě dle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o dani z přidané hodnoty“). Následně si tento účastník zadávacího řízení uvědomil svou chybu v jím předložené nabídce, pročež zadavateli z vlastní iniciativy doručil opravu své nabídky.

Ačkoli byla nabídková cena včetně DPH kritériem hodnocení, dospěl zadavatel k názoru, že špatně vypočtená výše DPH je nejasností na první pohled zřejmou a lehce vysvětlitelnou, pročež opravou nabídkové ceny včetně DPH nedochází ke změně nabídky po uplynutí lhůty pro podání nabídek ve smyslu ust. § 46 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek, neboť v posuzovaném případě nešlo o změnu nabídkové ceny jako takové, když z obsahu předložené nabídky, zejména pak z položkového rozpočtu (oceněného soupisu prací s výkazem výměr), z krycího listu a návrhu smlouvy o dílo v části týkající se nabídkové ceny vyplývalo, že špatně vypočtená výše DPH představovala administrativní (výpočetní) pochybení účastníka zadávacího řízení, když nabídková cena bez DPH je ve všech dokumentech v rámci podané nabídky konzistentní.

Zadavatel se proto rozhodl akceptovat opravu nabídkové ceny včetně DPH (a to ačkoli tato byla kritériem hodnocení), neboť se dle jeho názoru ve světle rozhodovací praxe Úřadu jednalo o chybu na první pohled zřejmou a lehce popsatelnou. V návaznosti na tento postup zadavatele však jiný účastník zadávacího řízení podal Úřadu podnět k zahájení řízení z moci úřední.

V rámci sdělení o výsledku šetření podnětu Úřad postup tohoto zadavatele posvětil, když uvedl, že: „Dodavatel objasněním nabídky provedl toliko formální změnu nabídky, kdy samotný obsah nabídky zůstal totožný a tedy nedošlo k zákonem zapovězené změně nabídky, pouze byla na pravou míru uvedena dle Úřadu lehce vysvětlitelná chyba ve celkové nabídkové ceně včetně DPH. Dle názoru Úřadu je totiž zřejmé, že v šetřeném případě

nedošlo ke změně nabízeného plnění, když jeho celková nabídková cena bez DPH, prokazatelně dána součtem jednotlivých položek oceněného soupisu prací (položkového rozpočtu), zůstala nezměněna a pouze byla dopočítána „správná“ výše celkové nabídkové ceny včetně DPH právě z tohoto součtu [...]“

Úřad na závěr svého sdělení doplnil, že v šetřeném případě měl zadavatel postaveno najisto, že se jedná o chybu toliko formální, neboť v daném případě existuje „objektivní zdroj“, ze kterého je možné ověřit celkovou nabídkovou cenu bez DPH, kterým je položkový rozpočet, a dále „objektivní zdroj“ pro dopočtení celkové nabídkové ceny včetně DPH, kterým je právě zákon o dani z přidané hodnoty. Připuštěním opravy nabídkové ceny včetně DPH z důvodu špatně vypočtené výše DPH se zadavatel nedopustil porušení zákona o zadávání veřejných zakázek.

Závěr

Závěrem lze shrnout, že ačkoli ust. § 46 odst. 2 zákona o zadávání veřejných zakázek stanoví poměrně striktně a jasné, že nabídka účastníka zadávacího řízení může být doplněna pouze o údaje (a doklady, vzorky nebo modely), které nebudou hodnoceny podle kritérií hodnocení, připustil Úřad jemnější aplikaci tohoto ustanovení, když konstatoval, že rozporné údaje, které jsou předmětem hodnocení, lze ve zcela specifických situacích na základě výzvy k objasnění nebo doplnění údajů dodatečně objasnit či doplnit – nicméně vždy platí, že v takovém případě musí být nabídka dodavatele konzistentní, tzn. nesmí obsahovat dva naprosto rozdílné údaje, které si v rámci podané nabídky navzájem odporují, a zároveň se musí jednat o nejasnost na první pohled zřejmou, lehce vysvětlitelnou, odstranitelnou a zároveň nabídku fakticky neměnicí. ●

Mgr. Anna Blažková,
specialistka na veřejné zakázky
KVB advokátní kancelář s.r.o.

Poznámky:

¹ Zákon č. 134/2016 Sb., o zadávání veřejných zakázek, ve znění pozdějších předpisů.

PRÁVNÍ SLUŽBY S VYSOKOU PŘIDANOU HODNOTOU

Mališ Nevrkla Legal je česká advokátní kancelář, která na trhu působí od roku 2003. Naším cílem je poskytovat právní služby vysoké kvality a s velkou přidanou hodnotou.

Tento cíl se našemu sebranému týmu kvalitních a zkušených právníků daří úspěšně naplňovat díky komplexnímu a strategickému přístupu k řešení právních případů, vysoké úrovni právní analýzy a rozsáhlým mezinárodním zkušenostem.

Právní služby poskytujeme zejména v následujících oblastech:

- obchodní (korporátní) a občanské právo
- medicínské a farmaceutické právo
- právo nemovitostí
- právní vztahy s mezinárodním prvkem
- sporná agenda
- právo duševního vlastnictví
- stavební a správní právo
- pracovní právo

Mezi naše klienty patří přední společnosti z obchodního, stavebního, energetického a realitního sektoru, zdravotnická zařízení a farmaceutické firmy.

Specifika pracovní neschopnosti a práva na dovolenou člena statutárního orgánu obchodní korporace

Statutární orgán (jeho jednotliví členové) je často hnací silou a nejdůležitějším článkem mnoha obchodních korporací. Je to právě statutární orgán, který mj. přijímá obchodní rozhodnutí, zastupuje společnost navenek a náleží mu obchodní vedení dané korporace v souladu se zákonem č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).¹ Byli jste zvoleni, jmenováni či jinak povoláni jako člen statutárního orgánu a zajímají Vás pravidla, jaká se na postavení statutárního orgánu uplatní?

Následující odstavce se zaměří především na specifika pracovní neschopnosti a práva na dovolenou statutárního orgánu obchodní korporace, jelikož určitá práva zaměstnanců obchodní korporace bývá často mylně přisuzována i statutárnímu orgánu obchodní korporace. Jak již název článku napovídá, rozebrána bude situace, kdy statutárním orgánem obchodní korporace, resp. jeho členem je fyzická osoba.

Základní právní rámec nastavuje zákon o obchodních korporacích, konkrétně § 59 odst. 1: „Práva a povinnosti mezi obchodní korporací a členem jejího voleného orgánu se řídí přiměřeně ustanoveními občanského zákoníku o příkazu, ledaže ze smlouvy o výkonu funkce, byla-li uzavřena, nebo ze zákona plyne něco jiného. Ustanovení občanského zákoníku o správě cizího majetku se nepoužijí.“

V kontrastu se zákoníkem práce² zákon o obchodních korporacích statutárnímu orgánu žádnou zvláštní ochranu neposkytuje, tj. základní předpis pro korporátní vztahy nezná pojmy jako „dovolená“ či „dočasná pracovní neschopnost“.

Porovnáme-li blíže obě zákonné úpravy, nalezneme další zásadní odlišnosti v postavení zaměstnance a člena statutárního orgánu.

Zaměstnanec zpravidla vykonává práci pro svého zaměstnavatele jen v předem určené pracovní době a po svém odchodu z pracoviště jeho povinnosti v zásadě končí. Oproti tomu člen statutárního orgánu vykonává svoji funkci a plní povinnosti z ní plynoucí (až na výjimky) nepřetržitě od jejího vzniku až do jejího zániku.

Dočasně práce neschopný zaměstnanec není povinen hledat za sebe náhradu a je starostí zaměstnavatele, aby si s jeho absencí poradil. U člena statutárního orgánu je situace odlišná; nemoc či úraz obecně nezbavují člena statutárního orgánu jeho povinností a nelimitují jeho odpovědnost.

Další významnou odlišností člena statutárního orgánu a zaměstnance je povinnost k náhradě případné škody (újmy). Povinnost k náhradě škody zaměstnancem je zákoníkem práce výrazně kognitně limitována, kdy naopak zákon o obchodních korporacích tuto limitaci neupravuje.

Příkladem jedné ze základních povinností člena statutárního orgánu je jednat s péčí řádného hospodáře zahrnující povinnost jednat s loajalitou, potřebnými znalostmi a nezbytnou pečlivostí. V této části zákon o obchodních korporacích³ odkazuje na § 159 odst. 1 občanského zákoníku,⁴ který ohledně péče řádného hospodáře stanovuje vyvratitelnou právní domněnku: „Kdo přijme funkci člena voleného orgánu, zavazuje se, že ji bude vykonávat s nezbytnou loajalitou i s potřebnými znalostmi a pečlivostí. Má se za to, že jedná nedbale, kdo není této péči řádného hospodáře schopen, ač to musel zjistit při přijetí funkce nebo při jejím výkonu, a nevyvodí z toho pro sebe důsledky.“

Jak by se tedy měl zachovat člen statutárního orgánu, když onemocní nebo utrpí úraz? Postup se bude samozřejmě lišit v závislosti na závažnosti onemocnění nebo úrazu. Dočasnou indispozici bude zpravidla možné vyřešit výkonem funkce tzv. na dálku (např. z domova prostředky elektronické komunikace) či delegováním určitých povinností na třetí osoby (zástupce, podřízené zaměstnance korporace). V opačném

případě, pokud nebude objektivně možné funkci vykonávat, nezbyde členu statutárního orgánu v souladu s péčí řádného hospodáře a principem osobního výkonu funkce,⁵ než o skutečnostech obchodní korporaci řádně informovat a z funkce odstoupit.

Ohledně tradičního práva zaměstnanců na dovolenou je nutné zdůraznit, že člen statutárního orgánu takové právo nemá. Smlouva o výkonu funkce (smlouva manažerská) může nastavit určitá specifická pravidla člena statutárního orgánu pro čerpání dovolené, zákonná úprava ale po dobu takové „dovolené“ nelimituje odpovědnost člena statutárního orgánu z výkonu funkce a jeho nepřítomnost tzv. neomlouvá (plný úspěch případné společnické žaloby na náhradu újmy vůči členu statutárního orgánu, vzniklé po dobu jeho nepřítomnosti z důvodu čerpání „dovolené“ v souladu s pravidly uvedenými ve smlouvě o výkonu funkce, ale považuje autor za nejistý).

Obecně tak platí, že člen statutárního orgánu může svoji „dovolenou“ čerpat v podstatě kdykoliv, pokud ve smyslu povinnosti jednat s péčí řádného hospodáře a principu nepřetržitosti osobního výkonu funkce zajistí řádné fungování obchodní korporace.

Na tomto místě uvádím několik doporučení k obsahu smlouvy o výkonu funkce. Součástí takové smlouvy by měl být mechanismus, který na výše zmíněné situace pamatuje a určí jednotlivá oprávnění a pravomoci zástupců statutárního orgánu v době jeho dočasné indispozice a zároveň vymezí konsekvence pro odměnu za výkon funkce.

Ve smlouvě o výkonu funkce je dále vhodné upravit podmínky případného práva na dovolenou člena statutárního orgánu, přes-

KREJČOVSTVÍ BLAŽEK
OBLEKY A KOŠILE NA MÍRU

NEJMODERNĚJŠÍ
KREJČOVSTVÍ V PRAZE

WWW.BLAZEK.CZ

tože zákon o obchodních korporacích právo na dovolenou neupravuje, tedy vymezit, za jakých podmínek a na jak dlouho může člen statutárního orgánu dovolenou čerpat.

Ve smlouvě o výkonu funkce lze sjednat, aby podléhala ustanovením zákoníku práce. Takové ujednání sice nezaloží pracovněprávní vztah mezi členem statutárního orgánu a předmětnou obchodní korporací, dojde však k inkorporaci těch ustanovení zákoníku práce, která neodporují kogentním ustanovením zákona o obchodních korporacích, respektive občanského zákoníku.⁶

Pro úplnost zmiňuji, že některé pojišťovny na tuzemském trhu nabízejí produkt pojištění odpovědnosti členů orgánů a dalších osob ve vedení právnických osob (tzv. D&O pojištění vycházející z anglického Directors' and Officers' Liability Insurance), jehož uzavření by měl zvážit každý člen statutárního orgánu obchodní korporace.

Nabízí se otázka, zda je česká úprava, respektive její absence v části práva (nároku) na dovolenou člena statutárního orgánu v souladu s právem Evropské unie?

Čl. 7 odst. 1 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2003/88/ES ze dne 4. 11. 2003 o některých aspektech úpravy pracovní doby uvádí: „Členské státy přijmou nezbytná opatření, aby měl každý pracovník nárok na placenou dovolenou za kalendářní rok v trvání nejméně čtyř týdnů v souladu s podmínkami pro získání a přiznávání této dovolené stanovenými vnitrostátními právními předpisy nebo zvyklostmi“ (Soudní dvůr Evropské unie v rozsudku C-337/10⁷ zaujal extenzivní výklad ohledně působnosti této směrnice).

Ve věci C-232/09⁸ SDEU rozhodl, že na člena statutárního orgánu kapitálové společnosti, která pro tuto společnost vykonává činnost a je její nedílnou součástí, je nutno pohlížet tak, že má postavení zaměstnankyně pro účely směrnice Rady 92/85/EHS.

Neměl by tedy být v této části, pro účely směrnice 2003/88/ES a práva na dovolenou, za zaměstnance považován i člen statutárního orgánu?

Souběh smluv

Může mít člen statutárního orgánu uzavřenou kromě smlouvy o výkonu funkce i smlouvu pracovní? V období od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2013, tedy za účinnosti obchodní

ho zákoníku,⁹ bylo možné na základě § 66d citovaného zákona vykonávat činnosti spadající pod obchodní vedení v pracovněprávním vztahu. Od účinnosti zákona o obchodních korporacích to však možné není a jedná se o tzv. nepřipustný souběh.

Na souběžně uzavřenou pracovní smlouvu však lze v případě, kdy taková smlouva splňuje kritéria vyžadovaná zákonem o obchodních korporacích pro smlouvu o výkonu funkce, nahlížet jako na (svého druhu) dodatek ke smlouvě o výkonu funkce upravující další podmínky vztahu mezi obchodní korporací a členem statutárního orgánu, jde-li o výkon části činností spadajících do působnosti statutárního orgánu.¹⁰

Pokud však člen statutárního orgánu v obchodní korporaci vykonává i jiné činnosti, které s výkonem funkce člena statutárního orgánu nijak nesouvisí, tak pro tyto činnosti lze uzavřít pracovní smlouvu se všemi odpovídajícími důsledky (tzv. nepravý souběh).

Specifickou oblastí jsou jednočlenné (kapitálové) společnosti založené jediným zakladatelem nebo mající jediného společníka.¹¹ Může člen statutárního orgánu vystupující za společnost (jako zaměstnavatel) uzavřít sám se sebou (jako zaměstnancem) pracovní smlouvu?

Dříve převládala většinový názor, že to možné není a taková smlouva je neplatná pro rozdílnost zájmů zaměstnavatele a zaměstnance při jejím uzavření (názor podporován judikaturou Nejvyššího soudu). Obratem v této problematice byl nálezkem Ústavního soudu sp. zn. III. ÚS 669/17, který oproti Nejvyššímu soudu uvedl, že není možné zaujmout paušální závěr, že každá takto uzavřená pracovní smlouva je pro rozdílnost zájmů neplatná. Ústavní soud judikoval, že je nutné v každém případě individuálně posoudit, zda ke střetu zájmů dochází a zda takový střet způsobí neplatnost uzavřené pracovní smlouvy;¹² přitom platí, že taková smlouva uzavřená mezi jednočlennou společností zastoupenou jediným společníkem a tímto společníkem vyžaduje písemnou formu s úředně ověřenými podpisy.¹³

Závěrem shrnuji, že jelikož český právní řád blíže neupravuje „pracovní postavení“ členů statutárního orgánu obchodních korporací a zákon o obchodních korporacích nezná pojmy jako „dovolená“ či „dočasná pracovní neschopnost“, lze nanejvýše dopročit vzájemné vztahy obchodní korporace

a člena (jejího) statutárního orgánu podrobně a vhodně upravit ve smlouvě (manažerské) o výkonu funkce. ●

Mgr. Milan Paták,
advokát / Attorney-at-Law
Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ § 195, § 435 a 456 ZOK.
- ² Zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce.
- ³ § 46 odst. 5 ZOK.
- ⁴ Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník.
- ⁵ § 159 odst. 2 OZ.
- ⁶ Viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 11. 4. 2018, sp. zn. 31 Cdo 4831/2017.
- ⁷ Dostupný on-line na: <https://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2012:174:0004:0005:CS:PDF>.
- ⁸ Dostupný on-line na: <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/PDF/?uri=CELEX:62009CJ0232&from=CS>.
- ⁹ Zákon č. 513/1991 Sb.
- ¹⁰ Viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 10. 10. 2019, sp. zn. 21 ICdo 173/2017.
- ¹¹ § 11 a násl. ZOK.
- ¹² Viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2019, sp. zn. 10 Ads 284/2017: „NSS shrnuje, že případná neplatnost pracovní smlouvy pro střet zájmů se má posuzovat individuálně. Správní orgány ani městský soud konkrétně nevyšvětlily, proč si myslí, že smlouva stěžovatelky s panem Ž. naplňuje podmínky střetu zájmů. Paušální závěry, ze kterých vycházely správní orgány a městský soud, vycházejí z nesprávné premisy, že jakákoliv pracovní smlouva mezi jednočlennou společností s ručením omezeným jako zaměstnavatelem a jediným jednatelem jako zaměstnancem naplní střet zájmů.“
- ¹³ § 13 ZOK.

Zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění ve světle nedávného nálezu Ústavního soudu České republiky

Ústavní soud České republiky („ÚS“) se ve svém nálezu ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21 („Nález“), vyslovil k nezbytnému obsahu odůvodnění rozhodnutí soudu v případě, že při rozhodování o podmíněném propuštění z výkonu trestu odnětí svobody („podmíněné propuštění“) takové žádosti soud nevyhoví.

Dosavadní praxe soudů byla v mnoha případech taková, že soud žádosti nevyhověl a uvedl důvody, pro které se tak rozhodl, mnohdy však soud nesdělil odsouzenému, jak se má nadále chovat, co má učinit, aby pro příště své šance na podmíněné propuštění zvýšil. ÚS tuto praxi odstranil, když podle Nálezu má odůvodnění rozhodnutí soudu jasně a srozumitelně vysvětlit odsouzenému, jakým konkrétním způsobem se má odsouzený chovat, aby zvýšil pravděpodobnost pro úspěšné projednání případné další žádosti o podmíněné propuštění. ÚS vyložil, že každé zamítavé rozhodnutí o žádosti o podmíněné propuštění má obsahovat i krátký návod pro odsouzeného s popisem změn, které se od něj do budoucna očekávají.¹

Obecně k institutu podmíněného propuštění

Institut podmíněného propuštění je důležitým prostředkem pro motivaci odsouzeného k jeho nápravě, tedy k tomu, aby vedl řádný život během výkonu trestu odnětí svobody i po jeho případném podmíněném propuštění.² Jedná se o mimořádný prostředek, jehož využití závisí na úvaze soudu.³ Na druhou stranu ÚS v Nálezu upozornil na skutečnost, že soudy nemohou při vyřizování žádostí o podmíněné propuštění postupovat libovolně či nepředvídatelně. ÚS dále uvedl, že při splnění zákonných podmínek pro podmíněné propuštění mají soudy žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění vyhovět. Naplnění zákonných podmínek je však zále-

žitostí úvahy soudů, které o dané žádosti rozhodují.⁴

V obecné rovině může soud přistoupit k podmíněnému propuštění za předpokladu, že jsou kumulativně splněny podmínky stanovené v § 88 trestního zákoníku:

- 1) odsouzený vykonal část uloženého trestu stanovenou trestním zákoníkem,
- 2) odsouzený prokázal své polepšení v důsledku výkonu tohoto trestu svým chováním i plněním povinností, a
- 3) soud může očekávat, že odsouzený povede řádný život, případně přijme záruku za dovršení nápravy odsouzeného.⁵

První podmínku lze zcela objektivně posoudit. Splnění druhé a třetí podmínky lze zhod-

notit obtížněji, jelikož se vztahuje ke konkrétní osobě odsouzeného.⁶ Z tohoto důvodu nelze stanovit jednotný postup pro rozhodování soudu o žádostech o podmíněné propuštění.

Posuzování žádosti o podmíněné propuštění ve věci rozhodnuté Nálezem

V projednávaném případě bylo ÚS rozhodováno již o druhé žádosti téhož odsouzeného o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody. Jednalo se o recidivistu, který dlouhodobě páchal trestnou činností. Soud prvního stupně druhé žádosti odsouzeného o podmíněné propuštění vyhověl, stížnostní soud ke stížnosti státního zástupce rozhodnutí změnil a žádost o podmíněné propuštění zamítl. Stížnostní soud sice seznal u odsouzeného projevenou sebereflexi, plnění finančních závazků i snahu o eliminaci kriminogenních faktorů, nicméně jeho žádost zamítnul s odůvodněním, že není přesvědčen o dosažení účelu trestu a o tom, že již není potřeba vykonávat uložený trest. Neshledal ani naplnění zákonné podmínky prognózy vedení řádného života. Odsouzenému do budoucna pouze doporučil, aby pokračoval ve své snaze a aby aktivně přistupoval k výkonu trestu.⁷

ÚS spatřoval v postupu stížnostního soudu porušení ústavně garantovaných práv odsouzeného, konkrétně práva na spravedlivý proces, spočívající v tom, že stížnostní soud bez bližšího odůvodnění uvedl, že účelu trestu nebylo zatím dosaženo, a je tak potřeba pokračovat ve výkonu trestu.⁸ Stížnostnímu soudu bylo ÚS dále vytčeno, že při hodnocení prognózy vedení řádného života odsouzeného, vycházel pouze z předchozí trestní minulosti odsouzeného a jeho opakovaných selhání. Dle ÚS však nelze připustit, aby soudy zohlednily pouze předchozí chování odsouzeného a nerefletovaly postup jeho nápravy. Z tohoto důvodu je nezbytné, aby soudy vycházely z dostatečně zjištěného skutkového stavu v době rozhodování o žádosti o podmíněné propuštění.⁹

ÚS zdůraznil, že pokud zákon připouští podmíněné propuštění u prvopachatelů i recidivistů, nelze předem vyloučit možnost podmíněného propuštění pro určitou skupinu pachatelů (např. pachatele závažné kriminality či chronické recidivisty). Bude však nezbytné posuzovat každý případ jednotlivě a rozhodnutí o žádosti o podmíněné propuštění náležitě odůvodnit právě s ohledem na osobu odsouzeného a specifika konkrétního

případu. Nelze přehlížet jeho kriminologický vývoj ani míru dosažené nápravy v průběhu výkonu trestu odnětí svobody.¹⁰

ÚS také odkázal na svou dřívější rozhodovací praxi, ve které dospěl k závěru, že odsouzený může úspěšně změnit své chování pouze v případech, kdy ví konkrétní důvody, pro které žádosti o podmíněné propuštění nebylo vyhověno.¹¹ Zcela nepochybně lze souhlasit s názorem ÚS, že nebude-li zajištěno dostatečné odůvodnění zamítavých rozhodnutí o těchto žádostech, může to mít na odsouzené spíše negativní vliv, který se projeví v poklesu jejich snahy o nápravu a rezignaci na vedení řádného života. Pokud totiž odsouzený projeví očividnou (a alespoň částečně úspěšnou) snahu se napravit, ale soud bez řádného odůvodnění žádost o podmíněné propuštění zamítne, může takový postup skutečně u odsouzeného zapříčinit pocit zmaru. Nelze ani vyloučit pokles motivace odsouzeného k nápravě a následně i jeho větší náchylnost k negativním vlivům, které se ve výkonu trestu obvykle vyskytují.¹²

Závěrem lze uvést, že dané rozhodnutí ÚS může přispět k větší a zároveň efektivnější snaze odsouzených polepšit se a zároveň

splnit požadavek prognózy vedení řádného života, pokud soudy budou v zamítavých rozhodnutích o žádostech o podmíněné propuštění poskytovat odsouzeným stručný návod, jakým způsobem by se měli do budoucna chovat. Náležitě odůvodněná rozhodnutí zároveň nebudou vnímána jako výsledek libovůle soudů.¹³

Mgr. Jan Staněk, LL.M., advokát,
Mgr. Michaela Hlavatá, advokátní koncipient
Trojan, Doleček a partneři,
advokátní kancelář s.r.o.

advokátní kancelář
tdpA

Poznámky:

¹ Srov. nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21.

² KALVODOVÁ, Věra. In: ŠČERBA, Filip a kol. Trestní zákoník: komentář. Praha: C. H. Beck, 2020. Beckova edice komentované zákony. s. 971-972. ISBN 978-80-7400-807-8.

³ Srov. bod 7 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 15. 5. 2014, sp. zn. III. ÚS 4851/12; bod 8 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 5. 11. 2015, sp. zn. III. ÚS 599/14; usnesení Ústavního soudu České republiky ze dne 7. 8. 2018, sp. zn. I. ÚS 2018/18 a nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 1. 12. 2005, sp. zn. II. ÚS 715/04.

⁴ Srov. bod 18 a 19 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21.

⁵ § 88 odst. 1 trestního zákoníku. Jedná-li se o rozhodování o podmíněném propuštění odsouzeného za zločin, jsou v § 88 odst. 3 trestního zákoníku přidány další podmínky.

⁶ Srov. bod 17 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21.

⁷ Srov. bod 2 a 4 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS

1873/21.

⁸ Srov. bod 27 a 37 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21.

⁹ Srov. bod 20 a 29 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21. Shodně nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 22. 3. 2001, sp. zn. III. ÚS 611/2000 a nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 3. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 2201/16.

¹⁰ Srov. bod 23 a 26 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21. Shodně nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 3. 1. 2017, sp. zn. I. ÚS 2201/16.

¹¹ Srov. bod 33 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21. Shodně nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. III. ÚS 1711/21.

¹² Srov. nálezy Ústavního soudu České republiky ze dne 31. 8. 2021, sp. zn. III. ÚS 1711/21.

¹³ Srov. bod 18 a 33 nálezu Ústavního soudu České republiky ze dne 14. 9. 2021, sp. zn. III. ÚS 1873/21.

Advokátní kancelář Z/C/H Legal se v uplynulých 12 měsících
podílela na nemovitostních transakcích
o celkovém objemu 5,5 mld. Kč.

UŽ VÍTE, NA KOHO SE MÁTE OBRÁTIT?

Doporučovaná kancelář
v kategorii developerských
a nemovitostních projektů

Vymáhání práv z dodatkových ochranných osvědčení

Dodatková ochranná osvědčení jinak také označována pod zkratkou „SPC“ z anglického znění „Supplementary Protection Certificate“ slouží k prodloužení délky patentové ochrany pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a získání odpovídající kompenzace majitelů patentových práv. Je tomu zejména z důvodu vynaloženého času, jenž od podání patentové přihlášky po vystavení povolení k uvedení přípravku na trh zabere podstatnou část z dvacetileté doby platnosti patentu.

Doba ochrany dodatkového ochranného osvědčení plynele navazuje na dobu ochrany základního patentu, přičemž osvědčení nabývá účinky dnem následujícím po ukončení plně dvacetileté ochrany, jež počíná dnem podání patentové přihlášky. Délka platnosti dodatkového ochranného osvědčení může činit maximálně pět let. Přesná doba platnosti dodatkového ochranného osvědčení se v každém konkrétním případě může lišit. Kromě toho Úřad může schválit prodloužení doby platnosti dodatkového ochranného osvědčení na léčivý přípravek pro pediatrické použití o dalších šest měsíců. Dodatková ochranná osvědčení majiteli základního patentu poskytují ve výsledku stejná práva, jaká mu zajišťuje udělený patent.

Ústřední právní ustanovení upravující dodatkovou ochranná osvědčení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin jsou v české právní úpravě obsažena v § 35h – 35o zákona č. 527/1990 Sb., o vynálezech, průmyslových vzorech a zlepšovacích návrzích, jenž je účinný od 1. ledna 1991 (jeho ustanovení týkající se dodatkových ochranných osvědčení však vstoupila v platnost až 10. května 2000 poté, co byla přijata novela zákona č. 116/2000 Sb.). Tato ustanovení odkazují na procesní pravidla zabývající se udělováním dodatkových ochranných osvědčení, jejich zánikem a zrušením. Jelikož je Česká republika členským státem EU, platí ustanovení nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2019/933 ze dne 20. května 2019, kterým se mění nařízení (ES) č. 469/2009 o dodatkových ochranných osvědčeních pro léčivé přípravky přímo na území České republiky. Další ustanovení, jež se přímo vztahuje k dodatkovým ochranným osvědčením, obsahuje zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, obsahující seznam poplatků za dodatkovou ochranná osvědčení, a zákon č. 173/2002 Sb., o poplatcích za udržování patentů a dodatkových ochranných osvěd-

čení pro léčiva a pro přípravky na ochranu rostlin a o změně některých zákonů, obsahující seznam poplatků za údržbu dodatkových ochranných osvědčení. V neposlední řadě je to právě zákon č. 221/2006 Sb., o vymáhání práv z průmyslového vlastnictví a ochraně obchodního tajemství (dále jen „citovaný zákon“), jenž upravuje samotnou problematiku vymáhání práv z dodatkových ochranných osvědčení a jemuž se tento článek dále věnuje.

Ustanovení § 2 odst. 1 citovaného zákona stanoví, že osobou oprávněnou vymáhat práva z dodatkových ochranných osvědčení, jakož i dalších práv z průmyslového vlastnictví je vlastník nebo majitel práva dle příslušného zákona na ochranu průmyslového vlastnictví, osoba oprávněná dle zvláštního právního předpisu užívat práva, zejména nabyvatel licence a profesní organizace ochrany práv, jež je řádně uznávána v zemi původu jako organizace oprávněná zastupovat vlastníky či majitele práv průmyslového vlastnictví. Ve smyslu § 2 odst. 2 citovaného zákona nabyvatel licence je oprávněn vymáhat práva jen se souhlasem uděleným vlastníkem či majitelem práva. Souhlas není vyžadován tehdy, jestliže ve lhůtě 1 měsíce od doručení oznámení nabyvatele o porušení či ohrožení práva nezažal vlastníci či majitel práva řízení ve věci porušení či ohrožení práva sám.

Městskému soudu v Praze náleží příslušnost rozhodovat jako soud prvního stupně ve sporech o nárocích vycházejících z dodatkových ochranných osvědčení, o nárocích z ohrožení a porušení práv z dodatkových ochranných osvědčení a o nárocích na vydání bezdůvodného obohacení získaného na úkor toho, komu svědčí práva z dodatkového ochranného osvědčení. Proti rozhodnutím Městského soudu v Praze se lze odvolat k Vrchnímu soudu v Praze, jenž působí jako soud druhého stupně ve smyslu § 10 odst. 2 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu.

Vzhledem k časté neurčitosti vyjádření peněžního nároku z porušení práv k dodatkovým ochranným osvědčením, vyhláška Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), stanoví tarifní hodnoty pro výpočet nákladů soudního řízení. Dle § 9 odst. 3 částka 35 000 Kč představuje tarifní hodnotu ve věcech vyplývajících z uplatňování práv a povinností podle právních předpisů o ochraně průmyslového a jiného duševního vlastnictví, bez návrhu na náhradu nemajetkové újmy. V případě uplatnění návrhu na náhradu nemajetkové újmy je za tarifní hodnotu považována částka 50 000 Kč. Soudní poplatek je následně vyčíslen z dané tarifní hodnoty. Neúspěšná strana je povinna uhradit přiměřeně vynaložené náklady a náklady právního zastoupení druhé straně až do výše zákonného limitu.

Ve věci vymáhání práv z dodatkových ochranných osvědčení lze využít také institutu předběžného opatření, jež upravuje občanský soudní řád v § 74 a následujících. Předběžným opatřením může být účastníku uloženo zejména, aby nenakládal s určitými právy, což splňuje důvod jeho aplikace dle § 76 odst. 1 písm. d) občanského soudního řádu. Návrh na nařízení předběžného opatření se opět podává k Městskému soudu v Praze, jenž o jeho nařízení rozhoduje jako soud prvního stupně. ●

Mgr. Dominik Bajger, advokátní koncipient
Čermák a spol., advokátní a patentová kancelář

 ČERMÁK a spol.
advokátní a patentová kancelář
law and patent office

Paušální náhrada nákladů pro plátce mzdy

Zákonem č. 286/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen OSŘ), zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (dále jen EŘ) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, dochází, mimo jiné, ke změně v ustanovení § 270 občanského soudního řádu, který upravuje náklady výkonu rozhodnutí. Změnu zaznamená i § 87 exekučního řádu upravující náklady exekuce, náklady oprávněného a náklady plátce mzdy. V obou ustanoveních dojde k doplnění nároku plátce mzdy na paušální náhradu nákladů.

Plátce mzdy je podle platné právní úpravy, konkrétně podle § 282 OSŘ a podle § 60 EŘ (do účinnosti novely) povinen na příkaz soudu provádět srážky ze mzdy povinného, tyto sražené částky je pak plátce mzdy povinen vyplátit oprávněnému, případně soudu nebo exekutorovi. Plátce mzdy je povinen tyto srážky ze mzdy provádět od okamžiku doručení nařízení výkonu rozhodnutí a v případě exekucí exekuční příkaz,¹ kdy tato povinnost se vztahuje na veškeré dosud nevyplacené mzdy povinného, tedy pokud přijde exekuční příkaz těsně před vyplácením mzdy, musí plátce mzdy již srážku ze mzdy provést.² S touto povinností bezesporu vznikají plátcům mzdy, nebo jiného příjmu, náklady.

Důvodem pro zavedení nároku na paušální náhradu nákladů pro plátce mzdy, je zcela nepochybně zvýšená administrativní zátěž zaměstnavatele související s jeho povinností provádět srážky ze mzdy povinného. Téma náhrady nákladů pro plátce mzdy je již dlouhou dobu předmětem diskusí. Plátce mzdy musí v případě, že je povinen provádět srážky ze mzdy povinného, vypočítat výši srážek z jeho mzdy, musí komunikovat se soudem, případně se soudním exekutorem. Zejména pak výpočet srážky ze mzdy, nebo jiného příjmu je pro plátce mzdy časově náročný. Plátcům mzdy prostřednictvím Svazu průmyslu a dopravy ČR uvádějí, že časově nejnáročnější je vyhodnocení a zpracování prvotního výkonu rozhodnutí a následně admini-

strativa spojená s ukončením pracovního poměru zaměstnance s výkonem rozhodnutí.³ Plátcům mzdy dále vznikají například náklady spojené se mzdami pro zaměstnance, kteří vedou účetnictví.

Nově je tak ustanovení § 270 odst. 2⁴ doplněno o nárok plátce mzdy nebo jiného příjmu, který v rámci výkonu rozhodnutí srážkami ze mzdy provádí úkony podle občanského soudního řádu, na náhradu nákladů spojených s výkonem rozhodnutí. Za tyto srážky ze mzdy bude nově náležet plátcům mzdy paušální náhrada nákladů výkonu rozhodnutí.

§ 270 (2) OSŘ: Oprávněný má nárok na náhradu všech účelných nákladů výkonu

rozhodnutí. Plátce mzdy má vůči povinnému nárok na paušálně stanovenou náhradu nákladů, které mu vznikly za kalendářní měsíc, v němž provádí srážky ze mzdy povinného. Náklady plátce mzdy jsou náklady výkonu rozhodnutí. Provádí-li plátce mzdy zároveň srážky k vydobytí několika pohledávek vůči témuž povinnému, náleží mu náhrada nákladů pouze jednou. Právo na částku náhrady nákladů, jež nebyla odečtena podle § 289 odst. 2, § 291 odst. 3 nebo § 293 odst. 1 ze sražené částky před jejím vyplacením nebo zasláním, zaniká.

§ 87 odst. (3) EŘ: Plátce mzdy má právo na paušálně stanovenou náhradu nákladů, které mu vznikly za každý kalendářní měsíc, v němž provádí srážky ze mzdy nebo jiných příjmů povinného. Paušálně stanovenou náhradu nákladů hradí plátcí mzdy povinný. Provádí-li plátce mzdy zároveň srážky k vydobytí několika pohledávek vůči témuž povinnému, náleží mu náhrada nákladů pouze jednou. Právo na částku náhrady nákladů, jež nebyla odečtena ze sražené částky podle občanského soudního řádu, zaniká.

Tato paušální náhrada nákladů by měla být nově stanovena ve výši 50 Kč, za každý kalendářní měsíc, ve kterém plátce mzdy provádí srážky ze mzdy nebo jiného příjmu. S vyšším počtem srážek k vydobytí většího počtu pohledávek vůči stejnému povinnému se však tato částka již zvyšovat nebude, tedy částka 50 Kč je částkou konečnou. Tedy za každého zaměstnaného povinného, u kterého bude zaměstnavatel provádět srážky ze mzdy, bude plátce mzdy dostávat paušální náhradu nákladů v této výši. Tato částka bude stanovena podle § 374a OSŘ Vyhláškou ministerstva spravedlnosti. K přiznání nároku na náhradu nákladů není nutné tyto náklady nijak specifikovat ani přesně vyčíslovat. Exekuční řád obsahuje stejnou úpravu náhrady nákladů plátce mzdy ve svém § 87 odst. 3.

Budoucí praxe teprve ukáže, zda částka 50 Kč bude dostačující k pokrytí nákladů, které plátcům mzdy vznikají s prováděním srážek

ze mzdy a zároveň, zda tato částka nebude pro povinného nepřiměřenou zátěží.

Zaměstnavatel, poté co byl vyrozuměn o tom, že usnesení o nařízení výkonu rozhodnutí nabylo právní moci, může odečítat paušálně stanovenou náhradu nákladů ze sražených částek, které mají být vyplaceny nebo zaslány,⁵ buď přímo oprávněnému, popřípadě soudu, který sraženou částku rozdělí mezi oprávněné sám. Postup je stejný i v případě exekuce, kdy podle § 87 odst. 3 si plátce mzdy ze sražené částky odečte náhradu nákladu a zbylou část poté zašle exekutorovi. V případě, že si zaměstnavatel náhradu nákladů ze sražené částky neodečte podle § 282 odst. 2, § 291 odst. 3 nebo § 293 odst. 1, jeho právo na náhradu nákladů zanikne, stejně tak v případě exekucí. Důvodem tohoto zániku práva na náhradu nákladů je, dle důvodové zprávy, zamezení vzniku nových dluhů povinného, které by následně byly vymáhány.⁶ Zánik práva na paušální náhradu nákladů, v případě, že si ji plátce mzdy ze sražené částky neodečte, je dle našeho názoru správným řešením, když plátce mzdy tohoto práva nevyužije, neměl by to být povinný, kdo po ponese další dluhy vzniklé v souvislosti s exekucí.

Paušální náhrada nákladů výkonu rozhodnutí podle § 270 odst. (2) má postavení přednostní pohledávky, dokonce je jejich úhrada postavena před všechny ostatní přednostní pohledávky, což vyplývá z § 279 odst. (1) OSŘ. Z čisté mzdy, která zbývá po odečtení nezabavitelné částky a která se zaokrouhlí směrem dolů na částku dělitelnou třemi a vyjádřenou v celých korunách, lze srazit k vydobytí pohledávky oprávněného jen jednu třetinu. Pro přednostní pohledávky uvedené v odstavci 2 se sraží dvě třetiny. Přednostní pohledávky se uspokojují nejprve z druhé třetiny a teprve, nestačí-li tato třetina k jejich úhradě, uspokojují se spolu s ostatními pohledávkami z první třetiny. Paušálně stanovená náhrada nákladů plátce mzdy se uspokojuje před všemi ostatními pohledávkami z první třetiny.

Závěrem je důležité upozornit na skutečnost, že nárok na paušální náhradu nákladů vzniká plátcům mzdy pouze u výkonu rozhodnutí, případně exekucí, které byly zahájeny až poté, co nabude účinnosti zákon č. 286/2021 Sb. Tato novela nabývá účinnosti dne 1. 1. 2022. ●

JUDr. Josef Moravec, advokát,

Mgr. Sandra Grätzová, advokátní koncipientka

PPS advokáti s.r.o

Poznámky:

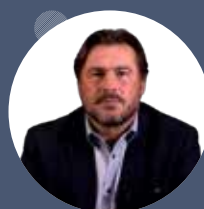
- ¹ Svoboda K., Smolík P., Levý J., Šínová R. a kol. Občanský soudní řád. Komentář. 2. vydání (1. aktualizace). Praha: C. H. Beck, 2020.
- ² Kasíková, M. a kol., Exekuční řád. Komentář. 4. vydání. Praha: C. H. Beck, 2017, 449 s.
- ³ Důvodová zpráva k zákonu č. 281/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁴ Důvodová zpráva k zákonu č. 281/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.
- ⁵ § 291 OSŘ.
- ⁶ Důvodová zpráva k zákonu č. 281/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 120/2001 Sb., o soudních exekutorech a exekuční činnosti (exekuční řád) a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

ROBERT NĚMEC

POVINNOSTI ADVOKÁTŮ DLE AML

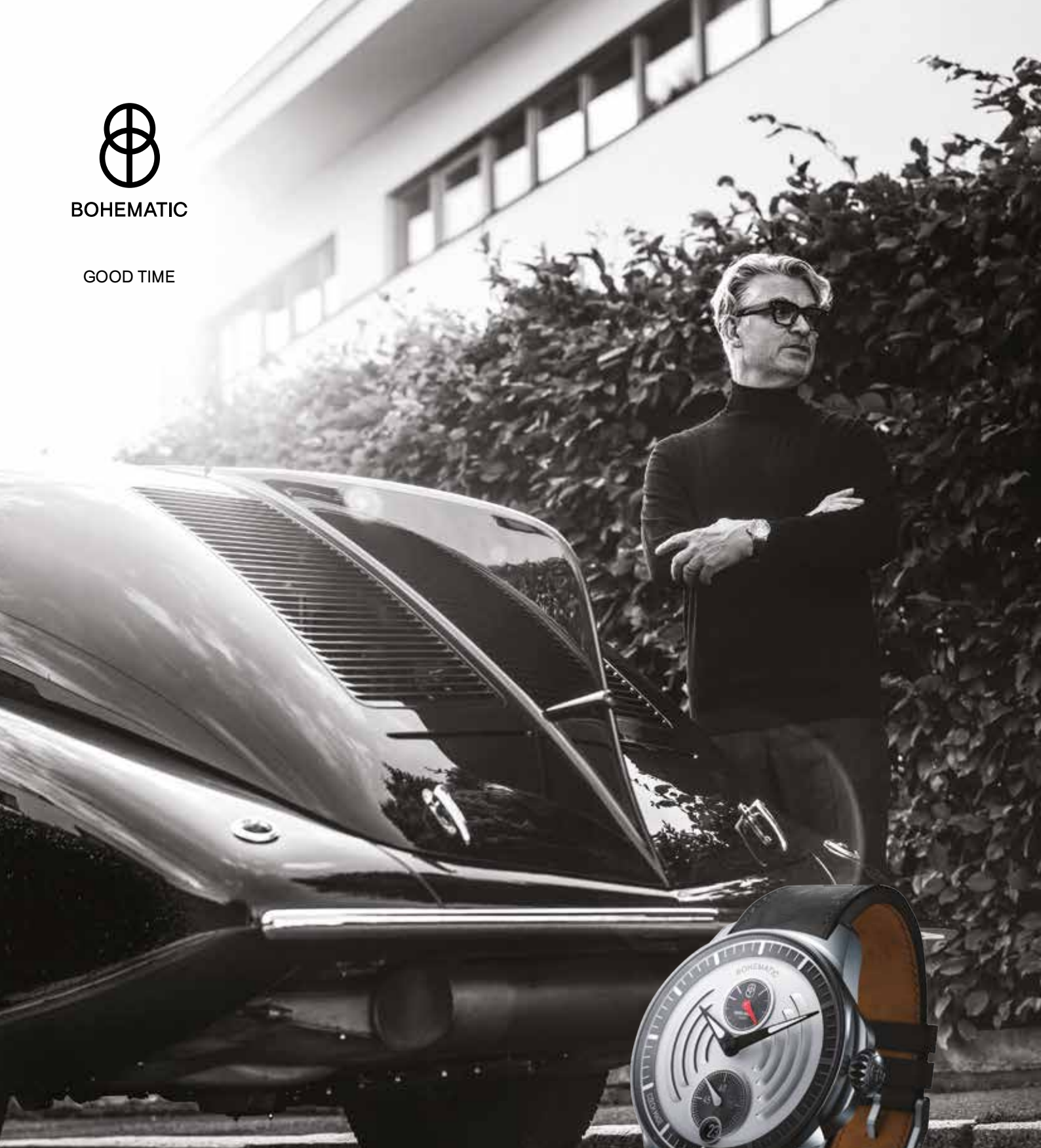
Další **on-line semináře** naleznete:
www.epravo.cz

BOHEMATIC

GOOD TIME

Hodinky série AERODYNAMIC nám připomínají důležitý historický milník, kdy ještě na začátku třicátých let dominovaly designu automobilů a motorek hrany a pravé úhly. A pak se objevila československá Tatra 77 – první aerodynamické sériově vyráběné auto světa.

HAND MADE IN BOHEMIA
NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ

bohematic.cz

Krátké připomenutí povinnosti mlčenlivosti advokáta pohledem základních lidských práv

Diskuse nad rozsahem povinnosti mlčenlivosti advokáta zaznívají v českém právním prostředí bez ustání. Například, zákon o advokacii ukládá advokátovi povinnost (s určitými výjimkami) „zachovávat mlčenlivost o všech skutečnostech, o nichž se dozvěděl v souvislosti s poskytováním právních služeb.“¹ V režimu trestního řízení již nebývá pochyb o tom, že komunikace mezi obviněným a obhájcem je chráněna, stejně jako listiny vztahující se k věci, které má ve svém držení advokát.² Jasno už ale není v případech, kdy se takové listiny nacházejí v držení klienta či se jedná o komunikaci mezi podezřelým a jeho advokátem.

V různých evropských státech (a o to víc mimo ně) můžeme nalézt různé koncepty „advokátní mlčenlivosti“, které nejenže se liší svým označením, ale také ochranou, kterou poskytují klientským informacím a rozsahem osob, které povinují. Ve svém důsledku ale všechny přístupy směřují k jedinému cíli. Tím je „ochrana informací vzniklých v rámci vztahu advokáta a klienta za účelem poskytnutí právní pomoci (ve sporných i nesporných věcech) anebo v zastoupení v jakémkoliv řízení, ať civilní nebo trestní povahy“.³

Přístupy k ochraně komunikace mezi advokátem a jeho klientem nemají pouze společný cíl. Jsou totiž prostředkem, který směřuje k naplnění vlády práva. Je to právě existence

důvěry mezi advokátem a jeho klientem, která klientovi umožňuje sdělit svému advokátovi úplné informace o své věci a tím umožňuje advokátovi poskytnout klientovi řádnou právní službu a účinně jej zastupovat. Bez důvěrnosti vztahu advokáta a klienta nemůže jejich vztah účinně existovat a bez něj ani přístup k právní pomoci a ke spravedlnosti. Ochrana důvěrnosti vztahu advokáta a klienta je tedy zásadní proto, aby pojmy jako přístup k právní pomoci a spravedlnosti nezůstaly prázdnými.

Přístup k povinnosti mlčenlivosti advokáta v České republice je ctěnému čtenáři zřejmý stejně jako základ této povinnosti zakotvený v zákonných normách (např. § 21 zákona o advokacii) až po normy podzákonné, či stavovské (např. advokátní etický kodex).⁴

V rovině práva Evropské unie lze odkázat na (často opomíjenou) oblast sekundárního práva a v ní například na směrnici o právu na přístup k obhájci⁵ a zejména na její čl. 4: „Členské státy respektují důvěrnost komunikace mezi podezřelými nebo obviněnými osobami a jejich obhájcem v rámci výkonu práva na přístup k obhájci stanoveného podle této směrnice. Tato komunikace zahrnuje schůzky, korespondenci, telefonické hovory a jiné formy komunikace, které jsou přípustné podle vnitrostátního práva.“

Z pohledu evropské advokacie a Rady evropských advokátních komor (CCBE) můžeme zmínit Chartu základních principů evropské advokátní profese a její zásadu b) „právo a povinnost advokáta zachovávat mlčenlivost

o záležitostech klientů a respektovat profesní tajemství⁴, ale také etický kodex CCBE, který přímo ve svém čl. 2.3 při přeshraničním poskytování právní služby,⁶ zavazuje advokáty k dodržování povinnosti mlčenlivosti.

Jak vidno již ze stručného (a toliko příkladného) přehledu, rozsah právní úpravy advokátní mlčenlivosti je široký a různorodý. Svůj základ má však společný a zakotvený průřezově v lidskoprávních normách – národních i nadnárodních. Nalezneme jej kupříkladu v české Listině základních práv a svobod, v Listině základních práv Evropské unie, Všeobecné deklaraci lidských práv a též v Úmluvě Rady Evropy o ochraně lidských práv a základních svobod.

Které konkrétní základní právo ale poskytuje ochranu důvěrnosti vztahu advokáta a klienta?

Přirozenou – první volbou, je právo na spravedlivý proces dle čl. 6 Úmluvy.⁷ Volba je to jistě správná a argumentace k ní vyplývá již z toho, co bylo shrnuto shora. Je však nutné uvědomit si, že právo na spravedlivý proces, jak název napovídá, chrání řádný průběh řízení – jeho spravedlivý průběh, a uplatní se všude tam, kde jde vztah advokáta a klienta vázaný na řízení (civilní i trestní), ve kterém je projednávána klientova záležitost, a to od první konzultace.

Právní pomoc však ale není poskytována jen v rámci řízení. Jaký je tedy základ důvěrnosti komunikace mezi advokátem a jeho klientem ve věcech nesporných? Je jím právo na soukromý život podle čl. 8 Úmluvy.⁸ Zde již není pojitko mezi důvěrností komunikace advokáta a klienta v návaznosti na soukromí na první pohled zřejmé a bylo v systému Úmluvy jako živého instrumentu dovozeno rozhodovací praxí Evropského soudu pro lidská práva.

Z novějších rozhodnutí ESLP lze příkladem odkázat na rozhodnutí ve věci Altay proti Turecku (č. 2),⁹ podle kterého „Soud se dále domnívá, že komunikace osoby s advokátem v rámci právní pomoci spadá do oblasti soukromého života, neboť účelem takové interakce je umožnit jednotlivci činit informovaná rozhodnutí o svém životě. Informace sdělované advokátovi se více než často týkají intimních a osobních záležitostí nebo citlivých otázek. Z toho vyplývá, že ať už se jedná o pomoc při občanskoprávních nebo trestních sporech, nebo při získání obecné právní rady, mohou jednotlivci, kteří se radí

s advokátem, oprávněně očekávat, že jejich komunikace bude soukromá a důvěrná.“

Pro úplnost je nutné na příkladu čl. 8 odst. 2 Úmluvy zmínit, že i samotná Úmluva připouští výjimky z tohoto práva, kdy bude zásah státního orgánu do práva na soukromí, dovolený. Tedy v případech, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti (test proporcionality) a v některém z taxativně vyjmenovaných důvodů: v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, ochrany pořádku a předcházení nepokojům a zločinosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných. V případech komunikace mezi advokátem a jeho klientem je však nutno výjimku z ochrany práva na soukromí vnímat velmi omezeně¹⁰ a rozsahem blížícím se ochraně, kterou vztahu mezi advokátem a klientem – bezvýjimečně – poskytuje čl. 6 Úmluvy.

Závěrem lze provedený rozbor ochrany poskytované komunikaci advokáta a jeho klienta dát do souvislosti s ochranou poskytovanou této komunikaci dle ustanovení § 88 odst. 1 tr. řádu: „Provádění odposlechu a záznamu telekomunikačního provozu mezi obhájcem a obviněným je nepřípustné.“ a připomenout, že ochrana důvěrnosti komunikace mezi advokátem a klientem v trestním řízení nezačíná až zahájením trestního stíhání, nýbrž je nezbytné ji vnímat již od počátku

vztahu mezi klientem a advokátem, tj. též ve fázi prověřování. Koneckonců, pomoc v tomto výkladu lze najít též na poli vnitrostátním, v názoru Ústavního soudu ČR,¹¹ podle kterého „povinnost zachovávat mlčenlivost advokáta počíná okamžikem, kdy jej klient požádá o právní službu, a v souvislosti s tím ho začne seznamovat se svým problémem.“ ●

**JUDr. Jiří Novák ml., advokát a společník
Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.**

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

¹ Ustanovení § 21 zákona č. 85/1996 Sb., o advokacii, ve znění pozdějších předpisů.

² Srov. stanovisko Nejvyššího soudu ČR ze dne 25. 6. 2015, sp.zn. Tpjn 306/2014.

³ In: CCBE recommendations on the protection of client confidentiality within the context of surveillance activities, str. 9; https://www.ccbe.eu/fileadmin/speciality_distribution/public/documents/SURVEILLANCE/SVL_Guides_recommendations/EN_SVL_20160428_CCBE_recommendations_on_the_protection_of_client_confidentiality_within_the_context_of_surveillance_activities.pdf.

⁴ Usnesení představenstva České advokátní komory č. 1/1997 Věstníku, ze dne 31. 10. 1996, kterým se stanoví pravidla profesionální etiky a pravidla soutěže advokátů České republiky (etický kodex).

⁵ Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/48/EU ze dne 22. 10. 2013, o právu na přístup k obhájci v trestním řízení a řízení

týkajícím se evropského zatýkácího rozkazu a o právu na informování třetí strany a právu na komunikaci s třetími osobami a konzulárními úřady v případě zbavení osobní svobody.

⁶ V rámci Evropské unie, Evropského hospodářského prostoru, Švýcarské konfederace, jakož i přidružených a pozorovatelských zemích.

⁷ Dále např. čl. 36 an. Listiny základních práv a svobod, čl. 47 a čl. 48 Listiny základních práv Evropské unie, čl. 10 Všeobecné deklarace lidských práv. Pro přehlednost bude v textu pracováno toliko s textem Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.

⁸ A dalších ústavních norem zakotvujících toto základní lidské právo.

⁹ § 49 rozhodnutí ESLP ve věci Altay proti Turecku (č. 2) ze dne 9. 4. 2019 (11236/09).

¹⁰ § 53 rozhodnutí ESLP ve věci Campell proti Velké Británii ze dne 25. 3. 1992 (13590/88).

¹¹ Odst. 25 nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 25. 11. 2010, sp.zn. II. ÚS 889/10.

Nekopíruj moje graffiti: Autorskoprávní ochrana děl na hraně protiprávnosti podle práva Anglie a Walesu (část I. – graffiti)

Autorské právo je výlučné majetkové a osobnostní právo, které spadá do oblasti práva duševního vlastnictví. Smyslem autorského práva je chránit tvůrčí úsilí vynaložené fyzickou osobou (autorem), které je vyjádřeno ve vnímatelné podobě a které představuje jednu z kategorií „díla“ definovaných zákonem, z nichž některé rovněž vyžadují, aby dílo bylo „originální“.¹

Cílem tohoto článku je zejména upozornit na problematiku ochrany autorských děl, která byla vytvořena nelegálním způsobem, nebo která jsou na hraně protiprávnosti. Toto téma a otázky s ním spojené jsou značně obsáhlé, proto autor poukazuje, že tento článek je stručnou ochutnávkou daného tématu.

Mezinárodní úmluvy

Tento článek předkládá, že copyright by měl být dostupný pro všechna díla splňující zákonné požadavky bez ohledu na jejich (potenciálně nelegální) obsah nebo způsob vzniku (tj. měl by být obsahově neutrální), protože autorské právo by mělo sloužit k ochraně svobodného projevu, podpoře umění a tudíž i rozvoji společnosti. Tento přístup je zakotven mj. v dohodě TRIPS² a Bernské úmluvě,³ které stanoví, že autorskoprávní ochrana vzniká vytvořením díla bez nutnosti jakýchkoli formalit (např. registrace), čímž je vyloučen prostor pro kontrolu a hodnocení díla z hlediska jeho obsahu a/nebo způsobu vzniku za účelem jeho autorskoprávní ochrany. Průvodce Bernskou úmluvou⁴ navíc uvádí, že hodnota, přínos nebo účel díla nejsou pro požívání a výkon autorských práv relevantní, a zdůrazňuje všeobecnou autorskoprávní ochranu všech děl bez ohledu na způsob nebo formu vyjádření.

Tím, že copyright poskytuje ochranu dílu automaticky, bez jakýchkoli formalit, bez

ohledu na jeho obsah nebo způsob vzniku, může podpořit svůj účel ochrany tvůrčího projevu a současně může podpořit svobodu slova (resp. projevu), jak je stanoveno v článku 10 EÚLP,⁵ zejména „bez zásahu veřejné moci“, a v článku 19 Všeobecné deklarace lidských práv (UDHR). Optikou ustanovení o svobodě projevu a čl. 27 odst. 2 UDHR bylo autorské právo dokonce považováno za „lidské právo rovnající se svobodě projevu“.⁶ Lze tedy říci, že význam autorského práva jako nástroje na podporu, nebo dokonce jako práva rovnajícího se svobodě projevu prostřednictvím autorského díla byl obecně přijat, zejména v jurisdikcích anglosaského práva (common law).⁷

Hlavními tématy diskusí o dílech s nelegálním prvkem jsou v současné době autorská práva ke graffiti a pornografii. Tento článek se zabývá problematikou graffiti, zatímco autorskoprávní ochrana pornografie bude diskutována v jiném článku.

Graffiti

Graffiti (nejrůznější nápisy, zejména písmena a slova, na veřejných plochách) jsou z velké části vytvářeny nelegálně - konkrétně bez souhlasu vlastníka nemovitosti popř. jiné movité věci („veřejné plochy“), na níž je dílo umístěno. V nedávné době se objevily případy, kdy korporace (např. módní řetězec) použila graffiti pro svou kolekci oděvů bez souhlasu jeho autora.⁸ V takových případech

může obsahově neutrální copyright sloužit jako užitečný nástroj ochrany graffiti umělců před neoprávněným užitím (resp. protiprávním přivlastněním) jejich děl a jejich následným komerčním využitím (resp. zneužitím) ze strany korporací.

Takové nežádoucí komerční využití by mohlo být považováno za bezdůvodné obohacení, pokud by se korporace obohatila na úkor umělce do té míry, že by výtěžek z prodeje díla (vyobrazeného na kolekci oděvů) připadl korporaci, která nemá právní titul k dílu, a nikoli umělci, který dílo ve skutečnosti vytvořil a tudíž k němu požívá veškerá autorská práva.

Nečisté ruce

Anglické (a americké) soudy mohou obecně akceptovat ekvitní obhajobu pomocí tzv. doktríny nečistých rukou (unclean hands doctrine), kterou může žalovaná strana - korporace uplatnit v dané věci a tvrdit, že žalobkyně - graffiti umělkyně, jejíž dílo bylo zneužito, se nemůže domáhat náhrady škody z důvodu, že při tvorbě díla jednala protiprávně (např. neoprávněně vstoupila na cizí pozemek nebo způsobila škodu na majetku), a proto by bylo nespravedlivé pomoci žalobkyni, která nepřichází k soudu s čistými rukama. Je však třeba poznamenat, že protiprávní jednání (vniknutí na cizí pozemek, poškození majetku) v tomto případě přímo nesouvisí s předmětem sporu (neoprávně-

Řanda Havel Legal

Tactics Precision Victory.

Amsterdam • Bratislava • Bucharest • Budapest • Frankfurt •
Milan • Prague • Vienna • Warsaw

actlegal.com • actlegal-rhl.com

Recommended
Czech Law Firm
•
Chambers & Partners

Recommended
Czech Law Firm
•
The Legal 500

Recommended
Czech Law Firm
•
ILFR1000

2018
Právnícká firma
roku

2019
Právnícká firma
roku

2020
Právnícká firma
roku

2021
Právnícká firma
roku

ným užitím díla), tj. žalovaná nebyla obětí daného protiprávního jednání (na rozdíl od vlastníka veřejné plochy). Umělkyně by navíc musela být nejprve uznána vinnou z protiprávního jednání příslušným orgánem (nejpravděpodobněji trestním soudem), aby bylo možné tuto doktrínu uplatnit.

Kromě toho, obhajoba nečistých rukou v případě týkajícího se porušení autorských práv byla odmítnuta rozhodnutím amerického soudu ve věci *Mitchell Brothers*,⁹ kde soud rovněž konstatoval, že „všem tvůrčím dílům (ve formátu podléhajícím autorskému právu) [má být] poskytnuta autorskoprávní ochrana bez ohledu na [jejich] předmět nebo obsah.“

Jak bylo uvedeno výše, copyright by měl poskytovat obsahově neutrální ochranu všem dílům, která splňují požadavky na ochranu, a to i v případě, že dílo bylo vytvořeno nelegálně nebo je na hraně protiprávnosti. Je však třeba uznat, že i vlastníci veřejných ploch mají svá práva a zájmy, které nelze popírat. Jejich vlastnické právo je rovněž chráněno mezinárodními úmluvami o lidských právech.¹⁰ Je tedy třeba vyvážit práva a zájmy zúčastněných stran, kterými jsou samotní umělci, vlastníci veřejných ploch a případně také komerční uživatelé, kteří mají zájem dílo využívat. V tomto kontextu zaznívají návrhy nových přístupů k autorskému právu,¹¹ které se snaží vyvážit práva zúčastněných stran; i když žádný z nich není bezvadný, lze je vyzvednout alespoň za snahu řešit tuto nevyjasněnou otázku.

Soudy ve Spojeném království se dosud přímo nezabývaly autorskými právy k nelegálně vytvořeným graffiti, a proto neexistuje judikatura, která by se k této otázce výslovně vyjadřovala. CDPA¹² mlčí o tom, zda se copyright k nelegálně vytvořeným dílům uděluje (či nikoli). Uvádí však, že vymáhání autorských práv může být omezeno z důvodu veřejného zájmu. Podobný postoj zaujímá i český autorský zákon, který vylučuje, aby díla, u nichž je veřejný zájem na vyloučení z ochrany, nebyla předmětem autorskoprávní ochrany.¹³ Ani ve Spojeném království, v USA, ani v České republice není tedy otázka autorskoprávní ochrany nelegálně vytvořených graffiti dosud definitivně vyřešena. Je však třeba připomenout, že v případě neudělení autorských práv může být dílo volně šířeno, což vyvolává otázku, co je více ve veřejném zájmu - zda volné, neomezené šíření díla na hraně protiprávnosti (při neudělení autorských práv), nebo zasazení takového díla do rámce právních pravidel, který kromě práv zahrnuje také omezení (při udělení autorských práv).

Zatím nejrelevantnějším anglickým soudním sporem je *Creative Foundation v. Dreamland Leisure Ltd* [2015] EWHC 2556 (Ch), kde soud posuzoval, zda část zdi obsahující nástěnnou malbu vytvořenou graffiti umělcem Banksym a vyřiznutou nájemcem patří pronajímateli (vlastníkovi veřejné plochy). Vrchní soud (High Court) rozhodl, že část zdi obsahující Banksyho dílo je movitou věcí patřící pronajímateli, a co je pro tuto diskusi obzvláště důležité, obiter uvedl, že autorská práva k nástěnné malbě patří *prima facie* Banksymu. Za zmínku rovněž stojí, že se soud nezabýval zákonností díla. To lze tedy považovat za náznak toho, že anglické soudy mohou být otevřené autorskoprávní ochraně nelegálních graffiti.

Je třeba zdůraznit, že tento článek nepodporuje ani nepodněcuje k nezákonné činnosti jako takové, ale snaží se rozpoznat hlubší hodnoty, které se za diskutovanými záležitostmi skrývají - tj. nenavrhuje se, aby lidé vníkali na cizí pozemky nebo ničili cizí majetek s argumentem, že vytvořili umělecká díla a jsou tedy chráněni autorským právem; smyslem je však zdůraznit základní práva

uznaná mezinárodními smlouvami, jako je svoboda projevu, která by měla být dostupná všem členům společnosti bez ohledu na jejich původ nebo schopnost se vyjádřit. Autor se domnívá, že přiznání autorských práv které-mukoliv dílu, které splňuje zákonné požadavky na autorskoprávní ochranu, slouží širšímu účelu podpory svobody projevu a že omezení autorských práv u děl na hraně protiprávnosti nechrání veřejný zájem, neboť umožňuje jejich neomezené šíření. ●

**Aneta Kluková, LL.M., právník
PRK Partners**

P / R / K

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ

Poznámky:

- ¹ Protože článek diskutuje zejména úpravu podle práva Anglie a Walesu, popř. Spojených států, jsou pojmy „autorské právo“ a „copyright“ používány zaměnitelně.
- ² The Agreement on Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights (TRIPS) - Dohoda o obchodních aspektech práv k duševnímu vlastnictví.
- ³ Bernská úmluva o ochraně literárních a uměleckých děl z roku 1886, ve znění Pařížské revize z roku 1971.
- ⁴ Guide to the Berne Convention for the Protection of Literary and Artistic Works (Paris Act, 1971) - Průvodce Bernskou úmluvou.
- ⁵ Evropská úmluva o ochraně lidských práv.
- ⁶ Marc Randazza, „Freedom of Expression and Morality-Based Impediments to the Enforcement of Intellectual Property Rights“ [2015] 16 Nev LJ, 219-220.
- ⁷ Např. čl. I(8)(8) Ústavy Spojených států amerických; Eric Barendt, *Freedom of Speech* (2nd edn, OUP 2005), 254; Lionel Bently et al, *Intellectual Property Law* (5th edn, OUP 2018), 41.
- ⁸ Viz např. *Joseph Tierney v. Moschino S.p.A. et al*, US DC of California, Docket No. 2:15-cv-05900 (5 August 2015); *H&M Hennes & Mauritz GBC AB v. Williams*, US District Court of New York, case no 1:18-cv-01490-E-

NV-PK (9 March 2018); *Williams et. Al v. Roberto Cavalli S.p.A. et al*, US District Court for the Central District of California, Case No. 2:2014cv06659 (25 August 2014).

- ⁹ *Mitchell Bros., v. Cinema Adult Theater*, 604 F.2d 852 (5th Cir. 1979) odst. 854; n.b.: vlastní překlad zmíněné citace.
- ¹⁰ Např. čl. 17 UDHR; nebo čl. 1 protokolu 1 EÚLP.
- ¹¹ Viz např. Paula Westerberger, „Copyright protection of illegal street art and graffiti artworks“ in Enrico Bonadio, *Copyright in Street Art and Graffiti: A county by country legal analysis* (CUP 2019) 55; Enrico Bonadio, „Copyright protection of Street Art and Graffiti under UK Law“ [2017] 2 IPQ 188; Eldar Haber, „Copyrighted Crimes: The Copyrightability of Illegal Works“ [2013-2014] 16 Yale JL & Tech 485; Danwill Schwender, „Promotion of the Arts: An Argument for Limited Copyright Protection of Illegal Graffiti“ [2008] 55 JCS USA 260.
- ¹² Copyright, Designs and Patents Act 1988 – britský zákon o autorském právu, vzorech a patentech z roku 1988.
- ¹³ § 3, písm. a) zákona č. 121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

Vybrané daňové aspekty svěřenských fondů

Svěřenský fond sice není, jak je již známo, ve smyslu § 1448 a násl. zákona č. 89/2012 Sb., občanského zákoníku, právnickou osobou, nicméně z hlediska daňových a účetních aspektů je zřejmý úmysl zákonodárce přiblížit svěřenský fond s ohledem na jeho příjmy a plnění beneficentům právě právnickým osobám, především obchodním korporacím. Zákonodárce tak přiznává svěřenským fondům tzv. daňovou subjektivitu, obdobně jako je tomu například u podílových fondů.

Tento článek si klade za cíl poukázat na základní daňové a účetní povinnosti svěřenských fondů, zejména v otázce zdanění příjmů, majetku vyčleněného do svěřenského fondu a dále také plnění poskytovaného obmyšlením.

Daň z příjmů svěřenského fondu

Svěřenský fond je stejně jako jiné právnické osoby dle § 17 odst. 1 písm. f) zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů (dále jen „ZDP“), poplatníkem daně z příjmů právnických osob, obecně tedy osobou, jejíž příjmy (zisk), majetek nebo činnost podléhá zdanění.

Pro svěřenský fond platí, že jeho „příjmy“ představované vyčleněním majetku do svěřenského fondu či následným zvýšením majetku smlouvou nebo pořízením pro případ smrti zdanění nepodléhají. Nejedná-li se však o vyčlenění majetku, budou příjmy – v praxi označované také jako zisky či výnosy – podléhat, až na výjimky,¹ 19% sazbě daně z příjmů, obdobně jako u obchodní korporace.² Příkladem aplikace této sazby daně lze uvést následující plnění, která svěřenský fond s ohledem na svou výdělečnou činnost získává:

- zisk z převodu obchodního podílu v obchodní společnosti,
- výnosy z prodeje nebo pronájmu movitých či nemovitých věcí,

- výnosy z úročení finančních prostředků či výnosy z cenných papírů určených k obchodování (nepředstavujících účast v obchodních společnostech).

Při splnění časového testu se na svěřenský fond navíc vztahuje osvobození inkasovaných podílů na zisku,³ pokud svěřenský fond jako „mateřská společnost“ drží alespoň 10% podíl na základním kapitálu obchodní společnosti nepřetržitě po dobu 12 měsíců. Zákonodárce v ZDP tak zohledňuje možnou účast svěřenského fondu v rámci podnikatelské struktury související s držením podílů a z nich vyplývajícího zisku (dividend) a v této souvislosti zamezuje dvojímu zdanění.

Svěřenský fond je ve smyslu § 38c odst. 1 ZDP považován za plátce daně a je tedy osobou odpovědnou za správné sražení daně z příjmů a za její řádný odvod.⁴

Registrační povinnost

Vznikem svěřenského fondu, tedy dnem jeho zápisu do evidence svěřenských fondů,⁵ vzniká též povinnost, aby svěřenský správce⁶ registroval svěřenský fond jako poplatníka daně z příjmů právnických osob. Svěřenský správce je tak do 15 dnů ode dne vzniku svěřenského fondu povinen podat přihlášku u příslušného správce daně, kterým je vylučně Finanční úřad pro hlavní město Prahu.

Svěřenský správce je dále povinen podávat za svěřenský fond daňová přiznání k dani z příjmů právnických osob, a to nejpozději do 3 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, či do 6 měsíců po uplynutí zdaňovacího období, pokud je podáno poradcem.⁷

V případě, že je svěřenský fond zřízen primárně za veřejně prospěšným účelem, považuje se z daňového hlediska ve smyslu § 17a odst. 1 ZDP⁸ za tzv. veřejně prospěšného poplatníka. V této souvislosti je veřejně prospěšný svěřenský fond za určitých podmínek vyňat z povinnosti podat daňové přiznání⁹ a určité příjmy takového fondu nebudou předmětem daně z příjmů dle § 18a ZDP (např. dotace, příspěvky či jiná plnění pro účely podpory kultury, zdraví, vzdělání, sportu, sociální pomoci apod.). V případě, že veřejně prospěšný svěřenský fond vyvíjí činnost za účelem dosahování zisku, se bude jednat o činnost z pohledu takového fondu pouze doplňkovou, která podléhá standardnímu zdanění.

Vklad majetku do svěřenského fondu

Jak již bylo zmíněno výše, pro účely daně z příjmů se na vyčlenění majetku do svěřenského fondu i následné zvýšení majetku smlouvou i pořízením pro případ smrti hledí jako na vklad do obchodní korporace, který

není předmětem daně z příjmů právnických osob, neboť se nejedná o zisk svěřenského fondu.

U obchodních korporací se vklad do obchodní korporace považuje za úplatnou rozvahovou operaci, přičemž účelem této operace je pro akcionáře či společníka primárně za vložené prostředky nabýt podíl na společnosti. U svěřenských fondů obdobné protiplnění jako u obchodní korporace sice většinou chybí, ale vyčlenění majetku je nutným předpokladem pro jejich vznik, a proto na vklad do svěřenského fondu nelze nahlížet ani jako na dar.¹⁰

Zdanění plnění poskytovaného obmyšleným

V souvislosti s poskytováním plnění ze svěřenského fondu je třeba mít na paměti základní pravidlo, a to že: „zisk má přednost před majetkem“. Podle tohoto pravidla ve smyslu § 21c odst. 1 ZDP platí, že nejdříve se plní, a tedy i daní, ze zisku svěřenského fondu, a až poté z ostatního majetku (podstaty) svěřenského fondu. V této souvislosti není rozhodné, zda má plnění ze svěřenského fondu podobu finančních prostředků či převodu movité nebo nemovité věci.

Fyzická osoba jako obmyšlený

V případech, kdy bude fyzické osobě vypláceno plnění ze zisku svěřenského fondu, např. dividendy, se bude jednat o příjmy z kapitálového majetku¹¹ a tyto budou podléhat 15% zdanění srážkovou daní.¹² Pokud bude plněno z podstaty svěřenského fondu, považuje se takové plnění za ostatní příjem¹³ obmyšleného, jenž bude zdaněn taktéž sazbou ve výši 15 % daně z příjmů fyzických osob.

Právnická osoba jako obmyšlený

Plnění ze zisku svěřenského fondu právnické osobě (podnikateli) jako obmyšlenému podléhá daňové sazbě ve výši 15 %.¹⁴ Jestliže je však plněno právnické osobě z ostatního majetku (podstaty) svěřenského fondu, podléhá tento příjem standardně zdanění ve výši 19 %.¹⁵

Osvobození od daně z příjmů

Zákonná úprava nicméně v některých případech osvobozuje obmyšlené fyzické i právnické osoby od daně z příjmů v případech bezúplatného plnění přijatého ze svěřenského fondu. Za bezúplatné plnění je přitom

považováno plnění, které bylo poskytnuto bez protihodnoty, přičemž se jedná zejména o následující případy:

- při založení fondu pro případ smrti nebo zvýšení majetku fondu poručením pro případ smrti,¹⁶
- u majetku nabytého příležitostně v hodnotě nepřevyšující 15 000 Kč za zdaňovací období,
- a dále např. bezúplatné příjmy:
 - od osoby, která má blízký příbuzenský vztah k zakladateli svěřenského fondu,¹⁷
 - od osoby, která žila se zakladatelem nejméně po dobu jednoho roku bezprostředně před získáním takového příjmu ve společně hospodářící domácnosti,
 - od obmyšleného z jeho majetku, který do svěřenského fondu vyčlenil nebo kterým zvýšil majetek fondu.¹⁸

Účetní aspekty svěřenského fondu

V souladu s ustanovením § 1 odst. 2 písm. i) zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, je svěřenský fond považován za účetní jednotku. S existencí svěřenského fondu tak souvisí i řada administrativních povinností svěřenského správce, obdobně jako je tomu i u obchodních korporací. Povinností svěřenského správce je proto vést účetnictví v plném rozsahu formou tzv. podvojného účetnictví, a to ode dne vzniku až do zániku svěřenského fondu. Pro svěřenského správce

pak vyplývají další administrativní povinnosti, kterými jsou např.:

- inventarizace majetku a závazků,
- odpisy majetku,
- archivace záznamů,
- schválení a nahrání účetní závěrky do veřejného rejstříku.

Závěr

Svěřenské fondy jsou oblíbené především z důvodu potřeby uspořádání majetku pro další generace, z důvodu vzniku odděleného majetku ve svěřenském fondu a majetku zakladatele a s tím spojené ochrany soukromého majetku, ale i z důvodu vyšší anonymity zakladatelů a obmyšlených. Z výše uvedeného je nicméně zřejmé, že svěřenské fondy neslouží k obcházení daňového systému, jak bylo zpočátku v některých článcích uváděno, neboť režim svěřenských fondů v daňových i účetních aspektech je obdobný režimu obchodních korporací. ●

**JUDr. Jakub Hollmann, Ph.D., společník
CÍSAŘ, ČEŠKA, SMUTNÝ s.r.o.,
advokátní kancelář**

Poznámky:

- ¹ Pokud je svěřenský fond veden jako základní investiční fond, pak se v souladu s § 21 odst. 2 ZDP uplatní 5% daňová sazba. Vzhledem k povinnosti svěřenského fondu vést účetnictví se přitom základ daně podle § 23 odst. 2 písm. a) ZDP zjišťuje z výsledku hospodaření.
- ² § 21 odst. 1 ZDP.
- ³ § 19 odst. 1 písm. ze) ve spojení s odst. 3 písm. b) ZDP.
- ⁴ § 39b odst. 1 ZDP.
- ⁵ § 1451 odst. 2 občanského zákoníku.
- ⁶ Svěřenský správce je osobou plnící daňové povinnosti svěřenského fondu dle § 20 odst. 3 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád (dále jen „daňový řád“).
- ⁷ Podle § 38m odst. 1 ZDP ve spojení s § 136 odst. 1 a 2 daňového řádu.
- ⁸ Veřejně prospěšným poplatníkem je poplatník, který v souladu se svým zakladatelským právním jednáním, statutem, stanovami, záko-

nem nebo rozhodnutím orgánu veřejné moci jako svou hlavní činnost vykonává činnost, která není podnikáním.

- ⁹ § 38mb písm. a) ZDP.
- ¹⁰ Srov. PELC, Vladimír. § 21f [Použití ustanovení o vkladech u svěřenských fondů, fundací a ústavů]. In: PELC, Vladimír. Daně z příjmů. 1. vydání. Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2021, s. 250.
- ¹¹ § 8 odst. 1 písm. i) ZDP.
- ¹² § 36 odst. 2 písm. a) ZDP.
- ¹³ § 10 odst. 1 písm. m) ZDP.
- ¹⁴ § 21 odst. 4 ve spojení s § 20b odst. 1 ZDP.
- ¹⁵ § 21 odst. 1 ZDP.
- ¹⁶ § 4a písm. b) ZDP pro fyzickou osobu a § 19b odst. 2 písm. a) ZDP pro právnickou.
- ¹⁷ Příbuzný v linii přímé a v linii vedlejší, pokud jde o sourozence, strýce, tetu, synovce nebo neteř, manžela, manžela dítěte, dítě manžela, rodiče manžela nebo manžela rodičů.
- ¹⁸ § 10 odst. 3 písm. c) ZDP.

Právnická firma
roku 2018–2020

VÍCE NEŽ

30 LET
S VÁMI

JELÍNEK & PARTNEŘI
ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ | ATTORNEYS AT LAW

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneri s.r.o.
www.advokatijelinek.cz | T +420 724 794 986 | Pardubice – Praha

Pravidla o souběhu dovolené a svátku (neudržitelná interpretace)

První věta ustanovení § 219 odst. 2 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zák. práce“), řešící souběh dovolené a svátku, je v poslední době některými autory vykládána způsobem, který dle mého názoru nemůže s ohledem na dikci předmětné normy a její účel obstát. Konkrétně zastánci daného výkladu dospívají ve svých článcích a stanoviscích k závěru, že zaměstnanec čerpá dovolenou v den „pracovního svátku“ (viz dále) pouze tehdy, pokud mu bylo čerpání dovolené na jeho žádost určeno právě a jen na tento den, tj. nikoliv v případě, kdy daný svátek připadá na delší období dovolené čerpané z iniciativy zaměstnance.¹

První věta ustanovení § 219 odst. 2 zák. práce zní od 1. ledna 2021 následovně. „Případně-li v době dovolené zaměstnanec svátek na den, který je jinak jeho obvyklým pracovním dnem, nezapočítává se mu do dovolené; to neplatí v případě, kdy zaměstnanec by byl jinak povinen v den svátku směnu odpracovat podle § 91 odst. 4 a čerpání dovolené v tento den bylo určeno na jeho žádost.“

Vliv svátku na rozvrženou směnu – „nepracovní a pracovní svátek“

Z hlediska řešení souběhu svátku a dovolené je v souladu s citovaným ustanovením třeba předně zohlednit, jakou práci zaměstnanec vykonává, a tedy jaký vliv by měl svátek na rozvrženou směnu, jestliže by dovolená v tento den čerpána nebyla.

Jestliže svátek připadne na den, kdy má zaměstnanec vykonávat „běžné práce“ roz-

vrženou směnu, tato mu odpadá s právem na náhradu mzdy ve výši průměrného výdělku, případně na plat, který se v těchto případech nekrátí (viz ustanovení § 91, § 115 odst. 3 a § 135 odst. 1 zák. práce). Jedná se tedy o „nepracovní svátek“ – zaměstnanec čerpá pracovní volno s náhradou mzdy či platem z důvodu svátku, které se dle ustanovení § 348 odst. 1 písm. d) zák. práce považuje pro účely sledování rozsahu pracovní doby, vzniku práva na dovolenou atd. za odpracovanou dobu. Zaměstnavatel tak např. nemůže v souladu se zákonem požadovat, aby si zaměstnanec „napracoval hodiny zameškané“ proto, že na jeho pracovní den připadl svátek.

Výjimka z uvedeného platí předně pro případy, kdy zaměstnanec vykonává některou z prací vymezených v ustanovení § 91 odst. 4 zák. práce, tedy např. práci v nepřetržitém provozu, práci potřebnou při střežení objektů zaměstnavatele či práci nutnou se zřetelem na uspokojování životních, zdravotních, vzděláva-

cích, kulturních, tělovýchovných a sportovních potřeb obyvatelstva. Tyto práce může zaměstnavatel zaměstnanci nařídít i na den svátku² v rozvržené směně, která tedy pro svátek neodpadá. Můžeme tak hovořit o „pracovním svátku“ – zaměstnanec je naplánovanou směnu povinen odpracovat, přičemž mu za to náleží náhradní volno s náhradou mzdy či příplatek nejméně ve výši průměrného výdělku, byl-li dohodnut (viz ustanovení § 115 odst. 1 a 2 zák. práce). V platové sféře pak zaměstnancům za práci ve svátek náleží právo na náhradní volno s právem na nekrácený plat či v případě dohody právo na příplatek ve výši průměrného výdělku (viz ustanovení § 135 odst. 2 a 3 zák. práce). Rovněž čerpané náhradní volno se dle ustanovení § 348 odst. 1 písm. c) zák. práce považuje za odpracovanou dobu.³

Souběh svátku a dovolené

Zmíněná pravidla ohledně dopadů svátku na směnu zaměstnance reflektuje také citovaná

právní úprava souběhu svátku a dovolené, podle níž se svátek připadnuší na „obvyklý pracovní den“ zaměstnance, v němž mu směna odpadá, nezapočítává do dovolené. Zaměstnanec tedy v tento den nepracuje, ovšem nečerpá dovolenou, neboť svátek má před ní přednost – zaměstnanec nepracuje právě z důvodu svátku a náleží mu z tohoto důvodu náhrada mzdy či nekrácený plat. Není přitom rozhodné, zda byla dovolená na den nepracovního svátku zaměstnanci určena na jeho žádost či nikoliv, ani to, zda byla čerpána pouze v den svátku nebo v delším období.

Oproti tomu v případě výkonu práce dle ustanovení § 91 odst. 4 zák. práce, kdy je zaměstnanec povinen směnu odpracovat i v den svátku, rozlišuje právní úprava účinná od 1. ledna 2021 mezi dovolenou určenou na žádost zaměstnance (schválenou zaměstnavatelem) a dovolenou určenou zaměstnavatelem „z jeho iniciativy“.

a) Pokud má v těchto případech zaměstnanec zájem na tom, aby místo výkonu práce ve svátek čerpal dovolenou, sám o to požádá a zaměstnavatel této žádosti vyhoví, jedná se o zcela standardní čerpání dovolené, i když na tento den připadá svátek. Pravidlo o nezapočítávání svátku do dovolené se neuplatní proto, že by jinak (nebyt čerpání dovolené) musel zaměstnanec směnu plánovanou na den svátku odpracovat, a s tímto vědomím sám požádal o možnost nepracovat a čerpat dovolenou.

b) Jestliže zaměstnanci nařídí na den pracovního svátku dovolenou zaměstnavatel z vlastní iniciativy (bez předchozí žádosti zaměstnance), předmětná výjimka z přednosti dovolené před svátkem se neuplatní – i když se jedná o pracovní svátek, je třeba postupovat dle základního pravidla, podle něhož se svátek nezapočítává do dovolené. Zaměstnanec tedy v tomto případě bude mít volno z důvodu svátku a nikoli z důvodu čerpání dovolené.

Dovolená čerpána pouze v den svátku vs. dovolená čerpána také v den svátku

Účel předmětné úpravy je dle našeho názoru zřejmý – rozlišit případy souběhu dovolené a svátku dle povahy práce vykonávané zaměstnancem, tedy podle toho, zda je svátek pro zaměstnance pracovní či nepracovní, a dále podle toho, zda je dovolená čerpána z iniciativy zaměstnance nebo zaměstnava-

tele. Jestliže je zaměstnanec ve směně rozvržené na svátek povinen vykonávat zákonem vymezené práce, přičemž si sám ze své vůle na svátek požádá o čerpání dovolené, není důvod pro prioritizaci svátku před dovolenou, neboť by zaměstnanec jinak byl povinen směnu odpracovat – jiný důvod pro čerpání pracovního volna mimo dovolenou není dán.

Mám za to, že tomuto účelu plně vyhovuje výklad, podle něhož je pro upřednostnění dovolené před svátkem zcela irelevantní, zda je zaměstnanci vykonávajícímu práci dle ustanovení § 91 odst. 4 zák. práce schválená žádost o čerpání dovolené pouze na den svátku s rozvrženou směnou, v níž mu zaměstnavatel nařídil práci (např. na 28. 10.), nebo na delší období, na něž připadá také pracovní svátek (např. na 28. 10. a 29. 10.). Pro oba případy totiž v souladu se zákonem platí, že by byl zaměstnanec povinen směnu odpracovat a že si o čerpání dovolené na den svátku sám požádal.

Zastánci zmíněného opačného názoru vycházejí předně z odůvodnění bodu 46 návrhu novely zák. práce (zákon č. 285/2020 Sb.), která do ustanovení § 219 odst. 2 zanesla relevantní druhou část první věty. Daná pasáž důvodové zprávy zní následovně.

„Při respektování pravidla, že případně-li svátek do doby čerpání dovolené, nezapočítává se do dovolené, dochází v praxi k situacím, kdy zaměstnanci, jehož směna z důvodu svátku neodpadla, a byl ji proto povinen v souladu s § 91 odst. 4 ve svátek odpracovat, požádá zaměstnavatele o poskytnutí dovolené na tento den a zaměstnavatel mu vyhoví a čerpání dovolené pouze na tento den⁴ určí. V takovém případě není důvodné, aby takto poskytnutá dovolená pouze na den svátku⁵ nebyla započítána do dovolené.“⁶

Ačkoliv to tedy ze znění zákona nevyplývá, autoři důvodové zprávy vytváří dojem, jako by se pravidlo o čerpání dovolené v den pracovního svátku mělo uplatnit jedině tehdy, pokud je dovolená čerpána pouze v tento den (jinak by se měla nastoupit přednost svátku).

Zde je vhodné vyslovit důvodnou domněnku, že se citovaná pasáž důvodové zprávy dostala do návrhu zákona č. 285/2020 Sb. jistým nedopatřením. Se zanesením slova „pouze“ do ustanovení § 219 odst. 2 zák. práce totiž počítal vládní návrh „koncepční“ novely zák. práce, jenž byl (neúspěšně) projednáván v Poslanecké sněmovně jako tisk 903 na přelomu let 2016–2017. Znění důvodové zprávy

k relevantnímu bodu 111 tohoto návrhu bylo přitom zcela identické jako výše citovaný text,⁷ ačkoliv tehdy bylo skutečně se zanesením slova „pouze“ počítáno.

Z těchto skutečností lze usuzovat, že předkladatelé návrhu zákona č. 285/2020 Sb. vědomě vypustili z jeho textu slovo „pouze“, což se ovšem nedopatřením nepromítlo ve znění důvodové zprávy, do níž byl pravděpodobně pouze převzat text odůvodnění nachystaný k předchozímu návrhu, který se od aktuálně platného a účinného znění ustanovení § 219 odst. 2 zák. práce liší sice na první pohled jen kosmeticky, ovšem z věcného hlediska vykazuje rozdíl zcela zásadní.

Ať již se skutečně jednalo o nedopatření autorů odůvodnění nebo nikoliv, lze uzavřít, že důvodová zpráva neobsahuje závaznou interpretaci právních norem, přičemž její znění nemůže převážet nad výkladem, který vyplývá ze samotného textu zákonného pravidla, jeho účelu atd.

Dále např. členové kolegia Asociace pro rozvoj kolektivního vyjednávání a pracovních vztahů ve svém výkladovém stanovisku uvádějí, že by výklad upřednostňující dovolenou před svátkem i při čerpání dovolené v delším souvislém období „odporoval zásadě zvláštní zákonné ochrany postavení zaměstnance dle ustanovení § 1a odst. 1 písm. a) zák. práce, neboť by ve vztahu k některým skupinám zaměstnanců prakticky vylučoval pracovní-právní důsledky svátku.“⁸ S tím souhlasí také JUDr. Dominik Brůha a dodává, že by si tak zaměstnanec „fakticky musel všechny svátky, na které by mu připadla dovolená, tzv. napracovat v jiné dny. Takovéto účelové krácení práv zaměstnance právní úprava nepřipouští.“⁹

K tomu je třeba uvést, že pokud lze hovořit o jistém „znevýhodnění“ zaměstnanců pracujících v režimu ustanovení § 91 odst. 4 zák. práce, pokud jde o pracovníprávní dopady svátku, to nutně vyplývá již z povahy jimi vykonávané práce, kterou tito zaměstnanci musejí v případě jejího nařízení zaměstnavatelem vykonávat také ve svátek, ovšem s dostatečnou kompenzací v podobě práva na placené náhradní volno či příplatek.

Naopak výklad o upřednostnění dovolené před svátkem bez ohledu na délku jejího čerpání žádné (další) znevýhodnění těchto zaměstnanců nepřináší,¹⁰ když pouze důvodně a v souladu s textem zákona reflektuje fakt, že zaměstnanec ze své vlastní vůle čerpá

dovolenou (také) v den svátku, kdy by jinak pracoval. K tomu lze poukázat také na rozsudek Krajského soudu v Hradci Králové ze dne 30. 10. 2018, č. j. 20 Co 142/2018-100, v němž soudci již za právní úpravy účinné do konce roku 2020 uzavřeli, že zaměstnanci pracující v nepřetržitém provozu čerpají dovolenou v den pracovního svátku, neboť se těchto zaměstnanců režim státních svátků netýká a nelze u nich hovořit o „obvyklých pracovních dnech“ – případně-li „státní svátek na předem naplánovanou směnu zaměstnance, musí jít zaměstnanec do práce bez ohledu na probíhající státní svátek, a pokud by naopak v tento den pracovat nechtěl, musel by požádat o dovolenou. Byla-li by mu udělena, není nejmenší důvod, aby mu nebyla započítána, tj. odečtena z celkového fondu dovolené na příslušný rok.“

Dostatečná ochrana zaměstnance je přitom zajištěná navázáním čerpání dovolené v den pracovního svátku na jeho žádost. Jestliže by totiž zaměstnavatel z nějakého důvodu neměl zájem na tom, aby zaměstnanec pracoval ve směně rozvržené na svátek a určil by mu na tento den čerpání dovolené, měl by svátek přednost a dovolená by ve svátek bez ohledu na její délku čerpána nebyla. Jestliže tedy zápočet pracovního svátku do dovolené přichází do úvahy pouze v případě žádosti zaměstnance, nelze rozhodně hovořit o jeho znevýhodnění či dokonce o „povinnosti napracovat si všechny svátky“.

Neobhájitelnou nerovnost do postavení zaměstnanců vnáší naopak prezentovaná opačná interpretace, podle níž by mělo být bez racionálního důvodu rozdílně zacházeno se zaměstnanci ve zcela obdobných situacích. Pokud by totiž např. dva zaměstnanci pracující v nepřetržitém provozu měli rozvržené směny na 28. 10. a 29. 10., přičemž by si jeden požádal o dovolenou pouze na svátek 28. 10. a druhý rovněž na 29. 10. (např. aby si spojil dovolenou s víkendem), čerpal by první zaměstnanec 28. 10. dovolenou a druhý by ve stejný den měl volno z důvodu svátku, protože si „přibral“ ještě následující den. Oba by tak vyčerpali pouze jeden den dovolené, i když druhý zaměstnanec ve skutečnosti měl z vlastní vůle volno dva dny. Právě za těchto okolností by se přitom uplatnilo zmíněné tvrzení, že první zaměstnanec oproti druhému fakticky musí odpracovat jednu směnu navíc, protože „jednal nerozvázně“ a požádal si o dovolenou pouze na den svátku.

Otázkou také je, jak by mělo být chápáno ono „delší souvislé období“ čerpání dovo-

lené v kontextu konkrétní podoby rozvrhu směn – pokud je zaměstnanci schválená žádost o dovolenou např. na období od 17. do 19. 11., přičemž má z těchto dnů směnu rozvrženou pouze na svátek 17. 11., měl by započíst do čerpané dovolené, jestliže tato ve smyslu souvislého pracovního volna připadá také na další dva dny?

V neposlední řadě je třeba poukázat rovněž na oprávněné zájmy zaměstnavatelů, jejichž výdaje na mzdové náklady zaměstnanců by v důsledku prosazení výkladu o omezeném zápočtu svátku do dovolené citelně a nedůvodně vzrostly.

Závěrem lze zopakovat výše posazovanou tezi, že z hlediska upřednostnění dovolené před svátkem u zaměstnanců pracujících v režimu § 91 odst. 4 zák. práce není důvod pro rozlišování situací, kdy si zaměstnanec požádá o dovolenou pouze na den pracovního svátku nebo na delší období, do něhož pracovní svátek spadá. V obou případech jsou totiž splněny zákonem stanovené podmínky – a) zaměstnanec by byl jinak povinen v den svátku směnu odpracovat a b) čerpání dovolené v tento den bylo určeno na jeho žádost. Naopak výklad o čerpání dovolené výhradně a pouze v den pracovního svátku vnáší do právního postavení zaměstnanců nedůvodnou nerovnost. ●

Mgr. Vojtěch Kadlubiec, Ph.D., právní expert
Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář

Poznámky:

- ¹ Srov. např. DANDOVÁ, Eva. Odečtou se zaměstnanci z dovolené 2 svátky, které by jinak musel odpracovat? Bozpinfo.cz [online]. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, publikováno 7. 7. 2021. Dostupné z: <https://www.bozpinfo.cz/odectou-se-zamestnanci-z-dovoleny-2-svatky-ktre-jinak-musel-odpracovat>; Výkladová stanoviska AKV (XXVII.) ze dne 8. 12. 2020. Akvpracpravo.cz [online]. Asociace pro rozvoj kolektivního vyjednávání a pracovních vztahů, 2020. Dostupné z www.akvpracpravo.cz/cz/download/1404042707/?at=1; BRŮHA, Dominik. Změny v dovolené od 1. 1. 2021 v příkladech. Zdravotnickeodborny.cz [online]. Odborový svaz zdravotnictví a sociální péče České republiky, publikováno 12. 2. 2021. Dostupné z: <https://www.zdravotnickeodborny.cz/zmeny-v-dovoleny-od-1-1-2021-v-prikladech/>.
- ² S výjimkami stanovenými např. v zákoně č. 223/2016 Sb., o prodejní době v maloobchodě, ve znění pozdějších předpisů.
- ³ V souladu s poslední větou ustanovení § 219 odst. 2 zák. práce je zaměstnavatel povinen zaměstnanci určit jiný termín čerpání náhradního volna, jestliže tento připadl na dobu čerpání dovolené.
- ⁴ Zvýrazněno autorem.
- ⁵ Zvýrazněno autorem.
- ⁶ Odůvodnění k bodu 46 v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona č. 285/2020 Sb., kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 689). Psp.cz [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny. Dostupné z <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=8&CT=689&CT1=0>.
- ⁷ Viz bod 111 a odůvodnění k němu v důvodové zprávě k vládnímu návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (sněmovní tisk 903). Psp.cz [online]. Parlament České republiky, Kancelář Poslanecké sněmovny. Dostupné z <https://www.psp.cz/sqw/text/tiskt.sqw?O=7&CT=903&CT1=0>.
- ⁸ Viz Výkladová stanoviska AKV (XXVII.), op. cit.
- ⁹ Viz BRŮHA, Dominik. Změny v dovolené od 1. 1. 2021 v příkladech, op. cit.
- ¹⁰ Samozřejmě pouze tehdy, pokud zaměstnavatel nezneužívá zákon a nerozvrhuje účelově zaměstnancům na dny svátku směny jenom proto, aby tito vyčerpali více dovolené.

LANGMEIER & CO

advokátní a insolvenční kancelář

INOVATIVNÍ ŘEŠENÍ PRO VAŠE PŘÍPADY

- ✓ Insolvenční právo a restrukturalizace
- ✓ Insolvenční správce se zvláštním povolením
- ✓ Trestní právo
- ✓ Cizinecké právo
- ✓ Civilní právo
- ✓ Pracovní právo

PRÁVO UMÍME

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o., Na Bělidle 997/15, 150 00 Praha 5 – Smíchov
+420 222 200 250 | info@langmeier.cz | www.langmeier.cz

Vydání bezdůvodného obohacení získaného užíváním nemovitosti neoprávněně pronajaté jen některým z jejích spoluvlastníků

Jeden ze dvou spoluvlastníků, z nichž každý má podíl ve výši jedné poloviny, celou nemovitost pronajme třetí osobě bez souhlasu druhého spoluvlastníka. Kdo se v takovém případě na úkor opomenutého spoluvlastníka bezdůvodně obohatí a je povinen mu bezdůvodné obohacení vydat?

Vůahu připadá jak spoluvlastník, který celou nemovitost pronajal bez souhlasu druhého spoluvlastníka i osoba, které byla nemovitost pronajata.

Podstata spoluvlastnictví spočívá v tom, že se každý ze spoluvlastníků podílí na právech a povinnostech ke spoluvlastněné věci v rozsahu odpovídajícím jeho podílu. Pokud jeden ze spoluvlastníků společnou věc užívá bez souhlasu druhého v rozsahu přesahujícím jeho podíl, bezdůvodně se na úkor druhého obohacuje.

Toto nadužívání společné věci může mít více podob. Spoluvlastník nemusí společnou věc užívat v rozsahu přesahujícím jeho podíl sám, ale může ji přenechat k užívání (typicky pronajmout) v tomto rozsahu třetí osobě. I v takovém případě se spoluvlastník na úkor druhého bezdůvodně obohacuje a toto obohacení je povinen opomenutému spoluvlastníkovi vydat. To platí vždy. Nicméně v některých případech musí bezdůvodné obohacení opomenutému spoluvlastníkovi vydat i osoba, které byla věc neoprávněně pronajata.

Tuto situaci řeší § 2994 občanského zákoníku, podle něhož dal-li někdo neoprávněně věc k užívání nebo požívání jinému, aniž ten byl v dobré víře, má vlastník nebo spoluvlastník věci vůči uživateli nebo poživateli právo na náhradu. Výkladem a aplikací tohoto ustanovení právě v případě, kdy nemovitost třetí osobě neoprávněně pronajal jeden z jejích spoluvlastníků, se zabýval Nejvyšší soud v rozsudku ve věci spis. zn. 28 Cdo 1519/2021 ze dne 23. června 2021.

Možnost domáhat se vydání bezdůvodného obohacení po osobě, které byla věc pronajata, tak závisí na její dobré víře. Bavíme-li se o nemovitostech, tato osoba těžko může namítat svoji dobrou víru, že spoluvlastník,

který s ní nájemní smlouvu uzavřel, je jediným vlastníkem nemovitosti, který je pocho-pitelně oprávněn ji pronajmout. V online aplikaci nahlášení do katastru totiž mohla snadno zjistit, kdo vlastníkem nemovitosti je.

Nicméně spoluvlastník, který s ní nájemní smlouvu uzavřel, ji mohl přesvědčit, že ho druhý spoluvlastník k uzavření nájemní smlouvy i za něj zmocnil apod. V takovém případě tedy není osoba, které byla věc pronajata, povinna opomenutému spoluvlastníkovi bezdůvodné obohacení vydat. Opomenutý spoluvlastník se jeho vydání může domáhat jen po druhém spoluvlastníkovi. Vhodné je doplnit, že za účinnosti starého občanského zákoníku, který obdobné ustanovení jako citovaný § 2994 (nového) občanského zákoníku neobsahoval, se opomenutý spoluvlastník nemohl vydání bezdůvodného obohacení po osobě, které byla věc neoprávněně pronajata, domáhat ani při absenci její dobré víry.

Je nicméně nutné zopakovat, že spoluvlastník, který věc neoprávněně sám pronajal, je povinen bezdůvodné obohacení opomenutému spoluvlastníkovi vydat vždy. Osoba, které byla věc pronajata, je v případě absence její dobré víry povinna bezdůvodné obohacení vydat vedle spoluvlastníka, který věc neoprávněně sám pronajal. Je na opomenutém spoluvlastníkovi, po kom se bude vydání bezdůvodného obohacení domáhat. Může se ho domáhat po kterémkoli i po obou povinných. Pouze nesmí příslušnou částku získat dvakrát. Pak by se bezdůvodně obohatil také on. ●

Mgr. Jan Pořízek, advokát

Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář

Mališ Nevrkla Legal
Advokátní kancelář / Advokátní firma s.r.o.

Vodík: Zdroj energie budoucnosti z pohledu českého práva

Vodíkové technologie v energetice a průmyslu zažívají boom na mezinárodní i české úrovni. K jejich rozvoji významně přispívá také cíl Evropské unie stát se klimaticky neutrálním kontinentem do roku 2050.

Vznikající projekty vytvářejí mnoho investičních příležitostí. Jaká je aktuální situace v České republice z pohledu připravenosti právního řádu na jejich implementaci?

Výchozí kontext

V návaznosti na Zelenou dohodu pro Evropu z roku 2019¹ vydala Evropská komise v roce 2020 Vodíkovou strategii pro klimaticky neutrální Evropu,² kterou projednal Evropský parlament v květnu 2021.³ Evropská vodíková strategie mj. zdůrazňuje důležitost produkce zeleného vodíku, připouští dočasnou podporu modrého vodíku v zájmu rozvoje vodíkového hospodářství a efektivně zahrnuje černý/šedý vodík.⁴

V českém prostředí se rozvoji vodíkového hospodářství od roku 2007 věnuje Česká vodíková technologická platforma založená na základě iniciativy Ministerstva průmyslu a obchodu. Díky rozvinutému chemickému průmyslu již v současnosti probíhá v České republice značná produkce vodíku. Z drtivé většiny se však jedná povahově o černý/šedý vodík. Transformace výroby vodíku s výstupem na zelený či modrý vodík bude v českém prostředí nelehký úkol. Odborná veřejnost⁵ se domnívá, že výroba zeleného vodíku v České republice může být negativně ovlivněna nepříznivými geografickými podmínkami (mírnější vítr a slunečný svit). Výroba modrého vodíku z fosilních paliv se zachycováním CO₂ může být stížena nedostatkem vhodných lokalit ke skladování zachyceného CO₂. Výroba modrého vodíku pomocí elektrolýzy vody za využití elektřiny s nízkou uhlíkovou stopou, např. jaderné, se tak jeví jako reálná budoucí varianta. Očekává se, že české vodíkové hospodářství bude prvotně zaměřeno na nákladní a autobusovou dopravu a na rozšiřování sítě vodíkových plnicích stanic. Následně by mělo dojít k implementaci nízkouhlíkového vodíku v chemickém a těžkém průmyslu a energetice. Jedním z ultimativních cílů je i využití vodíku v domácnostech místo zemního plynu. S rostoucí tuzemskou i zahraniční spotřebou bude současně potře-

ba rozvíjet možnosti přepravy vodíku na českém území, např. za využití existující plynárenské soustavy či výstavbou nových vodíkových plynovodů.

Ve světle výše uvedeného lze předpokládat, že relevantní developerské projekty na území České republiky se budou ze začátku převážně týkat nákladní dopravy a výstavby vodíkové infrastruktury, zejména elektrolýzérů, plnicích stanic a vodíkových přepravních cest.

Současný právní stav

Český regulatorní rámec upravující otázky související s vodíkem je dlouhodobě nedostatečný a fragmentován do dílčích právních předpisů, které se týkají převážně pouze využití vodíku jako paliva v dopravě. Nedostatků jsou patrné zejména při srovnání stávající české právní úpravy se sousedními zeměmi. Tato skutečnost může představovat bariéru pro investory a developery vodíkových projektů v České republice, zejména těch infrastrukturálních. Níže uvádíme přehled vybraných klíčových právních předpisů:

- Energetický zákon: vodík nespadá pod definici plynu ve smyslu platného energetického zákona.⁶ Na vodík se tak na první pohled výslovně energetický zákon ani navazující podzákoné předpisy nevztahují. Energetický zákon však upravu-

je klíčové otázky plynárenství, včetně výroby, přepravy, distribuce a obchodu s plynem. Vyplyvající právní nejistota negativně ovlivňuje zejména infrastrukturální vodíkové projekty.

- Zákon o pohonných hmotách: vodík je začleněn pod definici alternativního paliva ve smyslu platného zákona o pohonných hmotách.⁷ Tato skutečnost však efektivně nepřináší žádné rozdíly a vodík jako alternativní palivo ultimativně patří pod definici pohonné hmoty ve smyslu daného zákona. Na prodej a výdej vodíku jako pohonné hmoty, registraci distributorů, evidenci čerpacích stanic apod. se tak vztahují stejná pravidla jako na tradiční pohonné hmoty.
- Daň ze zemního plynu a některých dalších plynů: vodík aktuálně není předmětem uvedené daně upravené zákonem o stabilizaci veřejného rozpočtu. Daň se vztahuje na konkrétní kódy nomenklatury (zejména zemní plyn), mezi které vodík není zařazen.⁸
- Silniční daň: z ustanovení zákona o silniční dani⁹ lze dovodit, že vodíkové vozidlo (a) podléhá silniční dani, pokud je vodík používán jako pohonná hmota; a (b) nepodléhá silniční dani, pokud je vodík používán jako palivový článek pro elektrický pohon.
- Zákon o podporovaných zdrojích energie: s účinností od 1. ledna 2023 bude

stávající konstrukce záruky původu elektřiny nahrazena zárukou původu energie, kterou bude možné vydat i na vodík. Záruka původu vodíku se pak bude vydávat na množství vodíku, které bylo výrobcem vodíku vyrobeno a dodáno v České republice.¹⁰ Očekává se, že záruky původu budou sehrávat důležitou roli při obchodování s vodíkem.

- Zákon o ochraně ovzduší: dodavatelům motorového benzínu/nafty bylo v roce 2018¹¹ umožněno splnit jejich povinnost snížit emise skleníkových plynů z jimi dodaných pohonných hmot i prostřednictvím prodejem vodíku pro dopravní účely.¹²
- Zákon o pozemních komunikacích: vodíkové vozidlo je osvobozeno od povinnosti pořízení dálniční známky ve smyslu daného zákona.¹³
- Zákon o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích: vodíkovému vozidlu lze přidělit registrační značku elektrického vozidla začínající na „EL“.¹⁴

Vodíková strategie České republiky

Usnesením z 26. července 2021 schválila vláda České republiky Vodíkovou strategii České republiky („Vodíková strategie“).¹⁵ Vláda v usnesení mj. uložila členům vlády zohledňovat Vodíkovou strategii při zpracování rezortních strategických dokumentů a při nastavení veřejné podpory a podílet se na zabezpečení realizace cílů ve smyslu Vodíkové strategie.

Vodíková strategie v současnosti představuje klíčový koncepční dokument o implementaci vodíkového hospodářství v České republice. Jejím strategickými cíli jsou redukce emisí skleníkových plynů a podpora hospodářského růstu. Vodíková strategie zejména analyzuje aktuální stav a předpokládá budoucí vývoj výroby, využití, dopravy a skladování nízkouhlíkového vodíku v České republice až do roku 2050. Předpokládá se, že Vodíková strategie bude pravidelně aktualizována, a to minimálně ve tříletém cyklu.

Vodíková strategie identifikuje několik nedostatků stávající české právní úpravy. Jde zejména o kritiku energetického zákona (obdobně jak je uvedeno výše), dále např. absenci bezpečnostních předpisů a potřebu harmonizace národních právních předpisů s předpisy sousedních zemí. Vodíková strategie obsahuje karty úkolů, které rámcově vymezují i doporučené legislativní změny a odpovědné orgány k provedení změn. Ve většině případů

jde o odpovědnost Ministerstva průmyslu a obchodu.

Dopady do praxe

Rozvoj vodíkového hospodářství v České republice přináší mnoho příležitostí. Pro podnikatele jsou připraveny různé formy veřejných podpor v řádech miliard Kč na evropské¹⁶ i národní úrovni.¹⁷ Na významu nabírají i platformy propojující jednotlivé vodíkové projekty.¹⁸ Na území České republiky již probíhají práce na několika významných projektech, např. od ORLEN Unipetrol (projekt Hydrogen Eagle), DEVINN (projekt H2Base) a BIOWAY (projekt Black Horse).

S ohledem na výše uvedenou komplexní problematiku je pro investory a developery vodí-

kových projektů takřka nezbytné angažovat zkušené právní a další poradce, zejména pro adekvátní strukturování a realizaci projektu v českém prostředí. Ve světle očekávaných budoucích změn právních předpisů je rovněž potřeba monitorovat legislativní vývoj, včasně reagovat a v případě potřeby se i preventivně zapojit do veřejných konzultací. ●

Mgr. Maroš Podstavek, Senior Associate
TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

TaylorWessing

Poznámky:

Tento článek navazuje na publikaci Hydrogen - Energy Source of the Future, kterou připravila mezinárodní advokátní kancelář Taylor Wessing. Více na www.taylorwessing.com/en/insights-and-events/insights/2020/06/wasserstoff---energetraeger-der-zukunft.

¹ Sdělení Evropské komise z 11. 12. 2019, sp. zn. COM(2019) 640 final.

² Sdělení Evropské komise z 8. 7. 2020, sp. zn. COM(2020) 301 final.

³ Usnesení Evropského parlamentu z 19. 5. 2021, sp. zn. P9_TA(2021)0241.

⁴ Na české úrovni dosud neexistuje zákonná klasifikace vodíku založená na emisní náročnosti výroby vodíku. Pro účely článku proto vycházíme s následujícími předpoklady: (i) zelený vodík je vyroben elektrolýzou vody, přičemž bude-li v procesu použita výlučně energie z obnovitelných zdrojů, považuje se vyprodukovaný vodík za bezemisní; (ii) černý/šedý vodík je vyroben z fosilních paliv, např. zemního plynu, přičemž v procesu výroby vodíku je vypouštěn do ovzduší CO₂; (iii) modrý vodík je vyroben z fosilních paliv, přičemž v procesu výroby vodíku je buď zachycen a ukládán CO₂, tzn. nedochází k vypuštění CO₂ do ovzduší, nebo je vodík vyroben např. elektrolýzou vody za použití emisně zatížené elektřiny.

⁵ Viz např. závěry ve Vodíkové strategii České republiky (jak je specifikována dále v textu).

⁶ § 2 odst. 2 písm. b) bod 9. zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁷ § 2 písm. b) zákona č. 311/2006 Sb., o pohonných hmotách a čerpacích stanicích pohon-

ných hmot a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

⁸ Čl. LXXII zákona č. 261/2007 Sb., o stabilizaci veřejných rozpočtů, ve znění pozdějších předpisů.

⁹ § 3 písm. f) zákona č. 16/1993 Sb., o dani silniční, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁰ Část první čl. I bod 133 a násl. zákona č. 382/2021 Sb., kterým se mění zákon č. 165/2012 Sb., o podporovaných zdrojích energie a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

¹¹ Zákon č. 172/2018 Sb., kterým se mění zákon č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

¹² § 20 odst. 2) písm. d) zákona č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší, ve znění pozdějších předpisů.

¹³ § 20a odst. 1 písm. o) zákona č. 13/1997 Sb., o pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁴ § 7b odst. 6 zákona č. 56/2001 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁵ Usnesení vlády České republiky z 26. července 2021, č. 696, o Vodíkové strategii České republiky.

¹⁶ Viz např. Clean Hydrogen Partnership či Important Projects of Common European Interest (IPCEI) zaměřené na oblast inovací a infrastruktury v zájmu zelené a digitalizované ekonomiky.

¹⁷ Viz např. programy Technologické agentury ČR zaměřené na modernizaci energetického či dopravního sektoru.

¹⁸ Viz např. European Clean Hydrogen Alliance, konference European Hydrogen Week apod.

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA
a partneři

LEV VE SVĚTĚ PRÁVA

Člen mezinárodního sdružení Alliance of Business Lawyers

Vítěz soutěže Právnická firma roku 2016 v kategorii:
Regionální právnická firma roku

Vítěz soutěže Právnická firma roku 2019 a 2020 v kategorii:
Logistika a dopravní služby

Praha

Sokolovská 5/49, 186 00 Praha 8

Tel.: 225 000 400

E-mail: recepcepha@hjf.cz

Hradec Králové

Malé náměstí 124, 500 03 Hradec Králové

Tel.: 495 534 081

E-mail: recepcehk@hjf.cz

HARTMANN
JELÍNEK
FRÁŇA
a partneři

Rozdělování zisku (a jiných vlastních zdrojů) v kapitálových společnostech

Rozdělování zisku a jiných vlastních zdrojů vede ke zmenšení hodnoty majetku obchodní korporace a má potenciál ohrozit její věřitele a jiné zainteresované strany (mj. zaměstnance, management, zákazníky a dodavatele), proto je striktně regulováno.

V tomto článku se zaměříme na rozdělování zisku (a jiných vlastních zdrojů) v s.r.o. a a.s. jako nejrozšířenějších formách obchodních společností, konkrétně na působnost valné hromady a statutárního orgánu, možnost revokace rozhodnutí valné hromady o rozdělení zisku, smysl zálohy na dividendu a testy prováděné statutárním orgánem, který nese odpovědnost za zákonnost celého procesu (včetně odpovědnosti za škodu).

Působnost valné hromady

O rozdělení zisku rozhoduje valná hromada (ne však sama – viz dále) a může s ním naložit různými způsoby. Zisk lze (i) ponechat ve společnosti jako nerozdělený zisk minulých let nebo k úhradě ztráty minulých let, event. ke zvýšení základního kapitálu, či (ii) rozdělit mezi společníky nebo akcionáře, event. jiné osoby.

S podílem v s.r.o. nebo a.s. je zpravidla spojen podíl na zisku úměrný výši vkladu. Právní úprava s.r.o. (§ 161 zákona o obchodních korporacích /„ZOK“/) i a.s. (§ 276 an. ZOK) však umožňuje pro jednotlivé druhy podílů či akcií ve společenské smlouvě (s.r.o.) nebo ve stanovách (a.s.) vyloučit podíl na zisku nebo jej stanovit nerovnoměrně, tj. bez přímé úměry k výši podílu či vkladu.

Musí ale valná hromada rozhodnout o výplatě zisku, pokud jej společnost vytváří? Odpověď na tuto otázku se v judikatuře soudů vyvíjela a dnes nelze než konstatovat, že ANO, musí.

Původně soudy polemizovaly, že o zneužití většiny se jedná jen v případě, že většinový společník po několika letech bez vážného důvodu brání rozdělování zisku ze ziskové společnosti (srov. např. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 22. 10. 2019, sp. zn. 14 Cmo 213/2019). Aktuální tvrdou linii nastavil v roce 2019 Nejvyšší soud, když judikoval: „Právo podílet se na zisku společnosti je jedním ze základních práv akcionáře; vytvoří-li akciová společnost zisk, může valná hromada rozhodnout o tom, že zisk nebude rozdělen mezi akcionáře, pouze z důležitých důvodů a při respektování zákazu zneužití většiny hlasů. Důležitým důvodem pro nerozdělení zisku mohou být mimo jiné i ujednání obsažená ve stanovách upravující nakládání se ziskem společnosti.“ (usnesení Nejvyššího soudu České republiky z 27. 3. 2019, sp. zn. 27 Cdo 3885/2017). Lze dodat, že tyto důležité důvody by měly být uvedeny v zápise z valné hromady a podloženy argumenty a že v případě a.s. je třeba příslušné odůvodnění uvést již v pozvánce na valnou hromadu.

V dalším textu si zodpovíme základní otázky, a to komu, do kdy a kolik je možné rozdělit.

Komu lze zisk vyplatit? Podíl na zisku vyplácený společníkům či akcionářům se nazývá dividendou a část určená členům orgánů pak tantiéma. Platí, že „Zisk a jiné vlastní zdroje lze rozdělit pouze mezi společníky či akcionáře, ledaže společenská smlouva či stanovy určí jinak“ (§ 34/1 ZOK). Výplata tantiém tedy musí být výslovně připuštěna ve společenské smlouvě či stanovách. K tomu ještě

doplňujeme, že v případě tantiém nestačí, že valná hromada určí souhrnnou částku k rozdělení mezi členy představenstva či dozorčí rady a zbytek ponechá na představenstvu či dozorčí radě, nýbrž musí určit buď částky pro jednotlivé osoby, nebo podrobná pravidla pro jejich určení (viz usnesení Nejvyššího soudu ze dne 20. 9. 2011, sp. zn. 29 Cdo 1159/2010).

Kolik lze rozdělit? Předně výše zisku a jiných vlastních zdrojů k rozdělení (viz dále) se určí na základě řádné či mimořádné účetní závěrky, kterou předtím schválila valná hromada (§ 34/1 ZOK). Konkrétní částka se pak určí podle § 34/2 ZOK: „Částka k rozdělení nesmí v kapitálové společnosti nebo družstvu překročit součet výsledku hospodaření posledního skončeného účetního období, výsledku hospodaření minulých let a ostatních fondů, které může kapitálová společnost nebo družstvo použít podle svého uvážení, snížený o příděly do rezervních a jiných fondů v souladu se zákonem a společenskou smlouvou. Rozhodnutí nejvyššího orgánu učiněné v rozporu s větou první nemá právní účinky. K rozdělení nelze použít fondy, jejichž vznik, změnu nebo zánik upravuje právní předpis nebo společenská smlouva způsobem, který jejich rozdělení nepřipouští.“ Rozdělit lze tedy nejen zisk z posledního účetního období, ale též nerozdělený zisk minulých let (po odečtení ztráty minulých let) a ostatní kapitálové fondy včetně emisního ážia, ledaže se vytváří účelově ze zákona (např. fond podle § 316 ZOK – tj. zvláštní rezervní fond na vlastní akcie při finanční asistenci). Základní kapitál však takto rozdělit nelze (k tomu viz dále pra-

vidlo o výši vlastního kapitálu po rozdělení zisku) a příplatky společníků v s.r.o. se vrací se souhlasem valné hromady přímo jednotlivým společníkům, kteří je poskytli (§ 166 ZOK).

Podíl na zisku a jiných vlastních zdrojích lze na základě řádné nebo mimořádné účetní závěrky rozdělit do „konce účetního období následujícího po účetním období, za něž byla účetní závěrka sestavena.“ (§ 34/1 ZOK). Toto zákonné pravidlo účinné od r. 2014 je přitom zásadním posunem od starší judikatury (nyní tedy překonané), která dovozovala, že zisk lze rozdělit jen ve lhůtě pro schválení účetní závěrky, tj. do 6 měsíců od rozvahového dne (srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 30. 9. 20209, sp. zn. 29 Cdo 4384/2007). Účetní období se přitom nemusí krýt s kalendářním rokem (§ 3 zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví), ale pro zjednodušení budeme v dalším textu předpokládat, že se shodují. Zisk a jiné vlastní zdroje lze tedy rozdělovat po schválení účetní závěrky až do 31. 12.

Opakované rozdělení zisku a záloha na dividendu

Co když valná hromada zisk vůbec, nebo z části nerozdělí, může o jeho rozdělení rozhodnout znovu? ANO, může. Obecné pravidlo pro revokace (tj. změny, zrušení či nahrazení) usnesení valné hromady zní: „Nic nebrání valné hromadě, která přijala v rámci své působnosti rozhodnutí, aby takové rozhodnutí následně zrušila – pokud v důsledku takového rozhodnutí dosud nenastaly nevratné účinky. (...) popřípadě pokud by zrušením takového usnesení došlo k podstatnému zásahu do práv třetích osob, nelze již takové usnesení zrušit.“ (usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27. 4. 2005, sp. zn. 29 Odo 540/2004). Dodáváme, že nevratnými účinky by byl v každém případě realizovaný zápis do obchodního rejstříku podle usnesení valné hromady, k čemuž u výplaty zisku nedochází. Pokud tedy uvažujeme jednoduchou situaci, že valná hromada či jediný společník (akcionář) ponechá svým rozhodnutím k 30. 6. zisk ve společnosti, ale v druhé půlce roku vznikne potřeba jej vyplatit, nic nebrání opakovaně, a to až do 31. 12., činit nová rozhodnutí o rozdělení zisku (či jiných vlastních zdrojů), což ostatně výslovně připouští i důvodová zpráva k velké novele ZOK účinné od 1. 1. 2021 (zákon č. 33/2020 Sb.).

K čemu je tedy potom záloha na podíl na zisku, kterou nově upravuje § 35 ZOK? Tato záloha umožňuje vyplácet částky společníkům (akcionářům) především v situaci, kdy

je potřeba čerpat z výsledku hospodaření běžného účetního období, tj. ještě před jeho skončením, a může být navýšena i o nerozdělený zisk minulých období. Zálohovat jiné vlastní zdroje však nelze. Podmínkou pro výplatu záloh je sestavení mezitímní účetní závěrky, kterou však nemusí schvalovat valná hromada (viz komentář k ZOK – Štenglová, I., Havel, B., Cileček, F., Kuhn, P., Šuk, P. Zákon o obchodních korporacích. Komentář. 3. vydání. Praha: C. H. Beck, 2020, s. 99–103). Zákon neurčuje orgán, do jehož působnosti spadá rozhodnutí o výplatě této zálohy, proto se jedná o tzv. zbytkovou působnost statutárního orgánu (tj. jednatel, představenstvo či správní rada), ledaže společenská smlouva nebo stanovy určí jiný orgán. Samozřejmě potom je, že valná hromada musí následně podle řádné účetní závěrky schválit vyplacení dividendy alespoň ve výši záloh, jinak se zálohy vrací (§ 35/2 ZOK).

Působnost a odpovědnost statutárního orgánu

Rozdělení podílů na zisku tedy schvaluje valná hromada, nicméně odpovědnost za jeho samotnou výplatu a zákonnost rozdělení má statutární orgán. Podle § 34/3 ZOK totiž platí, že „O vyplacení podílů na zisku a na jiných vlastních zdrojích rozhoduje statutární orgán. Je-li rozdělení v rozporu se zákonem, podíly na zisku nebo jiných vlastních zdrojích se nevyplácí. Má se za to, že ti členové statutárního orgánu, kteří s vyplacením v rozporu se zákonem souhlasili, nejednali s péčí řádného hospodáře.“ Ostatně rozhodnutí valné hromady či jediného společníka, které je v rozporu se zákonnými pravidly pro určení částky k rozdělení, „nemá právní účinky“ (§ 34/2 ZOK). Statutární orgán zde tedy nese riziko odpovědnosti za škodu. Rozhodnutí statutárního orgánu o rozdělení zisku by mělo být zaznamenáno v zápisu ze zasedání nebo v písemném rozhodnutí.

Kromě kontroly, že valná hromada či jediný společník (akcionář) nerozdělují jiné zdroje, než ty disponibilní (§ 34/2 ZOK), a že při schvalování usnesení nebyl porušen zákon či společenská smlouva (stanovy), musí statutární orgán navíc provádět tzv. test insolvence podle § 40/3 ZOK: „Obchodní korporace nesmí vyplatit podíl na zisku nebo jiných vlastních zdrojích, pokud by si tím přivodila úpadek podle jiného právního předpisu. To platí i pro výplatu zálohy na podíl na zisku.“ Toto pravidlo má zejména podchytit situaci, kdy se od konce předchozího účetního období (31. 12.) podstatně zhorší hospodář-

ská situace společnosti, což logicky nemůže řádná účetní závěrka zachytit, a dále problémy s likviditou (cash flow). O obojím má statutární orgán průběžné informace z manažerského účetnictví.

Úpadek (§ 3 zákona č. 182/2006 Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení /insolvenční zákon/) může mít formu platební neschopnosti nebo předlužení. K platební neschopnosti lze zjednodušeně říci, že společnost nesmí vyplatit podíl na zisku, pokud by jí následně chyběly finance pro úhradu dluhů vůči jiným (nejméně dvěma) věřitelům, a to 30 dní po splatnosti. Na druhou stranu společnost nutně nemusí mít na vyplacení podílů na zisku hotovost a může si na to i půjčit. Zde se však mj. uplatní druhý limit, a to předlužení. O předlužení jde tehdy, „má-li dlužník více věřitelů a souhrn jeho závazků převyšuje hodnotu jeho majetku“ (§ 3/4 insolvenčního zákona). Na předlužení ukazuje zejména záporný vlastní kapitál (určuje se jako rozdíl mezi aktivy a závazky), a pokud si na výplatu zisku společnost půjčuje, pak musí do svých závazků (v účetním slova smyslu) zahrnout i tento nový dluh.

Na to navazuje další obdobný limit podle § 40/1 ZOK - v případě s.r.o. ani a.s. nesmí klesnout výše vlastního kapitálu na základě rozdělení zisku a jiných vlastních zdrojů pod výši upsaného základního kapitálu, nadto zvýšeného o fondy, které nelze rozdělit (viz výše).

Závěrem

Schválení valnou hromadou je tedy podmínkou nutnou, nikoliv jedinou pro vyplacení podílů na zisku, a členům statutárnímu orgánu nelze než doporučit, aby při rozhodování o jeho výplatě postupovali nanejvýš obezřetně. Dodáváme, že se jedná o základní pravidla pro rozdělování zisku a že rozebírání všech doplňkových pravidel a nuancí by přesáhlo zamýšlený rozsah a cíl tohoto článku. ●

Mgr. Jan Šíroky, advokát

Advokátní kancelář Chrenek, Kotrba spol. s r.o.

Odpovědnost člena statutárního orgánu obchodní společnosti za nesplnění povinnosti podat insolvenční návrh bez zbytečného odkladu

Podat či nepodat? Dilema, které může potrápít a v minulosti jistě potrápilo mnoho osob působících ve statutárním orgánu obchodní společnosti v situaci, kdy se spravované společnosti přestane dařit do té míry, že skončí v úpadku. Z pohledu zákonodárce jednoznačná situace přitom nebývá v praxi jednoznačně řešena, a brzy odpovědná osoba často podléhá nátlakům akcionářů či smluvních partnerů a s obavou ze ztráty lákavé odměny za výkon funkce insolvenční návrh k soudu nepodá. Vzhledem k modernímu trendu dravých věřitelů ovšem takové opomenutí může přijít velmi drah.

Každý, kdo se dostane do nepříznivé finanční situace, by se měl alespoň z morálních důvodů pokusit tuto situaci aktivně řešit. Nikdo jistě nechce být pro svůj úpadek terčem sociální ostrakizace a nikdo jistě nestojí ani o šrám na dobré pověsti. Setrvání v úpadečném režimu nicméně přináší mnoho nebezpečí jak pro dlužníka, jehož úpadek je prohlubován, tak i pro třetí osoby, které s dlužníkem vstupují do smluvních vztahů. Zákonodárce proto v § 98 InsZ zakotvil pro vybranou skupinu dlužníků povinnost úpadek pod taktovkou insolvenčního správce řešit a vztahy s věřiteli vypořádat v insolvenčním řízení.

Jelikož ale samotná regulace k zabránění nedbalému jednání zpravidla nepostačuje, zákonodárce pojistil poškozené věřitele také zakotvením sankce v podobě odpovědnosti za škodu osob, které insolvenční návrh v rozporu se zákonem řádně a včas nepodají.

Kdy vzniká povinnost podat insolvenční návrh?

Výše citované ustanovení zakotvuje dvě základní podmínky pro posouzení vzniku povinnosti podat na obchodní společnost insolvenční návrh, a to úpadek obchodní společnosti a vědomost o něm.¹

Úpadek je základním institutem insolvenčního zákona, který zřejmě není zapotřebí blíže představovat. Připomeňme si jen, že úpadek se může vyskytnout ve dvou formách, a to jako platební neschopnost a předlužení. Platební neschopnost nastává, pokud má dlužník více věřitelů, peněžité závazky po dobu více než třicet dnů po splatnosti a tyto není schopen

věřitelům plnit. Předlužení nastává, pokud souhrn závazků převyší hodnotu majetku, a to při pluralitě věřitelů. Vědomost o úpadku je pak převážně subjektivním prvkem, který se bude i aktivním věřitelům špatně prokazovat. Jako výchozí bod úpadku bude v praxi zpravidla chápán okamžik, od kterého úpadek vyplývá z účetnictví dlužníka. Člen statutárního orgánu obchodní společnosti by ale vždy měl mít na paměti, že úpadek lze zjistit i jinými způsoby, např. dle dat splatnosti zjištěných pohledávek věřitelů.

S podáním insolvenčního návrhu tak není vhodné dlouho otálet. Každý den se počítá a pokud bude člen statutárního orgánu splnění povinnosti dlouho odkládat, brzy bude dlužníka v úpadku následovat. Příprava insolvenčního návrhu by měla začít bezodkladně poté, co se člen statutárního orgánu o úpadku spravované obchodní společnosti dozvěděl. Subjektivní povědomí o (hrozícím) úpadku je výhodou, jelikož dává určitý prostor pro jeho alternativní řešení. Jakmile ale budou navenek patrné i prokazatelné vnější ukazatele úpadku, není na co čekat a člen statutárního orgánu obchodní společnosti by měl insolvenční návrh podat „bez zbytečného odkladu“ poté, co se o úpadku dozvěděl či se při náležitě pečlivosti o úpadku dozvědět měl. Co to v praxi znamená?

Ustanovení je zapotřebí interpretovat ve světle jeho účelu, kterým je ochrana věřitelů (i budoucích) a zabránění prohlubování úpadku dlužníka. Časový úsek by tedy měl být co nejkratší a zahrnovat zejména čas na přípravu samotného insolvenčního návrhu a jeho příloh. Myslím si, že do časového úseku lze zahrnout také čas nezbytný pro svo-

lání valné hromady obchodní společnosti pro zajištění financování obchodní společnosti. Pokud by došlo k přítoku investic, věřitelé by jistě netratili a společnost by se vyhnula všem sociálním kulkám spojeným s úpadkem. To samozřejmě nebude vhodné v případě, ve kterém již je na společnost pravomocně zastavena exekuce či výkon rozhodnutí z důvodu, že cena závazků podniku převyší cenu majetku.

Odpovědnost členů statutárního orgánu za škodu

Osobní odpovědnost členů statutárního orgánu není v „novém“ právu až tak vzácným jevem a lze se k ní jistě dopracovat vícero způsoby. Odpovědnost za zmeškání včasného

GREATS advokáti, s. r. o.

Jsme advokátní kancelář s úzce profilovanými znalostmi a mnohaletými zkušenostmi. Klientům nabízíme silnou právní podporu v oblasti finančních služeb, zejména investičních fondů. O naše know-how se rádi podělíme a poskytneme Vám prostor pro osobní rozvoj a růst.

Plánujete se komplexně zaměřit na právo pro finanční business?

www.greats.cz

Advokátní koncipient/ka

Přijmeme advokátního koncipienta, příp. studenta vyššího ročníku, který hledá praxi se zaměřením na regulaci finančních služeb, korporátní právo, právo nemovitostí, IP/IT, veřejné zakázky.

Greats.

Právo pro byznys.

podání, či za nepodání insolvenčního návrhu je specificky upravena v § 99 odst. 1 InsZ, podle kterého „osoba, která v rozporu s ustanovením § 98 nepodala insolvenční návrh, odpovídá věřiteli za škodu nebo jinou újmu, kterou způsobí porušením této povinnosti.“ Osobou povinnou podat za obchodní společnost insolvenční návrh je dle § 98 odst. 2 InsZ zejména člen statutárního orgánu obchodní společnosti.

Odpovědnost za pozdní podání insolvenčního návrhu je obecnou občanskoprávní odpovědností za škodu (presumuje se zavinění).² Náhradu škody může aktivně legitimovaný věřitel žalovat kdykoli poté, co bude jeho přihlášená pohledávka zjištěna v insolvenčním řízení upadnuvší obchodní společnosti, zjistí-li alespoň přibližnou výši škody. Zavinění odpovědné osoby se presumuje, a pokud bude z veřejných zdrojů patrné, že insolvenční návrh měl být podán dříve, lze takovou žalobu očekávat. Věřitel je totiž v žalobě povinen tvrdit a prokázat pouze to, že obchodní společnost je v úpadku, že nebyl včas podán dlužnický insolvenční návrh a že věřiteli vznikla škoda.³

Výše škody je ve smyslu § 99 odst. 2 InsZ relativně paušální, jelikož „spočívá v rozdílu mezi v insolvenčním řízení zjištěnou výší pohledávky přihlášené věřitelem k uspokojení a částkou, kterou věřitel v insolvenčním řízení na uspokojení této pohledávky obdržel.“ Takové řešení se jeví jako poměrně nešťastné, jelikož v základu nijak nezohledňuje skutečnou škodu způsobenou v příčinné souvislosti odpovědnou osobou.⁴ Věřitel bude zpravidla rovnou uplatňovat celou výši této škody.

Insolvenční zákon nicméně dává členům statutárních orgánů prostor pro liberaci, a to buď pro absenci vlivu (včasného) nesplnění povinnosti na výši škody, a pro vnější objektivní skutečnosti. Výše škody stanovená § 99 odst. 2 InsZ tak může být zcela či i částečně redukována v jejich prospěch. Vzhledem k tomu, že se příčinná souvislost k výši škody presumuje, je právě člen statutárního orgánu tím, kdo musí prostor pro aplikaci liberačních důvodů nejen tvrdit, ale i prokazovat. Škoda ve smyslu ustanovení § 99 odst. 2 InsZ tak bude představovat pouze startovní horní hranici, která bude insolvenčním soudem potenciálně redukována.

V praxi proto mohou nastat dvě situace:

- úpadek obchodní společnosti nastal před uzavřením smlouvy s žalobcem, tedy za situace, kdy člen statutárního orgánu

místo splnění povinnosti podat insolvenční návrh na spravovanou obchodní společnost uzavřel novou smlouvu s žalobcem.

- úpadek nastal po uzavření smlouvy s žalobcem, tedy v době, kdy se během uzavření smlouvy s žalobcem obchodní společnost ještě nenacházela v úpadku, ale posléze se do úpadku dostala a člen statutárního orgánu přesto insolvenční návrh nepodal.

V prvním případě lze předpokládat, že kdyby člen statutárního orgánu splnil povinnost podat insolvenční návrh řádně a včas, žalobce by mohl zjistit úpadek dlužníka z insolvenčního rejstříku a smlouvu by s dlužníkem neuzavřel. V této situaci nebude škoda podle § 99 odst. 2 InsZ redukována.

Ve druhém případě nelze vyloučit, že by žalobce s dlužníkem smlouvu uzavřel tak či tak, protože by v době uzavření smlouvy nebyl důvod úpadek dlužníka předpokládat. Pokud by ale člen statutárního orgánu splnil svoji povinnost řádně a včas, dlužník by nepřevzal nové závazky a stávající závazky by v insolvenčním řízení byly sníženy o část přirostlých úroků. Ve finále by byl žalobce v insolvenčním řízení dlužníka uspokojen více. V této situaci lze očekávat, že člen statutárního orgánu uplatní liberační důvod a prokáže, že porušení povinnosti nemělo vliv na vznik škody (alespoň ne v plné výši). Výsledná výše přiznané škody bude v závislosti na síle tvrzení a předložených důkazů a s přihlédnutím k výši zjištěných pópádkových pohledávek, přirostlých úroků a dalších skutečností redukována.

Jak jsem uvedl výše, ochranu § 99 odst. 1 InsZ může využít pouze přihlášený věřitel. Ačkoli mám pochopení pro absenci ochrany pro pasivní nepřihlášené věřitele, v praxi se stává, že věřitel po pečlivé analýze a s přihlédnutím k hodnotě majetkové podstaty dlužníka zjistí, že se mu příprava, přihlášení pohledávky a sledování řízení vzhledem k potřebným nákladům zkrátka nevyplatí. Tito věřitelé jsou přitom pozdním (ne)podáním insolvenčního návrhu poškozeni ve stejné míře, a v podání žaloby jim brání pouze dikce předmětného ustanovení. Pokud je důvodem vědomost o výši zjištěné pohledávky a uspokojení v insolvenčním řízení, je třeba konstatovat, že tyto lze i pro nepřihlášené věřitele soudem zjistit a vypočítat. De lege ferenda by bylo vhodné zvážit řešení, které nebude nutit tyto věřitele přihlašovat pohledávky jen pro získání výhod ve smyslu § 99 odst. 1 InsZ.

Závěr

Jelikož velká část zjištěných úpadků obchodních společností končí ve finále zrušením prohlášeného konkursu pro nedostatek majetku, nabízí institut odpovědnosti členů statutárních orgánů poměrně atraktivní prostředek, pomocí kterého může být pohledávka věřitele uspokojena mimo insolvenční řízení. Vzhledem k předpokladu zavinění se náklady věřitelů na kalkulaci způsobené škody značně snížily a členům statutárního orgánu lze proto doporučit, aby povinnost podat insolvenční návrh po pečlivém uvážení včas plnili. V opačném případě hrozí, že budou spravovanou společnost s úpadkem velmi rychle následovat. Věřitelům lze naopak vřele doporučit zkoumat před odškrtnutím vysoké pohledávky za dlužníkem pro praktickou nedobytnost také okolnosti spojené s úpadkem dlužníka a s podáním dlužnického insolvenčního návrhu a zvážit cestu náhrady škody podle § 99 odst. 1 InsZ. ●

Martin Navrátil
GLATZOVA & Co., s.r.o.

GLATZOVA & Co.
PRAHA · BRATISLAVA

Poznámky:

- ¹ Povinnost dále platí i ve specifické situaci, kdy dojde k zastavení exekuce či výkonu rozhodnutí na majetek dlužníka, protože cena majetku „podniku“ nadále nepřevyšuje výši závazků.
- ² Srov. Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. června 2016, sp. zn. 29 Cdo 1212/2016.
- ³ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 29. června 2016, sp. zn. 29 Cdo 1212/2016.
- ⁴ Podobně i JIRMÁSEK, Tomáš. § 99 [Odpovědnost za škodu způsobenou porušením povinnosti podat insolvenční návrh]. In: SPRINZ, Petr, JIRMÁSEK, Tomáš, ŘEHÁČEK, Oldřich, VRBA, Milan, ZOUBEK, Hynek a kol. Insolvenční zákon. 1. vydání (1. aktualizace). Praha: Nakladatelství C. H. Beck, 2020, marg. č. 27 „Jedná se o zvláštní způsob určení výše náhrady škody, neboť řečená konstrukce nepočítá skutečnou výši škody.“

Česká advokátní kancelář s více než 25ti letou tradicí.
Flexibilní právní služby kdekoliv na světě.
Profesionální přístup. To je HSP & Partners.

Osobní přístup

Ke každému jednotlivému případu přistupujeme individuálně a s náležitou péčí. Naši klienti jsou pro nás vždy na prvním místě.

Společně k úspěchům

Naše advokátní kancelář působí ve specializovaných týmech disponujících nezbytnými odbornými znalostmi v daném oboru práva.
Víme, že víc hlav, víc ví.

Důraz na efektivitu

Při nalézání optimálního právního řešení klademe důraz na maximální efektivitu. Nemrháme prostředky našich klientů. Jsme si vědomi hodnoty jejich času.

Kdekoliv, kdykoliv

Díky čtyřem pobočkám je naše advokátní kancelář schopna přizpůsobit se potřebám našich klientů na celém území České a Slovenské republiky.
24 hodin denně, 7 dní v týdnu, 365 dní v roce.

Sídlo – Praha

Vodičkova 710/31,
Nové Město, 110 00 Praha 1
ak@akhsp.cz
+420 734 363 336

Pobočka – Přerov

Čechova 1184/2, Přerov

Pobočka – Ostrava

Vítkovická 3083/1, Ostrava

Pobočka – Čadca

Májová 1319, Čadca – Slovensko

Advokátní kancelář HSP & Partners

je členem mezinárodní asociace
advokátních kanceláří LIBRALEX E.E.I.G.

 LIBRALEX E.E.I.G

Milostivé léto

O původní myšlence milostivého léta se dozvídáme především ze Starého zákona, kde bylo využíváno pro ochranu fungování Izraelského společenství jako celku. V dnešní době se ve veřejném prostoru začal objevovat hlad po podobném institutu, tedy po něčem, co by osvobodilo lidi a s nimi celou společnost od okovů dluhů.

Bůh Izraelitům dává toto přikázání: „Padesátý rok pak posvěťte a vyhlaste v zemi svobodu všem jejím obyvatelům. To bude vaše léto milosti: vrátíte se každý ke svému vlastnictví, každý se vrátíte ke své rodině. (Lev 25:10)“ Toto nařízení v následujících verších rozvíjí a zakončuje vysvětlením, proč tak mají činit: „Plňte má pravidla a mé zákony zachovávejte a plňte; tehdy budete v té zemi bydlet v bezpečí.“ (Lev 25:18)

Stejně tak v dnešní době je potřeba řešit situaci dlužníků už jenom proto, aby společnost, ve které žijeme, mohla být zdravá a bezpečná. Jako ilustraci této myšlenky lze uvést slova Barbory Halířové, dluhové poradkyně společnosti Člověk v tísní, která říká, že dle výzkumů zadlužený člověk žije ve větším psychickém stresu, ten ho vede k většímu vnitřnímu naštvaní a zlobě, a to může mít nemalý vliv na jeho volební chování a to tak, že volí extrémní politické strany.¹ Nemluvě o tom, že zadluženost obyvatelstva může být pro společnost jako celek neuvěřitelně drahá. Právnička Pavla Aschermannová z Rubikon centra, z. ú. říká: „Lidé s mnohačetnými exekucemi, kteří nesplňují současné podmínky oddlužení či do oddlužení nejdou z důvodu příliš nízké nezabavitelné částky, vypadávají ze systému. Odcházejí z legální práce, pobírají sociální dávky a rezignují na jakékoli splácení svých dluhů.“²

Zbavit všechny všech dluhů je samozřejmě utopie a plošné odpuštění dluhů by nebylo férové vůči věřitelům a bylo by nemilosrdným zásahem do fungování ekonomiky země. Milostivé léto v pojetí aktuální novely exekučního řádu proto hovoří pouze o promínutí dluhů vzniklých veřejnoprávním subjektům, a to pouze co do rozsahu příslušenství.

Zákon č. 286/2021 Sb., kterým se mimo jiné mění exekuční řád, Část druhá, čl. IV, bod 25 uvádí taxativní výčet veřejnoprávních institucí, u kterých je možné institut milostivého léta uplatnit. Do tohoto výčtu spadají například instituce jako jsou zdravotní pojišťovny, nemocnice, dopravní podniky, ČEZ, technické služby obcí a měst, stát a obce, veřejné vysoké školy apod. Zákon dále stano-

ví, že „exekutor i bez souhlasu oprávněného a bez návrhu exekuci zastaví, pokud:

- 1) uhradí povinný do tří měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nezaplacenou nebo jinak nezaniklou jistinu vymáhanou v exekučním řízení a na nákladech exekuce částku 750 Kč zvýšenou o daň z přidané hodnoty, je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, nebo
- 2) byla ke dni nabytí účinnosti tohoto zákona v exekučním řízení vymožená nejméně celá vymáhaná jistina a 750 Kč zvýšených o daň z přidané hodnoty, je-li exekutor plátcem daně z přidané hodnoty, a takto vymožené plnění není dotčeno právy třetích osob.“

V praxi to znamená, že dlužník, který má dluhy u těchto veřejnoprávních subjektů a jeho dluh je vymáhán soudním exekutorem může od 28. 10. 2021 do 28. 1. 2022 využít institutu milostivého léta a to tak, že zaplatí jistinu a náklady na zastavení exekuce ve výši 750 Kč + DPH, tedy 908 Kč. Při platbě by měl dlužník výslovně uvést, že chce využít institut milostivého léta a vyzývá exekutora, aby postupoval dle uvedeného zákona. Zároveň je třeba dodat, že platby exekutorovi zaslané před tímto datem budou nejspíše použity na úhradu příslušenství, nikoli jistiny.³

Ředitel exekutorské komory Jan Mlynářčík se však k uvedené novele staví skepticky. Například uvádí, že milostivé léto je protiústavní, neboť je mohou využít pouze někteří dlužníci a je proto diskriminační. Pro ilustraci uvádí rozdíl mezi dlužníkem, který si vybral jako dodavatele energií ČEZ a dlužníkem, který si vybral jako dodavatele energií E.ON. Oba tyto lidé budou mít dluh za elektřinu, nicméně ten, kdo si vybral ČEZ, dostane možnost zbavit se svého dluhu za pomoci milostivého léta a ten, kdo si vybral E.ON, bude muset zaplatit vše.

Jan Mlynářčík dále upozorňuje na problematický dopad milostivého léta v podobě zániku nároku soudního exekutora a věřitele na náklady při zastavení exekuce pro bezvýslednost. A v neposlední řadě poukazuje na ekonomické dopady pro státní rozpočet, který je v současné době více než napjatý.⁴

Je zřejmé, že na otázku řešení dluhů je potřeba hledět z mezioborové perspektivy, neboť i když se nás nemusí týkat osobně, její dopady na místo a společnost, ve které žijeme, jsou širší než jen ekonomické. Paralela se starozákonním milostivým létem je rozhodně nezanedbatelná. Milostivé léto letošního podzimu může znamenat nový začátek pro mnoho lidí a může být ozdravným působením pro naši společnost. Je však otázka, zda aktuální koncept nezanedbal nemalou část celé problematiky a zda toto zanedbání ještě více nezakalí společenský vzduch. ●

**Bc. Julie Gryčiková, Právni asistentka
Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.**

LANGMEIER & CO
advokátní a insolvenční kancelář

Poznámky:

- ¹ Otázky pro Člověka | Lukáš Hejlík a Barbara Halířová o exekucích. In: Youtube [online]. 28.09.2021 [cit.2021-09-28]. Dostupné na <https://www.youtube.com/watch?v=1FevJnc0bSk>. Kanál uživatele Člověk v tísní.
- ² CHARITA ČESKÁ REPUBLIKA. Nevymahatelné exekuce dusí českou společnost i ekonomiku [online]. In: 4. 3. 2020 [cit. 2021-9-28]. Dostupné na <https://www.charita.cz/kdo-jsme/pro-media/tiskove-zpravy/nevymahatelne-exekuce-dusi-ceskou-spolocnost-i-ekonomiku/>.
- ³ ČLOVĚK V TÍSNÍ. Milostivé léto. Twitter. com [online]. 23. 9. 2021 [cit. 2021-9-28]. Dostupné na <https://twitter.com/Banker1200/status/1440946683349770243/photo/1>.
- ⁴ ŠRÁMEK, Dušan. JAN MLYNÁRČÍK: MISKY VAH SE VYCHÝLILY V NEPROSPĚCH VĚŘITELŮ. Ekonomický magazín [online]. 21. 9. 2021 [cit. 2021-9-28]. Dostupné na https://e-news.cz/2021/09/jan-mlynarcik-misky-vah-se-vychylily-v-neprospch-verejritelu/?utm_source=www.seznam.cz&utm_medium=sekce-z-internetu.

Royal Comfort

**Těšíme se na vás v roce 2022
a zkrátili jsme pro vás termín dodání
na 4-6 týdnů!**

Showroom Praha

Vinohradská 37/13, 120 00 Praha 2

Showroom Brno

Heršpická 1013/11d, 639 00 Brno

Showroom Karlovy Vary

Moskevská 1796/64, 360 01 Karlovy Vary

www.royalcomfort.cz

Daňový řád

Ustanovení § 160 odst. 6 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, nelze vykládat tak, že po zápisu zástavního práva do veřejného registru běží nepřetržitá lhůta pro placení daně v délce 30 let; odst. 6 citovaného ustanovení je lex specialis k odst. 5, nikoli však k odst. 1 citovaného ustanovení.

Právo správce daně vybrat daňový nedoplatek, který je zajištěn zástavním právem, zaniká za 30 let od data, kdy bylo zapsáno. Tato doba správci daně svědčí pouze tehdy, pokud v rámci šestileté prekluzivní lhůty pro placení daně dle § 160 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, učinil relevantní úkon předvídaný v § 160 odst. 3 citovaného zákona.

Opatření obecné povahy

Opatření obecné povahy, jímž se mění dříve vydané mimořádné opatření podle zákona č. 94/2021 Sb., o mimořádných opatřeních při epidemii onemocnění COVID-19, je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, pokud z jeho odůvodnění, podkladů pro jeho vydání, případně z vyjádření odpůrce u soudu není zřejmé, jak správní orgán, který opatření vydal, vyhodnotil dříve vydané opatření (§ 3 odst. 7 citovaného zákona). Z tohoto vyhodnocení musí být zřejmé i to, jak se dosavadní uplatňování dříve vydaného opatření osvědčilo při zvládání epidemie onemocnění COVID-19.

Záznam bodů v registru řidičů

V řízení o námitkách proti záznamu bodů v registru řidičů podle § 123f zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, může správní orgán vyhodnotit paušální, typizované námitky, uplatňované šablonovitě ve všech případech bez ohledu na konkrétní skutkové okolnosti, jako a priori nevěrohodné a není povinen si v takové situaci vyžadovat originály pokutových bloků.

Právo na soudní ochranu

Odkáže-li soud vedlejšího účastníka s nárokem na náhradu nemajetkové újmy na řízení ve věcech občanskoprávních, aniž by současně zrušil výrok nalézacího soudu o přiznání téhož nároku v uplatněné výši a řádně vyčísleného, neposkytne tak stěžovateli (vedlejšímu účastníkovi) v rozporu s čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod náležitou soudní ochranu jeho vlastnického práva podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, ponechal-li v platnosti exekuční titul, jehož správnost zároveň implicitně zpochybnil.

Účast na soudní rehabilitaci ve vztahu k období do 25. 2. 1948

Zákon o soudní rehabilitaci č. 119/1990 Sb. je založen na silném hodnotovém soudu o protiprávnosti komunistického režimu. Činy

jednotlivců, jimiž byly uplatňovány svobody a práva s garancemi v mezinárodních dokumentech a nezřídka i v ústavní rovině, se staly předmětem nespravedlivého trestního stíhání, odsouzení a výkonu trestu (§ 1 odst. 2 zákona). Rozhodné skutečnosti, vedoucí k soudní rehabilitaci, jsou konkretizovány výčtem příslušných ustanovení a co do vzniku limitovány datem nástupu komunistického režimu dne 25. 2. 1948. Do zákona zařazený § 33 odst. 2 umožnil vyslovit účast na soudní rehabilitaci osobám zbaveným osobní svobody nebo majetku v souvislosti s vypočtenými trestnými činy, nezaložil však – z hlediska rehabilitačních důvodů – aplikační možnost vykročit z časového rámce zákona o soudní rehabilitaci, ani z mezí jím deklarovaného účelu. Pro období od osvobození Československa do 25. 2. 1948 nelze pro dané účely odhlédnout od maximy vyslovené již nálezem ze dne 8. 3. 1995 sp. zn. Pl. ÚS 14/94 (N 14/3 SbNU 73; 55/1995 Sb.), podle níž „řád minulosti nemůže být postaven před soud řádu přítomnosti“. Zpětný přezkum bezprostředně poválečných právních aktů orgánů veřejné moci, vedoucích ke zbavení osobní svobody i k majetkovým sankcím, by znamenal přehodnocení období, v němž ještě zůstaly zachovány některé podstatné atributy demokratického státu.

Bez důvodné obhajoby

Bez důvodné obhajoby je založeno na objektivním principu a povinnost k jeho vydání

není zásadně svázána se stavem, zda ten kdo bezdůvodného obohacení na úkor jiného získal, byl v dobré či zlé víře. Dobrá víra bezdůvodně obohaceného může mít omezený význam při určení rozsahu povinnosti k plnění; nemá však vliv na vznik nespravedlivého materiálního prospěchu. Bylo-li ovšem neoprávněně umožněno užívání nebo požívání věci jiné osobě, má dobrá nebo zlá víra skrze aplikaci ustanovení § 2994 o. z. vliv i na postup uplatňování práva na vydání bezdůvodného obohacení. I v poměrech právní úpravy účinné od 1. 1. 2014 je vlastník nebo spoluvlastník věci oprávněn požadovat vydání bezdůvodného obohacení po osobě, která neoprávněně dala věc jinému k užívání nebo požívání. Neoprávněný „disponent“ tak i nadále – stejně jako podle právního stavu účinného do 31. 12. 2013 – odpovídá za vznik bezdůvodného obohacení vlastníku či spoluvlastníku věci, neboť bez řádného právního podkladu disponoval cizí majetkovou hodnotou a třetí osobě umožnil její užívání. Nebyl-li ovšem uživatel v dobré víře, že osoba, která mu věc přenechala k užívání, měla takové oprávnění (např. byla k tomu vlastníkem či spoluvlastníkem věci zmocněna), má vlastník nebo spoluvlastník věci právo domáhat se peněžité náhrady i na uživateli majetku; v rozsahu náhrady bezdůvodného obohacení neoprávněným poskytovatelem není vlastník nebo spoluvlastník majetku oprávněn dovolávat se peněžité náhrady i po uživateli věci, a naopak (uplatní se princip *ne bis in idem*). Není přitom rozhodné, zda právní jednání, na jehož základě došlo k přenechání věci k užívání, je platné či nikoliv. Dobrá víra uživatele, jež je zákonem chráněna (a opak musí prokazovat vlastník věci) tak vede k závěru, že vlastník nebo spoluvlastník věci nemá přímé právo domáhat se vydání bezdůvodného obohacení po poctivém uživateli majetku. Ustanovení § 2994 o. z. tudíž, v souladu s vůlí zákonodárce obsažené v důvodové zprávě, rozšiřuje ochranu vlastníka věci, s níž bylo neoprávněně disponováno, proti jejímu uživateli, který při nedostatku dobré víry rovněž (vedle neoprávněného disponenta) odpovídá za vzniklé bezdůvodného obohacení.

Náležitý dohled

Požadavek náležitého dohledu nelze chápat jako neustálý dohled v podstatě zabraňující možnosti dohlíženého samostatně jednat.

Insolvenční řízení

Tam, kde jako exekuční titul slouží pravomocné a vykonatelné rozhodnutí příslušného

orgánu, obecně platí, že okolnost, že exekuční soud nesmí přezkoumávat věcnou správnost soudního rozhodnutí, které je předmětem nuceného výkonu, nevyplyvá pouze z potřeby dělby práce mezi orgány činnými v nalézacím řízení, a orgány, činnými v řízení vykonávacím, ale je především důsledkem uplatnění principu právní moci rozhodnutí příslušného orgánu. V důsledku uplatnění základního procesněprávního institutu právní moci se pravomocné a vykonatelné rozhodnutí příslušného orgánu stává nenapadnutelným v řádném opravném řízení, nezměnitelným v jakémkoliv jiném řízení a především závazným pro soud (jiný příslušný orgán) a procesní strany. Proto při respektování všech zákonných podmínek a předpokladů zahájení a průběhu vykonávacího řízení je vyloučeno, aby postup exekučního soudu a konečné vynucení povinnosti dlužníka byly protiprávní, jestliže pravomocné rozhodnutí příslušného orgánu, tvořící exekuční titul, není správné. Zákon nemůže ukládat soudu (jinému příslušnému orgánu), aby jeho rozhodnutí v každém konkrétním případě plně odpovídalo skutečným hmotněprávním poměrům. Může pouze podrobnými procesněprávními předpisy upravit postup soudu (jiného příslušného orgánu) a stran, tedy algoritmus jejich jednotlivých, na sebe navazujících „kroků“ tak, aby vytvořil poměrně spolehlivý systém řízení, zabezpečující v drtivé většině případů věcnou správnost vydaného pravomocného soudního rozhodnutí (rozhodnutí jiného příslušného orgánu). Obecně se uznává, že výkon rozhodnutí nelze z hlediska činnosti soudu (jiného příslušného orgánu) vázat na věcnou správnost vykonávaného pravomocného rozhodnutí.

V procesu přezkoumání přihlášených pohledávek a uplatnění popření některou z osob nadaných popěrným právem má své místo (i tam, kde pohledávku popírá dlužník) též argumentace založená na tom, že „rozhodnutí příslušného orgánu“ je postiženo tak závažnými vadami, že je lze mít za „nicotné“. Vyjde-li taková skutečnost najevo v průběhu incidenčního sporu o určení pravosti nebo výše pohledávky takovým „rozhodnutím“ přiznané, pak se neuplatní ani omezení popěrných úkonů kladená insolvenčním zákonem ve vztahu k vykonatelným pohledávkám přiznaným „pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu“ (právě proto, že takové rozhodnutí zde vlastně není). Tam, kde je takové rozhodnutí postiženo (byť závažnými) vadami (např. tzv. zmatečnostními vadami), které ale nezpůsobují nicotnost rozhodnutí, však takové omezení nadále platí. Z díkce § 410

odst. 6 insolvenčního zákona pak plyne i to omezení, že se důvod popření pravosti nebo výše vykonatelné pohledávky přiznané pravomocným rozhodnutím příslušného orgánu nepojí se všemi skutečnostmi odůvodňujícími zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce, nýbrž jen s těmi, které jsou důvodem pro zastavení výkonu rozhodnutí nebo exekuce „proto, že pohledávka zanikla nebo je promlčená“. Možnost aplikovat ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce (a tedy i ustálenou judikaturu obecných soudů nebo Ústavního soudu k těmto ustanovením ustanovenou) v širším rozsahu, vylučuje ustanovení § 7 část věty za středníkem insolvenčního zákona, jež dovoluje pro insolvenční řízení a pro incidenční spory být jen přiměřenou aplikaci ustanovení týkající se výkonu rozhodnutí nebo exekuce jen tehdy, jestliže na ně insolvenční zákon odkazuje.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Nabývání vlastních akcií

„Souhlas“ k nabývání vlastních akcií – ať již společností samotnou, či prostřednictvím třetí osoby nebo na účet osoby společností ovládané (§ 320 z. o. k.) – je v intencích § 301 odst. 1 písm. a) z. o. k. zapotřebí udělit předtím, než k nabývání vlastních akcií dojde. Následky porušení povinnosti předchozího rozhodnutí valné hromady jsou upraveny v § 308 z. o. k. (chybějící rozhodnutí valné hromady, která by se usnesla na nabývání vlastních akcií [§ 301 odst. 1 písm. a) z. o. k.], zásadně – jednal-li převodce akcií v dobré víře – nezpůsobuje neplatnost právního jednání, na základě kterého k nabývání vlastních akcií bez „souhlasu“ valné hromady dochází (§ 308 odst. 1 z. o. k.)). Zvýšená ochrana právního postavení osob, které na společnost převedly její akcie v dobré víře, je vyvážena dodatečnými povinnostmi, které jsou uloženy společnosti. Nabude-li tato vlastní akcie bez „souhlasu“ valné hromady, je povinností společnosti tyto akcie zcizit do 1 roku ode dne jejich nabytí, případně takové akcie zrušit a snížit základní kapitál (§ 308 odst. 2 z. o. k., který je transpozicí čl. 62 směrnice č. 2017/1132). Přitom platí, že nesplní-li společnost tyto své povinnosti, může ji soud i bez návrhu zrušit a nařídit její likvidaci (§ 308 odst. 3 z. o. k.). Ustanovení § 301

odst. 1 písm. a) z. o. k. je nezbytné vykládat tak, že rozhodnutí valné hromady, které statutární orgán akciové společnosti (resp. jeho členy) opravňuje k realizaci nabývání vlastních akcií, nelze přijmout (dodatečně) poté, kdy k nabývání vlastních akcií došlo.

Autorské právo

Osobou pasivně věcně legitimovanou ve sporu o odstranění následků zásahu do autorského práva je zásadně původce takového zásahu, tj. rušitel autorského práva. Za rušitele autorského práva je nutné považovat osobu, která svým jednáním na vlastní odpovědnost naplní znaky skutkové podstaty reprobvaného jednání podle autorského zákona. Zpravidla jde o osobu neoprávněného uživatele díla, tj. osobu, která dílo sama užila, anebo se tak stalo prostřednictvím někoho jiného, jehož jednání se této osobě deliktne přičítá. Jde-li o ochranu osobnostních práv autorských, je rušitelem osoba, která, ač jí může svědčit právo dílo užít, poruší některé z práv uvedených v § 11 odst. 1 až 3 autorského zákona. Tak tomu bude například tehdy, užívá-li sice dílo na základě smluvní či zákonné licence, avšak konkrétním jednáním (zejména úpravou či jinou změnou díla) zasáhne do autorova práva na nedotknutelnost díla, popř. takovým jednáním sníží hodnotu díla.

Lhůty

Je-li den právní moci usnesení insolvenčního soudu současně i dnem dokládajícím jeho doručení zveřejněním v insolvenčním rejstříku i při zvláštním způsobu doručení této písemnosti (§ 74 odst. 2 insolvenčního zákona) a není-li potud mezi okamžikem, kdy obě právní skutečnosti nastanou, z hlediska počítání času žádný rozdíl, pak pravidlo, podle kterého se lhůta k podání opravného prostředku nebo k učinění jiného procesního úkonu (např. k podání žaloby) počítá ode dne právní moci takového usnesení, je nutno vyložit prostřednictvím ustanovení § 74 odst. 2 insolvenčního zákona tak, že tato lhůta běží osobě, které má být usnesení doručeno i zvláštním způsobem, v případě, že takové doručení má následovat až po doručení vyhláškou, ode dne doručení usnesení zvláštním způsobem.

Náhrada škody

Řádně vyhlášená stávka zaměstnanců týkající se okolností ve sféře provozovatele letecké dopravy nepředstavuje „mimořádnou okolnost“, neboť se na ni má letecký dopravce

možnost dopředu připravit. Taková stávka představuje skutečnost nacházející se v jeho sféře a skutečnost, která je vlastní jeho běžné činnosti.

Nemajetková újma

Pro stanovení náhrady za nemajetkovou újmu způsobenou pacientovi jeho nezákonným převzetím do zařízení poskytujícího zdravotní péči je nejpříjemnější využít jako základní východisko (tzv. „odrazový můstek“ – viz nálezy Ústavního soudu ze dne 31. 3. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2578/19, a ze dne 21. 4. 2020, sp. zn. IV. ÚS 2706/19) jednorázovou částku odpovídající dvojnásobku uvedeného statistického ukazatele za rok předcházející roku, v němž újma nastala.

Náhrada škody

Způsobí-li protiprávní jednání více škůdců ve svém souhrnu vznik újmy, byť jednání jednotlivých škůdců by ke vzniku újmy nevedlo, je dána příčinná souvislost mezi jednáním každého z nich a vznikem újmy i jejich solidární odpovědnost podle § 2915 odst. 1 věty první o. z.

Odstoupení od smlouvy

Při splnění podmínek vymezených v ustanovení § 351 odst. 2 obch. zák. vzniká právo na majetkové vypořádání (na vrácení poskytnutého plnění nebo jeho peněžitě náhrady) vždy, bez ohledu na další právní osud plnění. Skutečnost, že se v době před odstoupením od smlouvy stala vlastníkem poskytnutého plnění třetí osoba, nemá vliv na vznik a existenci nároku dle § 351 odst. 2 obch. zák., nýbrž pouze na způsob jeho vypořádání. Brání-li právo třetí osoby vrácení poskytnutého plnění a není-li proto z tohoto důvodu jeho vrácení možné, má oprávněná osoba právo na peněžitou náhradu.

Odstupné

Je-li prokázáno, že ke dni uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru zaměstnanec objektivně nemohl z důvodu pozbytí zdravotní způsobilosti v důsledku pracovního úrazu vykonávat práci sjednanou jakožto druh práce v pracovní smlouvě, zaměstnavatel měl takové informace, z nichž je nutno dovodit jeho pochybnost o zdravotním stavu zaměstnance (zdravotní způsobilosti zaměstnance k výkonu sjednané práce), zaměstnavatel objektivně nemohl, popřípadě nechtěl (nebyl ochoten) zaměstnance přeradit na

jinou práci v rámci sjednaného druhu práce v pracovní smlouvě [§ 41 odst. 1 písm. b) zák. práce] a zaměstnavatel ke dni dohody o rozvázání pracovního poměru neměl objektivně jiný důvod k rozvázání pracovního poměru (výpovědi, okamžitým zrušením), vzniká zaměstnanci nárok na odstupné podle ustanovení § 67 odst. 2 zák. práce bez ohledu na to, co v době uzavření dohody účastníci o této skutečnosti věděli, či zda o ní vůbec věděli, a jaká byla motivace (pohnutka) k uzavření dohody o rozvázání pracovního poměru.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Pravomoc soudu

Jestliže soud v řízení podle části páté o. s. ř. dospěje k závěru o nicotnosti rozhodnutí správního orgánu z důvodu nedostatku pravomoci správního orgánu věc rozhodnout, má podat návrh na zahájení řízení o kompetenčním sporu zvláštnímu senátu, neboť v tomto zvláštním případě nicotnosti rozhodnutí správního orgánu nenáleží vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí správnímu soudu, nýbrž právě zvláštnímu senátu. Podle závěrů dosavadní rozhodovací praxe zvláštního senátu je možné, aby na každé straně kompetenčního sporu stálo i více instancně uspořádaných orgánů veřejné moci, ovšem všechny orgány na jedné straně kompetenčního konfliktu musí sdílet shodný názor na otázku pravomoci k rozhodování v konkrétní věci. S ohledem na toto východisko judikatura zvláštního senátu požaduje, aby soud rozhodující o opravném prostředku nepodával sám návrh zvláštnímu senátu, ale nejprve o opravném prostředku rozhodl a případně tak sjednotil názor na otázku, který orgán má v řešené věci pravomoc rozhodnout, tak, že zruší rozhodnutí soudů nižší instance a zaváže prvostupňový soud k podání návrhu zvláštnímu senátu.

Spoluvlastnictví

Žaloba na oddělení ze spoluvlastnictví (§ 1140 odst. 2 o. z.) je zvláštním případem žaloby na ukončení účasti některého spoluvlastníka ve spoluvlastnickém vztahu (§ 1143 o. z.); každá z těchto žalob má vlastní, částečně odlišné předpoklady pro vyhovění. Uplatní-li tedy v řízení o zrušení a vypořádání spoluvlast-

Máme advokacii rádi, i když je to náročná a stresující práce. Děláme ji moderně, lidsky s odpovědným přístupem a slušně. Máme ostré lokty tam, kde je jich třeba, ale zároveň rádi strany přívětivým a smířlivým jednáním přivedeme ke smírnému řešení jejich problémů.

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Stavební právo & nemovitosti • Trestní právo & compliance
Obchodní právo s mezinárodním prvkem • Veřejné zakázky

nictví některý z účastníků výslovně právo na oddělení ze spoluvlastnictví, je třeba o tomto návrhu věcně rozhodnout, bez ohledu na to, zda jsou splněny podmínky pro oddělení. To platí i opačně, je-li v řízení o oddělení ze spoluvlastnictví uplatněn návrh na zrušení a vypořádání spoluvlastnictví V těchto případech jde buď o vzájemný návrh, nebo v případě, že oba návrhy podá stejný účastník o objektivní kumulaci. V takovém případě soud zkoumá, zda jsou splněny podmínky pro oddělení nebo podmínky pro zrušení a vypořádání ze spoluvlastnictví; zjistí-li, že jsou splněny podmínky pro vyhovění jednomu z těchto návrhů, pak mu vyhoví a druhý zamítne (nelze vyloučit eventualitu, že by byly splněny podmínky pro vyhovění oběma návrhům). Soud však nemůže na zjištění o nedostatku podmínek pro vyhovění návrhu na oddělení ze spoluvlastnictví „bez dalšího“ reagovat jen tím, že jej považuje za procesní návrh ve věci řízení o zrušení a vypořádání ze spoluvlastnictví. Pokud tak však učiní, nevyčerpá předmět řízení, a účastníci se mohou nápravy domáhat podle § 166 o. s. ř., není to však zásadně důvod pro zrušení rozhodnutí o zrušení a vypořádání spoluvlastnictví v dovolacím řízení, je-li rozsudek jinak správný.

Úpadek a směnka

Závěru, že dlužník je v úpadku ve formě platební neschopnosti, neboť má více věřitelů (nejméně dva), z nichž každý má proti němu pohledávku po dobu 30 dnů po lhůtě splatnosti a tyto závazky (dluhy) není schopen plnit (§ 3 odst. 1 písm. b/ insolvenčního zákona), respektive proto, že má více věřitelů (nejméně dva), z nichž každý má proti němu pohledávku po dobu 30 dnů po lhůtě splatnosti, a zároveň platí vyvratitelná domněnka platební neschopnosti dlužníka, který tyto závazky (dluhy) neplní po dobu delší 3 měsíců po lhůtě splatnosti (§ 3 odst. 2 písm. b/ insolvenčního zákona), nepřekáží, že věřitelem dlužníka je pouze majitel zajišťovací směnky rubropisované na něj po splatnosti a majitel touto směnkou zajištěné (kauzální) pohledávky po lhůtě splatnosti.

Právo na spravedlivý proces

Pokud z důvodu neplatnosti smlouvy o spotřebitelském úvěru vznikne bezdůvodné obohacení na straně osoby s psychosociálním postižením či omezenou svéprávností, jakožto osoby zranitelné, je třeba vážit, zda je uplatněný nárok na vydání bezdůvodného obohacení v souladu s dobrými mravy.

Jestliže se obecný soud s touto otázkou i přes výslovnou námitku účastníka řízení nevypořádá v odůvodnění svého rozhodnutí, dopustí se porušení čl. 36 odst. 1 Listiny.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Zastavení exekuce

Za situace, kdy judikatura dospěla k závěru o možnosti v některých případech zastavit exekuční řízení soudním rozhodnutím i tehdy, byla-li již pohledávka vymožena, není důvod, aby obecné soudy nemohly rozhodovat i v těch případech, kdy exekuční řízení zastaví soudní exekutor, a to v jednoznačném a vědomém rozporu se zákonem. Právo má sloužit k hledání a nalézání spravedlivých řešení společenských konfliktů, má představovat předvídatelný a logický systém pravidel chování a nesmí se stávat účelovým prostředkem k dosažení nespravedlivých výhod oproti ostatním. Právě k takovému výsledku, rozpornému s právem na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, by však docházelo, pokud by Ústavní soud akceptoval, že za situace, kdy judikatura vytvořila možnost „otevření“ již skončeného exekučního řízení v důsledku vymození pohledávky, by se tato možnost zase „uzavřela“ v důsledku zcela zjevně účelově podávaných návrhů na zastavení exekuce ze strany oprávněných osob.

Náklady řízení

Postup a rozhodnutí obecných soudů při rozhodování o nákladech řízení musí vyhovovat obecným požadavkům procesní spravedlivosti obsaženým v hlavě páté Listiny základních práv a svobod. Zkrácení odměny, resp. náhrady nákladů řízení, které nebylo žádným způsobem odůvodněno, odporuje ústavně zaručenému právu na soudní ochranu podle čl. 36 odst. 1 Listiny.

Podmíněné propuštění z výkonu trestu

Podstata odůvodnění soudního rozhodnutí v případě zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění je v tom, že odsouzenému má být rovněž jasně a srozumitelně vysvětleno (aniž by toto vysvětlení muselo být rozsáhlé),

jakým konkrétním způsobem má jednat, aby prokázal polepšení a aby od něj bylo možno očekávat, že povede řádný život, tak, aby měl vyšší šance při dalším projednání své žádosti o podmíněné propuštění. Zamítavé usnesení by tedy mělo obsahovat krátký návod pro odsouzeného, jaké konkrétní změny se od něj očekávají. Zamítnutí žádosti o podmíněné propuštění z výkonu trestu odnětí svobody totiž za situace, kdy stěžovatel objektivně vyvinul značné úsilí, aby byl účel trestu naplněn, může mít velmi negativní důsledky na jeho resocializační proces; pocit zmaru jej může v jeho úsilí tzv. zlomit a může se stát více náchylným vůči negativním vlivům vězeňského prostředí.

Zástavní právo a směnka, insolvence

Dal-li vlastník směnky zástavnímu věřiteli do zástavy směnku, je směnka stále majetkem zástavního dlužníka (zástavního indosanta); zástavní věřitel není vlastníkem směnky a nemůže ji dále převádět. Platí tedy, že dlužník, ohledně jehož majetku je vedeno insolvenční řízení a který dal směnečnému věřiteli do zástavy svou směnečnou pohledávku (předal mu směnku opatřenou zástavním indosamentem), není „třetí osobou“ ve smyslu § 183 odst. 1 insolvenčního zákona. Zastavená směnečná pohledávka je stále majetkem (insolvenčního) dlužníka, který insolvenční správce dlužníka po rozhodnutí o úpadku dlužníka sepiše (je oprávněn sepsat) do majetkové podstaty dlužníka (srov. i § 205 odst. 2 a § 206 odst. 1 písm. f/ insolvenčního zákona).

Dražba

Podle ustanovení § 336k odst. 4 věty první o. s. ř. odvolací soud usnesení o příklepu změnil tak, že se příklep neuděluje, jestliže v řízení došlo k takovým vadám, že se odvolatel nemohl zúčastnit dražby, nebo jestliže byl příklep udělen proto, že při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby došlo k porušení zákona. Podle ustálené judikatury Nejvyššího soudu za porušení zákona při nařízení dražebního jednání se považují (mimo jiné) vydání dražební vyhlášky před právní mocí usnesení o výsledné ceně, nedodržení třicetidenní lhůty k nařízení dražebního jednání (§ 336d odst. 2 o. s. ř.), nevyvěšení dražební vyhlášky na úřední desce, případně to, že dražební vyhláška neobsahovala všechny výroky předepsané zákonem, nebo obsahovala výroky, které byly v rozporu se zákonem nebo faktickým stavem, avšak jen tehdy,

když nepříznivé důsledky „výroků v rozporu se zákonem“ nebylo možno odstranit jinak, tedy jestliže takový výrok v rozporu se zákonem vedl či mohl vést k tomu, že odvolatel neuplatnil do zahájení dražebního jednání svá práva. Konkrétní porušení zákona při nařízení dražebního jednání nebo při provedení dražby musí být v příčinné souvislosti s udělením příklepu vydražiteli, tedy k příklepu by nedošlo, pokud by se soud takových porušení v dané věci vyvaroval. Judikatura stabilně (při aplikaci ustanovení § 336k odst. 4 o. s. ř.) tenduje ke zvýšené ochraně dražitelů, potažmo vydražitele, proti takovým pochybením exekutora, která jsou objektivně způsobila zapříčinit, že průběh a výsledek dražebního jednání nesplňují požadavek transparentnosti dražby, požadavek rovného přístupu účastníků dražby (dražebníků) k dražbě, že fakticky dojde ke zvýhodnění určité skupiny osob ve vlastní exekuci zúčastněných oproti skupině jiné [typicky – v souvislosti s pochybením ve vyhotovení popisné části nemovitosti v dražební vyhlášce – je ovlivněno jednání dražitelů, kteří by (pokud by k pochybení nedošlo) již „další“ vyšší podání neučinili, popř. by se dražby vůbec nezúčastnili, a tím došlo k ovlivnění výše dosaženého podání], apod. „Zjistitelnost“ vady nepředstavuje (pro posouzení oprávněnosti námitek vydražitele) kategorii určující; významné je jen a pouze, zda jde o vadu, která objektivně je způsobila ovlivnit rozhodování dražitele o účasti na dražbě, resp. (vydražitele) o učinění nejvyššího podání právě v takové výši, v jaké bylo učiněno. Uvedené je nezbytné posuzovat vždy ve vztahu ke konkrétním zjištěným poměrům posuzované dražby.

Plné texty naleznete na www.epravo.cz v sekci „Soudní rozhodnutí“

Příkaz k zatčení

Neuveďte-li okresní soud v příkazu k zatčení (§ 69 trestního řádu) žádný z důvodů vazby podle § 67 písm. a), b), c) trestního řádu, pro který příkaz k zatčení vydal, tj. jestliže nerozvedl právní a skutkové úvahy, na základě kterých shledal u odsouzeného jednotlivce některý z důvodů vazby, a proč bylo nutné ho v návaznosti na tento důvod zatknout, poruší tím čl. 8 odst. 1, 2 a 4 Listiny základních práv a svobod. Uvedené platí tím spíše, byl-li zvolen natolik extrémní prostředek zbavení

osobní svobody, jakým bylo zatčení, za účelem „pouhého“ doručení trestního příkazu a obžaloby odsouzenému, zvláště když doručovaným trestním příkazem byl stěžovateli uložen podmíněný trest odnětí svobody.

Podle § 69 odst. 2 trestního řádu příkaz k zatčení musí mimo jiné obsahovat „přesný popis důvodů, pro které se příkaz k zatčení vydává“, jimiž se rozumí především konkrétní skutečnosti odůvodňující některý z důvodů vazby podle § 67 písm. a), b), c) trestního řádu a okolnosti, z nichž se dovozuje nemožnost zajistit přítomnost obviněného u výslechu (srov. § 69 odst. 1 trestního řádu), nikoli tedy zajištění doručení písemnosti, k čemuž slouží jiné procesní úkony upravené trestním řádem, především doručování (§ 62 a násl. trestního řádu) a v případě opakovaného neúspěšného doručování obžaloby a trestního příkazu i předvedení (srov. § 90 odst. 2 trestního řádu), u kterého nemusí jít o předvedení na předem určený den a čas, ale může být provedeno v podstatě kdykoli, jakmile bude policií zastižena na jím uvedených adresách nebo kdekoli jinde.

Odepření přístupu k dovolacímu soudu

Alternativní vymezení předpokladů přípustnosti dovolání, spočívající na jedné straně v tvrzení dovolatele, že dotčená právní otázka dosud nebyla v praxi dovolacího soudu řešena, a straně druhé v současném tvrzení, že odvolací soud se při jejím řešení odchýlil od ustálené (konkrétně označené) judikatury Ústavního soudu, se vzájemně nevylučuje. Neabsentují-li v podání dovolatele jiné zákonné náležitosti (např. řádná formulace dotčené právní otázky, resp. vymezení dovolacího důvodu), je odmítnutí takového dovolání pro vady spočívající v nevymezení předpokladů přípustnosti odepřením přístupu stěžovatele k dovolacímu řízení a tím i porušením čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Restituce

V restitučních věcech je povinností obecných soudů interpretovat právní předpisy ve vztahu k oprávněným osobám co nejstřícněji. V těchto věcech je vždy nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Rozhodnutí, jímž není vyhověno restitučnímu nároku, pak vyžaduje, aby se obecné soudy vypořádaly s každou relevantně předloženou právní

otázkou; požadavek na provedení testu proporcionality pak v restitučních věcech nelze odmítnout s tím, že byl soudy proveden implicitně.

Zákonnost vazby

Zamítne-li soud stížnost proti rozhodnutí o stěžovatelově vazbě jen na základě skutečnosti, že vazba již netrvá, ať už z důvodu propuštění či převedení do výkonu trestu, aniž by se zabýval zákonností vazby a důvodností jednotlivých stížnostních námitek, odepře stěžovateli v rozporu s čl. 36 odst. 1 ve spojení s čl. 8 odst. 1, 2 a 5 Listiny základních práv a svobod a čl. 5 odst. 1 písm. c), odst. 3 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod soudní ochranu proti zásahu do osobní svobody. Účelem přezkumu rozhodnutí o vazbě není jen dosažení propuštění z vazby, nýbrž i kontrola zákonnosti vazby po celou dobu jejího trvání, ať už pro účely morální satisfakce stěžovatele či pro potřeby uplatnění nároku na náhradu škody po konstatování nezákonnosti vazby.

Bezdotkatelnost zóny

Odpírají-li napadená ustanovení nárok na doplatek na bydlení některým osobám, jež jinak zákonná kritéria pro jeho poskytování splňují, a to jen proto, že tyto osoby chtějí bydlet v lokalitě, která byla obcí vyhlášena za „oblast se zvýšeným výskytem sociálně nežádoucích jevů“, sledují cíl, který není rozumně (věcně) propojitelný s plošným snížením individuálního standardu přístupu k sociální dávce pomoci v hmotné nouzi podle čl. 30 odst. 2 Listiny základních práv a svobod (Listina). Takové podmínění vybočuje z ústavních limitů uplatňování základního sociálního práva, daných čl. 41 odst. 1 Listiny. Jeho ústavní neslučitelnost je pak prohlubována rozlišováním dopadů opatření na jednotlivé osoby na základě hlediska, které je nahodilé (okamžik nabytí titulu k bydlení v dané oblasti) a vede – v rozporu s čl. 1 a čl. 3 odst. 1 Listiny – k iracionálně nerovnému zacházení s žadateli o doplatek.

Nečinnost správního orgánu

Správní soud je povinen přihlížet ke skutečnosti, že v průběhu řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu nastal stav bezvýsledného vyčerpání prostředků, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k ochraně před nečinností správního orgánu (§ 79 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní). Došlo-li k bezvýslednému vyčerpání těchto prostředků

v průběhu řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti správního orgánu, je porušením práva na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), odmítne-li ji soud z důvodu, že v době jejího podání nebyla splněna podmínka bezvýsledného vyčerpání zmíněných prostředků ochrany.

Správní soud poruší právo žalobce (navrhovatele) na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), neposkytne-li mu poučení, že z hlediska určení žalobního (návrhového) typu, jímž se lze před soudem bránit, rozdílně od žalobce (navrhovatele) hodnotí povahu rozhodnutí, aktu, úkonu či nečinnosti správního orgánu, který má být soudem přezkoumán, a neumožní-li žalobci (navrhovateli), aby tomu upravil obsah a petit žaloby (změnil žalobní či návrhový typ), ledaže by nebyly splněny podmínky ani pro takto upravenou žalobu (návrhu) nebo že by žalobce (navrhovatel) již podal jinou žalobu (návrh), která odpovídá povaze napadeného rozhodnutí, aktu, úkonu či nečinnosti správního orgánu.

Náklady poškozeného

Ustanovení § 155 odst. 4 trestního řádu, upravující podmínky uplatnění nároku na náhradu nákladů poškozeného v trestním řízení, je nutné v souladu se stávající relevantní judikaturou Ústavního soudu týkající se plynutí lhůt vykládat tak, že pokud roční lhůta pro uplatnění nároku na náhradu uplyne v den pracovního volna či klidu, připadá poslední den lhůty na nejbližší následující pracovní den.

Nepřiměřená délka řízení

Instančnost řízení, která je posuzována v rámci kritéria složitosti věci ve smyslu § 31a odst. 3 zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti, ve znění pozdějších předpisů, nemůže být vykládána v neprospěch poškozeného, byla-li nepřiměřená délka řízení způsobena opakovaným posuzováním věci na jednotlivých stupních soudní soustavy, jež lze v konkrétní věci přičíst k tíži soudům. Přitom je nerozhodné, zda zásadní právní vada, jež měla za důsledek zrušení rozhodnutí, spočívala v právu hmotném nebo procesním. Procesní složitost odškodňovacího řízení, která je důvodem pro krácení zadostiučinění poškozenému, nelze konstatovat toliko

v důsledku toho, že v odškodňovacím řízení došlo k tzv. soudnímu ping-pongu, který je přičitatelný soudům a na jehož základě nutně došlo ke zvýšení jejich procesní aktivity i procesní složitosti věci. Je-li v takovém případě poškozenému kráceno zadostiučinění za nepřiměřenou délku řízení s odkazem na složitost věci, jde o porušení jeho základního práva na náhradu škody podle čl. 36 odst. 3 Listiny základních práv a svobod.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Procesní účastenství v konkursním řízení

Shledají-li obecné soudy, že pohledávka věřitele již z perspektivy hmotného práva bezpochyby zanikla splněním mimo konkursní řízení, musejí tuto skutečnost promítnout i do procesní roviny při posuzování účastenství takového konkursního věřitele.

Přiznáním procesních práv účastníka v postavení konkursního věřitele tomu, kdo již věřitelem v rovině hmotného práva není, neboť jeho pohledávka zanikla splněním mimo konkursní řízení, vytváří obecné soudy bez rozumného důvodu neústavní překážky k efektivní ochraně vlastnického práva věřitelů, kteří mají zjištěné přihlášené pohledávky. Nabízí-li se takový výklad podústavního práva, jímž obecné soudy mohou v konkursním řízení ukončit procesní účastenství osobě, která již věřitelem v rovině hmotného práva není, a obecné soudy zvolí výklad jiný, jímž účastenství neukončí, dojde tím k porušení pozitivních závazků státu vyplývajících z čl. 11 odst. 1 Listiny, jež spočívají v zajištění dostatečně efektivních procesních mechanismů k ochraně a vymáhání vlastnického práva.

Prokázání totožnosti

Právo pokojně se shromažďovat poskytuje lidem účinný prostředek k vyjadřování názorů na politické i jiné společenské otázky, pročež jej lze chápat i jako kolektivní výkon svobody projevu. Je to právě kolektivní aspekt shromažďovacího práva, který aktivní účast na veřejném životě umožňuje i těm, kdo by se z nejrůznějších důvodů obávali vykonávat jiná, individuální a s konkrétní oso-

bou tedy spojitelná politická práva. Ústavně zaručené právo pokojně se shromažďovat lze vykonávat jak účastí na shromážděních předem oznámených v souladu s příslušnou podústavní úpravou, tak i účastí na shromážděních neoznámených. K zásahu do práva pokojně se shromažďovat může dojít nejen znemožněním shromáždění, ale také jeho omezením v důsledku opatření přijatých před jeho konáním, v jeho průběhu či po něm. Při hodnocení takových opatření z hlediska jejich způsobilosti zasáhnout do práva pokojně se shromažďovat je třeba přihlížet k zásadě nepřípustnosti tzv. odrazujícího účinku.

V případech, že kterýkoli orgán veřejné moci svým nezákonným či jinak ústavně nekonformním postupem působí tak, aby jednotlivce odradil od realizace jeho politického práva či svobody, ať už svobody projevu chráněné čl. 17 Listiny, či práva pokojně se shromažďovat dle čl. 19 Listiny, jedná se zpravidla o porušení tohoto práva.

Součástí práva na soukromí je i právo na informační sebeurčení. K zásahu do tohoto práva garantovaného čl. 10 odst. 2 a 3 Listiny dojde, pokud je jedinci znemožněno autonomně rozhodovat o tom, co a jak o něm bude známo, tedy pokud je mu znemožněno realizovat rozhodnutí týkající se jeho soukromého a rodinného života bez vědomí subjektů, kterým je jedinec nezamýšlel sdělovat.

Zasáhnout do práva pokojně se shromažďovat prostřednictvím odrazujícího opatření a do práva na soukromí a na informační sebeurčení lze na základě zákona, mimo jiné i § 63 odst. 2 písm. l) zákona o policii. Toto ustanovení opravňuje policistu vyzvat jednotlivce k prokázání totožnosti, je-li to nezbytné k ochraně bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku nebo pro předcházení trestné činnosti. Aby nedošlo k porušení základních práv ztotožňované osoby, je třeba dodržet podmínky, které citované ustanovení zakotvuje, a rovněž zachovat proporcionalitu výzvy (respektive proporcionalitu jí způsobeného zásahu do základních práv) vzhledem ke sledovanému legitimnímu cíli.

Z ústavního pořádku vyplývá také požadavek, aby orgán moci veřejné, který zasahuje do základních práv, svůj postup odůvodnil tak, aby ten, do jehož práv je zasahováno, mohl sám seznat přípustnost zásahu a aby bylo vyloučeno svévolné užití zákonem konstituované pravomoci. Tento ústavně-právní princip, odvozený zejména z čl. 2 odst. 2 ve spojení s čl. 4 odst. 1 Listiny, se

GLATZOVA & Co.
PRAHA – BRATISLAVA

**KLIENTI NECHTĚJÍ PRÁVNÍKA, KTERÝ HLEDÁ
PROBLÉMY. CHTĚJÍ PRÁVNÍKA, KTERÝ JE UMÍ
ŘEŠIT.**

www.glatzova.com

promítá i do zákona o policii a poučovací povinnosti policisty podle § 13 zákona o policii. Toto ustanovení je třeba vykládat tak, že nepostačí, pokud policista uvede pouze označení konkrétního zákonného ustanovení, na jehož základě výzvu k prokázání totožnosti činí, ani pokud jej jen cituje či parafrázuje. Policista je povinen právní důvod svého postupu vztáhnout na konkrétní okolnosti prováděného ztotožnění a ztotožňované osobě jej náležitě (být nikoli nutně obsáhle) vysvětlit, a to ideálně tak, aby si ztotožňovaná osoba dokázala představit, co policii k postupu vůči ní vedlo, nepovažovala postup policie za svévolný, s nutností takového postupu se ztotožnila a tomuto postupu se s důvěrou v jeho legitimitu podrobila.

Státní občanství

Jakkoliv neexistuje základní právo na udělení státního občanství, zůstává stěžovateli v podmínkách právního státu zachováno ústavní právo žádat, aby správní orgán v řízení ve věcech udělení státního občanství České republiky jednal stanoveným postupem, v jehož rámci mu bude zaručena jiná právní ochrana podle čl. 36 odst. 1 Listiny při plném respektování principů právního státu (čl. 1 odst. 1 Ústavy). Ministerstvo vnitra je povinno ve vazbě na konkrétní situaci stěžovatele přezkoumat důvod, pro který vydala bezpečnostní služba k jeho osobě negativní stanovisko, a za použití principu proporcionality náležitě posoudit, zda je tento důvod přiměřený a dostačující pro zamítnutí jeho žádosti. Současně však musí v podmínkách právního státu platit, že utajované informace mohou být pouze takové, jejichž vyjádřením by mohlo dojít k některému ze zákonem vymezených následků. Nedává totiž žádný rozumný smysl, aby byla jako utajovaná informace uváděna taková, která je veřejně dostupná.

Určení tarifní hodnoty sporu

Obecný soud nesmí změnit výrok soudu prvního stupně o nákladech řízení, aniž tuto změnu účastník řízení navrhl a aniž by soud na možnost takové změny rozhodnutí strany upozornil a umožnil jim vyjádřit se k této otázce, případně i předložit nové důkazy, které z pohledu dosavadního řízení nebyly relevantní. Jinak se jedná o tzv. překvapivé rozhodnutí, které je v rozporu s právem účastníka řízení na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Tarifní hodnotou sporu o náhradní plnění dodáním věci bez vad (sporu o nepeněžitě plnění) plynoucího z kupní smlouvy, je zpravidla cena těchto věcí uvedená v kupní smlouvě. Obecné soudy tedy při určení tarifní hodnoty nepeněžitě plnění, jehož hodnotu lze vyjádřit v penězích, vycházejí z § 8 odst. 1 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif). Jiný postup obecného soudu představuje neústavní zásah do práva vlastnit majetek podle čl. 11 odst. 1 Listiny základních práv a svobod.

Fikce jedinosti trestu dle § 77 zákona o výkonu trestu

I v případě, že je odsouzenému uloženo postupně více trestů odnětí svobody, z nichž alespoň jeden je výjimečným trestem odnětí svobody na doživotí, se uplatní § 77 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a tedy z hlediska výkonu se tyto tresty považují za jediný.

Je-li následně doživotní trest zrušen či prominut, počítá se doba strávená jeho výkonem i do doby výkonu ostatních trestů, které s ním byly ve smyslu § 77 zákona o výkonu trestu považovány z hlediska výkonu za trest jediný. Opačný výklad by vedl k popření fikce jedinosti výkonu trestu dle § 77 zákona o výkonu trestu, a byl by tedy ústavně nekonformním pro rozpor s čl. 8 odst. 2 Listiny.

Doručení stížnosti státního zástupce obhajobě

Podá-li státní zástupce stížnost proti rozhodnutí soudu o propuštění obviněného z vazby, která má být věcně projednána a je odůvodněna konkrétní argumentací, je třeba obhajobě poskytnout možnost se k ní vyjádřit. V opačném případě dochází k porušení ústavně zaručených práv obviněného podle čl. 8 odst. 1, 2 a 5, čl. 37 odst. 3 a čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod.

Odměna advokáta za výkon funkce opatrovníka

Stanoví-li ustanovení § 9 odst. 5 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů, že při výkonu funkce opatrovníka ustanoveného správním orgánem účastníku řízení nebo ustanoveného soudem účastníku řízení,

jemuž se nepodařilo doručit na známou adresu v cizině, který byl stížen duševní poruchou nebo který není schopen srozumitelně se vyjadřovat, se pro účely výpočtu odměny advokáta jako opatrovníka považuje za tarifní hodnotu částka 1 000 Kč, pak takové pravidlo je podle názoru Ústavního soudu v rozporu nejen s principem rovnosti, vztaheno k výkonu advokacie v širším slova smyslu, a v rozporu s právem advokáta získávat prostředky pro své životní potřeby prací (čl. 26 odst. 3 Listiny základních práv a svobod), ale také s právem opatrovaného na právní pomoc podle čl. 37 odst. 2 Listiny.

Náhrada škody zaměstnancem

Podle § 2 odst. 2 zákoníku práce závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně. Ze zákonné definice závislé práce je zřejmá zjevná navázanost zaměstnance na zaměstnavatele, jehož jménem vykonává pracovní činnost, a jeho podřízenost pokynům, kterými jeho činnost řídí. Jestliže zaměstnanec při škodní události z tohoto rámce nevybočí, je třeba nejednoznačnou dikci § 2914 věty první o. z. vyložit tak, že za újmu způsobenou zaměstnancem odpovídá výlučně zaměstnavatel, jako by ji způsobil on sám, byť se tak stalo osobní činností zaměstnance, kterého k tomu použil.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Přípustnost dovolání

V řízení, jehož předmětem je částka skládající se z několika samostatných nároků, odvíjejících se od odlišného skutkového základu, má rozhodnutí o každém z nich charakter samostatného výroku a přípustnost dovolání je třeba zkoumat samostatně, a to bez ohledu na to, že tyto nároky byly uplatněny v jednom řízení a že o nich bylo rozhodnuto jedním výrokem (srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 26. 8. 2003, sp. zn. 32 Odo 747/2002, Soubor rozhodnutí Nejvyššího soudu, C. H. Beck, dále jen „Soubor“, C 2236, usnesení Nejvyššího soudu ze dne 30. 10. 2013, sp. zn. 30 Cdo 3238/2013, nebo rozsudek ze dne

ENERGETIKA A ENERGETICKÉ PROJEKTY PRÁVO INFORMAČNÍCH TECHNOLOGIÍ CENA PRO BONO / CSR: PROJEKT UNIQUE LAW

Právo hospodářské soutěže, Duševní vlastnictví, Telekomunikace a média, Fúze a akvizice, Řešení sporů a arbitráže, Veřejné zakázky, Firemní compliance, Logistika a dopravní stavby

Daňové právo, Právo obchodních společností,
Bankovníctví a finance, Trestní právo, Pracovní právo

DĚKUJEME NAŠIM KLIENTŮM
3 vítězství a 16 ocenění celkem

ROWAN | 30⁺
LET

1. 11. 2017, sp. zn. 25 Cdo 2245/2017, publikovaný pod č. 7/2019 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek – dále jen „Sbírka“). Tyto judikatorní závěry jsou použitelné i po změně § 238 odst. 1 písm. c) o. s. ř. provedené s účinností od 30. 9. 2017 zákonem č. 296/2017 Sb.

Dobré mravy

Právní úkon, který se přičí dobrým mravům, vede (bez dalšího) k jeho absolutní neplatnosti ve smyslu § 39 obč. zák. Absolutní neplatnost ve smyslu § 39 obč. zák. je rovněž stížen právní úkon, respektive smlouva, jestliže jejím účelem je účastníky sledovaný nemravný cíl.

Na závěru o absolutní neplatnosti smlouvy z důvodu, že její primární účel se přičí dobrým mravům podle § 39 obč. zák., ničeho nemění ani zjištění, že případně byla zjištěna pluralita účelů právního jednání účastníků konkrétní smlouvy, kdy vedle nemravného účelu smlouvy účastníci sledovali další účely, které samy o sobě, ale ani ve spojitosti s dobrými mravy nekolidovaly. Je tomu tak již z toho důvodu, že dikce § 39 obč. zák. stanoví bez dalšího neplatnost právního úkonu coby následek toho, že se takový právní úkon přičí (pro nemravný cíl smlouvy) dobrým mravům, a rozhodujícímu soudu nedává žádné aplikační uvážení případně přihlížet k dalším účelům právního úkonu, respektive smlouvy, které nejsou v kolizi s § 39 obč. zák. ani s jiným pravidlem chování, a v tomto směru se případně zabývat úvahou o „zmírnění“ či snad „vytěsnění“ zákonem předvídaného právního následku - neplatnosti právního úkonu.“

Náhrada škody

Při poškození zásilky ve smyslu čl. 25 Úmluvy CMR se výše náhrady, kterou hradí dopravce, vypočítá z hodnoty zásilky v místě a době jejího převzetí k přepravě (čl. 23 odst. 1 Úmluvy CMR). Nelze-li hodnotu zásilky v místě a době jejího převzetí k přepravě určit podle její burzovní ceny, je třeba při jejím určení vyjít z běžné tržní ceny, jestliže v místě a době převzetí zásilky k přepravě existuje. Běžnou tržní cenou ve smyslu čl. 23 odst. 2 Úmluvy CMR je cena vzniklá v důsledku působení běžných tržních mechanismů. Dojde-li mezi dvěma subjekty k dohodě o určité kupní ceně, lze zásadně vycházet z toho, že taková cena je běžnou tržní cenou ve smyslu citovaného ustanovení. Nebude-li na tomto základě možno určit běžnou tržní cenu zásilky, vypočte soud náhradu z obecné hodnoty zboží

stejně povahy a jakosti v místě a době převzetí zásilky k přepravě.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Příslušnost soudu

Pro určení věcné příslušnosti soudu podle § 16 a 17 tr. ř. je v trestních řízeních, která byla ve smyslu § 12 odst. 10 tr. ř. a § 158 odst. 3 tr. ř. zahájena do 30. 9. 2020, rozhodné znění § 138 odst. 1 tr. zákoníku účinné do 30. 9. 2020, jak vyplývá z čl. II zákona č. 333/2020 Sb. Okamžik podání obžaloby či jiného srovnatelného návrhu státním zástupcem je pro takové posouzení bez významu.

Společný nájem bytu

Každý ze společných nájemců, jež nejsou manžely, je oprávněn domáhat se samostatně přezkoumání oprávněnosti výpovědi z nájmu bytu (§ 2290 o. z.) bez ohledu na procesní aktivitu dalších společných nájemců; další společní nájemci pak nemusejí být účastníky řízení o žalobě podle § 2290 o. z. ani na žalované straně a je v této souvislosti nerozhodné, že výpověď byla dána společně oběma (všem) společným nájemcům.

Právo na odměnu při opětném prodeji originálu uměleckého díla

Právo na odměnu při opětném prodeji originálu díla uměleckého podle § 24 odst. 1 autorského zákona vzniká autorovi z jakéhokoli prodeje originálu uměleckého díla za kupní cenu 1.500 eur nebo vyšší, jehož se jako prodávající, kupující nebo zprostředkovatel účastní provozovatel galerie, dražebník nebo jiná osoba soustavně obchodující s uměleckými díly (s výjimkami uvedenými v odstavcích 3 a 4) a který následuje po prvním převodu originálu díla autorem bez ohledu na to, zda tento první převod byl úplatný či nikoliv. Je-li ale předpokladem vzniku práva na odměnu při opětném prodeji originálu uměleckého díla skutečnost, že jej předtím jeho autor převodl do vlastnictví jiné osoby, musí být tato skutečnost postavena najisto.

Vlastnictví

Ustanovení § 14 odst. 1 o. z. o svépomoci nelze vykládat tak, že by vlastník pozemku, na

kterém je bez právního důvodu umístěna cizí věc, s touto věcí nemohl nijak manipulovat a přemísťovat ji, pokud by nebyly splněny podmínky svépomoci v tomto ustanovení uvedené. Takovou věc může vlastník pozemku v rámci tohoto pozemku přemístit, má-li pro to rozumné důvody; ty mohou být hospodářské (umístění věci na určitém místě brání hospodářskému využití pozemku), nebo i jiné (např. věc tak, jak je umístěna, pozemek hyzdí). Vlastník může cizí movitou věc, nacházející se bez právního důvodu na jeho pozemku, přemístit i na jiný svůj pozemek; ani v takovém případě nezaniká povinnost vlastníka movité věci ji z tohoto pozemku odstranit. Jestliže v důsledku takového přemístění vzniknou vlastníkovu cizí movité věci zvýšené náklady a zvýšené nebezpečí, může je podle okolností případu nést vlastník pozemku (§ 11 o. z. ve spojení s analogickou aplikací § 1956 o. z.). Zde bude záležet na posouzení konkrétních skutkových okolností, zejména proč a jak byla věc na pozemku umístěna a proč ji vlastník pozemku přemístit. O nedovolenou svépomoc by podle konkrétních skutkových okolností mohlo jít v případě, že jednání vlastníka pozemku by ukončilo neoprávněný zásah do jeho práva, např. pokud by cizí věc nikoliv nepatrné hodnoty zlikvidoval nebo odložil na veřejné prostranství tak, že by se jí kdokoli mohl zmocnit nebo ji poškodit.

Zpráva o vztazích

Smyslem § 87 odst. 2 z. o. k. je nastolit dodatečnou rovnováhu tam, kde již ke jmenování znalce došlo, vyjde-li zejména ze znaleckého posudku (ex post) najevo, že zpráva o vztazích byla vypracována řádně a že návrh byl zjevným zneužitím práva. To ovšem neznamená, že je možné, aby soud v řízení o jmenování znalce (tedy před tím, než bude znalec jmenován) polevil při zjišťování, zda existují objektivní (navrhujícím společníkem v návrhu tvrzené a dokládané) nedostatky (vady) zprávy o vztazích, které zakládají důvodné pochybnosti o jejím řádném vypracování (tedy i při zjišťování, zda není uplatněný návrh zjevným zneužitím práva). Opačný výklad by kolidoval s principem proporcionality a znamenal by, že soudy v řízení o jmenování znalce pro přezkum zprávy o vztazích a priori rezignují na zajištění spravedlivé ochrany soukromých práv a oprávněných zájmů účastníků řízení.

Pojištění odpovědnosti za škodu

Za úhradu škody pojištěným podle § 44 odst. 3 zákona o pojistné smlouvě nelze považovat dohodu o jiných smluvních vzta-

DOLEŽAL
& PARTNERS

BRNO • PRAHA • BRATISLAVA • KRAKÓW

WWW.DOLEZALPARTNERS.COM

zích mezi pojištěným a poškozeným (a tím méně mezi společníkem pojištěného a poškozeným).

Držba

Práva vlastníků pozemků v užívání tzv. socialistických organizací byla v době před rokem 1990 velmi omezená, a vlastníci měli v mnoha případech jen tzv. holé vlastnictví (dominium nudum). Přesto vlastnická držba takových věcí nebyla vyloučena, byť šlo o držbu specifickou, determinovanou tehdejšími právními a politickými poměry. Jejím znakem bylo, že užívající organizace fakticky považovala toho, kdo se držby dovolává, za vlastníka pozemků, a tak s ním jednala, bylo-li jednání s vlastníkem nezbytné; uchopení držby nabyvatelem takových pozemků mohlo být i symbolické. Tato držba mohla spočívat v tom, že držitel vykonával vůči věci či jejímu uživateli ta práva, která mu snad i přes užívání organizací zůstávala (zde záleží na konkrétním právním předpisu, o který se užívání opírá). Bude vždy záležet na posouzení konkrétní věci.

Insolvence a zajištění dluhu

Rozumí-li se ve smyslu ustanovení § 109 odst. 1 písm. b/ a § 167 odst. 1 insolvenčního zákona ve znění účinném od 1. července 2017 právem na uspokojení ze zajištění tvořeného zástavou, vzniklým před zahájením insolvenčního řízení, i takové právo, u kterého se v důsledku nesplnění odkladací podmínky dosud neprosadila realizační funkce dříve vzniklého zástavního práva, pak totéž právo nelze pro účely posouzení účinků prohlášení konkursu na majetek dlužníka popsanych v § 248 odst. 2 insolvenčního zákona pokládat za právo na uspokojení ze zajištění získané věřitelem (až) poté, co nastaly účinky spojené se zahájením insolvenčního řízení.

Předkupní právo

Ustanovení čl. II. bod 2 zákona č. 460/2016 Sb., se vztahuje jen na stavby uvedené v § 509 o. z. (stavby liniové) a na pozemky, ve kterých jsou tyto stavby umístěny. Důvod tohoto omezení předkupního práva je ten, že liniové stavby nejsou součástí pozemku, takže předkupní právo by nesloužilo k cíli sledovanému v § 3056 odst. 1 o. z., tedy ke sjednocení vlastnictví stavby a pozemku.

Pracovní doba

Zaměstnavatel nemůže určit takové podmínky pracovní cesty, které vylučují, aby

režijní jízda byla započítána do pracovní doby zaměstnance drážní dopravy na dráze celostátní, regionální a vlečce (strojvůdce), a stala se tak součástí jeho směny jako části týdenní pracovní doby bez práce přesčas, kterou je zaměstnanec povinen na základě předem stanoveného rozvrhu pracovních směn odpracovat, a aby zaměstnanci za tuto část směny vznikl nárok na mzdu nebo plat; doba strávená na pracovní cestě nebo na cestě mimo pravidelné pracoviště režijní jízdou, tedy jinak než plněním pracovních úkolů, která spadá do směny, se považuje za překážku v práci na straně zaměstnavatele, při které se zaměstnanci mzda nebo plat nekrátí (srov. § 210 větu první zák. práce). Takový postup zaměstnavatele, který obchází zvláštní právní úpravu obsaženou v nařízení vlády č. 586/2006 Sb., je nepřípustný, neboť je v rozporu s oprávněnými zájmy zaměstnance.

**Plné texty naleznete
na www.epravo.cz v sekci
„Soudní rozhodnutí“**

Pojištění odpovědnosti za škodu

Za úhradu škody pojištěným podle § 44 odst. 3 zákona o pojistné smlouvě nelze považovat dohodu o jiných smluvních vztazích mezi pojištěným a poškozeným (a tím méně mezi společníkem pojištěného a poškozeným).

Odpovědnost státu za škodu

Ústavní soud ve svém nálezu ze dne 30. 11. 2020, sp. zn. I. ÚS 922/18, uvedl, že „nelze odhlížet od charakteru podnikání jako takového, a to zvláště u tzv. malých podnikatelů. Obecné soudy nahlížely na podnikatelskou činnost stěžovatele jen a pouze v jejím úzkém slova smyslu, kdy dochází k realizaci konkrétní smlouvy či konkrétní zakázky. Činnost podnikatele je přitom nepochybně širší a zahrnuje i činnosti, které nesměřují k bezprostřednímu dosažení zisku, ale které se následně projeví v podnikatelském výsledku jako takovém. Činnost podnikatele směřující k vydobytí zisku je nepochybně bohatší, než samotná konečná finální realizace té které zakázky. Skutečnost, že stěžovatel např. organizoval svoji práci tak, aby nepřišel v rozhodném období o žádnou zakázku, ještě neznamená, že místo účasti

na trestním řízení nemohl provádět jinou činnost s podnikáním související a bez níž by svoji podnikatelskou činnost fakticky vykonávat nemohl. Požadavky kladené soudy na prokázání ušlého zisku musí být přiměřené konkrétní činnosti konkrétního poškozeného.“ Z výše uvedených důvodů je tak bezpředmětné, že žalobce v rámci svého podnikání nedokázal vykázat konkrétní smlouvu či podnikatelskou příležitost, o kterou v důsledku vedeného trestního stíhání přišel. Podstatnou je především ta skutečnost, že v souvislosti s úkony svého trestního stíhání nemohl vykonávat podnikatelskou činnost jako tzv. malý podnikatel, tj. fyzická osoba, pro kterou je podnikání základním a převážným zdrojem příjmu, je vykonáváno zpravidla jí osobně a příjmy z něj jsou pravidelné.

Právo vyjádřit se k odlišnému právnímu názoru odvolacího soudu

Za situace, kdy odvolací soud neumožnil stěžovateli vyjádřit se k odlišnému právnímu názoru při určení tarifní hodnoty pro stanovení odměny za právní služby advokáta, došlo jeho postupem k zásahu do práva stěžovatele na spravedlivý proces podle čl. 36 odst. 1 Listiny. Tato povinnost je o to více žádoucí právě v odvolacím řízení, neboť po přijetí rozhodnutí odvolacího soudu již stěžovatel nemá procesní nástroj, kterým může uplatnit své argumenty [§ 238 odst. 1 písm. h) občanského soudního řádu].

Právo na život

Účinné vyšetřování možného porušení práva na život (čl. 6 odst. 1 Listiny základních práv a svobod), musí být důkladné a dostatečné; jeho závěry tak musí být založeny na objektivní a nestranné analýze relevantních skutečností. Tyto závěry se proto nesmí opírat o poznatky znalce, o jehož nestrannosti lze mít důvodnou pochybnost. Práva na účinné vyšetřování plynoucího z práva na život se mohou dovolávat i osoby blízké toho, jehož právo na život mělo být porušeno, nemůže-li se tohoto práva domáhat tento jednotlivec sám. Právo na účinné vyšetřování plynoucí z práva na život dle čl. 6 odst. 1 Listiny se jako právo procesního charakteru vztahuje i ke skutkům, k nimž došlo před účinností Listiny, neboť i ve vztahu k vyšetřování těchto skutků musí orgány demokratického státu postupovat nezávisle a nestranně, důkladně a dostatečně, rychle a veřejně (tedy pod kontrolou veřejnosti a za aktivní participace poškozeného). ●

LEGAL

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Společnost **MT Legal s.r.o.**, advokátní kancelář poskytuje komplexní právní a poradenské služby pro veřejný a soukromý sektor v rámci celé ČR, a to prostřednictvím svých právních specialistů.

NABÍZENÉ SLUŽBY

- komplexní právní poradenství
- poradenství dodavatelům a zadavatelům veřejných zakázek
- kontrola nabídek dodavatelů, administrace zadávacích a koncesních řízení
- zpracování právních rozborů a analýz
- zastupování v soudních, správních a arbitrážních řízeních
- přednášková činnost, metodická podpora

HLAVNÍ SPECIALIZACE

- právo veřejného investování (veřejné zakázky, koncese, projekty PPP, veřejná podpora, strukturální fondy EU)
- právo EU
- právo duševního vlastnictví, právo ICT
- energetické právo
- stavební právo
- horní právo
- právo životního prostředí
- zdravotnické právo
- vodní a lesnické právo
- právo obchodní, občanské, správní, pracovní
- arbitráže a investiční spory

BRNO

- Jakubská 121/1, 602 00 Brno 2
- +420 542 210 351

PRAHA

- Jugoslávská 620/29, 120 00 Praha 2
- +420 222 866 555

OSTRAVA

- Bukovanského 1345/30, 710 00 Ostrava
- +420 596 629 503

- info@mt-legal.com
- www.mt-legal.com

Investice do retail parků jako prověřená jistota

V době rostoucí inflace je na místě zvažovat diverzifikaci svého investičního portfolia. Částky uložené na účtech ale mohou rychle ztratit svou hodnotu, je tedy otázkou kam s vklady? Dnes je mnoho možností jak zúročovat své peníze. Například nemovitosti jsou stále trvalou investiční jistotou, která znamená stabilitu a růst.

Je ovšem také důležité, do kterých nemovitostí se za účelem zisku rozhodnete investovat. Do světa investic do komerčních nemovitostí jsme se podívali s partnerem skupiny nemovitostních fondů ZDR Investments Romanem Latuske.

Na jaké nemovitosti láká své investory investiční skupina ZDR Investments?

Dopady koronavirové krize jasně ukázaly, že z pohledu investiční stability a atraktivity výnosů patří k vítězům retailové nemovitosti diskontního typu, které jsou svým charakterem odolné vůči ekonomickým výkyvům.

Na takové nemovitosti se zaměřuje naše investiční skupina.

Jak kvalitním nemovitostním portfoliem vaše fondy disponují?

Naše nemovitostní portfolio zahrnuje aktuálně již více než 40 retail parků, které jsou typické skladbou nájemců zejména z oblasti potravin, hobby marketů, lékáren, potřeb pro zvířata, vše z oblasti každodenní potřeby a diskontního sortimentu. Podíl klíčových nájemců ze segmentu potravin tvoří v portfoliu ZDR Investments bezmála 50 %, což je mezi nemovitostními fondy investujícími do retailových nemovitostí výjimečná hodnota,

stejně jako průměrná zůstatková délka nájemních smluv.

Jaké další ukazatele kvality nemovitostního portfolia považujete za důležité?

Vedle stabilního mixu bonitních nájemců se v ZDR Investments soustředíme na dlouhodobost nájemních smluv. Naše fondy patří s průměrnou zůstatkovou délkou nájemních smluv k těm nejlepším ve své třídě na českém trhu. WAULT fondu pro kvalifikované investory ZDR Investments SICAV a.s. činí 8 let a retailového nemovitostního fondu ZDR Public dokonce 8,2 let. To tvoří pro

investory klíčový předpoklad pro dlouhodobou stabilitu výnosů.

Zmínil jste stabilní výnosy, o jakou výši v případě ZDR Investments jde?

Díky krizi odolnému portfoliu komerčních nemovitostí a pečlivě vybraným nájemcům z řad bonitních nadnárodních i českých řetězců ze segmentů potravin a diskontu dokážeme svým investorům generovat stabilní výnosy. Výnos fondu pro kvalifikované investory ZDR Investments SICAV se drží opakovaně 4 roky od jeho založení stabilně na úrovni 8 % přičemž fond, do kterého může investovat i široká veřejnost ZDR Investments Public SICAV, generuje svým investorům výnos na úrovni 6 % ročně. Tento fond je tak lídrem mezi retailovými nemovitostními fondy investujícími do komerčních nemovitostí na českém trhu.

Jak se na segmentu komerčních nemovitostí podepsala koronavirová krize?

Díky vysokému podílu potravinářských nájemců a nájemců ze segmentu diskontního, cenově dostupného zboží, se na našem podnikání krize spojená s pandemií koronaviru nijak nepodepsala. Naše investiční strategie je krizi odolná, což se v uplynulých dvou letech v praxi potvrdilo. Průběžně investujeme do dalších akvizic a našim investorům zajišťujeme dlouhodobě stabilní výnosy.

Jak silné bylo uplynulé období z pohledu akvizic?

V průběhu posledního roku jsme naše nemovitostní portfolio zdvojnásobili. Hodnota našeho portfolia tak v letošním roce roste na 9 miliard korun.

Kde všude působíte?

V loňském roce jsme vstoupili na rakouský trh, kde jsme zakoupili tři prémiové nemovitosti – zavedený retail park ve Wolfsbergu v Korutanech, nově vybudovaný retail park VORUM Voitsberg ve Štýrsku a unikátní nemovitost v Salcburku – skladový areál, který slouží jako depozitář rakouského muzea moderního umění, kde je prvotřídním nájemcem rakouská společnost Salcburk s nájemní smlouvou na dobu 40 let. Letos jsme akvizicí retail parku v Schwörstadt vstoupili na německý trh.

Aktuálně dokončujeme akvizici velkého retail parku v Chorvatsku.

V současné době se mluví o devaluaci investičního trhu, která je spojená s neúspěšnými podnikatelskými projekty. Jak se vy díváte na současné investiční prostředí v Česku?

Pro nás je důležitá transparentnost. Jsme ryze česká investiční skupina, s českými vlastníky, která s licencí a pod dohledem České národní banky dynamicky roste. Pro své investory posilujeme a expandujeme na západní trhy, kde vidíme prestiž a stabilitu. Zajímavostí je náš vlastní development a facility management, prostřednictvím kterých své nemovitosti spravujeme a držíme trvale v dobré kondici.

Jaké jsou vaše výhledy do příštího roku?

Stále vidíme příležitosti k dalšímu růstu v našem segmentu. Máme již několik dalších akvizic v rozpracované fázi a věříme, že se nám podaří opět viditelně rozšířit naši spravované nemovitostní portfolio a to při zachování fokusu primárně na regionální retailové parky, které jsou základem naší investiční strategie. ●

Roman Latuske

Proměna práce v kancelářích: co s sebou přináší nový hybridní model? A na co se firmy a zaměstnanci musí připravit?

Zdroj: CBRE

Pandemie koronaviru výrazně ovlivnila pracovní trh jako celek včetně způsobu práce jednotlivců i celých týmů. S postupným návratem většiny zaměstnanců na pracoviště přichází na řadu nejen změny v pracovním modelu, ale také proměna samotných kanceláří.

Společnost CBRE, světový lídr v oblasti komerčních realitních služeb, realizovala dva rozsáhlé průzkumy, kterými mapuje současný postoje a očekávání jak na straně firem, tak i samotných zaměstnanců. Jejich výsledky ukazují na nastupující trend hybridního modelu práce, který efektivně kombinuje práci v kanceláři s prací na dálku.

Podle průzkumu CBRE mezi 130 společnostmi působícími v regionu EMEA (Evropa včetně ČR, Střední východ a Afrika) má v současnosti zhruba 65 % firem v provozu všechny své pobočky, avšak více než polovina stále reguluje počet zaměstnanců přítomných v kancelářích. Rozdíly jsou patrné podle oboru i velikosti firem. Výsledky průzkumu ukazují, že zhruba 60 % malých

společností do sta zaměstnanců umožňuje přístup na pracoviště všem svým zaměstnancům, ve srovnání s 24 % středně velkých firem (do 10 000 pracovníků) a 11 % velkých společností (nad 10 000 lidí). „Pokud jde o budoucí využívání kanceláří, 28 % společností očekává, že velikost jejich pronajímané plochy se do budoucna nijak zásadně nezmění. Zhruba třetina respondentů dokonce

Investice
nejdou
jen peníze

**Jsmo aktivní investor
a developer.**

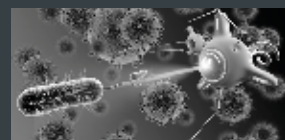
**Investujeme do středně velkých
firem a výnosových nemovitostí.**

**Stavíme rezidenční nemovitosti
a polyfunkční objekty.**

Poskytujeme specializovaný finanční servis.

Dáváme investicím smysl.

/natland.cz

Zdroj: CBRE

předpokládá potřebu navýšení kapacity kanceláří, z toho 9 % o více než třetinu. Naopak čtyři z deseti firem zvažují zmenšení plochy kanceláří, ačkoliv pouze 5 % většího rozsahu,“ komentuje Simon Orr, vedoucí kancelářského sektoru v CBRE, a dodává: „V blízké budoucnosti bude hrát zásadní roli flexibilita, kvalita vnitřního prostředí v kancelářích a také využívání moderních technologií – např. vybavení pro pořádání videokonferencí, senzory kvality vzduchu a obsazenosti, řídicí systémy inteligentních budov, mobilní aplikace či bezdotykové technologie.“

Firmy se chtějí zaměřit na oblasti, které mohly během pandemie utrpět. Vede týmová spolupráce

S návratem do kanceláří se objevuje i několik zásadních sfér, na které se firmy chtějí v blízké době zaměřit. Jedná se o podporu týmové spolupráce (uvedlo 81 % respondentů), větší míru zapojení zaměstnanců do dění ve firmě (50 %), budování firemní kultury (39 %) a udržení zaměstnanců (36 %). Všechny tyto oblasti vyžadují mj. přehodnocení dosavadních způsobů organizace práce a vedení lidí, stejně jako úpravu vzhledu a fungování pracovišť.

Zkušenosti českých zaměstnanců s prací na dálku

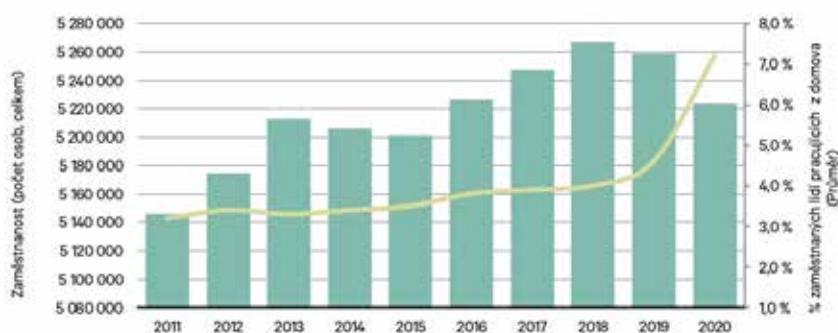
Pandemie ukázala, že řada zaměstnanců může být produktivních i mimo čtyři stěny kanceláře. Zároveň odhalila klíčovou proměnnou moderní pracovní síly, která si váží nově nabyté možnosti svobodně vyvažovat svůj profesní a osobní život. Z průzkumu Work

from Home Survey, který provedla CBRE na vzorku 1 700 respondentů v 8 zemích střední a jižní Evropy včetně ČR, vyplývá, že téměř polovina respondentů (48 %) by preferovala kombinaci práce z domova s prací v kanceláři. U práce z domova lidé často pozitivně hodnotí větší kontrolu nad organizací vlastní práce a lepší rovnováhu mezi pracovním a soukromým životem. Někteří také cítí větší zodpovědnost za dosahované výsledky i to, že se zlepšují v dotahování konkrétních úkolů a ve vyhodnocování pracovních priorit. Naopak – u práce v kanceláři respondenti nejvíce oceňují sociální interakci, kterou doma postrádají. Mezi problémy, s nimiž se zaměstnanci během pandemie potýkali, totiž patří mj. nižší míra komunikace s kolegy a klienty, odtržení od týmu či menší interakce s nadřízeným. Ve prospěch práce z kanceláře hraje v mnoha případech také jednodušší a rychlejší přenos informací, obvykle lepší komfort (od velikosti kanceláře až třeba po ergonomickou židli nebo počítač s velkým monitorem), intenzivnější budování firemní kultury i lepší přístup k technologiím. A v neposlední řadě také

přirozená socializace a regenerace při společných obědech, kávových pauzách i drobných nahodilých setkáních – doma těžko můžete zaslechnout něco od kolegů u vedlejšího stolu, co vás může přivést na zajímavou myšlenku!

Očekávání zaměstnanců: větší flexibilita a kvalitnější pracovní prostředí

„Podle našeho průzkumu by pracovníci v kancelářích ocenili, kdyby jejich zaměstnavatelé věnovali větší úsilí budování zdravé firemní kultury. A také tvorbě bezpečného a udržitelného pracoviště, které navozuje fyzickou a duševní pohodu. Lze očekávat, že tyto faktory se mj. promítnou do zvýšeného zájmu o certifikaci vnitřního prostředí budov WELL,“ uvádí Simon Orr a dodává: „Nejzásadnější oblastí, kterou uvedlo téměř 90 % zaměstnanců, je flexibilita. Proto zaměstnavatelé ve svých HR strategiích stále více řeší také uspořádání prostor – tak, aby přesně odpovídaly zaměření firmy a potřebám jejich zaměstnanců.“

Zdroj: Eurostat, CBRE Work from Home Survey

▣ ▣ ▣ HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI

ADVOKÁTI | ATTORNEYS | RECHTSANWÄLTE

Advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** patří mezi renomované kanceláře zaměřené na komplexní právní služby pro soukromý i veřejný sektor. Kancelář je členem **mezinárodní sítě** právních kanceláří **AllyLaw** zaměřených na poradenství v obchodním právu. Poskytujeme **multidisciplinární služby** v rámci spolupráce s významnými poradenskými firmami zejména v rámci fúzí, akvizic, restrukturalizací, služeb projektového poradenství, veřejných zakázek a projektů v oblasti výzkumu, vývoje a inovací, zpracování analýz, metodik a legislativních prací. V soutěži Právníková firma roku byla advokátní kancelář **HOLEC, ZUSKA & PARTNEŘI** opětovně vyhlášena doporučovanou či velmi doporučovanou kanceláří zejména pro oblasti **pracovního práva, veřejných zakázek a práva duševního vlastnictví**, kde byla za rok 2012 vyhlášena **vítězem**. Mezi **hlavní nabízené služby kanceláře** patří právní poradenství v následujících oblastech:

- Veřejné zakázky
- Veřejná podpora
- Projekty financované z EU fondů
- Výzkum, vývoj a inovace
- Plánování a financování sociálních služeb
- Analýzy, metodiky, studie proveditelnosti, legislativní podpora
- Obchodních právo
- Fúze, due diligence, reorganizace
- Právo duševního vlastnictví
- Pracovní právo
- Nemovitosti a stavební právo
- Retail / Ochrana spotřebitele
- Řešení tuzemských a mezinárodních sporů, činnost rozhodců

AllyLaw

Kanceláře jako hlavní místo pro pěstování vztahů, předávání hodnot a zkušeností

Pouze dobré vztahy na pracovišti jsou základem dobře fungujících týmů. Takže i když firmy vnímají rostoucí zájem zaměstnanců o větší svobodu v organizaci vlastní práce, na druhé straně chtějí, aby jejich lidé zůstali produktivní a vzájemně propojení. Podle průzkumu CBRE jsou v zásadě možné tři přístupy společností:

- Primárním pracovištěm je kancelář (preferuje 15 % společností): tyto firmy považují osobní přítomnost zaměstnanců v kanceláři za zásadní pro svůj chod i kulturu. Práci na dálku umožní spíše výjimečně.
- Kombinace práce v kanceláři s prací na dálku (upřednostňuje 79 % společností): tyto firmy očekávají přiměřenou rovnováhu mezi prací na dálku s časem stráveným v kanceláři tak, aby se pracovníci dostatečně zapojovali do týmových aktivit.
- Převažující práce na dálku (uvádí 1 % společností): jde o firmy, které shledaly nedávný „experiment“ natolik efektivní, že práci z domova povýšily na nový standard. Alespoň část kancelářských prostor si i přesto ponechávají, a to pro řešení úkolů vyžadujících osobní spolupráci.

Hybridní práce není žádná novinka, ale masivně nastupující trend

Zpočátku byla vnímána jako fenomén, který způsobí významný odliv nájemců z administrativních center. Skutečnost je ovšem odlišná. Některé společnosti se mohou rozhodnout více diverzifikovat svá portfolia například prostřednictvím většího využívání coworkingových prostor (jako alternativní způsob testování obsazenosti anebo rozmanitější nabídku pracovního prostředí pro zaměstnance), nicméně v obecné rovině se kvůli nastupujícímu trendu hybridní práce změní pouze způsob využívání kanceláří.

„Tradiční pracoviště byla příliš dlouho statická a univerzální. A to navzdory faktu, že naše pracovní dny jsou plně dynamicky se měnících aktivit. Prvním pozitivním signálem, který s sebou pandemie koronaviru přinesla, je všeobecná shoda mezi zaměstnavateli a zaměstnanci, že různé druhy práce se nejlépe provádějí v různých typech prostor. Za druhé, kvalita vybavení domácích

Zdroj: CBRE

pracovišť během posledních měsíců výrazně vzrostla, a navíc je k dispozici potřebná infrastruktura pro podporu práce na dálku. Firmám, které se rozhodnou pro přechod na hybridní model práce, mohou jen doporučit, aby do rozhodnutí zapojily své zaměstnance a o nových zásadách na pracovišti důsledně komunikovaly,“ říká Filip Muška, specialista na pracovní prostředí v CBRE.

Pro úspěšný přechod k hybridnímu modelu práce je třeba zohlednit tři klíčové oblasti, které se následně promítnou nejen do velikosti pronajímaných prostor, ale i způsobu jejich uspořádání a také designu:

- Jaká bude míra využití pracoviště: sledujte, kolik lidí se v jednotlivé pracovní dny na pracovišti nachází a o jaké prostory je největší zájem.
- Co si myslí vaši zaměstnanci: zorganizujte průzkum mezi zaměstnanci, abyste zjistili, co v kanceláři nejvíce potřebují. Zeptejte se, jak často do kanceláře chodí, s jakou pravidelností by do ní chtěli docházet a jakým problémům při práci na dálku čelí.
- Nezapomeňte na maximální vytiženost prostor: připravte se také na dny, kdy bude potřeba osobní přítomnost většiny zaměstnanců.

Společnosti mají při návrhu moderních pracovišť na výběr ze tří hlavních přístupů:

- Pracovní prostor uspořádaný podle způsobu práce (activity-based work): Zaměstnanci rozdělují svůj pracovní čas mezi domov a kancelář, přičemž se zapojují do individuálních i týmových aktivit. Různé části kanceláře využívají podle momentální potřeby – ať už se jedná o místa pro soustředěnou práci, zasedací místnost, telefonní budku anebo třeba odpočinkovou zónu pro neformální setkávání.
- Pracoviště zaměřené na spolupráci týmů (team-based work): Zaměstnanci rozdělují svůj čas mezi domov a kancelář, ale do kanceláře přicházejí především proto, aby spolupracovali se svým týmem na konkrétním úkolu anebo projektu. Nezbytný je dostatek zasedacích místností či kreativních zón.
- Pracovní prostor primárně určený pro jednání (event-based work): Zaměstnanci vykonávají většinu své práce doma a do kanceláře chodí hlavně na plánovaná setkání. Prostor je využíván jak pro spolupráci uvnitř firmy, tak s obchodními partnery a klienty. Lidé tráví většinu času na kreativních setkáních, ale také socializací a vzděláváním, čemuž odpovídá příslušné řešení prostor. ●

LIFTING BEZ OPERACE V ÚSTAVU LÉKAŘSTVÍ A KOSMETIKY

Jasným trendem současné moderní estetiky je kombinace vždy několika různých ošetření. Protože v ÚLK je naším cílem dosáhnout svěžího a přirozeného efektu při všech ošetřeních, sestavujeme pro každého takový individuální program, který bere v potaz typ pleti, její problémy či věk klienta. Mezi nejčastěji kombinované zákroky patří: **zpevnění kontury čelisti** 3D liftingovými vstřebatelnými nitěmi, **kanylová modelace přírodní kyselinou hyaluronovou** ke kompenzaci propadů pod očima a na lících, **kanylová modelace tělu vlastní kyselinou hyaluronovou** do vrásek periorálně, a to bez nepřirozeného vyšpulení rtů. Dále **rejuvenace epidermis**, **barevné sjednocení a redukce rozšířených žilek**, to vše systémem laserových ošetření.

Navštivte Ústav lékařství a kosmetiky a svěřte se do péče zkušených odborníků v oblasti estetické medicíny na klinické úrovni. Jsme zařízením s nejdelší tradicí a nejvíce zkušenostmi v České republice. Již od založení ÚLK v roce 1958 jsme právem považováni za prestižní pracoviště. Zároveň je pro nás samozřejmostí využívání nejnovějších a nej kvalitnějších metod, přípravků a strojů při každém zákroku.

www.ulk.cz

Ústav lékařství a kosmetiky

Vyšehradská 49 – Emauzy

128 00 Praha 2

e-mail: prijem@ulk.cz

Investice do nemovitosti s využitím hypotéky se vyplatí, i když máte volné peníze. Umožní vám jejich násobné zhodnocení

Český trh se potýká s rychlým růstem cen bytů, jehož stagnace nebo dokonce výrazné zpomalení jsou zatím v nedohlednu.

Energeticky úsporný dům Vital Kamýk v Praze 12 zahrnuje 97 bytů. Jeho součástí je i střešní terasa pro sousedská setkávání (JRD).

To je dáno především zdoluhavým povolovacím procesem, který přispívá k velkému převisu poptávky nad nabídkou, dostupným financováním a – především v poslední době – neúměrným zdražováním stavebních materiálů a prací. Ale i v této turbulentní době je koupě nemovitosti jednou z nejbezpečnějších investičních příležitostí, která díky pronájmu generuje stabilní a pravidelný příjem a v dlouhodobém horizontu vede k průměrnému 4% zhodnocení vynaložených finančních prostředků. Právě tento typ investice je navíc optimální volbou pro každého, kdo si chce zajistit účinnou obranu proti zdivočelé inflaci. Vše ale má svá pevná pravidla, bez jejichž dodržení nedosáhnete na nejvyšší možný výnos.

Na co byste se měli zaměřit před samotným nákupem nemovitosti na pronájem (nebo na

budoucí prodej), pokud chcete, aby o ni byl na trhu zájem a zajistili jste si co nejvyšší zhodnocení? Především na dvě věci: za prvé na její pečlivý výběr podle ceny, typu a lokality a za druhé na optimální financování její koupě. To je možné učinit za pomoci naspořených financí, nebo hypotečního úvěru, jehož úrokové sazby jsou i přes pozvolný růst stále nízké. Bohužel, mnoho drobnějších investorů v České republice se nad různými variantami financování příliš nezamýšlí, protože nemají znalosti ani zkušenosti se zhodnocováním volných peněžních prostředků, resp. s realizací maximálního možného výnosu z vynaložených peněz. Většinou si tak zjistí pouze to, zda růst cen na rezidenčním trhu ve zvolené lokalitě překonává inflaci, a následně si daný byt koupí za hotové.

Podle analytického oddělení JRD se sice jedná možná o rychlejší, ale nikoli výhod-

nější formu investice. Pokud si můžete vzít hypotéku s roční úrokovou sazbou 3,0 % a své finance na volném trhu zhodnocovat o více než 3,0 %, pak z ekonomického hlediska nedává smysl realizovat nákup nemovitosti za vlastní peníze. Připravujete se tak o potenciální zisk, díky němuž byste mohli dosáhnout velmi rychlé návratnosti své investice. Mnohem efektivnější je pořídit si nemovitost prostřednictvím hypotéky a volné prostředky zhodnotit jiným investičním způsobem. Zapůjčené finance jsou obvykle levnější než vlastní peníze zhodnocené formou investice do dynamického portfolia složeného z akciových podílových fondů a z nižšího podílu dluhopisových a nemovitostních podílových fondů. Poradte se proto s odborníky, kteří vám pomohou nejen s výběrem kvalitní nemovitosti (např. ve zdravých a úsporných projektech od JRD), ale také

Bankovníctví

Finance

Nemovitosti

Wilson's

Korporátní právo

Fúze a akvizice

www.wilsonscee.com

s optimální investiční strategií, jež povede k maximalizaci možného výnosu s ohledem na podstupované riziko a likviditu. A jakou strategií vám určitě nedoporučujeme? Ponechávat volné finance nad rámec likvidních rezerv na běžných nebo spořicí účtech, kde dojde k jejich znehodnocení vlivem inflace.

Pro srovnání uvedme příklad investora, který uvažuje o koupi bytu 2+kk o velikosti 44 m² za 5 mil. Kč a může si zvolit mezi využitím vlastních prostředků (při očekávaném 4% meziročním růstu trhu nemovitostí), nebo 80% hypotéku s roční úrokovou sazbou 3,0 % a splatností 20 let. V prvním případě může investor dosáhnout (za 20 let) tržní hodnoty nemovitosti cca 11 mil. Kč a nominální efekt zhodnocení tak bude činit 6 mil. Kč. V druhém případě může kupující investovat 80 % volných finančních prostředků, které mu zůstanou po využití 80% hypotéky, do diverzifikovaného portfolia tvořícího akciové, dluhopisové a realitní tituly. Při investici do rizikovějšího portfolia může (během 20 let) docílit až 10% meziroční výnosnosti hodnoty daného portfolia a jeho celkový čistý majetek tak bude činit až 38,8 mil. Kč. Jedná se o návrh portfolia složeného ze skutečných podílových titulů na českém bankovním trhu. Portfolio tvoří ze 70 % akciové, z 20 % dluhopisové a z 10 % nemovitostní podílové tituly, u nichž se uvažuje dlouhodobá výnosnost na úrovni jejich meziročního zhodnocení od data jejich založení.

Pokud takto využijete pákového efektu k maximalizaci výnosu, můžete vydělat až o 28 milionů více.

Graf 1:

První sloupec „Investice“ vyjadřuje aktuální hodnotu nabyté nemovitosti neboli počáteční zůstatek majetku. Sloupec „Zhodnocení bytu“ vyjadřuje, o kolik se za 20 let zhodnotí investovaných 5 mil. Kč v podobě nemovitosti. Poslední sloupec pak udává konečný zůstatek majetku po 20 letech.

Graf 2:

První sloupec „Investice“ vyjadřuje aktuální hodnotu nabyté nemovitosti a počáteční hodnotu investičního vkladu neboli počáteční zůstatek majetku. Sloupec „Zhodnocení bytu“ vyjadřuje, o kolik se zhodnotí 1 mil. Kč investovaný z vlastních zdrojů (tedy 20 % z hodnoty nemovitosti),

a to o 10 mil. Kč za pomoci tzv. pákového efektu (při něm totiž dojde ke zhodnocení nejen o 6 mil. Kč jako v první variantě, ale o další 4 mil. Kč ze zapůjčených peněz). Sloupec „Zhodnocení inv.“ vyjadřuje, o kolik se zhodnotí investované 4 mil. Kč na kapitálovém trhu (80 % z 5 mil. Kč): ty jinak k nabytí nemovitosti zajistí hypoteční úvěr. Úroky z hypotéky znamenají, kolik je zapotřebí zaplatit nad rámec z titulu časové hodnoty zapůjčených peněz. Poslední sloupec pak vyjadřuje konečný zůstatek majetku po 20 letech. ●

Adam Greguš,
analytické oddělení společnosti JRD

MOROSO

odvážné nábytkové kousky s rysy avantgardy

„Příběh Moroso je příběhem našich vztahů s designéry. Jsou to inteligentní lidé inspirovaní vášní pro krásu, kteří se snaží změnit svět k lepšímu. Nechci po nich, aby si představovali konkrétní předmět, chci, aby si představili nový svět a promítli ho do budoucnosti.“ Patrizia Moroso

Pohovku GOGAN definují nepravidelné oblé tvary komponované do sofistikovaných celků.

Nepřehlédnutelný design spojený s prémiovou kvalitou a precizním zpracováním. Italská nábytkářská společnost MOROSO se již 70 let zabývá výrobou klasického i moderního nábytku určeného pro vybavení bytů, hotelů i kanceláří. Úzce spolupracuje s řadou významných světových návrhářů, kteří jednotlivým kouskům propisují jedinečné tvary. MOROSO si zakládá na čalouněném nábytku, který potahuje těmi nejkvalitnějšími látkami – posezení v křeslech a pohovkách je díky tomu opravdu výjimečné. Značku v České republice exkluzivně zastupuje společnost Konsepti.

Italskou rodinnou společnost založil Agostino Moroso se svou manželkou Dianou v roce 1952. Firma se díky poctivému řemeslnému přístupu k výrobě a mimořádné návrhářské kreativě už v počátcích dokázala odlišit od ostatních, začala růst a brzy dostala pevné místo na trhu. V 80. letech převzala vedení druhá generace

rodiny Moroso, která velký prostor věnovala studiu autorského designu. Společnost díky své silné manažerské struktuře, technologickým i materiálovým inovacím a zručnému řemeslnému přístupu získala během několika desetiletí pozici v haute couture mezinárodního designu.

Designéři z různých zeměpisných šířek i kultur

Svou kreativitu vložilo do produktů značky MOROSO hned několik světových designérů. Vznikla tak řada ikonických produktů z dílen Rona Arada, Patricie Urquioly, Rosse Lovegrovea, Konstantina Grcice, Alfreda Häberliho, Toshiyuki Kita, Marcela Wanderse a mnoha dalších.

Značka MOROSO v průběhu let díky spolupráci s významnými umělci vytvořila rozmanitá díla, která se stala součástí sbírek významných galerií. Najdete je v MoMA v New Yorku, Le Palais de Tokyo, Grand

Robustní hliníková konstrukce, zaoblený sedák a neuvěřitelně pohodlné opěradlo. Křesílko a stylový stůlek z řady PIPE navrhl Sebastian Herker. Více na konsepti.com

Dopřejte si relax v ikonickém křesle TAKE A LINE FOR A WALK z dílny Alfreda Häberliho. Vyrábí se v látkovém i koženém provedení. Více na konsepti.com.

Palais v Paříži, na Benátské bienále i ve Victoria & Albert Museu v Londýně.

Kvalita a preciznost

MOROSO se zabývá výrobou pohovek, křesel i nábytkových doplňků. Veliký důraz klade na kvalitu materiálů, které při tvorbě produktových návrhů ve spolupráci s desig-

néry velmi pečlivě vybírá. Se stejným přístupem volí i povrchové úpravy materiálů, která jsou vybírána s ohledem na vlastnosti a funkčnost tak, aby byly v co největším souladu s designérským návrhem produktu. Ve výrobních dílnách věnují řemeslní mistři i krejčí precizní péči každému detailu a řadu postupů provádějí ručně tak, aby byla práce provedena co nejkvalitněji.

MOROSO vyrábí produkty hodnotné nejen umělecky díky svému originálnímu designu vytvořenému světoznámými tvůrci, ale i kvalitou svého provedení. Při vývoji svých produktů myslí společnost i na udržitelnost – nabízí designově velmi originální nábytkové kousky s dlouhou životností, díky které mohou zákazníci ve svých interiérech využívat výrobky i po několik generací. ●

FOTO: MOROSO

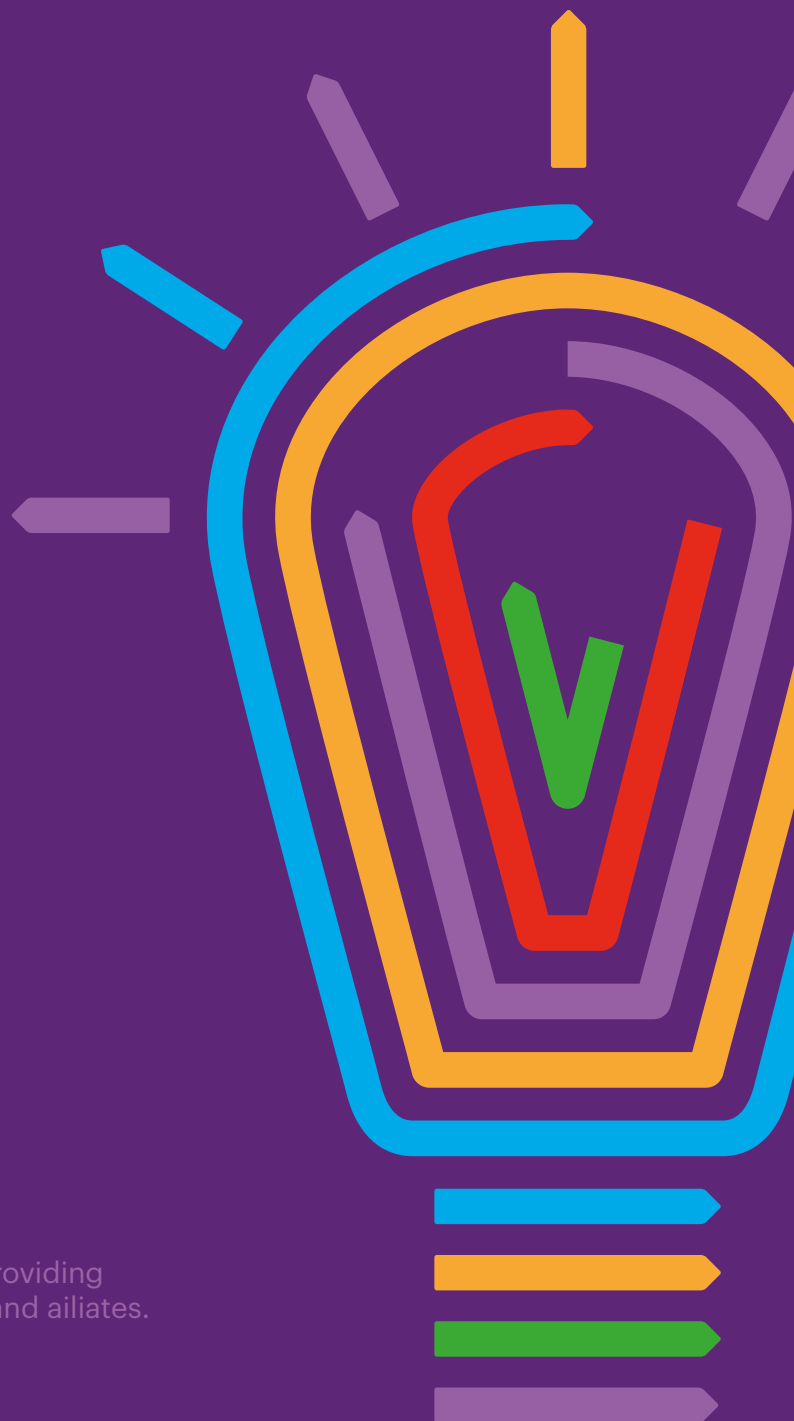
Stylová BOHEMIAN SOFA na první pohled zaujme originálním polstrováním s druky. Ležérní styl s doširoka otevřenými opěradly a područkami nabízí neopakovatelné posezení.

Letištní terminály, hotely, butiky i soukromé interiéry

Nábytek značky MOROSO má věhlas po celém světě. Stylově jsou jím vybaveny letištní terminály v Evropě i mimo ni, nechybí ve vybavení luxusních butiků a designových barů nebo odpočinkových zón v obchodních centrech. Nábytek MOROSO najdete i v řadě firemních prostor, na klinikách, v knihovnách, hotelech, restauracích i jako vybavení interiérů luxusních jacht. Jako dokonalý designový prvek pozdvihuje MOROSO každý interiér. Více informací o značce a produktech najdete na stránkách www.konsepti.com.

Dentons. Transforming the practice of law around the world.

Dentons.
The world's largest global elite law firm.*

大成 **DENTONS**

[dentons.com](https://www.dentons.com)

© 2018 Dentons. Dentons is a global legal practice providing client services worldwide through its member firms and affiliates. Please see [dentons.com](https://www.dentons.com) for Legal Notices

*Acritas Global Elite Law Firm Brand Index 2013-2017

Je škoda, když oprávněný nárok zůstal v minulosti nevyužitý

/ Počet soudních pří, které má smysl financovat, přibývá

/ Rozplétáme spory

Litigační financování neboli financování soudních sporů, je na západ od České republiky poměrně zaběhnuté. Svět se mu naučil od Austrálie v 90. letech, investiční skupina Natland jej nabízí jako jednu ze svých standardních finančních služeb běžně několik roků. „Máme know-how a jde o jednu ze základních služeb v našem portfoliu. Začali jsme proto budovat i separátní tým,“ říká Maroš Dragůň z Natlandu.

Proč vlastně přibývá klientů, kteří se na vás obracejí s žádostí o litigační financování, čím je taková situace na trhu obecně způsobena?

Dříve se do vymáhání svého práva soudní cestou spousta lidí a organizací vůbec nepouštěla, a to zejména kvůli finanční a časové náročnosti. Přitom počet příležitostí či případů, kde dávalo smysl podpořit financováním právní nároky společností či jednotlivců a uplatnit je, přibývá. Z ad hoc případů se tak brzy stala samostatná služba, kterou dál rozvíjíme.

Současná doba tomu ještě nahrává?

Ano, a to nejen důsledky pandemie. Současná doba přináší spoustu obchodních či právních výzev, na které dokáže litigační financování efektivně reagovat. Jsou samozřejmě specifické případy. Velký význam má tam, kde třeba společnosti hrozí insolvence, a pokud firma nemá prostředky na uchránění svého majetku v soudní při, dostane se kvůli tomu lehce do potíží, investor naše-

ho typu může v těchto případech fungovat zároveň jako specialista na zlepšování chodu firmy a zvyšování její hodnoty. To je i naše významná konkurenční výhoda, máme zkušenosti s krizovým řízením, optimalizací procesů a restartem ekonomického růstu.

Ale proč takovou službu nabízí Natland, přece jen jste především investor a developer?

Jsme investiční skupina. Cílem investičních skupin je zhodnocování financí. Konkrétně při litigačním financování poskytujeme finanční zdroje, abychom umožnili zahájení či pokračování soudního sporu. Během let, které se tomuto věnujeme, jsme získali know-how a dnes jde o jednu ze základních služeb v našem portfoliu. Nedávno jsme začali budovat i separátní tým. Obecně je škoda, když oprávněný nárok v minulosti zůstal nevyužitý. Takové aktivity jsme připraveni nejen financovat, ale také poradensky zastřešit a s naším týmem interních i externích specialistů hledat nejefektivnější strategii.

Jaký byl váš první případ?

Nevím, zda bych ho označil za úplně první, ale jeden z prvních komplexnějších případů litigačního financování byla naše pomoc dědičce po podnikateli, který byl obchodně velmi široce rozkročen, ale náhle zemřel a zjistilo se, že jeho aktivity nebyly zcela formálně a dokumentačně strukturované. Krom toho běželo několik soudních sporů v cizině, které celý proces ještě komplikovaly. Na základě strategie, která byla odladěná s dědičkou na začátku naší účasti, jsme však dokázali vše – jednotlivé obchodní aktivity poskládat do logického celku, vyřešit spory, které okolo pozůstalosti vznikly a prostřednictvím litigačního financování jsme se pustili do rozplétání všech dalších soudních sporů, i těch v zahraničí.

Byl to nejsložitější případ a kolik jich vlastně máte nyní rozdělaných?

Těžko se dají jednotlivé případy za ty roky řadit podle složitosti. Každý z nich má

svoje výzvy a v některých fázích procesu se daří strategii naplňovat lépe, snáz, v jiných momentech je to náročnější. Aktuálně máme aktivně rozpracováno asi sedm větších případů a na několik nových se právě díváme, analyzujeme.

Dá se říct, zda se na některé případy více zaměřujete?

Konkrétní parametry případů nemáme nijak striktně definované. To, co platí všeobecně, že se díváme na všechny příležitosti, které se objevují, přijdou jako reference z trhu nebo jinak, platí i tady. Typicky jde v případě litigačního financování o společnosti v krizi, často s hroící insolvenčí, akcionářské spory, komplikovaná dědictví, ale i spory týkající se pohledávek nebo klasických obchodních vztahů. Je to opravdu různorodé, velmi. I v případech, které nejsou úplně vhodné pro nás, zájemce často nasměrujeme na někoho z poradců či obchodních partnerů.

A jde hlavně o firmy a jednotlivce?

Kromě fyzických osob a firem se na nás obrací i advokátní kanceláře, dědicové,

správci pozůstalostí a další, ten zájem meziročně roste.

Ty firmy či lidé za vámi chodí sami anebo je aktivně vyhledáváte?

Už za sebou máme několik úspěšných případů, což samozřejmě pomáhá jako reference. Natland je vnímán jako specialista na krizové řízení firem v potížích, jako někdo, kdo dokáže efektivně řešit a vyřešit spory v širším slova smyslu. Převážná část našeho litigačního portfolia se rekrutuje už sama, některé příležitosti si však identifikujeme i interně.

Jak to ve vašem pojetí obecně funguje?

My za partnera financujeme jeho právní výlohy a pokud mu, například kvůli zpoždění v jeho podnikání, roste i jiný typ nákladů, jsme schopni financovat i v širším kontextu. Teprve až u soudu uspěje, tedy pokud uspěje, zaplatí nám část z vysouzeného plnění. My tak na sebe bereme riziko soudního neúspěchu a partner je tak vlastně před ním částečně ochráněn.

Je tato služba něco, na níž bude Natland do budoucna postaven?

Natland je postaven na dvou silných nohách – private equity investicích a nemovitostech. Litigační financování nabírá rozhodně na významu a vzhledem k rostoucí poptávce na naše zapojení do nových případů se dá předpokládat, že přítomnost Natlandu v tomto segmentu v budoucnu bude ještě víc viditelná. ●

Maroš Dragúň

Absolvent Právnické fakulty UK v Praze dříve pracoval pro významné advokátní kanceláře v Praze i Bratislavě, kde se podílel na poskytování právních služeb pro lokální i zahraniční korporace. V investiční skupině Natland se věnoval transakčnímu managementu, v lednu roku 2020 převzal projektové řízení slovenských aktivit skupiny Natland. V současné době se v rámci aktivit Natlandu věnuje především projektům, které řeší problematiku litigačního financování.

PETR TOMAN

MLČENLIVOST – ZÁKLADNÍ KÁMEN ADVOKACIE

Další on-line semináře naleznete:
www.epravo.cz

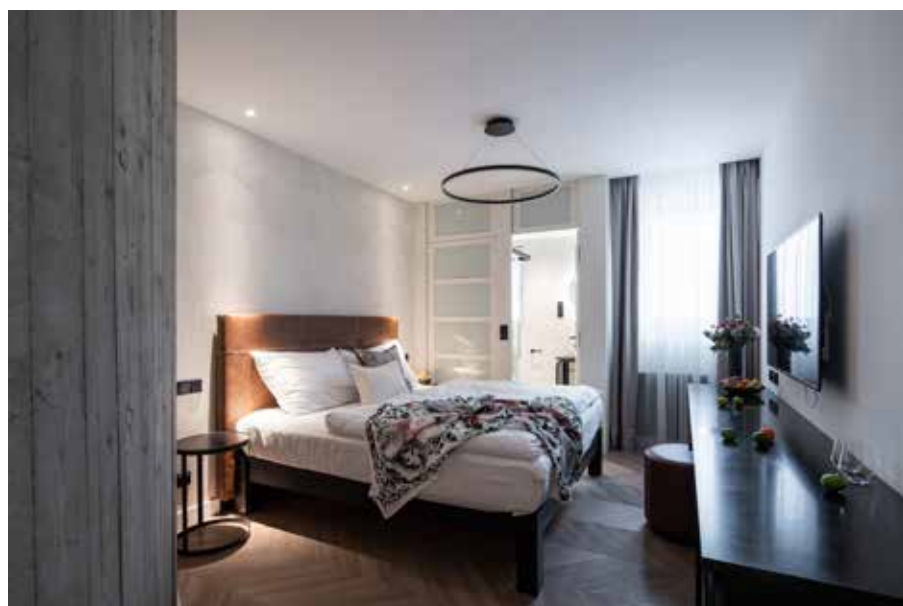

Čtyřhvězdičkový hotel Chevron v Praze se naplno otevřel hostům

Chevron Hotel ze sítě Old Town Apartments je nový čtyřhvězdičkový hotel přímo naproti zahradě Kinských v ulici Holečkova na pražském Smíchově. Vznikl rozsáhlou rekonstrukcí a přestavbou původního bytového domu z 90. let 19. století, který se vlivem času a špatné údržby dostal do dezolátního stavu. Na šesti podlažích disponuje 50 designovými pokoji, za jejichž návrhem stojí britsko-český ateliér Jestico + Whiles. Ten spolupracoval i na architektonickém řešení celého projektu (fasáda).

Před rekonstrukcí jakéhokoli objektu se vždy snažíme získat co nejvíce informací o dané budově, historii lokality i tamní atmosféře. Na těchto základech pak vytváříme hlavní motiv nového projektu, který se prolíná jak do celkového konceptu, tak jednotlivých designových prvků. Protože je Chevron Hotel v centru metropole jen pár minut od Pražského hradu či Staroměstského náměstí, chtěli jsme, aby svým vzhledem respektoval okolní zástavbu. V našem návrhu jsme zachovali celou řadu historických prvků, které jsou patrné především na hlavní uliční fasádě. Ta byla tvarově rekonstruována do své dřívější podoby a ponechána ve světlé barvě,“ komentuje Sean Clifton, ředitel pražského studia Jestico + Whiles, které má za sebou řadu působivých realizací po celém světě (od Švýcarska a Velké Británie přes Zanzibar až po Abu Dhabi) a do vzhledu hotelu Chevron vneslo nezaměnitelný styl.

Interiér hotelu je nadčasový a nese se v moderním duchu, přesto však odkazuje i na minulost. Smíchov byl původně průmyslová čtvrť na pražské periferii, která se až postupem času proměnila v atraktivní lokalitu pro práci i bydlení a stala se součástí centrální části metropole. „Na míru navržený nábytek s lehkým industriálním nádechem je proto vzpomínkou na někdejší obyvatele domu, kteří byli v této dříve průmyslové čtvrti zaměstnáni. Vzhled interiéru je pak založen na spojení hladkých zakřivených linií černě lakované oceli s luxusní kůží a čistými bílými akcenty,“ uvádí Sean Clifton a dodává: „Na podlahách veřejných prostor jsou použity černobílé vzory inspirované historickými dekory keramických dlaždic nalezených v původní budově. V kontrastu k nim působí hlavní schodiště s autentickým zábradlím, na kterém vyniká

tmavý terazzo povrch imitující kámen s příznanou texturou. Hosté mohou do svých pokojů vystoupat buď po tomto schodišti, nebo využít nového výtahu, díky němuž je objekt kompletně bezbariérový.“

Všechny pokoje v Chevron Hotelu jsou plně klimatizovány a vybaveny moderním designovým nábytkem, vytvářejícím příjemnou atmosféru. Charakteristickými materiály v pokojích i na recepci jsou texturované dřevěné stěny v kombinaci se zakřiveným pohledovým betonem, který propisuje linku schodiště do přilehlých pokojů. Celek doplňují atypická svítidla v podobě nadrozměrných ocelově černých obručí, které v interiéru vytvářejí dominantní prvek.

„Prostory v posledním šestém podlaží byly upraveny a rozšířeny tak, aby nabízely ubytování v podkrovním stylu a skýtaly unikátní výhledy. Ty směřují buď přímo k letohrádku Kinských, který je zasazen do rozlehlého parku, nebo do vnitrobloku s moderně upravenou zahradou a pohodlným posezením.

Další příjemný zážitek čeká hosty hned po probuzení: pro podávání kontinentální snídaně jsme navrhli speciální, zajímavě osvětlenou místnost, která se nachází v moderní prosklené přístavbě,“ uzavírá Sean Clifton.

Pro investora Chevron Hotelu již studio Jestico+Whiles v předchozích letech realizovalo design hotelů Pure White v Praze 2 na Novém Městě, Urban Crème v Praze 1 v ulici Na Poříčí a Red & Blue Design Hotel taktéž v ulici Holečkova na Smíchově. Chevron Hotel je vzdálen jen 10 km od Letiště Praha – a samozřejmě zajišťuje letištní transfer i parkování pro hosty s vlastní dopravou. ●

Ostatní advokáti mluví španělsky, my jsme španělští advokáti.

Právní služby ve Španělsku, Portugalsku
a Latinské Americe

Servicios legales en Español

Sokolovská 22, Praha 8
tel.: 224 818 736–7
praha@moreno-vlk.eu

Moreno Vlk & Asociados

Advokátní kanceláře / Abogados / Attorneys at Law

Praha | Madrid | Bratislava

VELMI DOPORUČOVANÁ KANCELÁŘ

Jak bydlet, když ne ve vlastním?

Řešením je nájemní, nebo družstevní bydlení.

Češi dlouhodobě tíhnou k vlastnickému bydlení, které je u nás vnímáno i jako důkaz společenského postavení. Také proto dosahuje mnohem větší podíl na celkovém fondu bydlení, než je tomu v zemích západní Evropy (např. v sousedním Německu). Raketový růst cen bytů v ČR v poslední době, který už je vnímán jako celospolečenský problém, však většinu zájemců o bydlení zabraňuje, aby si vlastní byt pořídili. Jaké mají jiné možnosti? Tou aktuálně nejvyhledávanější je nájemní bydlení. Jeho nabídka na realitním trhu roste: bydlení v nájmu si už lze pořídit také od renomovaných developerských společností, které se mu začínají čím dál více věnovat. A do popředí zájmu se dostává i družstevní bydlení, které bylo v minulých letech v ČR spíše Popelkou, přestože má v tuzemsku více než stoletou tradici.

Developeři mění své strategie směrem k nájemnímu bydlení

V nájemním bydlení vidí potenciál řada velkých developerů. Pokud realizují větší urbanistické celky, je v současné době jejich častou strategií vyčlenit část bytových domů v nově vznikajících rezidenčních areálech pro bydlení v nájmu. Případně vyčlenit pro tuto formu bydlení část svého portfolia – některé lokality se totiž více hodí právě pro něj. Příkladem může být společnost Trigema, která po 25 letech působení na českém trhu a řadě realizovaných rezidenčních projektů s vlastnickými byty (nejen v Praze, ale např. také v Plzni) dospěla nyní k výstavbě projektu Fragment se 140 plně vybavenými byty v pražském Karlíně, určeného výhradně pro nájemní bydlení. Ještě větší posun v tomto směru zaznamenala společnost AFI Europe. Ta se vloni rozhodla navázat na své zkušenosti s nájemním bydlením v Německu a oznámila radikální změnu své strategie: veškerou rezidenční výstavbu v ČR už realizuje jako nájemní s cílem vybudovat v tuzemsku portfolio o tisícovce nájemních bytů. „V současné době máme ve výstavbě již tři objekty nájemního bydlení – nejen naši vlajkovou loď Tulipa Karlín se 170 byty, ale také další etapy dvou rozsáhlých rezidenčních projektů Tulipa Třebešín v Praze 3 a AFI City v Praze 9, u nichž jsou byty v dřívějších, již dokončených fázích určeny pro vlastnické bydlení,“

Tulipa Karlín, první projekt AFI Europe pro nájemní bydlení, bude dokončen ve 2. polovině roku 2022

komentuje Doron Klein, ředitel společnosti AFI Europe pro Českou republiku. Aktuálně tak má AFI Europe ve výstavbě v hlavním městě 550 nájemních bytů.

Byty v nájemních novostavbách často vznikají na bývalých brownfieldech v širším městském centru. Pro tuto formu bydlení se však skvěle hodí i starší činžovní domy, které byly k tomuto účelu postaveny před desítkami let a často se nacházejí v atraktivních pražských čtvrtích jako Vinohrady, Staré a Nové Město nebo Smíchov. Právě na ně se zaměřuje společnost Zeitgeist Asset Management, která je pod značkou Home by Zeitgeist kompletně rekonstruuje pro potřeby současného nájemního bydlení. Také Zeitgeist čerpá ze svých zkušeností s nájemním bydlením v regionu CEE, v němž dlouhodobě působí a její portfolio zde zahrnuje více než 750 nájemních bytů. Dosud společnost v Praze zrekonstruovala 12 rezidencí, v budoucnu se však i ona chce zaměřovat i na nájemní novostavby. „Poptávka po kvalitních nájemních bytech je dlouhodobě vysoká a v kontextu pandemie covidu-19 ještě vzrostla. My jsme dosud pro účely moderního nájemního bydlení rekonstruovali původní činžovní domy v centru metropole, ale nyní máme první projekt, který vznikl opravdu od základů: Home Barrandov v Praze 5, jehož novostavbu jsme koupili od společnosti Finep,“ uvádí Peter Noack, CEO

společnosti Zeitgeist Asset Management. Za půl roku od květnové kolaudace byly již více než dvě třetiny z celkem 70 bytů Home Barrandov pronajaty.

Interiér bytu v rezidenci Myslíkova, který Zeitgeist nabízí k dlouhodobému pronájmu

Zájemci o nájemní bydlení mají dnes na výběr z mnoha variant: od nezařízených bytů přes byty částečně vybavené až po jednotky vybavené nábytkem na míru, do nichž se lze nastěhovat prakticky okamžitě. Developeři se navíc často snaží vycházet nájemníkům co nejvíce vstříc. „Naším cílem je nabídnout klientům moderní nájemní bydlení a zpříjemnit jim jak proces hledání vhodného bytu, tak bydlení samotné. Ať už se jedná o snadný výběr bytu přes internet, tak o naši plnou podporu v průběhu nájemního vztahu. Pokud se například nájemce z různých důvodů rozhodne přestěhovat do jiného bytu nebo rezidence v rámci našeho portfolia, není nijak časově vázán původní délkou nájemní smlouvy ani jinými omezeními. Zejména v období covidu lidé tento

Nájemní byt v projektu Home Barrandov

přístup velmi oceňovali," vysvětluje Michal Nečas, jednatel společnosti Zeitgeist Asset Management.

Družstevní bydlení – aneb Jak si pořídit byt nebo dům bez hypotéky

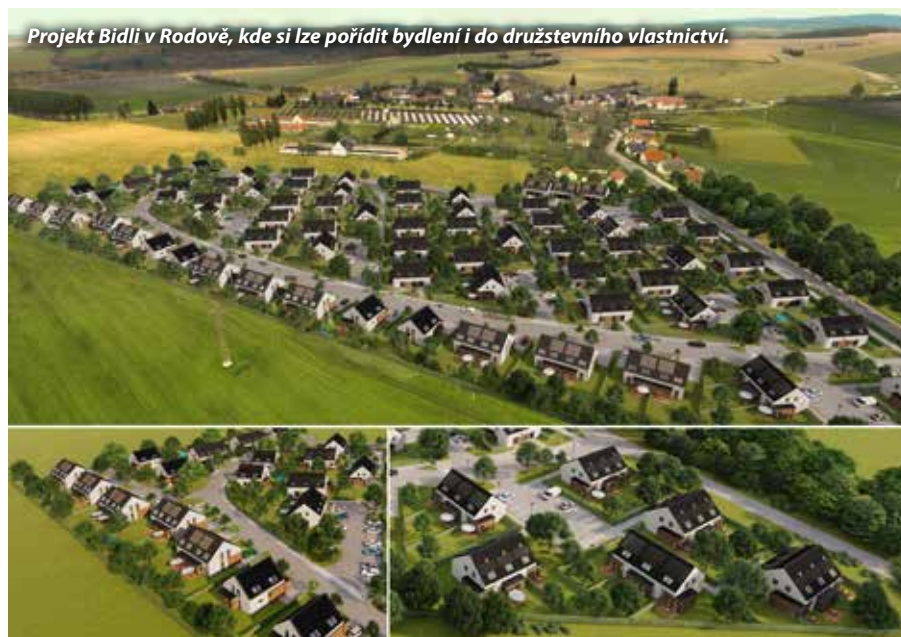
Pro ty, kdo touží po vlastnickém bydlení, ale nemají dostatek finančních prostředků a nechťejí si brát hypoteční úvěr nebo jej nemohou získat, je řešením družstevní bydlení. To má u nás mnohaletou tradici (v ČR je v současnosti evidováno více než 8 000 aktivních bytových družstev), přesto však v minulých letech zůstávalo stranou pozornosti velkých developerů (s výjimkami, jimiž je např. společnost Finep – ta stála v roce 2011 u renesance nové družstevní výstavby v ČR, za 10 let od té doby prodala v Praze 1 500 moderních družstevních bytů a vedle výstavby vlastnických bytů se tomuto typu výstavby nadále věnuje). Na tradici družstevního bydlení v ČR navazuje i společnost Bidli, která jej má v nabídce svých produktů od roku 2019; od té doby založila 21 bytových družstev s celkovou výší majetku 1,6 mld. korun. Nyní společnost chystá další varianty družstevního bydlení speciálně připravené na financování developerské výstavby.

Družstevní bydlení je – zjednodušeně řečeno – zpočátku forma nájemního bydlení, ale s touto výhodou, že zájemce si po splacení celé anuity¹ může nemovitost převést do osobního vlastnictví. „Zájemci o družstevní bydlení postačí mít 20 % z ceny nemovitosti a být solventní. Členem bytového družstva se lze stát i ve vyšším věku. Vstoupit do něj může rovněž cizinec. Nabídka družstevního bydlení Bidli je přitom velmi široká: naším prostřednictvím si lidé mohou pořídit novostavbu stejně jako starší nemovitost, a to na celém území České republiky. Od rodinné-

ho domu přes byt či ateliér až po rekreační objekt. Člen družstva v tomto modelu nejen že platí nájemné, ale v každém měsíčním nájmu si umožní i část anuity. Na konci se pak stane vlastníkem nemovitosti," popisuje generální ředitel společnosti Bidli holding Jiří Lejnar.

V praxi to funguje tak, že bytové družstvo koupí vami zvolenou nemovitost, k níž máte výlučné právo užívání. Vy se stanete čle-

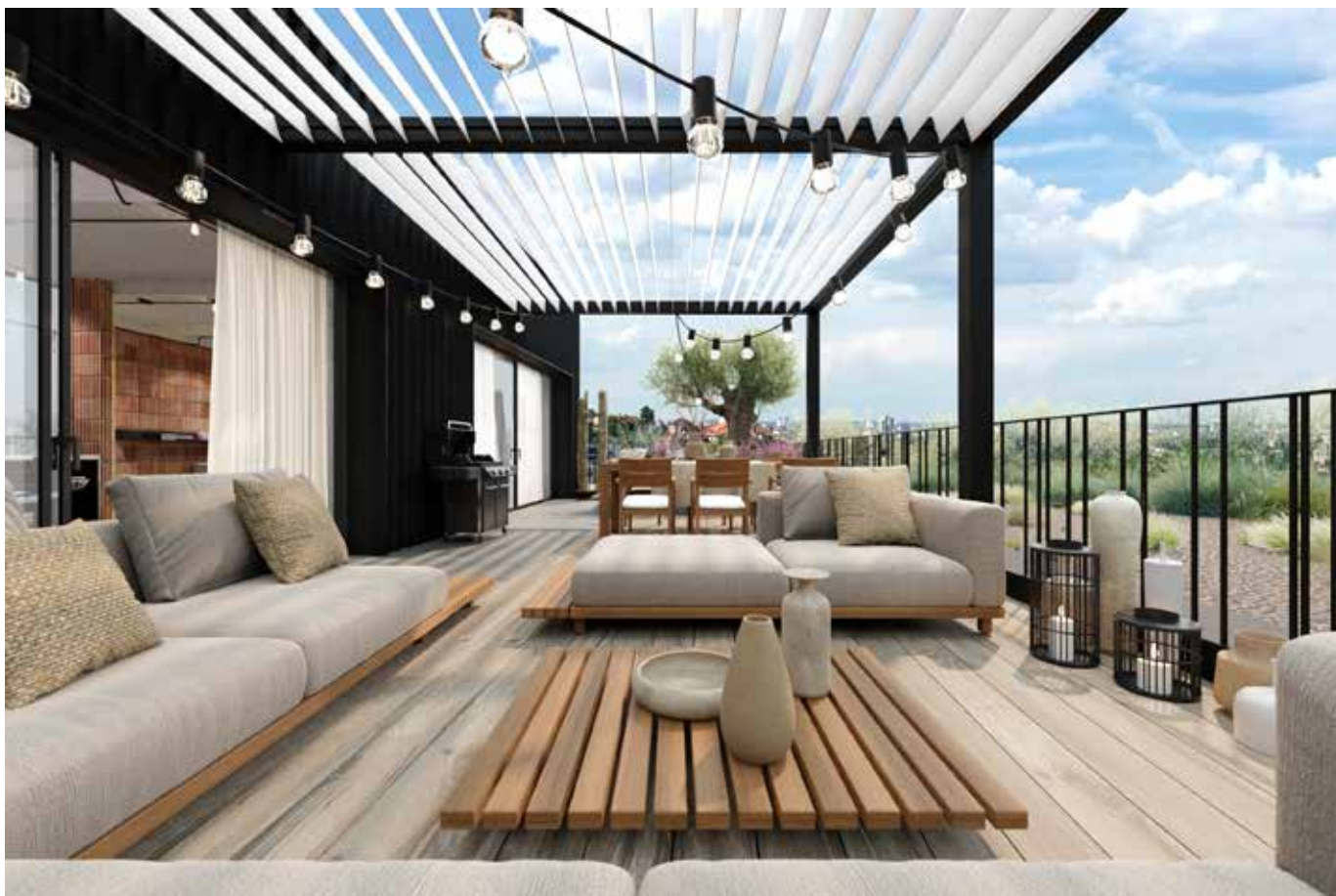
se nabízejí dvě možnosti splatnosti úvěru – 25 a 30 let. „Na první schůzce vždy připravíme modelaci variant nákupu nemovitosti a zároveň variant výše nájemného," popisuje manažer družstevního bydlení Bidli holding Radek Fürst a dodává: „Filozofií našeho produktu 'BIDLI ve svém' je, aby naši členové družstva měli od začátku opravdový pocit bydlení ve vlastním. Proto smlouvy na všechny služby spojené s bydlením uzavírají na sebe (tedy např. za plyn, vodu, energie, SVJ aj.). Současně jsou družstvem oprávněni k jednání za bytové družstvo vůči SVJ, účastní se členských schůzí SVJ a hlasují na nich o změnách v jejich domě." Zájemce o družstevní bydlení většinou přichází do společnosti Bidli a již má nemovitost vybranou. Postup je tak prakticky velmi podobný vyřízení hypotéky. „Budoucího družstevníka se ujme náš průvodce a provede ho celým procesem. Stačí si podat žádost o členství, doložit doklady vysvětlující zdroj pro placení nájmu a poskytnout informace o nemovitosti. My vše velice rychle ověříme, zajistíme ocenění objektu a pohlídáme právní stránku nákupu až po finální převzetí nemovitosti," uzavírá Radek Fürst. ●

nem družstva a uzavřete smlouvu o nájmu k družstevní nemovitosti na dobu neurčitou. Převod do osobního vlastnictví je pak možný dle stanov bytového družstva za předpokladu úhrady zůstatku poskytnutého úvěru. Na 80 % ceny nemovitosti, kterou na počátku nepokryjete vy jako zájemce o družstevní bydlení, si družstvo vyjednává úvěr v bance. Vy si současně fixujete úrokovou sazbu na pětileté období – proto i výše nájmu je fixována na 5 let. Obvykle

¹ Anuita je nesplacená výše úvěru spojená s pořízením nemovitosti družstvem. Družstevník pravidelně splácí bytovému družstvu nájemné, jehož součástí je splátka úvěru v bance (složená ze dvou položek, splátky úroku a splátky části úvěru). S každou platbou nájemného se tedy na bytovém družstvu anuita (výše nesplaceného úvěru) snižuje.

Garden Lofts: luxusní rezidence s byty v industriálním stylu

V atraktivní lokalitě Prahy 5, na hranici Smíchova a Radlic přímo pod Dívčími hrady, byla zahájena výstavba originální a nadčasové rezidence Garden Lofts v industriálním stylu. Budova zahrnuje 22 luxusních bytových jednotek s terasami, balkony nebo předzahrádkami. Prodej bytů má exkluzivně na starosti realitní kancelář Luxent – Exclusive Properties. Výstavbu, která má být dokončena na jaře 2023, zajišťuje pro developera renomovaná stavební společnost Swietelsky.

V ulici Pechlátova vyroste v projektu Garden Lofts 22 bytů s plochou 39 až 204 m² v dispozicích od 1+kk do 5+kk.

Ve vyšších patrech vzniknou jednotky s výhledy do soukromé zahrady, mezi nimi i dva stylové lofts 3+kk a 5+kk se střešními terasami a panoramatickými výhledy na Prahu. První podlaží patří bytům se zahradou, na jejichž konci se navíc bude nacházet atypická samostatná zahradní místnost s kompletním sociálním zázemím a možností dovybavení, vhodná například pro pokoj pro hosty nebo zahradní kuchyni.

Samozřejmostí budou sklepy a podzemní parkovací stání s možností dobíjení elektromobilů.

Osobitý charakter a kreativní řešení

Návrh Garden Lofts je dílem uznávaného českého architekta Jana Kasla, o podobu interiérů a fasády se postarali manželé Pizingerovi ze studia Morix. Architektura projektu v sobě spojuje krásu průmyslového designu s útulností a každodenní praktičností. Uvolněnou atmosféru podtr-

huje půvab surových materiálů spolu s rozsáhlým, industriálně laděným prosklením čelní fasády. V interiérech budou hrát prim kámen, dřevo, beton, sklo a kov – pro tento druh architektury typické přírodní materiály. Vzhled svého bytu mohou do jisté míry spoluvytvářet jejich majitelé.

„Koncept této rezidence svým industriálním nádechem, originalitou a neotřelostí překračuje konvenční náhled na luxus a zaujme i ty nejnáročnější. Projekt se hodí jak pro individuální a rodinné bydlení, tak i pro investiční záměry. S byty majitelé získají výjimečnou

ARROWS
advisory group

Právo & daně

Law and tax

ARROWS
INTERNATIONAL

office@arws.cz

777 118 385

arwslaw

arrows

www.arws.cz

nemovitost a s ní i prostor pro zdravý život v klidu a zeleni," vysvětluje realitní makléř Zdeněk Jemelík ze společnosti Luxent – Exclusive Properties.

Víceúčelová oáza klidu

Skutečným skvostem rezidence je terasovitá, kreativně řešená zahrada o rozloze 2 495 m² se stromy, workoutovou zónou, prostorem pro využití dětí a zahradním bazénem. Celá je navíc původní zástavbou odstíněna od ruchu města a skryta pohledům kolemjdoucích. Sloužit bude pouze

obyvatelům Garden Lofts, kterým poskytne příjemné a ničím nerušené místo k pasivnímu i aktivnímu odpočinku. Promyšlený koncept totiž v jednotlivých úrovních nabízí rozmanitá využití. Ve spodní úrovni se bude nacházet bazén s terasami – jak s lehátky, tak s možností sezení u jídelního stolu. V té střední pak bude umístěno ohniště obklopené lavicemi pro večerní posezení. Pobytové části vždy doplní altány v kontejnerovém stylu se základním zázemím pro grilování či pikniky. Výše se budou nalézat užitkové záhony, kde si majitelé budou moci pěstovat zeleninu nebo bylin-

ky. Aby nedocházelo k narušení klidové atmosféry a soukromí odpočinkových zón, dětské hrací prvky a zařízení pro sportovní využití budou v horní části zahrad. Patra přitom budou navzájem propojena svahováním s vyšší trvalkovou zelení a vysokými okrasnými trávami v kombinaci s opěrnými bloky z velkých kamenů.

Lokalita přidává na výjimečnosti

Projekt je situován do klidné a zelené lokality Prahy 5 přímo pod Dívčími hradý, na okraji západního úbočí hory Brabenec, poblíž Prokopského údolí a přírodní rezervace Vidoule. V místě je také spousta příležitostí ke sportovnímu využití – plavecký bazén s koupalištěm a tenisovými kurty nebo street workoutové hřiště Kutvirtova. Zdejší rezidenti však budou mít nadosah i ruch velkoměsta: okolí disponuje bohatou občanskou vybaveností (například obchody a prodejny na smíchovském Andělu s kulturními a zábavními centry, úřady, školami, bankami i lékařskou péčí jsou vzdáleny pár minut jízdy autem či MHD). Obdobně bezproblémová je doprava do jiných pražských lokalit: zastávka metra B – Radlická a několik tramvajových linek totiž leží v pěší vzdálenosti rezidence. Také cesta z metropole je hladká – stačí během pár minut najet do Smíchovského tunelu nebo na Pražský okruh. ●

Skuteční experti na správní právo

k prosazení a ochraně Vašich práv a zájmů

Bohaté zkušenosti získané pečlivou, poctivou
a kreativní prací pro klienty z ČR i zahraničí

Unikátní tým opravdových odborníků na
jednotlivá subodvětví správního práva

Mimořádné propojení teoretických znalostí
a desítek let advokátní praxe

Úspěšné zastupování před správními
orgány i soudy všech stupňů

Důraz na nekompromisní kvalitu
specializovaných právních služeb

Specializované právní služby
poskytujeme soukromému
sektoru i veřejné správě

226 259 401
pravnik@akkvb.cz
www.akkvb.cz

oceněna také v letech
2015-2019

Novela exekučního řádu – „milostivé léto“

Parlament ČR v červenci 2021 schválil novelu exekučního řádu, jehož součástí je také opatření nazvané jako „milostivé léto“. Jedná se o opatření, které se týká všech dlužníků, kteří mají dluh vůči státu, jeho organizačním složkám, příspěvkovým organizacím, případně právnickým osobám, u nichž má stát jakoukoliv majetkovou účast. Od 28. října 2021 do 28. ledna 2022 mají možnost splatit zbývající dlužnou částku (tedy jistinu) navýšenou pouze o 750 Kč + DPH, pokud je exekutor plátcem daně z přidané hodnoty (poplatek za uzavření exekuce).

Právní předpis je publikován pod č. 286/2021 Sb. Dlužník, který této možnosti v daném období využije, se zbaví povinnosti platit jakékoli další poplatky, jako jsou například úroky z prodlení či penále. Po zaplacení jistiny dluhu, který je navýšený o náklady na zastavení exekuce, se osoba považuje ve vztahu ke danému exekučně vymáhanému dluhu za bezdlužnou. Celkem se pak „milostivé léto“ může týkat až 300 tisíc lidí.

Na koho se opatření vztahuje?

Přijaté opatření se vztahuje pouze na dluhy vůči veřejnoprávní instituci například vůči zdravotním pojišťovnám, dopravním podnikům, obcím (například i ve věci nájemného v obecním bytě), či dodavatelům energií s účastí státu. Opatření se však nevztahuje

na veškeré dluhy vůči státu – existují určité výjimky. Mezi ně patří:

- peněžité tresty nebo jiné majetkové sankce uložené v průběhu trestního řízení,
- náhrada škody při úmyslném porušení právní povinnosti,
- dluhy na výživném ze zákona,
- náhrada škody na zdraví.

Povinnosti dlužníka

V případě, že chce dlužník tohoto institutu využít, je jeho povinností uhradit předemtnou částku ve výše uvedeném období, a to buď na účet soudního exekutora, nebo na účet oprávněného dle podmínek nastavených při nařízení exekuce. Ačkoliv by měl exekutor konat i bez návrhu, vzhledem k množství exekucí se doporučuje exekutorovi oznámit, že dlužník tímto využívá insti-

tutu milostivého léta, a vyzvat ho, aby postupoval podle zákona č. 286/2021 Sb., část. 2, čl. IV., bod 25. Soudní exekutor následně exekuci zastaví, a to i bez souhlasu oprávněného či návrhu povinného. Pokud exekuce ještě nebyla nařízena, exekutor exekuční řízení rovněž zastaví. Je-li exekuce vedena jen pro část jistiny, postupuje se podle výše uvedeného postupu a dlužník může doplatit pouze nezaplacenou nebo jinak nezaniklou část jistiny, která je vymáhaná v exekučním řízení. Na nákladech exekuce zaplatí částku 750 Kč zvýšenou o daň z přidané hodnoty, pokud je exekutor jejím plátcem.

„Chráněný účet“ aneb ochrana dlužníků před exekutorem

Novela občanského soudního řádu s účinností od 1. 7. 2021 navíc zavedla zcela

NA IP JE TADY ČERMÁK

Ochrana duševního vlastnictví (*intellectual property, IP*) je běh na dlouhou trať. Vyžaduje kromě vzdělání v oboru, perfektního právníckého myšlení a jazykových znalostí spolehlivý tým lidí, a to nejen právníků, ale i patentových zástupců, finanční zázemí a stabilitu. Bez zkušených, technicky vzdělaných patentových zástupců nelze sepsat úspěšnou patentovou přihlášku. Bez finančního zázemí

nelze koordinovat desítky patentových zástupců a platit úřední poplatky za získávání a údržbu průmyslových práv po celém světě. A bez stability, měřené na desetiletí, nelze dotáhnout patentovou přihlášku do konce (často to trvá víc než deset let) a sledovat lhůty udržování IP portfolií v platnosti. **To všechno máme. A díky tomu můžeme pečovat o Vaše IP.**

Čermák a spol. - advokátní
a patentová kancelář
Elišky Peškové 15
150 00 Praha 5

Tel.: +420 296 167 111
Fax: +420 224 946 724
intelprop@apk.cz
www.cermakapol.cz

ČERMÁK a spol.
advokátní a patentová kancelář
law and patent office

**PATENTY • OCHRANNÉ ZNÁMKY • UŽITNÉ A PRŮMYSLVÉ VZORY
NEKALÁ SOUTĚŽ • FARMACEUTIKA • SPRÁVA PORTFÓLIÍ • REŠERŠE • SPORY**

nový institut chráněného účtu, který by měl zabránit neoprávněným exekucím na účtech povinných. Chráněný účet si mohou zřídit pouze dlužníci, jejichž bankovní účet je postižen či blokován exekucí. Dlužník si může zřídit jen jeden chráněný účet, na který se budou převádět chráněné příjmy z blokováného účtu. Na chráněný účet se exekuce nevztahuje a lze z něj provádět platby, jako by exekucí postižen nebyl. Zřízení a vedení takového účtu je zdarma. Na chráněném účtu je možné shromažďovat prostředky, které nepodléhají výkonu rozhodnutí, tj. jsou určené k uspokojování životních potřeb dlužníka a jeho rodiny, například výživné na dítě, dávky pomoci v hmotné nouzi (příspěvek na živobytí, doplatek na bydlení, mimořádná okamžitá pomoc), daňový bonus, příspěvek na bydlení, jednorázové dávky státní sociální podpory (porodné, pohřebné) atd.

Dále příjmy podléhající výkonu rozhodnutí v tzv. nepostižitelné výši (určitá část příjmu musí dlužníkovi zůstat) například plat, mzda, odměna z dohod o pracovní činnosti, odměna z dohod o provedení práce, odstupné, důchody, nemocenská, stipendium, peněžitá pomoc v mateřství, podpora v nezaměstnanosti, dávky státní sociální podpory a pěstounské péče, které nejsou vyplaceny jednorázově aj.

Přesto podle údajů bank však zatím o chráněný účet velký zájem není, a to i přes to, že fyzických osob v exekuci je v Česku téměř

712 tisíc. Ačkoliv celkový počet dlužníků nakonec meziročně poklesl (o cca 8 tisíc), počet exekucí na osobu se zvýšil z loňského čísla 5,77 na 6,43.

Jak může dlužník založit chráněný účet?

1. Dlužník nejprve písemně požádá všechny, kdo mu vyplácí chráněný příjem (typicky zaměstnavatele, úřad práce, osobu, které platí výživné atd.) o vystavení speciálního potvrzení. Formulář s tímto potvrzením se nachází na internetových stránkách Ministerstva spravedlnosti. Pokud má dlužník více obstarávaných účtů a chráněné příjmy mu chodí na několik z nich, musí se spojit s osobami, které mu vyplácejí chráněné příjmy, a domluvit se, aby mu peníze posílaly na stejný obstarávaný účet.

2. Dlužník poté požádá exekutora, aby bance oznámil číslo účtu, z něhož jsou vypláceny chráněné příjmy (např. účet zaměstnavatele, ze kterého chodí mzda, či účet, ze kterého chodí výživné) a číslo účtu postiženého exekucí (blokováného účtu), z něhož bude převáděn chráněný příjem na chráněný účet. Pokud je na obstarávaný účet vedeno několik exekucí nařízených několika různými exekutory, může dlužník komunikovat s kterýmkoliv z nich.

3. Nakonec dlužník požádá banku, aby zřídila chráněný účet. Banka účet zřídí do

5 pracovních dnů od podání žádosti. V této souvislosti identifikujete obstarávaný účet, ze kterého bude převáděn chráněný příjem na chráněný účet.

Jak chráněný účet zrušit?

Pokud blokováný účet už není postižený exekucí nebo byl zrušen, následující den přestává chráněný účet být chráněným. Banka o tom vydá potvrzení na žádost dlužníka. Toto potvrzení musí dlužník zaslat bez zbytečného odkladu osobám, které mu vyplácejí chráněný příjem (viz výše). ●

BRÁNÍME SLUŠNÉ

TOMÁŠ SOKOL

PROBLEMATIKA AKTUÁLNÍCH TRETNÍCH STÍHÁNÍ ADVOKÁTŮ

Další on-line semináře naleznete:
www.epravo.cz

Evolio | Agenda advokátní kanceláře přehledně a jednoduše

AŽ UŽ PRACUJETE
KUDKOLIV

Přehledné uživatelské rozhraní a chytré funkce umožní lidem z vaší kanceláře jednoduše pracovat a svou práci snadno vykazovat.

FREE TARIF
pro malé kanceláře*

* do tří uživatelů

www.evolio.cz

Elektronický spis

Správa pohledávek

Integrace služeb

Výkazy práce
a vyúčtování

Podatelna pro všechny
typy pošty

Verzování
dokumentů

Dětská léčebna v jeskyni i dostupnější elektřina ze slunce – projekty ČEZ ESCO zabodovaly v soutěži udržitelných projektů budoucnosti

Český lídr v energeticky úsporných řešeních pro města a obce ČEZ ESCO získal ocenění hned ve dvou kategoriích soutěže Chytrá města 2021. Odborná porota vyzdvihla projekt Dětské léčebny s unikátní léčbou speleoterapií v Ostrově u Macochy pro Jihomoravský kraj a projekt Fotovoltaika za 1 Kč. Soutěž hledá již pátým rokem nejprínosnější řešení v oblasti Smart City z hlediska udržitelnosti i úspor.

ČEZ ESCO se může pochlubit dvěma oceněnými projekty v oblasti energeticky úsporných a chytrých řešení v soutěži neziskové organizace Smart City Innovations Institut – Chytrá města 2021. Cenu získal projekt nového pavilonu Dětské léčebny s unikátní léčbou speleoterapií v Ostrově u Macochy, jediné dětské odborné léčebny v ČR, která již 35 let pomáhá dětem při léčbě chronických nemocí dýchacích cest. Klimatická léčebná metoda, tzv. speleoterapie, spočívá v pobytu pacientů v prostorách Císařské jeskyně v Moravském krasu. Za návrhem a následnou realizací nového komplexu dětské léčebny pro Jihomoravský kraj stojí studio Adam Rujbr Architects a společnosti VCES a ENESA, dceřiná společnost ČEZ ESCO. Nové prostory zdvojnásobí kapacitu ubytování a poskytnou potřebné zázemí jako školní třídy s družinou, zdravotnickou část a rehabilitační část s bazénem přístupnou veřejnosti. Stavba bude mít velmi nízké provozní náklady s maximálním využíváním obnovitelných zdrojů energie.

„Je to v krátké době už druhé ocenění pro náš projekt nové dětské léčebny pro Jihomoravský kraj, který se před týdnem vyšvihl i mezi TOP 3 nejlepších v celé Evropě. Věřím, že tento i další naše projekty se mohou stát dobrým vzorem pro další města a obce v tom, jak lze budovat moderní

stavby funkčně, a přitom citlivě k životnímu prostředí,“ říká Kamil Čermák, generální ředitel ČEZ ESCO, mateřské společnosti ENESA. Výstavba dětské léčebny v Ostrově u Macochy svou jedinečností zaujala také hodnotitele evropské soutěže PROCURA+, která vyzdvihuje udržitelné a inovativní zadávání veřejných zakázek. „Jsem pyšný i na kolegy, kteří vymysleli koncept fotovoltaiky za 1 Kč, o který mají zákazníci nyní velký zájem.“

Ocenění v kategorii získal také projekt Fotovoltaika za 1 Kč, který zpřístupňuje městům i firmám možnost získat fotovoltaickou elektrárnu a využívat elektřinu z čistého obnovitelného zdroje. U Fotovoltaiky za 1 Kč zákazník nepotřebuje žádný vstupní kapitál, veškeré investiční náklady hradí ČEZ ESCO, které fotovoltaickou elektrárnu nainstaluje a poté provozuje. Zákazník platí pouze za odebranou zelenou elektřinu, jejíž výhodná cena je dlouhodobě smluvně garantovaná.

Soutěž chytrá města

Soutěž pořádá nevládní nezisková organizace Smart City Innovations Institut. Soutěž Chytrá města je klíčovou soutěží svého druhu v České republice. Hlavním cílem je propagace konkrétních projektů a dlouhodobých strategií celostních modelů

SMART CITY. Je určena nejen pro města, ale také obce a kraje, které se chtějí zapojit do sdílení dobré praxe při využívání postupů a trendů při dlouhodobě budované koncepci SMART CITY. Více informací: www.soutezchytramesta.cz ●

O ČEZ ESCO

ČEZ ESCO (Energy Service Company) je dceřiná společnost ČEZ, která se zaměřuje na služby související s moderní energetikou, dekarbonizací a snižováním klimatické stopy pro průmyslové zákazníky, obce a instituce. Jde například o energetické audity a energetické poradenství, výstavbu a provoz kogeneračních jednotek, zavádění systémů měření, renovaci teplárenských soustav a instalaci fotovoltaických elektráren. ČEZ ESCO je také dodavatelem služeb souvisejících s veřejnou a firemní elektromobilitou. Zajišťuje i dodávky elektřiny, plynu a tepla, výkup elektřiny, obchodování s emisními povolenkami, provoz energetických zařízení a jejich servis. Má téměř 2 000 zaměstnanců. Mezi dceřinými společnostmi ČEZ ESCO patří firmy AirPlus, AZ KLIMA, Bytkomfort, ESCO Distribučné systémy, ČEZ Energetické služby, ČEZ ENERGO, ČEZ LDS, Domat Control System, E-Dome, ENESA, EP Rožnov, ESCO SLOVENSKO, HORMEN, KART, KLF-Distribúcia a Spravbytkomfort. Více na www.cezesco.cz.

JSME SILNÁ REGIONÁLNÍ KANCELÁŘ S TRADICÍ

Právo nás baví

Ideální součásti pánského šatníku

Dobře fungující pánský šatník je celek vzájemně kombinovatelných a dobře vybraných kousků. Aby mohl bezvadně sloužit a nevyvolával zbytečnou otázku, co si dnes vzít na sebe, musí mít zdravé jádro. Podívejme se, jak ho vytvořit a co by mělo být jeho ideální součástí.

Hledejte nadčasovost a kvalitní materiály

Srdce pánského šatníku by měly tvořit oděvy vhodné do zaměstnání, které nepodléhají rychle se měnícímu diktátu módy. Chce to citlivou ruku, která vybere nadčasové střihy. Nebo hledejte přímo v takto zaměřených kolekcích, které často nesou název „Essentials“.

Aby základ šatníku dobře fungoval, mělo by být oblečení z kvalitních materiálů s dobrou odolností. Sázkou na jistotu jsou přírodní materiály, které zajistí maximální komfort a ve správném provedení i odpovídající odolnost. Perfektními materiály jsou vlna, bavlna či hedvábí, které jsou prodyšné, mají skvělé termoregulační vlastnosti a krásný vzhled.

Stejně jako střihy a materiály, i barevnost by měla být volena s rozvahou. Základem

pánského šatníku je černá, modrá a šedá barva v umírněných tónech pro obleky, bílá a jemné tóny modré či růžové pro formální košile. Jisté oživení přináší dezény a zajímavé struktury materiálu, vždy však v decentní prezentaci.

Komplexnost, o kterou se lze opřít

Dobře vybudovaný základ pánského šatníku poznáte jednoduše. Je dostatečně komplexní a poskytuje dostatek outfitů pro nejběžnější příležitosti, jako je zaměstnání, důležité společenské události a volný čas.

Nezbytnou součástí je kvalitní oblek, lépe v několika variantách. Jejich počet volte podle četnosti nošení obleků, vašeho povolání a různých příležitostí, kde může být předepsán formální dress code. Nesmí chybět formální košile v dostatečném počtu kusů, kravaty a kvalitní kožené polobotky.

Pro volný čas nebo chvíle, kdy si můžete dovolit uvolněný casual outfit, potřebujete pohodlné kalhoty, které můžete alternovat kvalitními džínami. Uvolněný outfit dotvoříte neformální košilí a separátním sakem. Hřejivý svetr může fungovat jako zcela samostatný kousek šatníku, ale také jako zateplovací vrstva. Botník doporučujeme doplnit o kvalitní kožené sneakers.

Výhody obleků s označením Travel Suit z kolekce Essentials

Pro pracovní cesty a dlouhé pracovní dny jsou jedinečnou volbou obleky Travel Suit. Materiál, ze kterého je takový oblek ušitý, je zárukou vysokého komfortu, ale také perfektního vzhledu. A vůbec nezáleží na tom, zda strávíte den cestami za klienty nebo dlouhými prezentacemi v kanceláři. Materiály jsou lehké, prodyšné a především nemačkové.

Já
volím
děti.

Koho
volíte
vy?

Ivana Tykač, ředitelka

javolimdeti.cz

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYKAČOVÝCH

Příjemným benefitem obleků z kolekce Essentials je povrchová úprava water repellent. Díky ní vás neznejistí ani drobná nepříjemnost s převrhnutou sklenkou vody nebo náhlá dešťová přeháňka při čekání na taxík. Tekutina totiž neproniká do nitra látky a vy můžete kapičky jednoduše setřepat.

Formální bílé košile nevšední kvality

V žádném formálním šatníku nesmí chybět bílá košile. A nejlépe ve více provedeních. Košile v kolekci Essentials jsou z vysoce kvalitní dlouhvláknenné bavlny, která je prodyšná, příjemná na omak a má nádherný vzhled. Zároveň může mít skvělou nemačkovou úpravu, která zajistí perfektní look i po odložení saka.

Tip – jak na jednotlivé outfity

Pokud si nejste jistí, jak jednotlivé kousky v šatníku kombinovat, nebo s tím pouze nechcete ztrácet čas, máme pro vás vodítko. Kolekce Essentials je prezentována, podobně jako ostatní kolekce značky Blažek, v doporučených outfitech. Představuje tak ideální kombinace, kterými lze začít a vystavět na nich váš vlastní styl. S výběrem vám rády pomohou i naše zkušené módní poradkyně v obchodech.

Máte základ? Je čas začít objevovat něco nového

Základ už máte? To je jen dobře. Pokud máte vystavěno jádro šatníku, můžete se pustit do experimentování. Zapojte do vašeho šatníku další prvky. Hrajte si s aktuálními módními trendy. Rozšiřte barevnou škálu. Objevte svět krásných dezénů. Třeba z kolekce Blažek pro podzim a zimu 2021. ●

Foto: Ilja Hubálek

Wellness & spa hotel

Villa Regenhart

Zažijte ideální kombinaci aktivní a pasivní zimní relaxace ve Wellness & spa hotelu Villa Regenhart v Jeseníku. Kromě poklidného lenošení v hotelovém wellness centru můžete navštívit nedaleká lyžařská střediska na Ramzové nebo Červenohorském sedle. Ubytování budete v neobarokní vile oplývající noblesou a elegancí.

Honosná budova, která dnes slouží jako wellness hotel, byla postavena již v roce 1898 místním průmyslníkem Ernstem Regenhartem pro rodinné účely. Z jejich původně nevelké tkalcovské manufaktury se stal obrovský výrobní komplex, který celou oblast Jeseníků proslavil a jehož výrobky svého času dobývaly svět. Před několika lety vila přešla do soukromých rukou a proběhla rozsáhlá rekonstrukce, při které bylo mimo jiné zbudováno prostorné moderní wellness centrum. V letošním roce Villa Regenhart oslavila páté výročí otevření hotelu.

Wellness & spa hotel Villa Regenhart spadá do čtyřhvězdičkové kategorie, o čemž samozřejmě vypovídá i design interiéru a vyba-

venost pokojů. Vila oplývá zdobnou architekturou, díky které je hotel ze všech stran fotogenický. Trocha starobylosti zůstala i na recepci hotelu, kde můžete obdivovat nejen jedinečný dobový interiér, ale i původní schodiště a dokonalou repliku původního lustru.

Všechny pokoje a apartmány jsou vybaveny bezdrátovým Wi-Fi připojením, satelitní televizí, minibarem, pracovním prostorem a koupelnou s vanou nebo sprchovým koutem. Za zmínku stojí i fakt, že se v hotelu nachází pouze dvacet pokojů. Vzhledem k současné situaci se tak jedná o bezpečné ubytovací zařízení s malou ubytovací kapacitou, kde jsou dodržována nadstandardní hygienická opatření.

Vybavenost hotelu je opravdu rozmanitá. V přízemí nalezneme stylovou restauraci, ve které nechybí bar, šachový stůl ani pohodlná křesílka. Salónek, jehož interiér zkrášluje starožitné komody, je určený pro snídani formou švédských stolů, na kterých si pochutná každý náročný strávník. Stylové prostory hotelu jsou ideálním místem pro konání romantických svateb, slavnostních setkání i firemních akcí.

Specialitou hotelové restaurace jsou několikododá romantická a degustační menu. Složení těchto vícechodých menu jsou pravidelně obměňována s ohledem na roční období, veškeré suroviny dodávají regionální výrobci. Kromě toho se tu pravidelně konají tematicky zaměřené degustační

eventy. Návštěva hotelové restaurace je vždy pohlazením chuťových buněk.

Villa Regenhart samozřejmě nezapomíná ani na ty, kteří chtějí ke své dovolené přidat i trochu relaxace. O dokonalé pohodlí hostů je postaráno v luxusním wellness centru, vybaveném relaxačním bazénem s masážním vodopádem a římskými lavičkami. U odpočinkové zóny nemůže chybět ani venkovní vířivka, ve které si můžete vychutnat perličkovou koupel pod širým nebem. Při ní nemůže chybět ani dokonale vychlazená láhev kvalitního sektu a osvěžující ovocná mísa. Pro milovníky saunování je k dispozici saunový svět, který nabízí finskou, solnou i parní saunu s ochlazovacím bazénkem. Wellness nabídka zahrnuje širokou škálu wellness a spa procedur, zejména masáže, zábalů a jiných rituálů. Hosté, kteří preferují především soukromí, využijí privátní wellness, kde je návštěvníkům kromě diskretnosti poskytnuta skvělá kombinace jacuzzi, finské sauny a vyhřívaného vodního lůžka. V intimní atmosféře wellness a saunového světa se Vám budou věnovat vyškolení terapeuti a maséři.

„Velký zájem je o prodej vánočních dárkových poukazů. I u nás se potvrzuje trend, kdy hosté při nákupu vánočních dáreků vyhledávají spíše zážitky, než věci. Nyní u nás probíhají oblíbené adventní pobyty a Silvestrovský večer plánujeme ve stylu Velký Gatsby, tedy v duchu krásných třicátých let“, popisuje plány obchodní manažerka Ing. Alžběta Hanáčková. V posledních hodinách tohoto roku bude hosty čekat celovečerní program, dobové menu, kostýmy a noblesa této doby.

Villa Regenhart je ideálním místem pro odpočinek na úrovni i nezapomenutelné zážitky. Aktuálně je možné si rezervovat silvestrovské pobyty a výhodné pobytové balíčky pro skvělý zimní relax. Prožijte svoji dovolenou či víkend na kouzelném místě s perfektním servisem a špičkovými službami. Nechte se hýčkat v rukou profesionálů. ●

Kdo židli má, ten bydlí?

Kdepak, dnes jsou k tomu třeba i nemalé peníze

Bydlím, tedy jsem. Věřte, že bydlení je alfou i omegou pro každého z nás v téměř všech oblastech života. Bez něj to nejde. Pokud vlastní domov a zázemí nemají děti, mají nakročeno k neveselé životní pouti. I proto je třeba hledat možnosti pomoci a cesty, jak nepřízeň osudu u těch nejzranitelnějších zvrátit. Nelekejte se proto, že dnes začneme možná trochu zešíroka.

Zákon o sociálním bydlení v naší zemi stále není, stejně tak se již téměř tři desítky let jen mluví o tom, že je třeba budovat sociální byty. Absence snahy dotáhnout sebelepší plány a záměry střídající se politické reprezentace do konce přitom dopadá na nás všechny. Ne každý si to možná uvědomuje. Domov je totiž něco, co člověka chrání, formuje, posiluje ho, umožňuje mu celou řadu dalších pro společnost důležitých aktivit. V případě jeho ztráty je zpětné zapojení do běžného života postiženého jedince velmi těžké, složité a mnohdy už téměř nemožné.

Ve WOMEN FOR WOMEN, o.p.s. velmi citlivě vnímáme fakt, že problematika bezdomovectví či ohrožení tímto jevem, zahrnuje nelítostně i děti. Nemohou se bránit, ztráta domova je přitom může ohrozit a ovlivnit do konce života. Znesnadní jim přístup do běžného světa, nenastaví jim rovné podmínky pro to, aby se i ony jednou mohly postavit na vlastní nohy, v pokud možno stabilním zázemí. I proto si myslíme, že je třeba hodně hlasitě o tomto problému hovořit a sami děláme vše, co je v našich silách a možnostech, aby slova byla podepřena skutky. Potřeby však stoupají.

Kdo nepracuje, ať nebydlí? Ale no tak...

Při některých diskusích narážíme na představu, že důstojné bydlení je zásluhová věc. Mnoho lidí odpoví, že stabilní bydlení by mělo být odměnou za celoživotní píli a poctivou práci, někdy i několika generací. Takovou představu sdílejí někdy i představitelé vládních stran. Nedá se proto divit obtížím, které popisovala třeba Platforma pro sociální bydlení při prosazování prin-

cipu nazvaného housing first. Ten počítá s tím, že pro jakoukoliv další (re)socializaci člověka, např. hledání zaměstnání je bydlení východiskem.

Domníváme se, že bydlení by nemělo být jen v rovině odměny za práci (kterou však samozřejmě nevylučujeme). Mělo by na něj být pohlíženo jako na základní lidskou potřebu.

Například ve filozofické antropologii Emmanuela Levinase má obydlí, dům či domov zásadní úlohu pro utváření vztahu člověka ke světu. Levinas definuje člověka pozitivně jako bytost, která slastně uspokojuje své životní potřeby. V té bezprostředně prožívané slasti naráží na to, že se

mu ale nemusí vždy dostávat živin, z nichž je živ. Člověk je totiž bytost zmítaná živly a nejistotou zítřka. Způsob, jak překonat nejistotu této budoucnosti slasti je aktivní přeměna živlů ve věci, přeměna přírody ve svět. Tím je samozřejmě míněná práce. Ta umožňuje oddálit bezprostřední uspokojování potřeby, a tím i plánovat a rozvrhovat čas. Jenomže i práce má podmínku. A tou je domov, obydlí – čtyři stěny, které člověka chrání před nevyzpytatelností živlů, umožňují mu uskláňovat plody, které díky práci na nějaký čas drží třeba daleko od úst. Lidský orgán, který vytváří vztah mezi prací a domovem, je ruka. V knize Totalita a nekonečno Levinas uvádí: „Ruka jako orgán brání, nabývání, sklízí plody, ale drží je daleko od rtů, chrání je, ukládá do záso-

by, vlastní je v domě. Obydlí je podmínkou práce.“

Dům tudíž podle Levinase nepředstavuje účel lidské činnosti, jak by se mohlo zdát dnešním plátcům hypoték, nýbrž podmínku. Je podmínkou práce jako aktivní přeměny přírody v lidský svět. Z hlediska Levinasovy filozofické antropologie tak pro bytost bez obydlí není práce vůbec možná. Představa, že by si bytost bez obydlí měla hledat práci, aby si nějaké bydlení vůbec zasloužila, tedy podle Levinase náleží do říše pouhé fantazie. Lze doplnit též, že to je myšlenka řadící se dokonce až do kategorie jakési politické dystopie.

Je třeba dodat, že člověk bez domova nemusí mít nutně nemožný přístup jen k práci. Být bez domova bohužel také znamená ztrácet schopnost disponovat se svým vlastním tělem. I na to již zmiňovaný Levinas poukazuje. Jestliže jeho filozofické úvahy přeneseme do běžného jazyka, dá se říci, že člověk bez zázemí nemůže pečovat o své tělo tak, jak by potřeboval, je vystavený trvale mnoha nepříznivým vlivům, a to se nutně na tělu a následně i zdraví, odráží.

Bydlení jako podmínka posilování mezilidských vztahů

Tolikrát vykřikovaný fakt, že člověk bez domova si musí zasloužit bydlení jen svojí pílí, jinak na něj nemá morální nárok, je nešťastný postoj s dopady na řadu dalších lidí. Jen ten, kdo má co jíst a bydlí, může vykonávat také něco pro druhé. A dodejme, že jen od takového jedince je legitimní vyžadovat morální jednání. Berme to tak, že bydlení je materiální podmínka pro posilování (dobrých) mezilidských vztahů. Bez něj to nejde.

Expertí zabývající se bezdomovectvím u nás, uvádějí, že na ulici se rozhodně neocitají lidé, co nikdy nepracovali, jak panuje v představách mnohých lidí. Ze zjišťování reality v terénu vyplývá, že mezi bezdomovci tvoří skupina nikdy nepracujících pouhých 5 procent. Není pravdou ani to, že lidé na ulici odmítají pracovat. Naopak. Jejich podmínky jsou však značně ztížené. Přesto většina z nich touží vrátit se zpět do normálního života. A v neposlední řadě mít možnost i důstojně zemřít.

Pokud jste dočetli až sem, možná se ptáte, proč se dnes rozepisujeme tak ze široka, když víte, že oblast, ve které působíme, se

orientuje hlavně na děti. Ale je to jednoduché, protože vše v tomto světě je propojené.

Dnes už si nemusíme zastírat, že chudobou jsou ohroženi i do budoucna hlavně děti pocházející z neúplných rodin, žijící s jedním rodičem. Ti jim nejsou schopni, až na malé výjimky, připravit zázemí pro to, aby tyto děti samy po dosažení dospělosti mohly najít vlastní bydlení – být jen nájemní. Nejde přitom o zanedbatelnou skupinu obyvatelstva – v neúplných rodinách žije u nás zhruba 580 tisíc dětí (není to aktuální číslo). Bezdomovectvím jsou ohroženi i děti, které odcházejí z dětských domovů – tam se jedná dokonce až o 48 procent z nich. I když se některé vrací do své biologické rodiny, soužití často není možné, a tak je takový mladý člověk vyvržen na ulici, v lepším případě na ubytovnu.

Problém tisíců dětí

V Česku bylo v červnu 2017 kolem 68 500 lidí, co nemají domov. Dalších téměř 120 000 dětí a dospělých pak žilo v nejistém či nevyhovujícím bydlení a hrozilo jim, že o ně přijdou. Ačkoli to nejsou nejnovější čísla, jsou to čísla, která přinesla před 5 lety zpráva o plnění opatření koncepce prevence bezdomovectví, kterou projednávala tehdejší vláda.

„Z celkového odhadu počtu nebydlících bylo 23,6 procenta žen, 11,9 procenta dětí do 18 let a 10,3 procenta tvořily osoby nad 65 let,“ uvádělo se v této zprávě. Údaje vycházely z výzkumu o bezdomovectví ve městech a obcích. Podle jejich sociálních pracovníků nejčastější příčinou ztráty domova jsou dluhy, závislost na alkoholu a nezaměstnanost.

Ztráta domova dospělých – rodičů – pak s sebou následně nese rozpad rodiny, která by jinak třeba měla šanci v rámci svých možností fungovat. Děti mnohdy končí v dětských domovech, nebo se s matkami stěhují z jednoho azylového domu do druhého. Rodina se motá v začarovaném kruhu, pokud alespoň jeden z rodičů pracuje, naráží na nedostatek peněz na zaplacení kauce k nastěhování do pronajatého bytu. A tak děti žijí v provizorních podmínkách, nemají šanci si domů někoho přivést (i se stydí), nemají možnost si navyknout na svůj domov, svůj pokojíček, své zázemí, na které by jednou vzpomínaly jako na domov svého dětství. To v jejich srdcích do budoucna nezanechá nic, na čem by mohly stavět.

Podaná ruka pomůže dětem zajistit domov

Proto se snažíme v rámci obecně prospěšné společnosti WOMEN FOR WOMEN alespoň některé osudy zvrátit k lepšímu. Cílem programu Kauce na bydlení, který realizujeme pod projektem Bydlím, tedy jsem, je pomoc dětem získat bezpečný a důstojný domov. K tomu je třeba finančně podpořit konkrétní rodiče/většinou samoživitele, aby mohli uhradit kauci na nájemné. Rodinám po celé České republice jsme schopni vypomoci s kaucí až do výše 25 000 Kč.

Paní ředitelka Ivana Tykač a spoluzakladatelka WOMEN FOR WOMEN se tématu dostupného bydlení věnuje již dvanáct let, a i proto v roce 2012 se svým manželem tuto organizaci založila. Začali jsme unikátním projektem podporovaného bydlení a psychosociální pomoci pro ženy a jejich děti v tíživé situaci, kterou nedokáží sami řešit a hrozí jim ztráta bydlení. „Nejdůležitější pro mne bylo a je, aby se děti nedostávaly do situací, že nebudou moci být se svými rodiči. Proto je důležité, aby všechny děti měly domov a aby ten domov byl důstojný, bezpečný a stabilní. Pokud v tom já mohu pomoci, tak to udělám a jsem moc ráda, že nám dnes pomáhají i další lidé, kterým osud dětí není lhostejný“, říká Ivana Tykač, která je také autorkou iniciativy Já volím děti.

Za roky, kdy se této činnosti ve WOMEN FOR WOMEN věnujeme, jsme zjistili, že existuje celá řada samoživitelů, co pracují, mají finance na úhradu nájemného, ale nemají finanční rezervu na složení kauce na bydlení. Tím se pro ně stává nájemní bydlení nedostupné. Paradoxně zaznamenáváme i případy, kdy je rodina nucena po změně své situace žít v drahém nájmu, který je nad její možnosti. Tím pádem se jim nedostávala žádná finanční rezerva na kauci na bydlení do jiného, levnějšího, bytu. Velmi často takové rodiny končí v dluhové pasti. Tady je velmi nutné pomoci včas a tím správným směrem, aby se samoživitelé nepropadli na hranici chudoby a stáli dál na vlastních nohách. A právě takovou pomoc program Kauce na bydlení od roku 2018 nabízí. Transparentní účet Kauce na bydlení: 888 555 577/5500, ze kterého se hradí ve 100 % pouze kauce konkrétním samoživitelům. ●

WOMEN FOR WOMEN
CHARITATIVNÍ PROJEKT IVANY A PAVLA TYKAČOVÝCH

Adresář advokátních kanceláří, které přispěly do sekce „z právní praxe“

act Řanda Havel Legal advokátní kancelář s.r.o.
Truhlářská 13-15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 222 537 500
e-mail: office.prague@actlegal-rhl.com
www.randalegal.com/cz

Advokátní kancelář Brož & Sokol & Novák s.r.o.
Sokolská 1788/60
120 00 Praha 2
Tel.: +420 224 941 946
e-mail: advokati@akbsn.eu
www.akbsn.eu

Advokátní kancelář Chrenek, Kotrba spol. s r. o.
Těšnov 1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 875 402
e-mail: kancelar@chrenek-kotrba.cz
www.chrenek-kotrba.cz

Advokátní kancelář JELÍNEK & Partneři s.r.o.
Pardubice – Dražkovice 181
533 33 Pardubice
Tel.: +420 466 310 691
e-mail: advokati@advokatijelinek.cz
www.advokatijelinek.cz

**Advokátní kancelář Pokorný, Wagner
& partneři, s.r.o.**
Klimentská 1216/46
110 00 Praha
Tel.: +420 224 229 287-9
e-mail: office @ p-w.cz
www.p-w.cz

Advokátní kancelář Vych & Partners, s.r.o.
Lazarská 11/6
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 517 466
e-mail: office@ak-vych.cz
www.ak-vych.cz

Císař, Česka, Smutný s.r.o., advokátní kancelář
Hvězdova 1716/2b
140 00 Praha 4
Tel.: +420 224 827 884
e-mail: ak@akccs.cz
www.akccs.cz

Čermák a spol.
Elišky Peškové 735/15
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 167 111
e-mail: info@apk.cz
www.apk.cz

Doležal & Partners s.r.o., advokátní kancelář
Koliště 1912/13
60200 Brno
Tel.: +420 543 217 520
e-mail: brno@dolezalpartners.com
www.dolezalpartners.com

**DUNOVSKÁ & PARTNERS s.r.o.,
advokátní kancelář**
Palác Archa
Na Poříčí 1046/24
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 774 000
e-mail: office@dunovska.cz
www.dunovska.cz

EVERSHEDS
SUTHERLAND

Eversheds Sutherland Dvořák Hager,
advokátní kancelář, s.r.o.
Oasis Florenc
Pobřežní 394/12
186 00 Praha 8
Tel.: +420 255 706 500
e-mail: praha@eversheds-sutherland.cz
www.eversheds-sutherland.com

GLATZOVA & Co.
PRAHA · BRATISLAVA

Glatzová & Co.
Betlémský palác
Husova 5
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 401 440
e-mail: office@glatzova.com
www.glatzova.com

Greats.

Greats advokáti, s.r.o.
Salvátorská 931/8
110 00 Praha 1
Tel.: +420 777 604 803
e-mail: law@greats.cz
www.greats.cz

HAVEL & PARTNERS
ÚSPĚCH SPOJUJE

HAVEL & PARTNERS s.r.o., advokátní kancelář
Florentinum, recepce A
Na Florenci 2116/15
110 00 Praha 1
Tel.: +420 255 000 111
e-mail: office@havelpartners.cz
www.havelpartners.cz

HSP / & PARTNERS
advokátní kancelář

HSP & Partners advokátní kancelář v.o.s.
Vodičkova 710/31
110 00 Praha 1
Tel.: +420 734 363 336
e-mail: ak@akhsp.cz
www.akhsp.cz

KGS
LEGAL

KGS legal s.r.o., advokátní kancelář
Pasáž Platýz
Národní 416/37
110 00 Praha 1
e-mail: info@kgslegal.cz
www.kgslegal.cz

KVB
advokátní kancelář

KVB advokátní kancelář s.r.o.
Teplého 2786
530 02 Pardubice
Tel.: +420 226 259 401
e-mail: sekretariat@akkvb.cz
www.akkvb.cz

LANGMEIER & CO
advokátní a insolvenční kancelář

Langmeier & Co., advokátní kancelář s.r.o.
Na Bělidle 997/15
150 00 Praha 5
Tel.: +420 222 200 250
e-mail: info@langmeier.cz
www.langmeier.cz

Mališ Nevrkla Legal
advokátní kancelář / Abogados Al Law

Mališ Nevrkla Legal, advokátní kancelář, s.r.o.
Kováků 554/24
150 00 Praha 5
Tel.: +420 296 368 350
e-mail: law.office@mn-legal.eu
www.mn-legal.eu

MORENO VLK & ASOCIADOS
Advokátní kancelář / Abogados / Attorneys at Law
Praha | Madrid | Bratislava

MORENO VLK & ASOCIADOS
advokátní kancelář
Sokolovská 32/22
186 00 Praha 8
Tel.: +420 224 818 736
e-mail: praha@moreno-vlk.eu
www.moreno-vlk.eu

MT Legal s.r.o., advokátní kancelář

Jugoslávská 620/29
120 00 Praha 2
Tel.: +420 222 866 555
e-mail: info@mt-legal.com
www.mt-legal.com

PPS advokāti s.r.o.

Velké náměstí 135/19
500 02 Hradec Králové
Tel.: +420 495 512 831-2
e-mail: pps@ppsadvokati.cz
www.ppsadvokati.cz

PRK Partners s.r.o. advokátní kancelář

Jáchymova 26/2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 221 430 111
e-mail: prague@prkpartners.com
www.prkpartners.cz

Rödl & Partner**Rödl & Partner**

Platněřská 2
110 00 Praha 1
Tel.: +420 236 163 111
e-mail: prag@roedl.com
www.roedl.net/cz/cz

TaylorWessing e|n|w|c advokáti v.o.s.

U Prašné brány 1078/1
110 00 Praha 1
Tel.: +420 224 819 216
e-mail: prag@taylorwessing.com
www.taylorwessing.com

Trojan, Doleček a partneři, advokátní kancelář

Trojan, Doleček a partneři,

advokátní kancelář s.r.o.
Na strži 2102/61a
140 00 Praha 4
Tel.: +420 270 005 533
e-mail: info@tdpa.cz
www.tdpa.cz

Z/C/H Legal v.o.s., advokátní kancelář

Národní 973/41
110 00 Praha 1
Tel.: +420 225 020 500
e-mail: office@zchlegal.cz
www.zchlegal.cz

BŘÍZA & TRUBAČ

ADVOKÁTNÍ KANCELÁŘ — ATTORNEYS AT LAW

WWW.BRIZATRUBAC.CZ

KONSEPTI PROVÁS VYTVÁŘÍ **JEDINEČNÉ** **INTERIÉRY**

SHOWROOMY **PRAHA BRNO BRATISLAVA**
KONSEPTI.COM

BOHEMATIC

GOOD TIME

Česká hodinářská manufaktura Bohematic připravila pro český pavilon EXPO DUBAI 2020 dvě edice hodinek. Pro dárkový servis českého domu limitovanou edici hodinek GRAPHIC SUTNAR EXPO 2020 DUBAI. A pro návštěvníky GRAPHIC SUTNAR FALCON LE.

HAND MADE IN BOHEMIA, NOVÉ MĚSTO NAD METUJÍ
bohematic.cz

BRÁNÍME SLUŠNÉ

**NONSTOP
LINKA**

**OBVINĚNÍ
Z NEHODY**

NEPROPLACENÁ
POJISTKA

www.das.cz | info@das.cz | 267 990 711